

Liber Duodecimus.

P Utus. spēm. i. rē sū e cōp̄as. nā in spēb^o nō cōsūt
mutuū. vt. i. s. pri. S; qd si nūnos mutuē tibi. cū
postea nō indigēas eosdē reddis nōne erit mutuū. qdā
vt. i. q. nō vt. h. i. S; pri. in s. ibi. sed idē gen^o. c. h. dīc h.
q. pposūlū i spūlū ex qd fuit trāslatū dñiūm. vt illi. q. mo.
d. ob. m. pūn. ex
eo q. dicū mīpli
cādo. et qñq. ic. et
arg. C. de resūn.
vē. l. pīcūl. cā. nec
ob. qd hīc id recip̄
recepturi non eādē.
nā dic qd ad pposi
tuūrūtūsq. hoc
principiū receptu
ri nō recip̄it id qd
sgat semp. sic et. i.
eo. qui pecūni.
b (Alioquin. i. si
eandē speciem.
c (Depositū. vī
alius h̄c^o put ro
lnersit h̄tētes. vt
si trāslati in te do
minū. vt post p̄s
idē nichil faceres
q. est inoia^o cōtra
etius dovit des. vī
prescrip. ver. act. nascitur. vt i. de prescrip. ver. natura
lis. S; i. z. l. si tibi arece.

D Mutuū ea forma h̄bitur vt
idē gen^o nō eadē spēs reddat.
als nō erit mutuū sed alii cō
tracr. b. d. Alexā. **D** aulūs.
P Utus. bam^o recepturi
nō eādē spēm^o quā de
dimus (alioquin^o aut commo
datū erit aut depositū). h̄c idez
genus^o. Nā si aliud genus^o ve
luti vt p̄ triticō vinū recipia
mus: nō erit mutuum^o.

C Mutuū strahib^o datioē rei
cōsistēt p̄cdere nūero vī mēsu
ra/nō in alijs. qd i eis aut repu
gnat natura mutui aut r̄la u
ris qd alius p̄ alio mutuo credi
toze solvi nō patit. b. d. Alex.

clus dovit des. vñ prescrip. ver. act. nascitur. vt i. de prescrip. ver. natura-
lis. h. i. tibi arec.
d. **C** Sz idem gen^o. i. aliud q ad ppositū in eodē gne tamē.
q. d. idem est quo ad genus non quo ad speciem.
e. **C** Aliud genus. s. recipere debemus.
f. **T** Nō erit mutuū. h. in lat^o h̄c dovit des. vñ pscrip.
ver. act. nascit. vt. d. l. de pscrip. ver. naturalis. h. i.
g. **C** Pōdere. q̄ res re. vt in istā. q̄. mo. re. h̄. oblig. in pñ.
Et nota h̄ tria. pumō ponit dictū. scđo redit. ter-
tio rationē ratioñ assignat. Forma ergo sic. ideo in his
estis mutuū: quoniam datione istis subaudiuntur tantum.
als nō esset bona ratio iuris consulti: possumus ire in cre-
ditum. i. in mutuū. q. d. cōtrahere possumus mutuū vt
de nro suo fiat. sic accipit. i. ad maced. L. qz qd. ideo autē
in supradictis fit mutuū nō in alijs rebus: qz facultas
dañ debitori vt psumat cū sit suū factū. qz pot liberari
p solutionē alterī rei in eodē gne m̄. vt si in nro datur
lucrit ad nreū reddat. si in pōdere ad pond^o. si in mēsu
ra ad mēsurā. et hoc est qz hic subicit: qz in gne suo reci-
pit functionē p solutionē i. vt aliud oīno sua vice fungar
si fuerit solutū magis qz spēz. s. cādē. nā qz h̄ ē dictio
magis vel subaudiri t electue ponit. q. d. non p eādem
spēz dī fieri solutio. qd istelligo q ad ppositū. vt in pun-
dare. qnō est ibi mutuū subicit. e. strō qre alind re-
di non posse qz nō inueni res p oīa sille. h̄ in supradic-
tis tāta est silitudi nō alind h̄ idem redditū videat.
not. qz gen^o df qd pōdicat de plurib^o différētibus specie-
bus. pōphrili. Sz h̄ gen^o df vñscor. qz silūt ponder-
aliud eoz q̄ in numero. aliud eoz q̄ in mēsura: in qd
et mutuū p̄silūt. spēz h̄ df aliqd corp^o vt stich^o. Sz q̄
si accepo pecunia ad numerū nūqd potero redidere fr̄
mētū ad mēsura. Rñ. nō vt h̄. vt bi dicit in gne suo et
facit. i. de fideiuso. si ita fideius. Ite qd si accepo argē
ad podūs nūqd potero redidere pecunia. Rñ. sic nō

ere staminata. ut I.de aur. et arg. lega. l.i. f. s. t. l.cu. at-
ri. t. l. cl. aur. s. pinde. t. C. de dona. l.i. si qd ar. s. i. Sed
v. dicit qd nō. vt l. de solu. l.paul. rā. creditorē. et predi-
cta in ultima volūtate specialita dicit. t. in. l.pdicta. s. de
dona. speciale dicit fauore donatiōis. t. in. l.i. qd argen-
tū. speciale sit fa-
Mutuū datio cōsistit in his. fauore exercētis li-

Mutui datio consistit in his
reb⁹ q̄ pōdere⁸ numero/mēsu-
rare possunt, quoniā eaz da-
tione possum⁹ in creditum ire
q̄ in genere suo functionē re-
cipiūt per solutionē⁷ pott̄ q̄
p̄ specie. Nā et in ceteris reb⁹
ideo in creditū ire non possu-
mus: quia aliud p̄ alio inuito
creditorē solui nō potest.
Hic ponitur vnde dicatur
mutuum: et dicitur eo q̄ sit de
meo tuū: et si nō fiat non obl-
garis. b. d. Alex.
Appellata¹ est autē mutui
datio ab eo qd̄ de meo tuu²^m
fit. Et ideo si non fiat tuu: non
hoc sit inuēta: sicut pecunia ad numerādū. vt. i. de dñe. tuo nō
emp. li. Ite p̄ suetudo. itē aptitudo q̄ datio talis ad tu rūtur.
merī vel ad pondus ap̄ tē sue nature. Ite act⁷. f. vt. def
fm̄ suā naturā. nā si dedero pecunia in sacculo non nu-
meratamini tūfūdū reditas: nō erit mutuum h̄ inolat⁸ cos-
tract⁹. vt. i. de leg. i. plane. q̄. i. itē numqd̄ in pane eli ma-
tūs: Rn. nō. sed tractus innominate. Accur.

hoc sit inuēta: scit pecunia ad numerādū. vt. I.de ḥē. tuorū
emp. l.i. Itē p̄suetudo. itē aptitudo q̄ datio talis ad m̄ rūtur.
merū vel ad pondus ap̄ter sue nature. Itē act̄. s. vt def̄
fm̄ sua naturā. nā si dedero pecunia in sacculo non nu-
meratam ut rātūde reddas: nō erit mutuū s̄ in solat̄ cō-
tract̄. vt. I.de leg. i. plane. s̄. i. itē numqd̄ in pane es̄ ma-
tuū. An. nō. sed tractus innominatus. Accur.
b. C̄ per solutionem. s. faciendam. Accur.
c. C̄ In creditum. locus a consequenti destricto conse-
quens fuit: quia in generē suo rc.
k. C̄ Non pot. no. nō cōpelli creditoē alius s̄ q̄ debet Credi-
recige. vt hic z. I.de re iudi. si se h̄. aut prietor. et. I.de cōst. tot an-
pe. l. pm̄fissor. s̄. f. I. q̄. mo. pig. vel hypo. sol. t̄t̄ libera-
tur. C̄ itra. I.de leg. i. si dominus s̄ confitē. debet ne
s̄ ibi spāle rone sanguinis. vt ar. I.mā. cū seruia. Itē cipe co-
stra. I.de re iudi. miles. s̄. s̄ ibi specialis ne culpa seruia gal-
rū vitra ipsorum estimatiōne dños grauer. vt insti. de no-
m̄. s̄. I. Item itra in aut. de al. z emp̄ ph. s̄. si vero. col. ix.
fm̄ p̄dūct. s̄ ibi speciale fauore ecclie. Itē contra in-
aut. de fideiū s̄ qd̄ aut. col. i. s̄ ibi est necessitas q̄ le-
gem nō h̄z. vt. s̄. de offi. p̄sul. l.i. itē cōtra. s̄. de reiven. l. q̄
restituere. s̄ ibi in eo grauaf q̄ uras in litē cōtra eū. vt
plus amittit debitor gl̄ucr̄. itē itra. C. de dona. si q̄
ar. s̄. sinautē donator. Sed ibi fuit necessitas. nec ob. in
e. l.i. r̄. vbi voluntarie solut̄ estimatio l̄ argētūs debeat;
q̄ estimatio est in nūm̄s argētis & nō cre. statuatis.
Itē itra. I.de s̄. pecu. l. q̄ abr. s̄. i. s̄ ibi fuit necessitas.
Vel r̄. ad oia supradicta fm̄. 30. aut del. c̄ quantitas &
tūc p̄t solut̄ alius. p̄ alio aut sp̄esi & tūc nō nisi iusta c̄
intercedat. vt. I.de leg. ii. j. fideicōm̄sia. s̄ si seruo. Accur.
l. i. r̄. Accur.
m. C̄ Tūsi statim: hec in mutuo naturali. secus in ci-
vili: vt si fideiū mi accepisse. quo casu post bēnūm te-
res. vt. s̄. depon. ne. Lin. c̄ tractus. Quādēq̄ tamen

De rebus creditis.

So. CCCviii.

pulatione. vt. C.e. sp̄. Itē consumptio. vt. I.e. Nam et situr. et J.de fideli. si q̄. p eo. s̄. si nūmos. item si uera. ad instar pecunie alienae date in dotem: quā si trienio teneat marit⁹. nō p̄sumat r̄sumat. vt. J.de iure do. p̄cūlū. et ar. J.de do. cā mor. l.si alienā rē. Itē q̄to mō. l.con dūtio euētu vel defectu. vt. J.e.l. p̄ inde.

a. Obligatio. s.

mutui. Accur.

b. Gen⁹. nā dcs

qd est mutuz est

creditum: sed non

querit. sic differt

popul⁹ a plebe. vt

insti. de iure na-

lex est. Et facit. L

cōmo. l.i. s̄. i. als

strictissime accipi

tur. vt. J.ad mace-

siūl. s̄. mutu. et

L qui apud. vt. J.de

p̄. cre. si vēn. s̄. i.

bonis. Quādōq

nīmis stricte. vt

I aut. vt nul. mu-

agi. te. illi. terrā.

col. iiii.

c. Itē mutu.

scz naturale. nam

quoddā est ciuile

vt dīc. I.e. l.s̄.

d. Pecunia. lar-

ge accipere. p̄ oī eo

qd cōsistit p̄dōre

numero vel mēsu-

ra. si accipit. J.de

leg. i. talis. Quan-

dostricte accipitur. vt. J.ad mace. l.i. Quandoq; lar-

gissime. p̄ omni re. vt. C.de oī. pecu. l.i. iiii. in si.

e. Post nuptias. s̄. Octas fuit dos. p̄missa ab uxore vi-

ro fm q̄dā. et l̄m̄ creditor vir. l̄m̄ mulier ab eo nichil ac-

cepit. et id post nuptias. q̄ si antenuptias uxori. p̄

mitteret nō cōt̄ obligata cū sub p̄ditioē q̄dā. s̄. si m̄rimo-

nū extiterit intelligif facta. p̄missio sineq nulla dos est.

vt. J.de iur. do. stipulationem. l̄m̄ sit arg. J. et etiā condi-

tio pendē sit obligata. vt. arg. J.de act. et ob. is cui. vel

dic fm 30. post nuptias. s̄. solutas fuit facta. p̄missio a

viro uxori de dote quā nō acceptat. non em̄ falsa demon-

stratio impedit stipulatōes. vt. J.de leg. i. si s̄. si michi.

et ideo diri solutas. qz si stante m̄rimonio sicut alio do-

nandi nō valeret. vt. C.de do. cau. l.qnod de suo. et J.de

verbo. obliga. si diuino.

f. Dom⁹ esse. vel quasi dñm. vt. J.eo. si pecuniam.

g. Obligant. s. accipientem.

h. Voluntate. idem si ignorante. vt. J.eo. l.certi condi-

cō. s̄. si nūmos.

i. Pecuniam. s. tuam vel meam nomine meo. vt. J.eo.

certi condicō. s̄. si nūmos.

k. Creditus. l. alienā fidē seq̄imur. vt. ita de credito

Mutuū nō de mutuo loqua iste. s̄. vel dic q̄ loqui de mutuo ci-

uli mixto: vi statim dices. Quare distingue. mutuū aliō

naturale. aliud ciuile cui ciuili natura cooperat. aliud

ciuile tñ. naturale vt qñ res mea ad te peruenit in qua

p̄t mutuū p̄sistere. et de hoc die l̄. eo. l. mutuū. Ciuite cui natura fauet. vt si post factū vel etiā ante incōtinēti stipulor̄ reddi. quo casu stipulatio efficitur: et ex ea agi- tur et nō ex numeratione. vt. J.de dona. l. si ita stipulatus fuerit. s̄. si. z. l. seq. et hoc casu loquitur. hic. s̄. si autē vti-

lis/ex numeratione agitur. vt. J.e. certi

cōdi. s̄. quoniam.

Ciuite tantum vt

in cyrographo. ex

quo obligatur q̄s

post biennium. vt

C. de nō nu. pe. in

stractib⁹. in p̄in.

C. Um qd. qd̄

p̄dēre nūmero vel mēsura

z̄sib⁹. vt. s̄. l. pro-

xi. s̄.

m. C. Et si. q̄uis

Uini nouis.

qd si. p. novo velit

reddere vēt⁹. R̄. s̄.

Io. nō liberaq̄ q̄

nō vide eque bo-

nū reddere. vt in-

stitu. de act. s̄. pres-

terea. z. d. v̄suz

ha. l. s̄. ar. con-

tra. s̄. si serui. vē.

et si forte. s̄. si. et. J.

de ver. obli. l. ybi.

nā ibi dicit. qd̄ est

optimū ip̄z quoq̄

boni est. Sed hic

cū estiūdē quā-

litatis vt v̄tūq̄

nouiz vel vēt⁹. vt

J.de solu. paul⁹ r̄. secus si datum est vetus et reddatur

nouum vel econtra. et potest hic sumi ar. quale quale fm

Bul. ad testes seniores. et q̄ eligantur in dignitatib⁹ se-

nuotes. argu. contra. in aut. de mo. s̄. si. coll. i.

o. C. Quod agitur. s. tacite. Accur.

p. C. Pro cauto. scilicet expressum. immo contra debe-

re dicere vt quicquid non est expressum pro omisso de-

beat haberi. vt. J.de verbo. obliga. quicquid. que est con-

tra. Soli si agitur inter v̄tūq̄. tacitum pro expresso ha-

Tacitū betur. vt h̄c. si ab yno tanti secus. vel verius ibi in obli an. p̄ ex-

gatione verbor̄. hic quādo re contrahitur. vt insi. q. mo. p̄sso ha-

re contrahi. ob. in p̄in. item et quādō nō haberet pro beat.

expresso. C. de noua. l. s̄. et. J. de regu. iur. L expressa. que

sunt arg. cōtraria. Sed qd̄ si cui dixerit in vulgari tolle

pecuniam istam nunquid est mutuū vel donum. vide-

tur mutuum. vt. C. de dona. nec ignorās. Item videtur

q̄ sit donum. quia nō fuit dictum v̄t̄set et mutuum. Sed

dic refert que verba precessint vel fuerint secuta. vt

J.de tellam. heredes. s̄. penulti. et J.de lega. i. si ser-

uis plurim. s̄. fina. Sed quid si non appareat. dic si

magna est quantitas: non videtur donum sed deposit-

tum vel mutuū. cū non videatur facere pecunias. vt. J.

de probationib⁹. cum de indebito. s̄. als domum r̄e-

sumo: cum in transferendo dominio consentire videa-

mur. vt. J.de acquiren. rerum domi. cum in corpus. item

nota hic argumentum: q̄ quedam tacita pro expressis

De rebus creditis.

fo. CCCix.

gādi depositari⁹ habebat. Itē p eo est. s. de rei vē. itē si
p̄berat⁹ s. si s̄ ibi i actōe in rē i in eo possesso q̄ bo. si
fuerat a principio l̄z nō haberet iustā cām litigādi: sed si
h̄jūlū cām indistincte de interitu non teneſ. vt. l̄. e. t. l.
vñq. hic aut̄ in psonalib⁹ loquit̄ cū dicat dare. Accur.

a **C**In potesta-
te. lmo i si nō i po-
testate. vt. l̄. de h.
ob. l. t̄tinus. s. il-
lud. s. dic in pot-
estate. l. i. r̄rū na-
tura. Aliꝝ accip̄
s. de nora. q̄t̄s.
s. i. p̄tate. Aliꝝ ad
matoꝝ r̄umacā
dicit dici q̄ h̄at
eū i p̄tate. q̄d i
idē recidit. Terti⁹
q̄ liez difficultas
nō noceat vt pos-
si recuperari i cō-
dēnari: sō tamen
sit in mōra.

b **D**olo malo.
nam tūc posse p̄su-
meris. vt. s. de no-
ra. electio. s. itē. et
s. sis.

c **D**eberes. g
et si nō stellerit: si
th debuit intellige
re tenetur. q̄ lata
culpa p̄t ei ipu-
tari. vt. q̄ credi-
bat se non teneri
q̄ scriptura nō in-
teruenit. licet alia
lex excusat ely-
deatur hoc ipso q̄
non est in dolo. vt

l̄. de reg. iur. l. q̄ sine dolo. s̄ ibi subaudi culpa. Et ca-
uetibi q̄ hec lex dicit de effectu more quātū ad interitū
tm̄. El̄ etiā aliꝝ effect⁹ circa fruct⁹ rci. ut q̄b⁹ dic q̄ si pe-
tā q̄d aliqui fuit vel est meli: ex tpe more venuit fructus.
als a t̄gl̄. vt testate in p̄tib⁹ strictr̄. s̄ ibo. si. semp
extpe more. vt. l̄. de sur. videam⁹. s. si actionē. r. s. seq. s̄
h̄z i alios effect⁹ s̄ plene dicem⁹. l̄. s̄ sur. l̄. mōra. l. p̄n.

Certū est. q̄. s. e. l. i. p̄misit iterptationē hui⁹ verbi
certū q̄d fuerat politū in rubrica si certū pera. di-
dit h̄ quiter accipiat tā in mutuo sicut accipit i rubrica.
s̄ alibi vñcīlīg certū pera vt certi cōdīcio vel specia-
lis ex mutuo. vel generalis locū habeat.

e **C**qualis. qualis tā ad speciem q̄d ad quātūtate refe-
ras. s̄ quātūtate referas tm̄. et in vñcīlīg adū-
ctas q̄d. vt vñi ecce q̄d optimi. ecce quātūtate. r. corbes
vñi: ecce quātūtate. vt. l̄. de h. ob. l. stipulationē. r. l. seq.
r ita. p̄ hōse in ḡne. p̄missio vñno bono etiā quātūtate ex-
presa. p̄missio nō agi⁹ certi zdi. q̄ bono melius inuen-
ti p̄t. vñ nō est certa quātūtate. vt. l̄. de h. ob. vñi aut̄ nō
ap. in fū. rñ. nec ob. q̄ agi⁹ certi cōdīcio. ex mutuo dato alii
quo ad mēsurātias nō optimo. vel ad p̄odus. q̄ ibi est
certū inspecto eo q̄d est mutua t̄si. vt. s. e. cū q̄d. Aliꝝ vo-
luit dicere q̄ in hōse in ḡne. p̄missio est certū: q̄ cū homo
certa sp̄e continet̄. vt. l̄. de h. ob. l. inter stipulantē. s. sa-

crā. r in vñno bono. p̄missio l. x. corbes est certū q̄d i quā-
tū. r iō daſ certi cōdīcio. l̄z quātūtate sit incerta in vñcīlīg. et
ad factū tñi actōe ex stipu. daſ. vt. l̄. de h. ob. vñi aut̄ nō
ap. q̄d id. r insi. de h. ob. in p̄n. s̄ z p̄ma verior est. cū sit
incerta stipulatio nūl̄ s̄ l̄t̄bi ola supradicta. vt. l̄. de h.

obli. vñi aut̄e non
ap. in p̄n.

f **C**in vocabu-
lis. vt seruum ce-
cīvel rubeum. sic
no. mil referre q̄d
horū fiat vt hic. r

l̄. de zdi. r demō.

l. noſatū. et. s. de

reiv. s̄ iū rē. s̄ pe.

s̄ qñq herest. vt

l̄. ad trebel. q̄t̄s.

s̄ fi. et. l. seq. et de

stipu. ser. l. si cōis

seru⁹. et. l̄. de duo.

re. l. siue. r. bleg. l.

turpia. s̄ fi. Vel il

lud in p̄fonis hoc

in reb⁹. Vel dic q̄

nil referit q̄ certi

condi. semper ha-

bet locum.

g **C**uaten⁹. l.

qr. sic r. l̄. de fidei-

cō. lib. l. si quis ro-

gatus.

h **C**mutua vi-

ce. i. loco. p̄p̄torū

nominū.

i **C**res. i. appel-

lativa nota: veleq

pollentia.

k **C**figant. i. t̄s

tūdē valeant. r fa-

cit. C. de cōſt. pe.

l. recepticia. s. sed vt subtilitati. vel dīc fungant. s. pluri-
bus vocabulis. que r̄c. Accur.

o **C**ontra numeratiō. i. mutuationi. q. d. sicut stipula-

tio p̄t fieri in dīe. r pure. r sub cōdīcio. vt insi. de ver.

obli. s̄ oſis. ita i mutu⁹. r hoc. p̄bat lex. l̄. p̄xi. idē r econ-

tra vt sicut obligatio est. cōditionalis: ita i solutio credi-

toris potest fieri cōditionalis. vt. l̄. de solu. sub cōdīcio. sic. l̄.

de iure do. l. dōtis. s̄ fi. r. l. seq. Accur.

p **R**onde. i. ergo. r est consumactio illatina.

n **C**ui fiant. interim ergo sunt numerantis. r. l̄. p̄xi.

casu sunt legatarii: cū mortuo testatore recta via trāseat

dominium in legatarii. vt. l̄. de fur. a titio. Dicitur au-

tez p̄cēdere ratione spei de futuro. sic. s. de vñfri. si fur.

in f. i. l. si quis stip. s̄ i. r. insi. qui. mo. ius pa. po. sol. s̄

si ab hostiib⁹.

o **V**identur. sed non fuerunt nisi fictiōne iuriō vel ra-

tione spei.

p **U**t credita. supple dīcedūm est vt credita pecunia

possit peti. s. ab herede vt ea heres petat. Accur.

q **C**redigi. fictiōne iuriō inspecta: vt si repudice vel cō-

dīcio legati deficiat valeat traditio. si vero existat con-

ditionis non valeat traditio.

r **C**edita. vt ex tunc videat fuisse heredis: r sic postea

Liber Duodecimus.

8 Legatum s. in specie: aliud si in genere.

b Appositi*a*, defectu*a* aliqua*a* editio*e* sub qua relictu*e* fuerat deficiete*e*, vel ec*o*tra*a*, i*c*quis*a* legatario*a* edito*e*, ex*is*tente*e*.
sic. C. co*o*. de leg*o*. l*v*. h*s*i*t*. r*u* facit ad hoc*e*. S*o* de re*e*. du*o*. l*q*daz*e* sunt*e*. h*s*i*t*. r*u* de leg*o*. scruum filii*e*. h*s*i*t*. r*u* de mili*e*. test*e*. si mi*l*les titio*e*. c*o*. s*o*. ad le*o* ge*e* a*q*ui*a*. l*q*ua*e*. r*u*. l*q* repudiatum sit legatum*e* aut*e* appositum*b*.

Certii condic.
tio. s. gene-
ralis q̄ sinet sub
se certi dī. spāle
que p̄ mutuo tan-
tū dat. de qua di-
cī. s. e. l. i. in p̄l.
et s. i. Itē tritica-
riā cuȝ hec ad oia
certa cōpetat: illa
vero ad pecunias
numerata non da-
tur. vt. l. d. triti. l. i.
ibi q̄ autē t̄c. licet
econtra t̄lla ha-

beat sub se hâc:q; illa ad incerts dat. hec nō: vnde se habet ut excedentia et excessa. vt. i. de tritica. l. i. & final. Itē dixerunt quādā esse specialem q; ad numeratā pecuniam tñ dat: r illa noietur si cer. peta. vt. j. de pdi. triti. l. i. & final. Itē dixerunt quādā habere ob se habet illa est tritaria si

in pñ. qd nichil est. Illa autedicebat indebet in gñalitate
mult. ite differt hec a cõdi. sine cã. vt. t. de dñi. sine cã. l. i.
in pñ. Ité qd ab acte i factu subsidiaria. Rñ. illa eniç in
defectus spesialius actionis: hec occurrit cum aliis.
d Ex o cã. inculcatu verbop. est fini quos dñ. nã idez
est cã qd obligatio. Uel dic cã. s. ex maleficio vel qsi: obli-
gatio. s. ex tractu vel qsi. vel ecôtra. vñ dic fini Jo. ex o
cã denotare gñalitatē obligationū. s. ex tractu vel qua-

si uene et maleficio vel quasi. et ex obliigatoe denotare
gnalitate rez debitar. vt siue spes siue pecunie debentur.
vel verius dicer ei ca. tractu vel quasi vel male-
ficio vel quasi commissio. et ex obliigatoe. s. q. or fer pds
ctis. nam pium est factu siue tractus et ex eo ouif obliga-
tio: ex obliigatoe actio. vt. s. de. pc. ur. l. 3. q. ea obligatio.
et insl. de. s. ob. in pn. ibi ex qua re. tc. Sed cu copet
er ei ca niquid hec ca. pponde est in libello. Rn. vtq.
vt. l. de excep. rei iudi. et an ead. s. actions. Itē cur hec
actio fuit inducta cu speciales sufficiat. Rn. no semper
specialis dat. vt vbi stipulor. x. vt. l. s. l. si qs certi. Bzo.
Sed non copet spalis ex stipulatio. vt lsl. de. s. ob.
in pn. sim Bzo. Non ducbat esse speciale ex stipulatioe.
Itē est bonu ex eplu stipulor factu et peto interesse. nam
hic sola ginalis locu hz. non aut certi dictio ex stipula-
tione: et non sum stipulat interesse. Itē s. id specialis
expedit th hanc dari si specialis sit famosa: q; nolo fra-
tre meū infamare. pecunia tñ volo. hec eni no infamare
vt. l. de actio. et ob. l. cest. Itē niquid perit hec actio ta-
to tpe quale specialis vt redhibitoria: et quanto minore
in quaq locu datur. Rn. vtq. vt. s. si qs cau. si eli. s. f. i.
l. de iure iurā. duobus. s. exceptio. Itē niquid hec cre-
scat p inflictione: scut illa in cuius locu darest. Rn. p
vt. s. de ven. here. itē venit. s. cu pedimentis. et relati-
quia assunti sibi ca naturā. i. formā et statum que actio
habet primordialiter. no ex superuenienti casu. ar. con-
tra dicta. l. si eum. s. qui in iuriarum. et de seruo cor. hec
actio. et l. seq.
e. *Certū petitur. dō sī certū habes. s. eo. l. certum. e.*

Et certū petitur. qd sit certū habes, s.eo.l.certum.cit.

subaudi hic. s. dari ut debitus: no ut mei; qd tunc védicatio no adictio dñi nisi tra fore. vt. s. vi su fru. quæ admo. ca. l. fi. Sed nunqđ cū actio exempto: vel p scrip. h. dari. vel similib⁹ in quibus ad tradēdus agit no dñi dñi. vt. l. de actio. empti. l. exempto. in pñ. Rñ. sic: vñ dic cer-

oī cā.tertia ibi/lz em. q̄ta ibi/
dūmō. q̄nta ibi/cōpetit. Bar.

Sectio^c dicitio^c **I**psa.

cōpetit ex oī cād̄ ex oī
obligatiō ex q̄ certū p̄tifici: si-
ue ex certo p̄tractu p̄taſ sine
ex icerto. Lic̄ eſi nobis ex oī
p̄tractu certū cōdiceret dūmō
p̄ſens sit obligatiō. Leterū
ſi in diē ſitvel ſub p̄ditio obli-
gatio: ante diē vel conditionē
nō potero agere. C̄ Lōpetit
hec actio etiā ex legati'cauſa:
actio. S̄ fuerat ibi nam naturā re. ſed nunquid in loco
actionis cōmodati: vel pignoratič: vel ſimilis daf̄ hec
condictio. R̄i. non. quia ibi neq̄ ad dandū neq̄ ad tra-
dendum quod non fit meum daretur. ſed ad meum re-
ſtituendum.

Certo. dic certi contracti in quo continetur certum: incertum in quo continetur incertum. ut factum: non via-
tur ad factum sed ad intereste certificandum per sententiam
iudicis. vt s. de ver. obli. l. vbi autem s. qui id ex quo fa-
cto agitur duobus modis: ad factum precise: et tunc actione
ex stipulatu. vt insl. de ver. obli. in pain. Idem ad in-
teresse: tunc certi codi. vt s. de re iudi. si quis ad alio s.
fi. et insl. de ver. obli. s. que qd intereste. qd sit incertus pain
ma facit: tamquam probabilitate iudicis in sententia fiet cer-
tum. vt. C. de sen. que pro eo qd intereste. l. vnicas. s. in aliis
et sli. de act. s. curare. at si ad factum precise agitur prius
et postea est ibi incertitudo. nec obstat qd hic dicit certum
petitum. quasi principiū sit considerandū. vt tunc sit
certum. quia etiā prius est certi ratione speci infallsibilis.
nam debet pbart. et condēnatio fieri certa sup intereste.
vt. C. de sen. que pro eo qd intereste. l. i. Item non ob. s. si
quis in ius voca. non ie. l. fi. quia tibi agitur incerti ad in-
teresse: vt ibi dicit. i. agitur codi. certi ad intereste qd est
incerti prima causa. certificandum tamen postea. Alij di-
cunt ad intereste agi ex stipulatu per dictam legem si
quis in ius voca. et exponunt hic ex certo. i. nominato.
sive ex incerto. i. immunito contraria. dūmodo certum
petatur inspecto principio et sine cause. et est etiā argu-
nto eis. s. de iurisdi. om. iudi. l. p. Accur.

S presens.i.pura.

Non potero agere, ppxie et in proprie ponit ver- potero
bum potero, nā ante cōdī, nullo modo ago, ante tē agō s̄bū, p-
sed male ago. vt. s̄. quādo dies v̄sfruc̄, le.cel.i. in s̄. i. t. p. e-
ter. sig. fæder. sic. s̄. de offi. p̄cen. t. cel.i. h. infi. sic in proprie

Ex legati. ergo ex quasi contrac. vt insi. de ob. ex
quasi contrac. S-heres. et dic q-testator legauit rem ex
nam sciens. pro sua cnius non datur condictio:qua ha
bet rei vendica. vt. S. vifurc. quemadmodum ca.l.f. et
quemadmodum fer. amit. si partem s-i. rel dic quanti
tatem suis legataram. Accur.

De rebus creditis.

50. CCCXII.

- E**x lege adiua ergo ex maleficio. s. nunqd crescat p
infestatione. Rn. no. vt. s. de pe. he. ite venisit. Scu pardi
mus. ar. pratra. s. si de cau. si es. h. qui iniuriaz. Ite nunqd
ent temporalia cum redditur loco edificiarum. Rn. sic. vt
ar. dicti. h. qui iniuriam. vt et. s. propi. no.

Senatus con
sulto. scilicet trebel
iano.

Fiduciaria. id est fideicomis
saria. et vult hic si
deicomissari⁹ age
re pratra debitoru
s fiditarios. Pre
tor em et i in eum
decernit vtile a
ctioes cui heredita
tis resistuit. vt in
st*u* de fideicom. he
re. s. restituta. si au
se non est restituta
no posset agere ni
si i trib⁹ casib⁹. vt
C. ad treb. l. pe. h.
Accur.

Sicue alieno.
vt defuncti. q. d. si
ne se obligauit si
ue ius successoriis
tenetur. sic poni
tur. s. d his q. no.
Ifa. l. furti. s. si qui
alieno. Accur.

Contractum. i.
obis interuenien
te re. vt prizi soci
tate quique. vt. l. pro
socio. l. i. in pro
non re et verbis non
posset tract⁹ sie
ti. sic. l. de actio. et
ob. l. obligamur.
S. i. j.

Nulla est. qui
alteri stipulari ne
mo pot. vt sed de
inut. stipu. h. s. i. s. alij. t. h. si qui alteri. nisi sua interfit. et
tac*u* proprie agit. non ille cui stipulatio est. vt. l. de ver. ob. li
ber homo. h. s. i. in casibus aut*em* et alteri propri quis stipula
ri. quos not. insti. de inuri. stipu. in. d. h. s. i. qui alij.

Sit propri posse. s. dicere ex prima obligatio. s. vide
prima obligatio prosequitur stipulatio nouata. vt. l. de
noua. si ita fuerit. h. s. i. l. seq. que sunt contra. sed distin
gue an egerint inter se contrahentes vt ex numeratione
actio non nascere*et* ter ter null a nascit. vt. l. 2. traria. et. l. e. l.
non ols. in pronon aut*em* est in dubio. ter ter si stipulatio sequens
valit nascit ex numeratione actio*et* s. f. sing. non nota. vt. l.
de h. ob. si ita stipu. h. gr. s. g. o. n. u. s. l. 2. traria. ter de act. et
ob. obligations ferre. in si vero non valer remanet actio
prima: re hic. Si vero stipulatio valer. et nomis vni*est* et
numeratio et alterius stipu. propriae numeratio. vt. l. de sti
pu. ser. l. h. s. i. Ite qui si par parte tenuit. et par parte non sti
pulatio: vt qui nichil et alijs sum stipulatio. Rn. pea par
te que tenet sit nouatio. pala remanet prima actio ex

Numeratione sm. Rn. vt. l. de veris. l. i. i. h. s. i. Ite no. hic
ar. qui no vicia*et* vtile promutile. sic. l. de h. ob. l. i. h. s. par. arg.
xtra. s. de arb*et*. l. parui. h. s. i. ter hec ola locu habet hic. et in
sequentibus responsis.

Stipulat⁹. s. qui ei de mutuauer*et* cu*s* auctoritate tu
toris vt subicit.
non si stipulat⁹ fui
a pupillo qui ali⁹
debebat: prior iu
re nouato tollit
et posterior obliga
tio non potuit sorti
ri effectu. vt insti.
qui. mo. tol. ob. h.
preterea. qui est con
tra. nisi forte iu
st*u* con pupillus
habuit. prom*itt*edi.
qui forte pecunia*et*
debet ci pro quo
spopodit. quo ca
su d*at* actio stipu
latori in pupilluz
ad istar d*ati*. vt. l.
b. pac. in proprio. qui
pecuniam.

Ex numerati
one. facta iterue
nierte tutore. Jo.
Silla sit sti
pulatio. vt. isti. de
inuti. stip. h. si im
possibil. t. l. de ac.
et ob. non solum.

Mox. cu iam
terdictus*est*. Jo.
Pupillo. die
ergo qui in pupil
lo diri. s. c. h. et fa
ci*l*. de hbo. obl.
is. cui.

Quonia*et* be
ne dico supra eq
parari pupillo: qui
nam in hoc alio
comparatur.

Velut tuos. sic dicendo nolite titi*ib* mutuo. et i red
des. vnde not. qui hec duo pacta vel prim*u* tam*u* plus va
let qui stipulatio continuenti apposita. vt. l. ea. l. h.
quonia*et* que est contra. als quad oper plus valer stipulatio
qui pacific*u* continuenti vt reg*o* apposito. vt. C. desv
l. i. h. et. s. de reli. qui si locus. t. C. de curre do. aua. et. l. de
ser. export. l. seruus ea. veld*is* qui hic non fuit pactus: sed
alio nomine dedit. Item hoc intellige quado sciebam
meos numeros: vt tunc breui manu quas*ia* te numerata
pecunia prodictio tibi quirat. vt. l. e. singularia. non si erra
rem d*atu* non transferre. vt non esset mutu*u*. vt. l. de acd.
re. do. si. pecurato*re*. et de zdi. cau. da. l. i. h. s. subtilus. Sed
qui si nolte tuo mutuo i*co*lin*u* stipulatio illud nichil red
di. vide*is* nouari pot*est* obligatio. vt. l. de noua. l. c. v. el
dic*is* qui lib*o* loqu*is* cu*s* nole*nt* fierat et sibi stipulat*9*. h. s. i.
alieno nolte numerauit: v*n* actione quisa*et* non poruit sibi
incotin*u* auferre. vt. l. de. pecur. l. pecurato*re* tot*u*. et. l.
m*adato*. Ec*o*tra qui si mutu*u* pecunia*et* meo nolte dede*re*

Liber Duodecimus.

et incontinenti reddi alii pacifico eandem. Rn. hic nō videtur loqui nisi cū ipsa numeratio sit alterius noīe rātū nūmi sint eius cuius noīe numerat. sic enim dicit velut tuos et ita. C. per quas pso. no. acqui. l. f. sic ergo numeratio ex mutui cā vendicat sibi hanc progratuā. vt. l. eo. singularia. non stipula-

tio vel pactū incōtinēti factū. vt. s. e. l. s. qm. vel dic plus operari pac-
tū cū stipulatio nez; qd pactū suis et mutui viribus nūntur: stipulatio suis tantū. Ac.

a. Voluntate. subaudi maxime nā erā me ignorā te hoc facere pos-
ses. vt. l. pri. sed quid si te ignorā-
te tuo nomine mu-
tuos et ratum non
habeas. Rn. mi-
chi vtilis datur.
vt. C. e. si absit. b.

c. Quotidie. i. frequenter. vñ no-
ta. ppter frequen-
tiam aliquid cē-
di. similis ratio ē
l. de peca. l. certe
in. f. r. l. seq. Ac.

c. Deposuit. ti-
bi roganti volen-
tiꝝ vñ. Joham.

d. l. possidere.
vñ cuiuliter possi-
det. et possessionē
tener corpalem. et
ita dominium est
trālatū etiā sine
traditōe. vt. insti-
dere. di. l. interdū.
vñ pot. condici: s̄
contra qd solo alo-
nemo icipit possi-
dere. vt. l. de acq.

pos. l. quēadmodū. So. Herat res in spactu. vt. l. de acq.
pos. qd meo. s̄ si venditorē. r. s. deret vē. l. c. r. l. hoc si-
nec obstat qd in. d. l. insti. de resu di. qd ibi non ex solo
factu hz dñium emptorē: hz ita demū si apprehebat vñ
vñ. ppter esse apud emptorē. vt. l. de acq. re. do. qua rō
ne. l. interdū. vel dic eē spale hic. vbi licet nō sit in cōspe-
ciū: acquiritur tamē dñium. vt. l. eo. singularia.

e. l. sc̄ ab eo. Accursius.
f. l. Cōdici. l. certi cōdictione generali et speciali.
Q. Uod si ab initio mota. cur nō est mutua statu cum
habuit vñlītate vel ppositu vñlītēti et mutua habē-
di. Rn. qd dicti erat in depositione si voles. qd verbū
nimis est exēfū. l. em. semel velit tamē pot. mutare p-
positu ante qd moueat. a. sic plerūq; eset mutus: r. desine
ret. aliud in hbo si volueris. vt. l. de ver. ob. si qd stipula-
tus. et fin hoc hbo hic positū si voles exponit. i. si volum

trievius fueris. sic. l. de re. di. l. f. r. erit dñia inter hunc
et superiorē casum: qd hic secura fuit vñlītate vñlītēti
dantis: ibi autē pccellit. Alij autē facili dñiam m̄ in h-
bo sivoles: vt siue a principio: siue postea dicat hz locum
hec lex. securis si hoc hbo nō apponit. qd nichil est. Ac.

h. l. Debitum. i.

mutuū. qd non est
certi an vñlītēti et

B. Ogasti. lan-
scutellam.

k. l. Si vendide
ris. r. nōnos mu-
tuos acceperis.
als erit actio ex i-
nolato factu do vt
facias. vt. l. de p-
scrip. ver. rogalit.
in pum. Accur.

l. l. factaz. lmo

no iō magis ē mu-
tua vt. l. mā. l. qui
negociū. l. his ar-
gumentis. qd est h-
put est ibi in lra
nichilomagis. h-
ibi dedera argētū
vñlītēdi vt rece-
pta inde pecunia
michi afferat. et
ita postea si darez
et pecunia fin ar-
bitriū meū. h nō:
sed vt statim eset
mutua pecūia ex-
precio recepta.

m. l. Culpula.
lata leuvel leuissima.
vel dic vt. s. eo. si
qd nec cāz. hz Jo.
vel leuissima hic
fuit p̄m. Azo.

n. l. Perierit. qd
vtriusq; grā p̄c-
intercessit. vt. l. cō-
mo. l. si vt certo. h-
nūc vñlītēdi.

o. l. Alij. qui nō

debet habere pecuniam mutuam vt stationario.

p. l. Credidi. r. hoc cū tu me dñm rogalit. sivero ego te
rogassem indistincte meū eēt perculū. vt. l. de prescrip-
ver. l. gratitatem. hz.

q. l. Cōdici nō posse. r. estrō qd est supra. x. nec tan-
q. vñlītura peti pot: qd sine stipulatiōe non debetur. vt. C. de
vñlītura. l. qd uir. nec vt mutuum quia supra decē de suo ni-
chil est vñlītura factum. vt. s. de pac. s̄ tibi. x. r. C. de nō
agebatur nisi interueniret stipulatio. hodie hz. vt. C. de
dona. si quis argenti. h. pe. sed cū hoc pacū fuerit incō-
format. Rn. hic nō odio vñlītura. hz pone factū puta scri-
bi libeli denunciā ī pactū. Rn. nec tūc dabif actio. qd in
fraude vñlītura vñ adiectū. nec distinguū. s̄ tuerit fene-
rari vñlītura. habet em locum hec distictio in alijs con-

tractibus non in misero. vt. i. de usur. qui semisses. s. si.
praeterea decretū dicit q̄cqd accedit sorti usura est. Ac.
a. Si fugitiūs. dic quid sit fugitiūs. vt. i. de edil.
edic. quid sit. i. respon. Accursius.
b. Credēdo. fugiēs ei seru⁹ statum amittit liberā ad-
missiōnēs. vt. i. b.
pecu. l. libera. Ac.
c. Deſmant. l.
possideri ab em-
ptore.
d. Cōſumpſi-
ſti. tu q̄ acceſpiſt
mutu⁹ a ſeruo.
e. Pote. vt
pote reconciliato
mutuo cōſumptio-
ne. vt. i. l. p. t fa-
cit ad huc. s. i. de
ac. emp. ſerui. l. fi.
i. respon. r. i. de fo.
fugitiūs. Ac.

Si furioso.
cōdictionē. q̄
rit an hec cōdicio-
ex cōſumptiōne na-
ſcat: an ex numer-
atiōne. videt q̄ ex
numeratiōne. vt. i.
de fideiſ. ſi q̄. p
eo. s. ſi nummos.
vbi dicit in omni-
eī cām accept⁹. vt
q̄ ex ea numeratio-
ne naſci p̄t. Cōtra
vñ q̄ nō er nūera-
tiōne q̄ numeratiōne
pecunia nō p̄ceſſe
coſensus: furioſ
el erat. ſi ergo non
dak ex ſcru: mltō
min⁹ ex quaſi cō-
tracu vel maleſi-
cio vel quaſi. ergo mltō mo daf. Itē ex cōſumptiōne non
datur q̄ nō eſt modus cōnumerat⁹ in uret q̄ obligeat
niſi precedat coſensus. vt. i. e. nō ois. in. p̄. t. in. s. ſi pu-
pillus. Itē nec p̄t dici furiosuſ videri ſentire: q̄ ad ſuſi
cōmodū ſpectat q̄ agit q̄ h̄ expreſſus ſeu verus. i. non
tacit ſenſus eſt neceſſariuſ vñ locato. vt. ſi loca. l. qui
ad certū. Jo. r. n. dari vñl. ſ. ſpalem ex mutuo. ſ. furioso
cui p̄dictis rōnib⁹ ſenire nō valeo. dicā & cōdictionem
ſine cauſa vel certi ḡnale dari. vt. i. e. ſi et me. fm. Azo.

g. Acquiri. ppter cōſumptionem.
h. Nā ex quib⁹. ſi ſimili. eſt exempliſ. ſ. e. l. certi cō-
dicio. ſ. ſi nummos.
i. Cauſis. vt. i. de actio. & oblig. l. ſi furioso. & inſit.
de here. ab inſit. ſ. ſinanteſ.
k. Ignorārib⁹. vt ſi mutuo pecunia aliena: que igno-
rante me conſumitur. Accursius.
l. Acquiri. rōne cōſumptiōis magis q̄ ſenſus. vt. hic
et. i. e. l. nō ois. ſ. ſi pupillus. r. i. de fideiſ. ſi q̄ pro eo. ſ.
ſi nummos. r. i. de ure dot. pater filie.
m. Posſe. cōdi. cer. ex mutuo de in rōverſo.
No. Mutuo. propoſito vel deliſtatione. nam vere

nonſiebat ſtatim mutuum.

p. Dedi. ſ. ego non fur. vt differat a p̄cedēti caſu.
q. Cōlumpſeriſ. ſ. ſic ſic. ppter cōſumptionē. vt dīc
ſ. l. pri. ſ. ſi ſtatuenā pecunia quā deſti mutuo ſtipu-
latus ſuſ michi reddi: r. dñs ſuſ pecuniā vēdīcet anteſ ſi conſumpta ſit: an

tenebiliſ michi ille
cui eā nūerauſ vñ
q̄ doli exceptio
obſeret michi cre-
ditor. vt pote cuſ
debitore ſ. dñs te-
neat reſtituere. p
pter q̄ ḡnaf cre-
ditor. p̄tindicium
vñ illa ſine culpa
anuſſa p̄ debitorē
non tenet. vt. i. de
ſi. ſer. l. i. ſ. ſi. Itē
q̄d ſi ſi ſtatuenā
alienaſ neq̄ vult
eā ſumere. q̄lter
a me cōueniet: vñ
q̄no certi cōdicio
ne ex mutuo. ar. i.
e. o. l. nō ois. ſ. ſi ſi
pecunia. Itē et cō
dicio ſine cā non
datur: q̄ ex cā eſt
apud eū q̄ non eſt
finita: nec dā ſi ſi
ſpectu poſſeſſiōis
q̄ ad certe pecu-
nie poſſeſſionē nō
eſt aſtric⁹: magis
vñ verū ſi teneat
quaſi conſumpta
pecunia: q̄ p̄ eū ſi
ne conſummat. vt
i. de p̄di. & demō.
Liure ciuili. ſi ſo
bona fide hocfa-

ciat. vt q̄ eſt ei deniſiati ſi dñs ne ſummat: ſecus eſt vt
r. ſ. i. q̄ admonitus. (hic ſubijcit.
ſ. Fluſſe. et ſi non ſumpliſſi omnes. Accur.
t. Nōdū. dupliſter lſa eſt hic: cā vel: et ſine vel. et ſi
nō habes vel. et lſi vñus caſuſ. ſ. ſi mutuaui tibi pecunia
aliena putat. r. ſumpliſſi. v. alia. v. nō ſumpliſſi. ego
parte ſumpliſſi petere potero. ſ. ſi quare totū nō ſumpliſſi.
Rū. q̄ pars tātū eſt ſumpliſſa non aut ſuerū ſumpliſſa
tota. r. q̄ ſuit admonitus ne conſumeret. litterā aut ſi
expone ibi et ait cōdicturū ideo p̄ partes cōdico. q̄ nō
dum totos ſumpliſſos cōpererā. ſed quare nō erant oēs
conſumpti ſi id eft q̄ ſubaudi ſuit admonitus alienos
nummos fuſſe. ſi autē habes vel: ſunt duo caſuſ. p̄tīm⁹
mutuaui tibi pecunia aliena putat. r. ſumpliſſi. v.
et alia. v. habes nunq̄d parte ſepara: certe ſic. ſed quare
parte cōdico: ſi certe q̄ ſuſ ſuit admonitus alienos nummos
fuſſe. Secundū caſuſ eſt q̄ ſi nō ſuit admonitus nō tene-
tur niſi pro parte quia non erant omnes conſumpti. lit-
teram autem ſi expone. et ait cōdicturū: ideo p̄ par-
tem cōdico ſi. i. quia admonitus. ſ. ſuit alienos nummos
fuſſe: vel q̄ nondū totos cōpererā ſumpliſſos: ſubaudi
etiam non admonitus. Accur.

Liber Duodecimus.

- a Cōpererā. supple quia nō consumpsit omnes: sed
in partem etiam non admonitus.
b Si seruus cōis. equalibus partibus.
c Decē. queerant cōia dominicum equaliter.
d Cōcessa. tū statim datur actio lī nūmī cōsumā-
tur. vt. s.eol. ro-
gasti. s.fina.
e In qnq. rals
lqnū. i.qnqz qnqz
Cōes. michi
et tibi. si autē mi-
chi et alijs oēs con-
dicaz post cōsum-
ptione. nisi et suo
nomine dedi.
f Cōia fuerit.
vñ mero iure nec
vñs nūmū nisi
p. parte cōdiceret
pt. ded. p. p. vtilita-
tem et difficultē di-
scretionem est re-
ceptum vt. z. dicat
rē. cōem insoli-
dū. p. dimidia pte
i. qnqaginta. vt
arg. s. de vslfr.
l. vslfruc. venari
in fi. fm. 3o. et ad
h. de leg. s. cō p
in pnt. r. j. p. so. si
ticius. r. j. de. zdi.
lde. s. si pene. s.f.
S I filius. se
natūs. vt
l. ad mace. l.i.
i C pecunia. scz
gnitentia ad patrē
et non de castren-
si vel quasi pecu-
lio solutus. vt. l. ad
mace. l.i. in fi. r. l. s. sed profec. soluit vel patris: vel eni-
aduentiam. vt. C. de bo. que lib. l. s. s. pe.
k C Exceptio. sed nomine est odiosa exceptio filio et pa-
tri cōpetens: ergo ob. vt. l. de cōdi. inde. qui exceptionē
Rn. illud quādo filius ageret etiam heres patris cōdi-
indebi. qui non pōt etiāz si sit heres. vt. l. de condī. inde
l. si non forte. s. si filius. hic pater agit rei vendi.
l C Cōdictionē. inimico vt. cōpetere. vt. l. ad mace. s. z
s. si ab alio. in fi. s. que est cōra. so. fm. yr. si vultur sua
persona pater condicere: pōt vt ibi. si ex filii: non pōt vt
hic. sed fm. 3o. dic q. si extat vēdicat p. s. cōsumpta ma-
la fide et vt furtiuia quia sciebat q. erat patris: tunc con-
dicerit vt ibi. si bona fide non condicet vt hic. et etiam ren-
ven. tenetur qnā malafide consumpsit quasi lata culpi
defisi possidere vel dolo. yr. s. de rei vendi. si culpa. et
qui restituere. alijs distinguunt aut nomine patris fu-
facta solutio. et tunc repetit patre cum ipse non tenet
etiam de peculio. vt. C. ad maced. s. filii. aut filij: s. fili-
m. C Quoniam toties. s. demsi. et quod dicit cōdictionē da-
sez ex cōsumptio pecunie. et no. hic quattuor. p. pto-
nalia. et prima duo sunt paria vt quoties ex ea causa in-
merari sunt ex ea dño translato statim nascitur acti-

Ret crediti. i. mutuati. et soluti indebiti. locati quando
er locatioē dñi transit. vt. l. loca. l. in naue. itē er eadē
cā facia solutioē. i. numeratioē dñi statim nō trāslato
reccūlātū obligatio ex cōsumptioē. nā tū facit cōsumptio
quātū dñi trāslatio. vt. h. 7. s. e. nāt si sur. h. m. Aliu duo
ē sumunq; ex eo q;
in dīposito
autē. non ita sunt.
hect̄ ex qua cau
sa facta solutione
dñi statim trā
latō non naſcitur
actio: s̄ p̄petit la
beratio. vt soluta
pecunia caſtreſi
vel quasi ab hoc
ſilo vñē ab alio
ad hocipm vi cre
ditori soluat ſibi
datā. vt. l. ad ma
ce. vt. l. si. h. si ab
alio. ex eade cāſa
ta solutioē et do
minio nō trālate
p̄ cōsumptionem
nō recōculat obli
gatio vñis immo
rificat q; era
q; d̄ g; dicit at p̄
poſito nō eſſe. ful
audi ita. nā si eſſe
dñs factus ipaſ
lutoꝝ creditor na
teneſ reddere. v
si de caſtreſi vñq;
soluti eſſet vt mo
do diximus.
Denigz. p̄ certe.

nummis mutuatis pars cōdicitur licet omnia corpora fuerint cōmuniā. vt. s.e. nā et s.i. h.s. Item aliud vt vſure peti nō possint nisi stipulatio intercessit. vt. C. de fur. L. quis. posset ēt stricte intelligi. vt cū natura mutui sit vt de meo tuum sit: hoc tamē fallit in duobus casibus.

Sed fin p̄imum

credita large pro

omni credito dicit.

a C Creditaz. i.

mutuata. i. largo

modo accipe pecu-

cū. vt. s.e. l.i.

s.item. et hoc put-

ad exēpla q̄ sunt

in lege referunt: sed

put ad glo. ordi-

nariā. credita lar-

ge ponitur p̄ om-

ni credito.

b C Nō accep-

s. vere. ideoq; mu-

tūs p̄ponere non est

interpretatiōe tñ

erat mutuaz vt. l.

pri. rñ. s; hoc nō

vt esse spāle in pe-

cūia cū et idem

videatur in alijs

casibz. vt. l.de do.

intervir. vt. l.i.

s.fina. i. l.de fur.

L. falsus. i. p̄nci-

que sunt contra

solu. ibi erant res

presentes. vt. l.de

fur. l. falsus. s. s;

s. i. l.de solu. q

q. c. t. deri vē. l.

et. rei. s. fi. i. l.seq.

bic autē sive p̄nō

sive non.

c Eadē psona

i. in te solo.

d C Crediti. id est mutui.

e C profecta. s. breui manu. vt h. i. l.de iu. do. l. s. quo-

tens. i. sic no. q̄ alius h̄ctus in cā mutui p̄t cōverti.

vt hic t. C. de nō nume. p̄. l.aduersus. sed cōtra. i. man.

qui negocia. Solu. ibi non erat pecunia in p̄t. hic fin

yrne. tu dic q̄ hic extabat et parata erat solutioni sit pre-

sens. vel non. aio enim tc. vt. s.e. certi cōdi. i. n. l. ibi aut̄

consumpta erat. Itē adidem est p̄tra. C. e. l. sit p̄t. p̄co.

So. hic paratus erat soluere. ibi non. alii q̄ ibi non erat

p̄fenso hic sc. tu dic q̄ quātū ad vſuras estibz h̄ctus. p

infecio: nūst stipulatio intercessit. sed quātū ad sevēz

ibi et hic valer si erat destinata solutioni. Itē quod hoc

casu dñ non videtur in pecunia spāle: cum idem sit in re

alia. vt. l.de solu. s. pecunia. et modo sup̄iori casu dñi. re

spondent qdā q̄ in lege si pecunia. iussit ponere: hic nō

hoc non valer q̄ idē et si nō iussit. vt. l.de fur. falsus. h.s.

tu dic in hoc esse spāle: q̄ licet res non sit in conspectu

nichilomin⁹ tamē intelliga in me transserri dñiūm: si

tamē alius paratus sit soluere: hoc est qđ ait yrne. si th

destinata ēt solutioni et pecunia reunetur in cā mutu-

ui. vt. s.e. certi. s. fi. als nō nūst res in cōspectu sit: ylnt.

si interueniat stipulatio. Queret aliqs: cur ergo in casu superiori nō dicat mea facta pecunia. cum idē in vtrōq; casu dicat statim se debere: tñ dicribi q̄nūs nummos meos non acceperis. Rñ. vere nō accepit meos: s; fictio ne iuris mei sūt breui manu faci. vt. l.de iure do. licet. s.

quotēs. i. cū hac

determinatiōe p̄t

intelligi qđ dñ. C.

e. l. s. p̄ mutua. q̄

res ibi erat p̄his.

S 3 soci⁹. oīm

s. bonouz; et

aliquis sit hui⁹ legis

dubitatio: adhuc

tñ nō posuerat in

cōl qđ post h̄ctaz

societate q̄sierat.

vt. l.p. soc. l. nemo

ex socijs. s. fi. z. l.

s. q̄s societate: et

ad hoc. l. de sic.

ed. l. i. s. vnuisq; p̄

z. l. de sol. s. i. cui.

z. l. p. soc. l. nemo.

C Um filiusfa.

S 3 ego pecunia tibi q̄s

donaturus dedero: tu

quasi mutuam accipias: Ju-

lianuſ scribit donationem nō

esse. Sed an mutua si viden-

dum est. et puto nec mutuam

esse magisq; nūmos accipien-

tis nō fieri. cū alia opinione ac-

cepertis. Quare si eos p̄sum-

pserit: h̄c cōdictione teneat-

tamen dolii exceptione vti

poterit: q̄ h̄c volūtate dātis

nūmi sūt p̄sumpti. Hā z s. i. ego

quasi deponēs tibi dedero: tu

si in actiōe i. factū. vt z in eodem ti. i. factū. nec est absur-

dum predicta duo aurilia dari. cū ambo ex eq̄itate dent

S sic t. s. de rei vendi. si autem. s. fi homo.

C ego nō fieri. imovf fieri: q̄ in corpe sentimus e

in dñi translatione: liz in cā dissentiām⁹. vt. l.de acq. rerū

do. l. cū in corpus. q̄ est h̄c. sol. h̄ erat certa cā ex qua sola

volet dñiū trāſferre. s. donatio. nec ex alia cā volet

rē ad alii p̄inere. ibi cātulvolet fieri rē accipiet. vel

dic qđ ibi de donādo. p̄missio v̄ debito p̄cesserat traditio-

nē. vñ lizmo mōv donū tradat. tu hoc v̄ creditā accipias.

tñ tua sit vt. s.e. l. i. s. fi. h̄ aut̄ de donatiōe futura itelligit

et potes h̄ dicere h̄ sunt errores q̄ viciēt h̄c⁹ vt diri. l.de

h̄. Accept. mutat psonas. (h̄. emp. l. l. v̄editioib⁹).

I Confūpsferit. h̄d si erent. Rñ. idē. q̄ cū extēt

vtriusq; volūtate vide recōciliari posse donatio. argu-

s. de r̄. l. i. si pot̄ rem iudi. s. vlti. z. s. i.

m Cōdictione. sine causa. Rñ. vñ certi generalis in

specta opinione recipientis Johā.

n Dantis. qđ nō habuit annū repetēdi. als nō esset

bona r̄. qđ in mutuā alienā pecunia accidit.

o Nā et s. vere sup̄plēta est nam tc.

Liber Duodecimus.

- a **C** Idem est econtrario.
 b **C** Ostendēdī, vt diues apparet, vt. I.cōmo. i.ij. l. si. et
 sic ex p̄dictis trib⁹ r̄m̄is colliges sic dñiū nō trāsire ni
 si vterq; p̄sentiat, vt. I. de actio. et oblig. l. in omnibus.
 c **C** In vtroq; l. secundo et tertio: non p̄imo.
 d **C** Cōdictioni.
 sine causa.
D On omnis.
 obligat, cur
 ergo d̄ re strahi
 obligatio, vt isti.
 q. mo. re stra. ob.
 in p̄m. R̄n. nō d̄
 cit ideo q̄ alid nō
 exgas: s̄ d̄ q̄ si
 ne re p̄hi non po
 test. Azo.
 f **C** Agit. s. exp̄
 se vel etiā tacite,
 naz sepe extra id
 q̄ agit tacita naz
 scit obligatio, vt
 I.cōmo. si is qui
 in si.
 g **C** Cas⁹. i. v⁹
 detrib⁹ infra di
 cendis.
 h **C** Decessisset,
 aut penituit do
 nātē. Et sic not. q̄
 trib⁹ modis reuo
 ca dona
 tio tribo
 mōis re
 uocat.
 i **C** Et cū aliud
 exemplum.
 k **C** Obligatio.
 id est effect⁹ obli
 garōis. sic. I. de cō
 di. cā da. l. q̄ fu.
 et illi hic argui. ad
 questionē quā fe
 ci. S. eo. l. nam et si
 fur. Itē qđ si. x. de
 di vt domū face
 res v̄s ad kal. et
 iā sum⁹. ppe kar.
 vt certū sit te op⁹
 facere non posse.
 an agā statim. vi
 def. q̄ sic. sed ob
 stat doli exceptio.
 vt. I. de p̄. ob. cum
 stipular⁹ sum mi
 a. p̄culo. et. l. stipu
 latōes. S. plane.
 Ecōtra videtur q̄ nō agā v̄lo modo m̄si p̄lus illa die
 elapsa. vt. I. de ver. obli. l. si stipularis essem abs te. et me
 lius. S. si quis cau. l. si eum. S. homo.
 l **C** Nullā. nisi peniteat. vt. I. de condi. cā da. l. dedi. S. i.
 m **C** Nō fuerit. s̄ lex eū facit liberū. vñ videſ q̄ nūq; re
 petā. vt. C. si manci. ita fue. ali. l. iij. et. l. si puellā. q̄ sunt
 contra. Sol. hic cogitauit de actu manumittētis. ibi de
 effectu. vt. I. de ver. obli. l. qui romē. S. flauius. Accur.
 n **C** Dederit. cindam suo creditorū.
 o **C** Liberatur. qđ est post consumptiōnem.
 p **C** Liūs. s. accipientis. puta q̄ ea. q̄ sup̄spit. vñ si cā p̄di
 dit q̄ ea. q̄ accepit.
 nō contingit libe
 ratio pupillo sm
 Azo. sed tu dic fa
 co eius scilicet pu
 pilli soluentis vel
 credētis. nā ad su
 perioris facienda
 est relatio. eēt em
 iniquū cū q̄ acce
 perit puenisse. Qua propter
 si eādē pecunia is⁹ q̄ in credi
 tum vel in solutū accepatis: alij
 porro in creditū vel in solutū
 dederit: consumpta ea et ipse
 obligat pupillo: vel eū a se li
 beravit: et eū cui dederit obli
 gatum habebit vel se ab eo li
 beravit. Naz oīno q̄ alienam
 pecunia credētis causa dat: cō
 sumpta ea h̄z obligatū eu⁹ q̄ ac
 cepit. Itē q̄ in solutū dederit
 liberabit ab eo q̄ accepit.
C Donatio in q̄ aliquod pactus
 apponitur et pecunia q̄ spōta
 nea voluntate nō creditis nō d̄
 p̄prie donatio vel creditū de
 rigore. sec⁹ de eq̄itate. h. d. B.
S Ibi pecu **I** dem.
 nā donassem vt tu mi
 chi eādē crederes an credita
 fieret: diri in hmōi p̄positioni
 bus nō p̄p̄uis verbis nosvti.
 Nam talē p̄tractū neq; dona
 tionē esse neq; pecunia credi
 ta. donationē nō esse: q̄ nō ea
 mēte pecunia daref vt oīmo
 do penes accipientē maneret
 creditā nō esse: q̄ exoluendi
 cā magis daref q̄ alteri⁹ obli
 gādi. Igit si is q̄ pecunia hac
 cōditione accepit vt michi in
 creditū daref: acceptaz dede
 rit nō fore creditā: magis em
 et. S. eo. l. nam et si. et. I. de iur. do. l. pater filie.
 f **C** Qui alienā. vt h̄z fuit p̄mō acceptore q̄ dedit scbo.
 g **C** Acceptit. secura consumptiōne. Accur.
 S Ibi pecuniam. propositionibus. s. supradictis
 et subanditis hac legē.
 h **C** Exoluēdi. ex pacto q̄ fecerat de remutuādo. Ac.

De rebus credi. et si cer. pe.

fol. LLLxxiii.

a *Weli. i. michi debiti. vulgariter esti dicit. sic. I. eo. si et me. in fi. et sic nota qd nec est mutuus nec donus: vi hic. et J. de solu. qui sic. qd finis rigorē intelligitur. aliter de equitate: vel hic subficit. et J. de dolo. l. qui id si. que est contra et hic equitas pnalet. vt. C. de iudi. placuit. et facit. J. de sol. si quis duos.*

b *Uerboruz. i. donationis et mutui quoz primuz significat rez pnes donatarii pmasuram. vt. J. de dona. l. i. in prin. secundū significat spontanea voluntatem creditentis.*

c *Creditor tenet partē debiti confessatā recipere: de parte pō dubia litigare. Bar. I. dē.*

d *Uida estimauerunt ne*

mesi accepisse intelligi debeo. Sed hec intelligenda sunt ppter subtilitatē verborū: beneficius tñ est ytrūq; valere.

e *Creditor tenet partē debiti confessatā recipere: de parte pō dubia litigare. Bar. I. dē.*

f *Uida estimauerunt ne*

mesi accepisse intelligi debeo. Sed hec intelligenda sunt ppter subtilitatē verborū: beneficius tñ est ytrūq; valere.

g *Uida estimauerunt ne*

mesi accepisse intelligi debeo. Sed hec intelligenda sunt ppter subtilitatē verborū: beneficius tñ est ytrūq; valere.

h *Uida estimauerunt ne*

mesi accepisse intelligi debeo. Sed hec intelligenda sunt ppter subtilitatē verborū: beneficius tñ est ytrūq; valere.

i *Uida estimauerunt ne*

mesi accepisse intelligi debeo. Sed hec intelligenda sunt ppter subtilitatē verborū: beneficius tñ est ytrūq; valere.

j *Uida estimauerunt ne*

mesi accepisse intelligi debeo. Sed hec intelligenda sunt ppter subtilitatē verborū: beneficius tñ est ytrūq; valere.

k *Uida estimauerunt ne*

mesi accepisse intelligi debeo. Sed hec intelligenda sunt ppter subtilitatē verborū: beneficius tñ est ytrūq; valere.

l *Uida estimauerunt ne*

mesi accepisse intelligi debeo. Sed hec intelligenda sunt ppter subtilitatē verborū: beneficius tñ est ytrūq; valere.

m *Uida estimauerunt ne*

mesi accepisse intelligi debeo. Sed hec intelligenda sunt ppter subtilitatē verborū: beneficius tñ est ytrūq; valere.

n *Uida estimauerunt ne*

mesi accepisse intelligi debeo. Sed hec intelligenda sunt ppter subtilitatē verborū: beneficius tñ est ytrūq; valere.

tempore dati mutui: vult reddere debitor eque bonuz sed minus valet nunc. unde vult actor estimationē quanti plus tunc valuit quando mutuauit. unde queritur fin qd tēpus hec estimationē pluris habeat. et de loco etiā h querit.

k *Quanti tunc. vel postea fin Johā. vt. J. de cō. tri. si*

res. et. i. in hac. i. fi.

si certe in uno tēpus

cōtractus. vt. J. de

acti. et ob. cū qd. q

est. J. sed ibi fide-

iustor fuit quietus

h reus. vel dic ibi

tēpus spici satidas-

tionis. i. appositi

in satisfactione. vt

J. de ver. ob. quo-

tions in diez. et. l.

idem erit.

l *Cū petitum Mutui*

est. etiā extra iu estimā-

dicū: et cōgruo lo no qd

co et tēpe. et non ha tēpus re-

beat iusta causaz spicit.

litigandi reus si

Joh. nā tēc est in

mora. vt. J. de hb.

ob. si ex legati et J.

de ysur. l. mora. et

l. sciendū. nec ob.

J. de tri. l. fi. ybi di

cit tēpus accepti

qz ibi rem soluere

nō valebat. hie sic

vel ibi ante non fuerat in mora. sed certe tēpus dati mu-

tui videtur debere cōsiderari. vt. S. eo. cū quid. sed dic q

ibī bonitas intrinseca cōsiderat fin tēpus dati mutui non

extrinseca. s. cū tantuzyaleat. Itē q tēpus dationis con-

sideratur ad huc ydief. vt. J. de noua. fundum cornelianu-

in fi. sed dic q ibi erant due stipulatiōes. vna estimatio-

nis erat alia rei. vbi in. no. stipulando estimationē vi-

deatur de p̄tē estimationē cogitasse. sic de presenti die

videtur regisse. itē ad huc ydief idē. vt. J. de ac. emp. l. rō. S.

si per yditorē. fin. J. Sol. fin. M. hic debebatur ex cō-

tractu stricti iuris ab bone fidei. sed fin hoc erit fortiter

cōtra. vt. J. cōmo. l. i. h. s. in hac. nisi dicat in cōtractu bo-

ne fidei morā cōsiderari. in stricti iuris tēpus litis

cōtest. Sz dic Johā. hic et dicta. l. ratto. loqui quo ad rei

estimationē: ibi quo ad fructus in quibz cōsiderant tēpus

dicta. vt. J. ysur. l. rideam. s. si actione. et. s. seq. Sz qd

dixi in bone fidei idem dicas in legislatiōe et fideicōmissiōe.

vt. C. in quibz cōau. in integ. resti. non est necē. l. in mino-

rūm. sed videtur in stricti iuris iudicijs tēpus more spe-

cōtari etiam quo ad fructus. vt. S. de rei ven. fruct.

Sed dic q rei ven. similia hz cū bone fidei iudicijs. et hoc fin

Johā. Uel dic fin. J. o. in. l. cōmodati. de estimationē rei

loqui. et patet ibi. qd dicit et quanti in qua cōsideratur

tēpus li. co. s. vt. vtra nō procedat. sed ex tēpore petitio-

nis sive more. vt. hic. et hoc quādo ppter culpaz agitur

Si autē propter dolū agitur. vsg ad sententiā ex tempo-

re more potest estimationē crescere. vt. S. de rei ven. l. iuli.

scribit si hz. s. vel dicybi res debita perit li. cō. tempus

spectatur ut ibi. hic nō perit. Uel dic vt no. in. d. l. cōmodati.

Sed quero extra. si egit adyvnum zdi. certier mu-

Liber Duodecimus.

quo sit cōdēnatio ad vīni p̄cīlī māxīmē cū nec sit in obligatiōe: nec sit hec actio arbitriā. vt. C. de fideicō. li. l. s. In arbitriā cū eset aliud. vt. S. de dolo. arbitrio. S. i. et. S. de rei vē. q̄ si possessor. R. vīnū tñ est in obli-

gatiōe. et vīnū tñ d3 peti vt h̄inuſ. s. peti dari i. eadez

bonitate quātūm

ad pāu in q̄ erat tpe more: ita sit estimatio iudicis

offō. vt. I. de eo q̄o cer. lo. l. q̄ si ephē

si. et de edi. edi. l. ediles. h̄it scien-

dū. Estimatio sit vīni nō est in obli-

gatiōe: tō nec p̄t pen. s. arg. 2. l. de

cōdi. fur. l. re. sed ibi spāle est i. odiū

fūris. Alij dixerit l. l. l. C. de fidei-

cō. li. l. s. loq. l. spē. bāc in quātūte.

Alij dicit illā loq fauore libertatis.

Alij q̄idi fuit pē-

nītūm vīnū. vīni estimatio cū vīnū

haberi nō possit.

Alij q̄ de estimatiōe illa hic dicit q̄ p̄ sedam sūlām

venit: vt sit i. arbitriā. Alij dicit

hāc loqui sūlām sua

tpa q̄h libellū nō

dabatur: s. iuder

tus sūlām dabat q̄i

terclīcē eēt petiū

prima est vītor.

s. I. Ubi eēt peti-

rit. ita tñ si ure ibi p̄uenia. vt. I. de ac. emp. ratio. S. s.

S. Jeum seruū. quasi michi. vt. q̄ ego et tu eiusdem

nominis sum. vt. I. p̄o lega. l. l. s.

C. Cōdīcere. s. certi. 2dī. gnali. cū elveniat i. ac. neg. ge.

re habente ratiōi in subfidiā. vt. S. deneg. gest. l. s. et. C. de

re. alie. nō alie. l. i. et. C. de rei vē. l. m. d. dñ venire tñ in hac

actiōe. vt. S. et. certi. 2dī. in pain. Itē eo q̄ si hic dicit

quid posse peti peti p̄ dictione ab eo q̄ rem meā vēdit-

dit vt sūlām re extātē. s. nos. h. nīl cām hēat a me. vel

q̄ indebitū solut. vel q̄rēt. procurator. et ar. J. de 2dī.

inde. s. nō for. h. liber. Aliodq̄n si cāz nō lucratiōi h̄z ab

alio nō tenet nīl vel culpa vel sua mōra itercedat. vt. S.

de rēvē. l. l. l. scribit s. holez. Si aīta uullo cām habeat

vel h̄z s. lucratiōi nō tenet nīl subsidiūt hīc. t. S. de

neg. gest. l. s. nā in superiori casu q̄i cām nō lucratiōi h̄z

h̄z non r̄flocuplerari cū aliena iactura. q̄t m̄ sibi abest

quātū adeit. ar. insl. de le. h. si res aliena. Itē no. h. ar. q̄

p̄cīlī precīlī loco rei succedit. vt. S. de pe. he. si etē. t. J. de her.

loco rei vē. l. l. h. p̄uenisse. h. ar. 2. l. eo. t. l. venditor ex here.

succe- S. q̄ certi. Duo collige ex hac. l. et q̄ ex stipulatiō-

onē. et incertā tñ. t. certi. 2dī. ad certa detur. vt. h. et

insl. de ver. obli. in p̄n. t. J. de noua. l. cū qui. sed p̄o di-

cto est s. T. de pac. si pacto q̄. Sol. ibi agitur ex stipulatiō-

onē. id est ex stipulatiōe certi 2dī. Itē eīde s. insl. de ac. h. fue-
rat. t. C. de rei vē. ac. l. i. h. i. vbi et ad dōtē certa actio ex
stipulatiō daf. sol. ibi est spāle. Ad scōm est s. s. e. certi cō-
dīcio. h. i. vbi ex certo actu certi 2dī. agitur. Sol. sub
audi hīc maxile. nā et ad incerta daf. puta ad interesse si

mō fieri nō p̄t cer-
tū. vt ibi dixim.

C Reditor. res
stitionē. i.
refectionē. vt ar. l.
de iti. actus p̄i.
l. i. h. s. p. e.

F h̄bīt. tam l.
tacito p̄gnore. vt
i. in qui. cau. pig.
ta. cō. l. i. q̄ in p̄o-
nali. vt. l. b. c. f. bo.
l. i. et p̄i. vī. cre.
s. vētī. h. diu. s. t.
l. auf. de equa. do.
h. his 2sequens.
col. vī. et. t. p. f. o. l.
cum duob. h. id
r̄. Et plene dices
l. qui po. in pig.
ha. l. interdum.

S pecuniam militis p-
curator eius mutuam
dederit fideiūtorem ac-
perit: exemplo eo quo si tu-
tor pupilli aut curator iue-
nis pecuniam alterutrius eo-
rum creditam stipulatiō fure-
rit: actionem dari militi cuius
pecunia fuerit placuit.

C ex stipulatiōe certi cōdīcio. Bar. I. l. p.

S quis certi stipulatō
fuerit: ex stipulatiō acti-
one non habet. sed illa condi-
ctiō id persequi debet p̄ quā
certum petitur.

C mutuans in rei refectionē
habet prīilegiū. Bar. I. dē.
C Reditor qui ob restitu-
tionē edificiōi cres-
diderit: in pecuniaz quam cre-
diderit prīilegium exigendi
habebit.

C per procuratorem querit
actio militi dñō sicut p̄ tutorē
est spālitas ista in certi 2dī. ex numeratione. vt. l. dicas
eū nō sole militis numerasse. q̄ hāc pecunia cuūlībēt
dñō p̄t querere. vt. S. eo. certi condī. si nūmos. sed est
in ipsa actione p̄sonali ex stipulatiō h̄ fideiūtore que
militi querit que alij nō queret. vt. J. de acqui. pos. l. pos-
sessio quoq̄. h. i. q̄ est tra. nīl est p̄sens dñs. vt. J. de
verb. obli. si procurator p̄mis. t. fin. hoc dīe nō sūlām. s.
militis. vel dic suo. i. procuratoris. t. in vītra ex stipula-
tu et certi condī. et speciale. Accursum.

C mutas. s. s. sunt. idem dīc debet in q̄buslibet or-
nino collegiis: sed et ipse qui accepit tēneat p̄nci-
paliter. vt. C. eo. l. eum. et p̄cīlī dislingue. vt. S. de neg.
get. si pupilli. h. i.

i. Non ciuitas. sed quis hoc probat? Respon. credi-
tor. vt. C. de solu. t. l. debi. l. t. l. i. t. C. de fac. san. eccl.
aut. hoc iūs. in fī. t. C. de predi. mi. l. si predi. Itē res
ciuitatis in hanc causam obligari p̄t ciaci-
pit invītate ei. vt. J. de pig. l. s. is. in p̄n. Accursum.

C Reditor. nō amittit. et r̄videbat quasi renficiare
ei quātūti in qua p̄cīlī nō sufficit. vt. C. de
pac. q̄. l. s. h. i. h. i. est vt. h. t. J. de disfrac. pig. q̄. l. pig.
h. i. et. l. quefiti. t. C. eo. l. s. in p̄n. in fī. t. C. de ac. t. ob.
l. aduersus. sed yēti non feruant legem istam.

Sinstitore posse ei. s. directo. vt. i. de lisi. si q. m. in priu. et in fi. t. s. de iudi. heres. h. ap. et lisi. qd. ei eo. h. s. t. s. pro fol. fi. et hoc si neam rem accepit i. quis fuit p. positus. vt. i. de lisi. l. cuiusq. h. non tamem.

b. **C**li. id est ab eo domino.

c. **C**Quasi. veri-

tatis expellimus.

sic. s. de senato. l.

emancipati. h. s.

ui pecunia

accepturus

quo ad p. positus

nō tamē accepit.

sic. l. ad velleia. l.

h. nis. h. plane si

mulier. Accur.

e. **C**Obstringat.

scz cuz effectu. nā

et nunc tenetur. h. s.

doli h. s. exceptio-

ne vel nō numera-

ti pecunie. vi. i. de-

do. excep. l. s. s. cir-

ca. et ad hoc. l. que-

res pig. ob. pos. l.

pe. Sed quid si in

annu aliquis sub-

v. suris pecuniam

acceptit. sed an de-

bitos soluere vult.

an creditor acci-

pere eā tenet cum

v. suris pteriu tem-

poris. Rh. nō

nisi totū tēporis

solutus v. suras. vt

i. de ver. obli. qui

rome. in pun.

Cum fudus.

acceptuz. i.

postlit. prestatuz.

S I. fuisse. vt. i. de v. suris. l. q. i. l. videamus. h. s. actio-

nē. t. s. de rei ven. l. s. holem. h. s. et. i. de h. s. ob. l. nemo. h.

i. t. s. ad exhi. i. l. s. quātū. t. s. de peti. her. illud. et plene

dices. l. de trui. l. pe. Acurius.

b **C**serium tuū. casus. Stichū seruū tūcū a fure emi-

bona fide. hic seruū ex peculio veri dhi emit. p. ap. h. s.

et venditor michi possessionem et dominū tradidit. sol.

ergo hic verius dñs inuenit iesus. ideoq. et 2. s. tripli-

ct via. Una est v. suris siue ex estate: et due sunt p. punctu-

rōnis. prima q. dñs seruū stichū vēdīcet et pampī-

lū condicū. inde. Scds est vt agat ex emptor et habe-

at ratū cōtractū: et soluat venditor si quid est soluendū

et venditor si tradat si haber. al. 2. d. inde. cedet contra-

done fidei emptor. et hoc afluat iul. vnde et soluat in fi-

huius legis. Tertia est viavt nō habeat ratū cōtum: vi-

nūmos extantes tanq. spēm vēdīcet: et ex cōtractū fui-

de pecu. tenet: et cōpensatio nō obijciat: si aut sunt: et sum-

pti: vēdīcitor et peculio actio cessat.

t **C**Impudens. l. ignorat eum esse furem. Accur.

k **C**Bona fide. putans esse tradentis.

l **C**Ad te. pō el h. s. peculio duplicitis gnis. vt. i. de pe-

cu. hinc qnt. h. s. pō. ago. et hinc p. peculio alienare nō potuit.

vt. i. de pecu. l. libera. qre verus. dñs vēdīcet. vt. i. dicit.

m **C**Wichi tradit. et sic michi acq. situs: sed si ipi seruo
ficho eē tradit: nō eē facit meus s3 veri dñi. vt. i. de
acqui. re. domi. si seru. q. est. h. s. videt nullo casu michi
acquiri: q. errauit vēdītor in tradēdo: igil nō trāsferit
dñnum: q. nemo certano dñius fuerit amittit. vt. i. d. fur.
fallus. in pun. et

n **C**Ex equitate cā euitandi cir-
cuit datur cōdictio ei. cū quo
negociū nō est gestū. et si dñs
approbat h̄ctū seruū eius noīe
tenet insolū. si ho reprobat:
tenet tm de peculio. h. d. Di-
uid. p̄io ponit themaz q̄stio
nē tacite resultatē ex themate
scđo ponit r̄sū sabini de eq-
tate. tertio ponit r̄sū tūlant
de rigore. quarto suppletur y
auctorē legis qd dicto tūlant
desicbat. secūda ibi / sabini.
tertia ibi / nam tūlant. quar

o **C**ta ibi / sed adiūcere. Bar. **I** dem.
Q Uli pecunia creditā ac-
ceptur spopondit cre-
ditor futuro: i. potestate h. s. ne
accipiendo se ei obstringat.
C In actionib. stricti tūris ve-
nunt fructus et accessiones a
tpe litis cōtestate. B. **I** dem.
C Um fundus vel homo
per cōdictionē petitus
est: puto hoc nos iure vti: vt
post iudicium acceptum cau-
sa omnis restituenda sit. l. om
ne quod habitur esset actor:
si litis contestare tempore so-
lutus fuisset.

q **C**seruū tuū impudens a
fure bona fide emi. is ex pecu-
lio quod ad te pertinebat ho-
minē cōparauit q. michi tradi-
tus est: Sabinus et Lassius
posse te michi hominem con-
dicere aiunt. Sed et si quid
michi abesset ex negotio qd
is gesuisset: inuicem me tecum
acturū: et hoc verum est. na3
et Julianus ait: vidēdum ne
dñs integrā ex empto actionez
habeat: vendito: aut 2dicere
verā que non est
transfro dñnum: l. postea repete possum. vt. i. de 2di.
inde. per tosū. h. s. certe in. l. falsus. fuit simili s error acci-
dēns vt hic. et tamē non trāsferit dñnum. vnde dic vt ibi.
n **C** Cōdicens. p. ap. h. s. 2di. ide. h. s. stichū rei vē. petes
sed videt q. nō h. s. h. s. venditorē debetas agere tm qui
nou est liberal: cū aliū soluit h. s. cui debuit. vt. i. de lisi. man.
h. recte. Rn. nō est nouū. Unde v. tūli. condi. inde. agit
cā vitandi circuitus. vt. i. l. ci plus h. s. p. le. fal. videam.
et. l. de condi. inde. l. dñs testō. h. s. videat neq. h. s. vel
quasi: nege et maleficio vel quasi obligatus esse.

o **C** Ex negotio. q. y. p. puta seruū paui ex meo. vel
als gesu. male. ar. l. como. si is q. michi. h. s. liber. a3.
p. **C** Acturū. p. cōtēnē. nec el dari v. actio: v. pote cū h.
re spēderat qvē erat sua. et h. s. excepto. anq. tradat
si vero tradat habet condicione ad possessionē. argu. l.
de condi. inde. qui excep. h. s. pars. Bzo. Ucl di. fm. h.
nego. ges. agi de peculio. vt. arg. s. de nego. ges. at qui
h. s. liber. et l. commo. si is qui h. s. et l. de actio. emp.
si seruū. h. s. fina. Acurius.

q **C** Ethoc verū el. s. q. pō directo a me cōdici. et hoc
ex equitate. directe aut videamus: et hoc subiicit: nā tc.
cefact. l. de actio. emp. ty. l. si seruū. h. s. seruū.

Errot
nā quando soluo
indebitu ex causa
non nocet.
i causa
non nocet.

Liber Duodecimus.

CEmptori. cōdi. inde. vel certi gñali q̄ copetit cū illa. et certe hoc verū est vt erā emporū et dicitio de cū alij soluerit h̄z cū debuerit. vt. l. i. sed adūscere debuit iul. et. sed quō h̄z dicitur cū dñs nō deserit eē. vēdite enī res et. vt iuli. de re. dñ. vēdite. et. l. de tribu. l. pcurator. h̄. pe. s̄. hic non est solutu-

pcū ne fides h̄bita cū nō sit pre-
cis factū accipien-

tis qđ eē dñ. vi. l. d
ac. ep. l. er. ep̄to. s̄.
empor. s̄. r. n. con-
suptio vel ratifica-
bition dñi hoc recō-
ciliavit. arg. s̄. co.
nō omnis. h̄. si.

b Uēdicare. vt
spēm. ideōgō non
admittit cōpensa-
tio. vt. l. de leg. i. l.
plane. h̄. si. l. l. s̄. si
certos. et. l. de pe-
culi. si creditor. s̄.
i. sed fm. Lot. ad-
mittit cōpensatio.

Item no. q̄ nō op-
ponit vēditor excep-
tionē aliquā con-
tra vēditatē l. di-
cat se paratu. cede-

re actōem quā h̄z
h̄ bone fidei emp.
et sic videt h̄. l. de

soltu. cū q̄. si. sed
tibi ideo est aliud: quia p̄cessit volitas et mandatū sol-

uende pecunie. hic nequaſ.

c Euāneſcit. admissa cōpensatio inter vēditorē et do-

minū fm. Jo. qđ nō placet. q̄ cū p̄i tenere rei vē. pecu-

nia exsistēt et definit possidere nō mala fide: defensit tenes-

ri rei vē. Cū ergo ab vtraq̄ parte non sub sit debitus: quō

fiet cōpensatio. T̄ dicas euāneſcit i dñ: q̄ est et si solu-

ta pecunia q̄ iā ab eo reuocari nō p̄t. vt. s̄. e. l. si fil. l.
nō ola. s̄. si pupill. S̄. nō remanet dñs in dāno q̄ eē

nō dñ. vt. l. de dñ. inde. l. nā h̄ic. Rñ. l. b. i. p̄utet q̄ nō ha-
buit ratu q̄ nichil ei nocet. Itē p̄onevēditorē act. de pe-

cu. tñ. x. sed posse: q̄ non plus est in peculio. x. et sumpti sunt:

q̄ tñ fuit serui p̄cūlū. s̄. l. tñ. numqd poterit verus dñs

repetere. x. Rñ. Lot. posse. ar. l. l. pxi. in fil. l. sed. h̄. d.
ar. l. de dñ. lde. l. serui. cuūdā. Tu dic eratē sc̄. et sumpti

ptā nō. Itē p̄onep̄cūlū serui fuit. x. nūc alitr in peculio

funt. x. tñ. et serui nūc bñ valet. x. igil illa. x. retinet

vēditor nō sumpta: siue petit act. de pecu. S̄. nūqd et alia. x. pacti. de in rē ver. Rñ. nō cū nō habuit occasione obligādū dñm. vt. ar. l. de in rē ver. si res. s̄. si. l. seq. arg.

atra. l. de in rē ver. l. l. in pñ. Itē h̄ic serui q̄ holem eme-
rat: aut habuit liberā peculiu administrationē aut non:

si habuit & potuit trāfire dñm peculij. nō ergo dñs ei p̄

poterit postea vēdicare: h̄ic dicit q̄ p̄t. Si nō h̄eat li-
berā peculiu administrationē ergo et dñs non debet te-

neri de peculio. ar. C. qđ cōeo. si libera. et. l. de pig. act. si

euenerit. s̄. si. Ad qđ rh. q̄ nō habebat liberā peculiu ad-

ministrationē: et nichilominus tenet eius noī de pecu-
lio. vt. h̄ic. et. l. de pecu. libera. et. l. q̄. l. in pñ. et. l. quā tu-

beronis. h̄. sunt qđ dñ. et. h̄. alla. Itē no. interesse eē in obli-
gatiōe. qđ dic vt. l. de re iudi. l. si q̄ ab alio. in fi. Accur.
d Teneri. ad tradendū serui: quia nō dū tradiderat
bo. si. emptori. vel tradidit: sed fuit condictus.

e Solidum. si solutum non est. Accur.

f Deberētur. puta tale p̄cū q̄b
puta accepiētis.

g P̄tellar. q̄ quotiētū ex cō-
tractu sui sui do-
mū. qđ nullū nego-
ciū meū cōtraxisti. sed ppxi^{pp}
est vt obligari te existimē: non
q̄ pecuniam tibi credidi. hoc
enī nisi iter p̄sentētes fieri nō
p̄t. Sed q̄ pecunia mea q̄ad
te puenit: eaz michi a te red-
dit bonū et equum est.

h Officiales nō possunt con-
trahere cum subdīlis nō sunt
perpetui vel ad eoz v̄tilitātē.
h. d. cū. l. seq. B. Modesti.

D Rincipaliib⁹ cōstitutiō-

nibus cauetur: ne h̄i q̄

prouincia regunt: quive circa

eos sunt negotientur: mutuā-
ve pecunia dē: fenus ve exer-
ceant⁹.

Paulus.

rentur si cum libero contratisset. Accur.

i Solūfet. serui venditor. Bzo.

k Parat⁹ sit. h̄. q̄ cū p̄i cēssio hēat. vt. s̄. e. h̄. si. ri.
h̄. v̄tē h̄. directa cedit. Itē nūqd liberā cēdēdo actio-
nē. Rñ. ita dñō agēte exempto. sicut: si rem vēdīta sine
culpā habere desīstet. vt. l. de cōtrahē. emp. qđ sepe. h̄. si.
res. et ar. l. de pecu. l. qđ debetur. in fi. h̄. ar. contra huic
rūo. l. de solu. s̄. l. ifigitiūs. Accur.

S i me. tibi. dari subaudi fm. yr. vel nichil subau-
di vt sit hoc de verbis que regunt duos accusati-
uos diuersos.

m Sis. et tandem habuistli. vt. l.

n Subsistō. i. dubito. sic. s̄. de. pcur. l. fūli. qđ. l. pñ. Bc.

o Si quidem. l. quia.

p Pro prius. l. verius est.

q Pecunia mea. i. michi debita. sic. l. qđ cum eo. l. i.
et. C. de nego. gest. si pecuniam.

r Peruenit. nec sit rō q̄ ap̄ te manere debeat. a3o.
et ad hāc cōstatē facit. l. dñ. ob. tur. cau. ppetuo. et. l. mā.
si negotia. et. l. ad vēl. l. pñ. in fi. et. l. dñ. ob. int. vir. v̄tō. l.
v̄tō. et. l. mandato. et. l. de ure do. l. vir ab eo. S̄. ar. h̄. si.
fa. her. l. cl. putarē. h̄. pe. Sed qđ ante h̄ habeat. Rñ. fit
nouatio. et. l. breui manu. vt. s̄. e. singularis.

s Reddi. cōdictione certi generali vel sine causa. nō
mutui vt dixi.

D Rincipaliib⁹ cōstitutionib⁹. que sunt vt. l. de cō-
trahē. emp. non licet. et. l. qui offici. et. C. de cōtra-

iu. l. i. et. C. de nu. et. l. actu. l. scrinarios. lib. xii.

v Exerceat. l. mutuādo alij. vt. h̄ic. et. C. e. l. eos. sed
sumere p̄t. vt. l. l. pxi. vel dic dare et sumere potest a nō

subditis: s3 a subditis nō. vt ar. b. l. eos. et l. qdās. Accur.
PResidis. ppetui. i. vel qdā ppetuo durabat eoz offi-
 ciū. vel qdā ibi ppetuo habebat cū essent idē oī. Ac.
 b. nō. phibet. immo videt. phibit. vt. C. eo. l. qdā quis.
 sol. hic a nō subditis pōt: h̄etia ab idigenis pōt ciuib.
 in utilitate publi-

cam. vt. s. e. l. cui
 tas. vt dic nō. phi
 beſ ad vsum suu
 quotidianū: s3 ad
 sen exerceſdā. vel
 negociaſe. phi
 beſ. vt. s. e. l. pa-
 cipalib. Accur.

PEriculū no
 minū. id est
 actionum.
Cfactū. s. no-
 men. Accur.

Cpertinet. ad
 ipm. pncipales. vt
 h. et. C. ar. tu. l. q.
 z. l. qcd. z. l. d. ad-
 mini. tu. cyrogra-
 phis. et. s. do. neg.
 gest. litis. s. si pe-
 cumne. et. J. man. l.
 si remunerādi. s.
 apud. z. l. de. cōſt.
 pecu. id quod. s. si
 p. ſequēter autē
 venieſ ad fideiſ-
 forē. et mādatore-
 res. et hoc ſi ſolus
 adminiſtrant di-
 uis. adminiſtrati-
 ſi. a iude. vel a
 teſtatore: ſequē-
 ter ad collegaz. ſi
 aut nō ſunt diuifa
 vel g. ſe diuifur
 ad virtūſ ſtatim
 pñtēr periculum
 poſte ad fideiſ-
 ſores. vel mādato-
 res. vt. C. de. ſuſce-
 pto. et archa. li.
 l. i. et. C. q. q. or.
 que. l. q. t. i. s. r.
 l. i. x. z. l. ſi. t. o. z.
 de. admi. tu. et fit-
 nomē. dēter. cul-
 pa. qñ efficiat non
 ſoluēdo negli-
 gena. et. qdā petere dz.

Pecuniam quā michi ſi
 ſu meo pmifisti titio ſub cōdi-
 tione: cū pendēt 2ditione in
 eo ſtatu ſit obligatio tua ad-
 uerſus me ſaqz ſi ſub cōtraria
 cōditione: eā michi ſpōdī-
 ſti: ſi pēdēt 2ditione petā: an
 nichil latetus ſim. Bn. nō du-
 bito quin mea pecunia quam
 ipſe ſine cōditione ſtipulatus
 ſum: etiā ſi conditio in psona
 Litis qui ex mea volūtate eā-
 dē pecunia ſub 2ditione ſtipu-
 latus eſt non extiterit: credita
 eſſe permaneat. Perinde eſt
 enim ac ſi nulla ſtipulatio in-
 terueniſſet. pēdēt autē cau-
 ſa conditionis: idē petere non
 poſſum: quoniam cum incer-
 tu ſit an ex ea ſtipulatione de-
 beri poſſit: ante tempus pete-
 re video.

Pecuniam. ſub cōditione. ſ. tali ſi nauis veneſ
 ex aſia vſig ad annum.

S Cōtraria 2ditione. i. ſi nō veneſ ifra p̄dictū tpo ſe-
 maneas michi obligat. Et no. qdā parificen non tñ p
 ola: cuz hic interin ſit actio ſz tñ excep. repellit. qdā ex eo
 patet: qdā ſi deficiat cōditione ex pñma ſtipulatione ago. vt
 hic. ar. l. de adūmen. lega. legata. Accur.

I Ipſe. ſ. ego.
C Non poſſum. vt. l. de iur. do. nō em. z. l. ſi debitor. z

ar. ſ. de pac. l. in pſonā. ſ. fi. z. l. de. 2di. ob. cau. qdā ſeruū ſ.
 immo ſolutu ſepeſ. vt. l. de. 2di. inde. Jul. in fi. Sed vi-
 det qdā iterin poſſum petere ſicut heres debiti ſure ſub
 2ditione legati. vt. l. de. do. excep. pure. in pun. qdā eſt con-
 tra. So. aliud eſt in ſtipulatiōe: vt. h̄ic. aliud in legato.

ibi: ſi premediuſ
 cautiōi ibi lega-
 tario cōſulat. hic
 aut debitor ſi āte
 2ditione puenia-
 tur i nullo caue-
 tur. ar. ſum. ſ. de
 reivendi. ſi aut. ſ.
 fi. Accur.

C Videor. vna
 de actione amit-
 to oī ſim. Azo.
 vt. l. de. liber. le. l.
 nō ſolu. ſ. fi. ſ. ſim
 hugo. dupliſatur
 induie. vt. Iſi. de
 excep. ſ. pe.

C Um ad pre-
 ſens. ſa ſit.
 id eſt vere vel ve-
 rum in ſeptinet.

C Confer. nō
 eſt ergo cōditio qdā
 in pteritum vel
 pſens ſertur. vt
 hic. z. insti. de ver.
 ob. ſ. cōditiones.
 z. l. de ver. ob. l. cō-
 ditio in pteritū. z
 l. ſi ita ſtipulatus
 fuerit hanc ſumā.
 z. l. d. bo. lib. l. etiā.
 ſ. ſi patronus. ſ.
 in futurum. vt. l.
 litaq.

B Espiciendū.
 B̄ hominū. eſt
 ergo natura natu-
 rans. i. deus. z il-
 le omnia ſcīt. naꝝ
 mille āni āte ocu-
 los ei. tanqz dies
 heſterna que pre-
 teriſt. de hac dicit
 ſ. de iudi. ſed et ſi
 reſtituſ. ſ. fina.
 Alia ē natura na-
 turata. ſe homi-
 niſ que preteriſta tantū

ſcīt. vt. h̄ic. z. insti. de ver. ob. ſ. cōditiones.

O In. i. eam exiſtere. z ſi deberi poſſum.

T litaq. cuz in futurum. ſiu expelle ſiu tacite. vt. l.
 de ver. ob. interdum. Accur.

L Etra eſt in auditio. i. in ſcholis vel in palacio.
 L. ſ. Cautio. et proprie. vt accipitur. C. de verbo.
 ſig. l. ſancimus. Accur.

T Titus. ſubaudi ego. ne ſimpliſter prolatum ter-
 tam personam ſignificaret. Azo.

a Que s. vsure. Accur.
 b Simpliciter i. non facta diuisione vtpa. Accur.
 c Venissent. et ideo videbant eis q. toti? sortis debeat
 vsura i scda mēfēscrit stipulatiocepta fuit: s male. a. s.
 d Pactus id. s. tertius. et hec est scda r̄sio eorū. Accur.
 e Prodesse. nō
 ad actionē: et per
 hoc videretur q. nō
 debeat stipulatio
 ni valide preiudi
 care. Accur.
 f Et ideo. i. qz
 tertiu pactum ad
 rsuras non perti
 neat: et quia vali
 da stipulatio vsu
 re non tollit p. fri
 uoli pactu: colu
 dit: et ideo rc.
 g Ex die stipu
 latōis. ex q. pos
 set agi ad vsuras
 tōis sortis si ter
 tiu pactu nō iter
 uenisset: aget etiā
 nōc similitudinē
 tā v. dicit. sed sta
 tim paulus inci
 pit eos reprehend
 ere s. c. s. s. rc.
 h Dilata sit. p
 tertiu pactum.
 i Ex eo tpe. s.
 demū. Bzo.
 k Purabat. q
 michi erat contr
 riū.
 l Pactu. s. ter
 tiu q. fuit sup
 sorte.
 m Obtinuerit.
 s. q. valet etiam
 quo ad actiōes cō
 sit inconveniēt. vt
 s. e. l. b. d. c. e. b. a.
 n Usurarij. s.
 totius summe s.
 partis tantum.
 o Ipso iure. s.
 quatuad effectuz
 mero tamen iure
 elapsō primo mē
 se stipulatio for
 tis totius est cōmīsa. et p. sequēs vsurarij. s. ppter pa
 ctiō obstat exceptio nisi in trecentis: nec enim simpler p. a
 ctiō fuit. vt. C. decim. do. aucta. et. s. de pac. s. vnu. s.
 pactus. et inst. dc. cercep. s. pterea. et idē dicit p. in secund
 da stipulatio vsurarij. vt totius cōmīsa de rigore: s. i
 ipsa sit cōditionalis. et q. dicitur ipso iure: subaudi i. p
 cep. rel equitatis. Itē arg. videtur: tra p. dicta. s. de ar
 bi. cel. s. in fi. vbi ipso iure non cadit in penā qui obtu
 lit: sed ibi stetit p. creditore: hic p. virūs. rel dic ad virū
 os nō vi p. actiō hic fieri nouistionē: sed q. quis prorogat so
 lutio non cōmittitur adhuc pena ipso iure. vt argu. s. s.

quis can. l. q. i. r̄. et sic in vsura ipso iure repellitur: vt
 hic dicit.

p In mora. vt. l. de lib. le. nō solli. s. illud. et. l. de regu
 iur. l. nulla. s. i. et. l. de p. ob. si pupill. et. l. depo. luci. in fi.
 q Sed et si quātitate. dixi vbi nō est mora nō currunt
 vsures subaudi cō

tratiū in casib. vt
 hic dicit rc.

r Stipulamur
 id est stipulari pos
 sumus. et non ha
 beas. s. si.

s Presic. sub
 audi et valer hec
 stipulatio. vt hic.
 et. l. d. p. ob. oblig.
 L. huius. Sed cō
 tra. l. de v. sur. l. cuz
 qdaz. vbi dicit nō
 valere: sed curre
 bant sibi minorēs
 v. sur. v. nō eodē tpe
 nō debent currere
 anatores. p. eadem
 tpe. hic ait nul
 le alie.

E Ius. pone t̄
 s. t̄. Accur.
 v Kaledario. i.
 nolb. facēdis. vt
 l. de leg. i. q. qui si
 l. v. r. v. r. s. le
 gauerat. Accur.

x Recitatū. de
 recitatōe ideo po
 nit: q. fin. has le
 ges ante apertis
 rā tabulaz. nō a
 diebas hereditas
 q. ignorabāt illis esse effectuz
 liberū acq̄ritur: omnib. here
 dib. securis si erant male fidei.

h. d. Aler. de imo. Africā.

AIus' qui in puincia sti
 chū seruū kalendario
 p. posuerat: romē testamētū re
 citatū erat: quo idē stichus li
 ber' et ex parte heres erat scri
 ptus: qui status' sui ignar' pe
 cunias defunctib aut exegit:

seruē nō erat necessaria aptura. vt ar. C. de ure deli. l.
 i. i. et inst. de here. q. et dis. s. i. s. sic euemit q. hic fuit reci
 tatū vt alijs nō necessarij forte possent adire.

y Liber. insolidum. vt. l. de libe. can. duob. Accur.

z Parte. dimidia v. tertia.

a Status. i. libertatis. que fin ius naturale p. im
 mū status hois est. Nā testatore mortuo liber et hercō
 cius est. vt inst. de he. qua. et dis. s. i. Bzo.

b Defuncti. sub his bis due fuerint s. proprieates.
 prima est in eo q. dicit pecunias defuncti: cum defunc
 tis nō habeat. Mois enī ola soluit. vt i. auf. denup. s.

Liber Duodecimus.

deinceps.col.iiij.sed d^r pecunia defuncti.i. quodā tīch qui postea defunct^r est. Scda est. q^r nō erat sua sed sibi debita. a.zo. sic r. s.e. si et me. in si. Accur.

a Aut. pro et.

b Credidit sine stipulatōe. et hoc fuit fm. et stipulat^r est. et hoc subiicit

r fuit istud tertiu

c Ut ponit p^r.

d Stipularet.

hoc tertiu subdi-

videt in solutōe.

e De his. s. tri-

bis q̄stionib^r. ac-

f Placebat. h

de pīma qōne tra-

ctat et soluit. Ac.

g Liberatos.

ipso iure si pecu-

nia est h̄ditat^r q̄

sita. als per exce-

ptionē. vt q̄ ma-

la fide receperit.

vt. s. de solu. vero

h. s. r. s. si q̄ ser-

uo. r. l. cum quis.

h. s. r. l. qui homi-

nem. h. s. s. tūcum.

h Ignorasset.

si scūsent non

liberant. h. s. l. de

instituto. s. q̄ man-

cipib^r. h. s. impu-

bes. s. ibi et scie-

bant mortui dñz

ec et tñ soluedo in

sticci liberant. s. ibi

credebāt q̄ heredes vterent eo

dē instituto eō q̄ nō videbat reuocatū. ar. l. de solu. l. q̄

seruus. r. l. s. q̄ seruo. h

geset idē s. scarē dñm mortuū

et crederet debitores istos cē h̄des: r. v. l. isto instituere

ibi. vel aliud in sticci delegat^r sua nō valet

si est mortuus delegās aī lit. z. test. l. c. ignor. vt. s. de

turisti. omni. iudi. l. et quia.

i No copere. duab^r rōmib^r. pilla q̄ nō erigit vt he-

rea. vt. s. fa. her. q̄ erat. circa si. r. l. et puto. h. sed si dolo.

Scd i q̄ p̄ parte negotiū potuit expediti. vt. s. fa. herc.

l. h̄des. h. l. v. s. s. fa. herc. l. meuius. h. seru. y. b. fa.

her. actioē dicit dari. So. ibi de acq̄s^r fīue gelitis i boīs

dāfūti aī morte testatoris. h. de acq̄s^r positiue debitis

k Negociū gest. h. q̄ quo de quattuor modis potuit

dici negotiū coheredis sticci fuisse. Rū. ratib^r hōbitōe: q̄

nōle eoz videt feasse: cu sefir nōle defuncti cui^r sum her-

redes. arg. in auf. deuteur. a. mo. pre. s. i. col. v. Uel dic

fin. h. in substditū demum haberi rafū: q̄ debitores li-

berati sunt. vt. C. de re. ven. l. mater. r. de re. ale. l. i. Ac.

l Quas vero. munc ad secundā questionem.

m Alienaret ee. h. necēt. pilla ci errauerit. vt. l. de co-

trahē. emp. r. si ofensum. in si. r. l. de acq. re. do. s. pcu-

rat. r. l. de dñ. cā da. l. iij. h. subtili^r. q̄ sunt h. So. fm. Jo.

spāle i pecunia credita vt h. r. s. e. singularia. Alij dicit

>Error. q̄ h nō errant. nā credebat dñi esset ipse erat dñs. Tu

aliena: als distingue ci dī ignorat reē suā quā tradit v̄lubet

tiōe. an trālitam vrat eā esse ei^r cui trādit^r tō nichil ad euz

transfe apta rōe trāfir. s. q̄ tradēs nichil voluit i eū trāffere cū

rat dñi crederet eū ee dñm. vt. d. h. subtili^r. aut putateē tertii: et

l. iii.

tūc aut ei^r a quo dñium h̄z auctoritatē alienād: r tūc
trāfferet vt h. aut ei^r a quo nō h̄z: tūc nō trāfferet. vt. l. de
acq. re. do. s. pcu. r. d. l. de h̄. emp. r. si p̄sēs. h. fi.
n Nā et si tibi. bonū simile. sicut emi hic reuocat mor
te mādatū r postea nō facit accipiētis: ita nec superioris

casu cum tellator
p̄cepit nota fieri:
et sic dñiū trāffer
rit mortuō. r. di
cas q̄ dati fuerūt
hic nūm ut sp̄s
et sic eo mortuo
non poterat trāf
ferre dñium in ac
cipiētē. vt. l. de do.
si cuz fili^r. h. si pe
cumia. i. fi. s. fecis
si eos dederit ve
quātitatē. vt. l. de
do. hoc iure. h. si
q̄s dederit. q̄ est h
est em tūc sua fa
cta quātitas quā
in alīu transfe
postea posset. sed
certe r q̄n ut sp̄s
dan dī vīdēt nō re
uocatū mādatū.
vt. l. d. acq. pos.
l. fundi. h. item si
amicus. q̄ est con
tra. sol. ibi ip̄s
minus ad hoc re
nebat ex empto.
vnde facilius di

cimus non reuocari mandatum.

o Non facies. q̄ mandatū morte reuocatū est. vt. ins
hi. manda. h. recte. r. l. manda. l. inter cauſas. cum si.

p Receptū est. vt. s. h. pri. ibi ei nō finū mādatū mor
te. r. estrō q̄. p̄nores. r. vt. l. de ac. r. ob. l. arranuus.

q Alienaret. nīl pro parte sua. Accursius.

r Teneri. cū principale nō tenet. vt. l. de reg. iur. cū
principalis. h. sumptū facta recōciliat mutuū et p̄
gnora tenet. vt. l. de fidei. si q̄s pro eo. h. sum. h. nō
aperit cui. sed. l. dicam in glo. que incipit generaliter.
et in glo. idem et si haberent.

s Q̄ si stipulat^r. nīl ad tertiam questionem.
t Mortuō iam. hoc non expreso. Zzo.

v Stipulatus. vt. l. de stipu. ser. l. si seru. cōis. h. seru^r
capto. r. sic demūfacta sumptū recōciliat mutuū.

x Q̄ si sibi. idē si simpliciter. vt. argu. insti. de stipu.
ser. h. seru. r. l. de stipu. ser. l. siuc.

y Acq̄sūsse. p. portib^r coh̄dū: p̄ sua sibi q̄sūvit. a. j.

z Sicut em. als nō reperi. hec regulā. ergono. Joh.
a Hereditati. iacēt. smo semper heredit^r nūq̄ her
editati acquirit. nā allij erāt necessarij sicut ipse: vt stat
sunt heredes vel ipse saltē erat heres. vt insti. de here.
qua. r. dif. h. i. et ita hereditas nō pōt dici. Rū. remaneat
hereditas pro partib^r aliorū qui nō erant necessarij sis
cutipse. r. ideo dicit. l. i. q̄ forte ipse quoq̄ r. c.

b Re. scilicet pecunia.

c Non equē idē. s. ḡnaliter: nā subdistinguit hic ca
sus. r. post aditā hereditatē. an scirent sibi hunc cohēre
dem datū r. si clibetū: vt tunc per eum nō acquirant. als

sic. Et no. q. in pignoribus non rident africanus auctor
huius legis. Quid ergo. p sua pte sibi obligata sunt: s
alii coheredibus. p partibus eoz no. vt. l. pri. s. nisi in
eo casu q. eis daf actio: vel consumptio vel stipulatione
simpliciter facta. et l. de fideius. si qs. p eo. s. si nsumos.

a. **H**abent. idem et
si haberent: nec em
solo alio scipe pos
sunt possidere. vt
l. de acq. pos. l. iij.
l. r. s. cui hoc ca
su acquirit. s. ei
soli q. numerante
stipular. est sibi
vel si simpli con
suptio facta. nec
ob. si dicas q. no
mine alterius no
suo nuerant sal
te. p alio prib. et
toties actio ex co
sumptio def. quo
ties. et. vt. s. e. si s
lius. qz. et als. hoc
cointingit q. aliena
pecunia et alieno
nole mutuat: et t
pdictio daf nume
rati. vt. C. e. l. iij.
Uel scd. dic. vt. s.
in glo. ghalter. in
s. pim. Azo. Itē qd
est in aliis duob.
casib. s. cū noduz
est adira hereditas.
Itē et cum est
adira hereditas: s. vt
coheredē i. vt
coheredē i. ipse stipular. est sibi. vel simpli
coheredes pstat er stipulare agere no possere ipso novi
def. q. volunt alii acqre stipulatōe. i. dno. itē ex psum
ptio no videf siue et nuerantio: q. stipulatio fuit subse
cuta. vt. l. de noua. l. cū em. R. satis pō dici dari vtilem
actione. p pte sua ex stipulatu stipulati: l. gereret alio
ali. s. dno acqre. sic. l. de acq. re. do. l. liber homo. s. fi.
b. **I**gnorasse. s. eum coheredem. et sic liberum.

c. **E**x necessariis. vñ illō. s. u' nescit qd faciat dñs ei.
d. **R**espondere. qd dicimus ante adira hereditatem.
e. **Q**uo qd casu. i. adira hereditate. et litis ignoratib.
huc coheredē. vt. s. alios. i. ante adira hereditate.
f. **C**onditionis. i. ignorantes eum liberum.

g. **S**eruire videant. et sic possidere se sibi inuicē acq
runt. et hoc est de fictione iuris. Nam ver. est q. posside
tur alii possidere non pōt. vt. l. de acq. re. do. hō liber. in
s. sed hereditatem dico no possidere. vt. l. si quis test. lt.
esse u' fuerit. l. i. s. scuola.

Sego. quantumminus. hec sunt verba stipulato
ris quantominus. tc.

i. **P**ossim. i. ex possibilitate cōsecutus fuero. sic. et. s.
de rerum diu. l. fi.

k. **A**ttio. nec exegero.

l. **N**on liberatur. hoc ipso q. peti. nisi exegissim et to
sum et subiecta. s. tc.

m. **A**lioquin. i. si diceres eum liberari sola conuentio
ne titi. Jo.

n. **C**aneatur. i. nullam cautelam haberem atra seū.
o. **T**itius. i. condēnatus fuit in totum.
p. **T**enebitur. non dicit liberatus est qz nec fuit obli
gatus. vt. l. de ver. obli. l. decem.

q. **S**ed si cū scio egero. s. primo q. nō debet queniri an
te p. titius conue
niat si cēt dubiu'z
quātū posset face
re tñ. vt. l. de p.
ob. l. decem. q. est cō
tra. s. hic erat cer
tū: puta qngs tātū
poterat facere ti
ti. vñ seū cōue
niō in alii quieg.
l. em. titi' sua qn
q. amittat vel cō
sumat: tñ seū non
mis in. v. tenebi
tur. et h. casus non
est hic. et licet a scio
nil sequar: tñ ti
tū nō ueniaz in
hoc qd soluere nō
poterat tunc cum
seū cōueni. ar. C.
de fideius. l. libe
rū. et sic sunt duo
pacta de nō peten
do. see in legatis
vbi nō pūdicat si
bi in eugeō. vt. l.
de leg. i. si extoto.
s. i. q. est s. et hoc
si habeo in lfa qd
min' et. si aut ha
beas dñm' nō videf posse legi nisi ponaf q. i. ppter qd
habz seū. s. tria. et legat ita: quātūcūg est. s. qd habet
seū eo tpe tc. et potero: nō expōnit tunc in pterito. sed
fim pimālram s. fm Azo. et dic fm Jo. cū p. egissem
cū titio ad decē et nō posse exigere nisi tria si postea ege
roin. vñ. cū seio. et s. nō sum psecut. ab eo nisi alia tria
tpe hui' iudicū remanet qtuor q postea petere potero
a titio: et fm hoc legelram. put secūdo modo legi.

r. **D**e iureirando: siue
voluntario: siue necessa
rio: siue iudiciale. l. iij.

CJulurandū est inductum
ad lites fintendas. **G**atus.

b. **S**erbeas dñm' nō videf posse legi nisi ponaf q. i. ppter qd
habz seū. s. tria. et legat ita: quātūcūg est. s. qd habet
seū eo tpe tc. et potero: nō expōnit tunc in pterito. sed
fim pimālram s. fm Azo. et dic fm Jo. cū p. egissem
cū titio ad decē et nō posse exigere nisi tria si postea ege
roin. vñ. cū seio. et s. nō sum psecut. ab eo nisi alia tria
tpe hui' iudicū remanet qtuor q postea petere potero
a titio: et fm hoc legelram. put secūdo modo legi.

r. **D**ivinus. i. non. Azo.

s. **P**otero. i. potui. Azo.

t. **T**atio min'. i. illō min'. et subaudi nō s. pmsi casū.

v. **P**ossu. s. si mesacere opz. et hoc s. pmsi intellectu.

x. **D**ari. si habeas dari curari bñ est. si hēas tm da
ri: et tuc subaudi curari. et sic valer. s. nō valer. vt. hic. et
insti. de inuti. stipu. s. si qs. alii. et. l. de p. ob. inter stipul.
in p. r. l. illa. q. s. fi. Accur.

y. **C**ogēdū. q. hoc solū. pmissit se curatur. s. vt decem
soluerent: et iō nō teneat ad pl. vt. h. et. l. ob. s. ita stipu
lat' fuero. s. i. l. si qs. stipulatus sit. s. fi. et. l. illa stipula
tio. s. fi. s. l. de leg. i. si heres. vi. char. vbi dicit heredē
sic iussim vt curet teneri ad dādū. sol. illud fauore vlti
me volitat: s. si simpli. x. pmissit s. nō liberare dādō si
deiussore. vt. l. de costi. p. l. pmissor. l. fi. Nā creditori sa
tissim d. q. eadmodū voluit. vt. l. de pig. act. si rē. s. ois.

Cdenireando. Multipl. iuris copore de iurein. Justi
ra. df. Est em. voluntariu. et necessariu. et iudiciale: et hoc rā. mul
de iuritate: de quo dicit hic titulus. et. C. e. Itē est in item tripex. et
q. pcedit in infinitu. et est de affectione de quo. l. t. i. dicit.

Liber Duodecimus.

It est iuramentum calsum et hoc de credulitate de quo dicitur. C. de iura. calu. It est tutoris est creditor: vel debitor: et hoc sibi de credulitate. ut in aut. ut hi qui ob. per. 94. col. vi. Item testis: hoc de veritate. vt. C. de testi. l. iure turam. l. l. testis. It est oparum. vt. l. de ope. lib. l. vt. iurisurandi. It est purgationis. vt. C. de his quod ad ec. col. l. p. senti. s. scubi. Item rone etatis. ut in consti. de pa. te. l. hac edicatu. s. sacramenta. It est iudicis et aduocati. vt. C. de iudi. rem non nouam.

Mutiu-
muz
reme
diu.
tri =
Litius si
niēdāz
plex est remedius
triplex ē finēdāz litius. sen
tēdū tēnā. vt. l. de reiu-
di. l. Item trans-
actio. vt. C. d. trā-
ac. l. fratri. It est
iurandū et hoc
maximū. vt. h. d. vi
et ad. s. iurari. **B.** Ulpianus.

b. **C**onactione. s. extra iudicium. et di-
cis. e. l. iurandū
quod ex. Judicia
le aut est quod defer-
tura parte parti
iudicio iudice approbatē et fortatē. It qdā dicāt hoc ne
cessariū: quod tamē alter accipit iudiciale. vt. C. de ieu-
di. l. rē nō nouā. est et necessariū: quia ipse iudex defert et
etiam stringit ad iurandū. vt. l. d. in lit. iur. l. f. n. i. iu-
stā cām viderit recusandi. vt. C. e. g. f. alit. s. sināt. s. qui
dā hoc voluntariū appellat: qd nichil est. Accur.

Iurandū. p. t. n. p. trāfact. large accipit quasi li-
tis decisi. sed pur species: tis est species opposi-
ta. Ecce ergo tria remedia que dixi. s. l. pri. et sunt paria
in exceptu. Nam ex transactio daf exceptio. vt. C. de pac. l. c. p. ponas. It est iurisurādo et est sententia. vt. in-
situ. de excep. s. equi si debitor. et. s. se. Superat autēm uiz
aliud in multis. ecce enim iurandū transactio ex-
cedit: qd ex eo agitur. vt. C. der. cre. l. actor. ex trans-
actio nō. vt. C. de trāfact. siue apud acta. et. C. de pac.
l. c. p. ponas. equiparantur autē in naturali obligatio-
ne quā vtrūq; tollit. vt. l. de sol. stichu. s. naturalis. It est
iurandū et res iudicata pares sunt in agendo. vt. C.
de re. cre. actor. sed sententia superat iuramentum in
multis. sententia enim: etra sententiam non valet. vt. C.
quādō prouo. non est ne. l. i. sed contra iuramentum sic.
vt. l. e. nam postea s. si dānetur. Item si iurauit me patro-
num. p. patrono nō habebo: quo ad succedēdū. secus si
sententia pro me feratur. vt. l. de iur. p. atro. si iurauero.
It est sententia non retrahatur per instrumenta postre-
perta nisi in casu. vt. l. de iudi. impatores. et. C. de re
iudi. sub specie. secus in sacramento. vt. l. e. admoneudi.

Ecōtra minoris auctoritatis est sententia. quia minore cō-
tra eam restituitur. vt. C. si aduer. rem iudi. per totū si.
sed non cōtra sacramētu. vt. C. si minor se ma. di. si alte-
rius. It est iurandū tollit naturale obligationē ipsi su-
re. vt. l. de sol. stichu. s. naturalis. non sic in sententia. vt.

J. de cōdī. inde. iu-

lian. It est a iurā-
mēto nō provocat
tur nec recedit ni
si in casu. vt. C. e.
l. f. a sententia sic.
et propter hoc dicit
maioreq; et. C. d. Maioreq; si
in quibusdam. vt
mō dixi. et est ra-
tio qd nūtitur au-
toritate iudicis
approbatās dela-
tionē: et voluntate
partiū deferentū
et referētū. s. res
iudicata solū illi-
dicis auctoritate
Ideoq; pmuz plō
valer. vt. arg. s. de
edē. si qd ex par. h.
Accur.

Hec pretor. s. his. scz reus.
Accur.

f. **D**elata. i. da-
to sibi iuramento.
g. **J**urauerit.
supple ei? rei. et.
vt. Leo. ait p̄tō.

h. **L**iberabit.
ne ergo hoc sic dixit: editio delata. et sic no. qd aufer-
tur occasio delinquēdi. vt. insti. vi. bo. rap. s. sed nedum.

i. **C**penal. sed nonne he personales sunt. et sic. s. di-
xerat. sed dic. s. de ordinario. hic de extraordinario dicit
sic ut illa. nau. caupo. sta. vt. s. nau. caupo. sta. idē
s. ait pretor.

k. **A**gatur. quid in criminali causa. Rh. idem vt arg.

J. e. le. um. qui. s. in popularib;. It enim non teneat trāf-
actio in criminali quando non ingeritur pena sanguis.
vt. C. de transactio. transfigere. Delatio tamē sa-

cramenti tener tantū facta a parte parti. quia non sic vis-
deretur cōfiteri de crimine iurando: immo negat. vt. l. e. si
dico. s. idem iulianus. sicut qui transfigit. vt. l. de condi-
fur. si pro fure. s. furti. et. s. de his qui nō infia. l. quo-
niam. Iudicatur autē in opia probationum non ita facile
decurret ad delationem iuramentum in criminali sicut in
pecunaria causa: quia reus est absoluend⁹ crime ple-
ne non probato. vt. C. de proba. sciant. Item qd in cau-
sa matrimoniali si detulit uxori iuris iudicium viro viu-
ret maritus se maritus non esse: videtur qd non preudi-
cet si postea veritas inneniatur qd sit maritus. sic enim
est si iudicare qd nō esset maritus et veritas postea pa-
teret ecclesie. vt. in decre. de sen. et de re iudi. clator. It est
qd in causa iurisdictionis monachaliorum. videtur qd sit siā
dū. vt. C. ad legē iul. repe. l. f. l. p. i. m. sed dic. etra. vt
ar. in aut. vt. l. c. m. i. et aut. s. quia vero. col. ix.

l. **S**i de possessione. danda mulieri nomine ventris.



Eximū re-
mediū ex-
pedienda
litū inviū
venit iuris-
urādi reli-
gio: qua vel
ex pactione ipsorum litigatorū
vel ex auctoritate iudicis deci-
dūt controversie. **P**aulus.

Iurandū specie trā-
actionis cōmet: mai-
remq; habet auctoritatem qd
res iudicata. **C**uramēto p̄stito aduersa-
rio deferētē stādū est in omni-
bus quo ad ipsos litigates. se-
cū quo ad extraneos. h. d. vi
et ad. s. iurari. **B.** Ulpianus.

Hec pretor: si is cū quo
agetur cōditione dela-
ta iurauerit. Lū cū quo age-
tur accipere debemus ipsum
reum. nec frustra adjicetur cō-
ditione delata. Nam si reus iu-

ne ergo hoc sic dixit: editio delata. et sic no. qd aufer-
tur occasio delinquēdi. vt. insti. vi. bo. rap. s. sed nedum.

i. **C**penal. sed nonne he personales sunt. et sic. s. di-
xerat. sed dic. s. de ordinario. hic de extraordinario dicit
sic ut illa. nau. caupo. sta. vt. s. nau. caupo. sta. idē
s. ait pretor.

k. **A**gatur. quid in criminali causa. Rh. idem vt arg.

J. e. le. um. qui. s. in popularib;. It enim non teneat trāf-
actio in criminali quando non ingeritur pena sanguis.
vt. C. de transactio. transfigere. Delatio tamē sa-

cramenti tener tantū facta a parte parti. quia non sic vis-
deretur cōfiteri de crimine iurando: immo negat. vt. l. e. si
dico. s. idem iulianus. sicut qui transfigit. vt. l. de condi-
fur. si pro fure. s. furti. et. s. de his qui nō infia. l. quo-
niam. Iudicatur autē in opia probationum non ita facile
decurret ad delationem iuramentum in criminali sicut in
pecunaria causa: quia reus est absoluend⁹ crime ple-
ne non probato. vt. C. de proba. sciant. Item qd in cau-
sa matrimoniali si detulit uxori iuris iudicium viro viu-
ret maritus se maritus non esse: videtur qd non preudi-
cet si postea veritas inneniatur qd sit maritus. sic enim
est si iudicare qd nō esset maritus et veritas postea pa-
teret ecclesie. vt. in decre. de sen. et de re iudi. clator. It est
qd in causa iurisdictionis monachaliorum. videtur qd sit siā
dū. vt. C. ad legē iul. repe. l. f. l. p. i. m. sed dic. etra. vt
ar. in aut. vt. l. c. m. i. et aut. s. quia vero. col. ix.

l. **S**i de possessione. danda mulieri nomine ventris.

a Contradicetur. qd non sit pregnans.
b Vel ipsa iuravit. s. se pregnantem esse. Jo.
c Contra eam. s. iuratum est.
d Ne conueniat. ab eo qui detulit. Jo.
e In possessione. qd hoc iuriurandum psumit qd non fuerit

i calunia et sic non
querit. vt. s. d. his
qno. lsa. l. ead. qd
als act. infactum
vsiq ad annuz re-
nec ad iteresse. vt
J. si mu. v. no. l. i.
S. h. ac. sit. et. S. si
mulier. et. S. cope-
perit. et. S. interes-
se. Accur.

f Neq; nocet.
sez partui. vt. J.e.
naz postea. S. si. et
l. se. z. l. si mu. ven.
no. l. i. S. si. et. C. de
trasc. l. trasc. fac-
mris. S. hoc fallit
qf al. singil. non
ali. qd evenit ro-
ne ptatis prie vel
duce. vt. J.e. su.
vsiq ad. l. qd iuraf-
se. qd sunt h. r. t.
rone societas. vt
J.e. duobus. z. l. si
duo. S. id dicem?
qd sunt h. r. Item
rone h. r. vt. J.e. si
duo. S. si. qd iura-
verit. et. S. marcel.
qd est. J. t. rone. p
curations. vt. J.e.
iuriurandi. S. si. et
l. seq. qd sicut cō-
trarie. Accur.

Marris
factum
an filio
noceat.

g Nec noce-
bit. vt. hic. no. g. qd
factum mris filio n
noceat. vt. h. S. h. l.
d carbo. edicto. l.
i. S. si. solabi. S. ipz
filii erat sua la-
ta. lec. si. h. matre:
qd tuc non noceret.
vt. hic dicitur.
h Si mater. be-
ne dico non noce-
bit. simater. et.
i Iuriurandum.
et hereditas resu-
tueda est. vt. l. ad-
tred. sed. et. si ante.

j Oneris. habitur. vt. J.e. l. qui per salutem.
k Idoneus est. nisi specialiter a iure phibet. vt. J.
e. l. sed. et. si. qd. z. l. de p. i. m. l. que sub codicite. in pun.
J. e. no. hic qd satia est. si sit aliqd ad voluntate ei cui sit.
vt. l. de pig. ac. s. rez. S. omnis. z. l. qui. mo. pig. yell hypo.
sol. item. liberatur. S. i. z. g. l. z. l. qui. satista. cog. l. i. ct. l.

d in rem. ver. l. i. S. nec vero illud. Accur.
m Propria. i. ppria vana religione: puta appollinis
vel diane: s. alibi non est no: z tis pone easum in indeo q
l. iure p deu suu. vel sarraceno: standum est.
n Non aliud. vt. J.e. l. duob. in si. z. l. n. postea. S. i. et

ar. l. de re iudica.
post re. z. l. d. edil.
edi. qd si iolit. S. in
factu. S. certe im-
mo qd an sit re-
uocatu. vt. C. e. si
qd iure iurata. Itex
an sit ab eo dela-
tu. qd potuit defer-
re. vt. J.e. iuriurandum.
S. i. Dic qd qd iuri-
no nichil aliud ex-
cludit nisi debiti
qstionis. z. debiti
qstio sit quodog.
vt. C. e. o. l. fi. z. l. e.
admonedi. z. l. d. de
dolo si legatari.
que sunt contra.
S. specialia sunt.
Accur.

o Religionis.
appollinis v. dia-
ne. vt. S. e. S. diu.
scens si non est pu-
blice reprobata.
vt si iuro per crea-
de michipit faciunt
monachi. Accur.
p Si negi iura-
tu. cu. iuriurandi delata-
tum. Accur.

q Remissum. a
deferente. vt. l. l. p
xi. in prin.

r Non esset. sic
legatus habetur. p
no relicto si lega-
tarius repudiat.
vt. l. de lega. i. l. le-
gatarius. S. si le-
gatum. Accur.

s Si postea. ex
intervallo. cu. ad
aliu actu diuertis-
set. vt argu. l. de
duobus reis si-
pu. duos. S. si. et. l.
ad legefalci. l. i. S.
item si ita lega-
tum.

t Emissit. sus-
cepti. ad fas-
ciendum. et sic no. qd iure videtur: cum per eum non re-
maneat. vt hic. z. l. l. prox. S. si. et. C. l. actori. et. J. e. l. n.
postea. S. i. Accur.

u Debet. hoc autem non fuit susceptu. cum debuit. et
ideonon videtur remitti. vt. S. l. prior. in si.

v It prior. delatum. et preslitu. vel remissum subaudi-

Liber Duodecimus.

- a **C** pertinet. s. ad successorem vniuersalem vel singularem. vt. l. p. prior. Accursius.
 b **C** Dabo. quid boni cui ipso iure cōpetat: sed dicit. i. cōpetentē ipso iure efficacē nō dimittit: sed dabo exceptiōnem qua ipsa elidatur. Accursius.
 c **C** Situratum nār de parte potesturari. vt. l. re. amo. l. de rebus.
D Am postea denegatur. i. exceptiōne repellitur. Accursius.
 e **C** Datū sit. p. prie. vel veri? dic. i. p. restitutum.
 f **C** Exceptiōne sez iurisurādi admissō interi acto. propter ambiguitatē donec res p̄bet se iurasse. vt. l. dic exceptiōi. i. replicatiōi. h. cū nil ponat q̄ replicat: non probabit: sed qui excipit.
 g **C** Alijsq. s. sic celosib⁹. vt. s. eo. ait p̄tor. vel meli⁹ i. fiduciisib⁹. vt. s. e. duob⁹. s. i. ac.
 h **C** Actionē. s. i. facti si iurauit in formiter. vt. l. e. Lactoi. alioquin ex hoc ētū. vt. l. eo. si duo. s. i. q̄s iurauerit. Azo.
 i **C** Hoc solū. vt. s. e. nō erit. s. dato
 k **C** Si dānetur. dic casus q̄ actor iurauit causa famosa et reus fuit condēnatus. est q̄dem infamis: q̄a iuramentū pveritate sit. vt. l. eo. sed et si possessor. s. i. Vel dic q̄ reus iurauit se nō tenerit: s̄z cōuenit postea nō oposuit exceptiōne. vt. ar. l. de cōdi. inde. l. elegāter. s. sed si quis post. t. fini hoc no. q̄ maioris est auctoritatis res iudicata iuramentū: contra quam si alia fera nō vallet. vt. l. q̄. p. uo. non est ne. l. i. t. dixi de hoc. s. e. l. q̄.
 l **C** S̄i is qui tpali actione. vt. iniuriarum.
 m **C** Nō liberabit. ab actione iniuriarū. Accur.
 n **C** Post litē. g. t. post iurandū loco sumpto a pari. vt. s. de iudi. l. z. t. s. q̄ ex quib⁹. t. l. e. l. q̄ iurasse. s. i. Sed fuerit: neḡ in ipm neḡ in euz ad quē ea res p̄tinet actionēz dabo. **C** Eius rei sic erit acci piendū: siue de tota re siue de parte sit iuratu. Nār de eo qd̄ iuratu est pollicetur se actionē non daturu: neḡ in euz qui turauit neḡ in eos q̄ in locum eius cui iurandū delatū est
E succedunt. **P** aulus. **T** iam si in rem successerint. **U** lplanus.
D Am postea q̄ iura tu est denegatur. actio aut si cōtrouersia erit: id est si ambiguitur an iurandū sit datum: exceptioni locus erit.
C Ex iuramento ortur actio et exceptiō: et etiam p̄ veritate habetur. h. d. Aleran.
C Tureiurando dato vel remissō reus quidē acquirit exceptiōne sibi alijsq. actor p̄o actionē acquirit i qua hoc solum queritur: an iurauerit dari sibi oportere: vel cum iurare paratus esset: iurandū ei remissum sit.
C Habet sua lata p̄ iuramentū et proclucit illos effectus quos p̄diceret si esset lata p̄ veras p̄bationes. h. d. s. m. pri mā lec. vel fini alia. **S**nia lata p̄tra iuramentū v. h. d. Aler.
C Si dānetur quis post iurandum ex famoso iudicio: famosum esse magis est.
C Juramentū habet litē cōtesta. ideo perpetuat actionēm vbiq̄ per litē. p̄test. per petuaretur. h. d. Aleran.
 quid de actione de dolo. Rñ. nō p̄petua iuramento: quis nec lit. p̄test. vt. C. de dolo. l. s. i. factio in factu sic. et idem vt nō perpetuel in integrū resti. vt. C. de in integ. resti.
 o **C** Replicari. a parte minoris petita pri⁹ resti. in litē. p **C** An capt⁹. vt. q. p̄batōes ha bebat. nō ali⁹. vt. l. eo. tutor. in p̄n.
 q **C** Docuit. no. nō q̄ minor ideo lesus. vt. h. z. s. de mino. l. veru. s. itē nō restituit. t. l. p̄ si minor. s. nō sp̄. def ecōtra imo vi def sufficere nisi aduersariis eum probet locupleta tū. vt. C. si aduer tre. l. i. q̄ est h. sol. sp̄ale tū ibi odio creditoris. sicut et in ecclia. vt. C. de sacrosan. ec. auf. hocius porrectus in s. itē similis h. vt. C. de pdi. mī. l. s. p̄dū. vbi aduersariis probat minorē locupleta tū. sol. ibi sponte nō coact probat. et meli⁹ co. ti. l. p̄ ditorū. vde ibi.
 r **C** Exceptiō. i. replicatio.
 s **C** Statutū tps i. vtilē annū. loco cui⁹ est hodie quis dīcēnū. vt. C. b. t̄p. in int. resti. l. s. i. q̄ quo exceptio est tpali. sc̄i ea q̄ annua sūt ad agē dī p̄petua sūt ad exceptiōdū. vt. l. de do. excep. pure. s. fi. t. C. de excep. l. s. i. s. tū. h. ex ceptio ponit. p̄ replicatiōe. sicut. l. de pec. l. q̄s. l. bo lo. et eodē mō re sp̄deas ad. alib contrariis. s. ex q̄. cau. ma. l. s. i. is cu ius. q̄ et ibi rem habuerat iam p̄ior dñs. t. ideo exceptiōne et actionē p̄petuam h. s. hic alit nō rē habuit. non ergo sola restitutio p̄petuavit ibi ius actoris. Itē an in modum exceptiōnis possit obici de lesionē. Rñ. nō. vt not. s. ex qui. cau. ma. l. neonon. s. exemplo. Accur.
 t **C** Creditoribus. agētibus pauliana. Accur.
 v **C** Debet dari. i. p̄ aut q̄ deulit non dat replicatio.

vt. C. de excepti. aduersus. et ad hunc. s. facit. s. de his q.
in fraude cre. l. iij. et. iii. Accurios.

a. C. Creditou. futuro vel putatio ab alijs. vel dicas
falso. Bzo.

b. C. Operare. vt sic yna csi alij possesse mittat. Ac.

c. C. Opponatur.

qd veru est si velit

mutu in possesso

nē cū veris credi-

touib: t. opponit

hec excep. a veris

etimato debito

vt. C. de non nu-

pecu. l. si tibi.

d. C. Iurandu

defensor. sine ma-

dato.

e. C. Procurator.

s. cum mandato.

f. C. Dho. l. ad vi-

litate dñi hz qsdā

g. C. Parit. vt. l.

acti. emp. l. iulia-

nus. s. i. procurator.

et. s. de pacu. l.

rescriptu. s. fi. r. l.

nā t. nocere. sed h

z. de. pcur. l. nō so-

lū. q. alieno. sol.

hic acqrit dho. i.

ad eius utilitatez

h. ibi. procurator ex-

eret. sed hoc mu-

chi nō plz. qr. l. iu-

dicio datur ex pa-

cto procuratoris

actio. vt. s. de pcu-

ra. in cause. s. ex

parte. Dic. g. ibi

dicit de directa. h.

de vili. D. v. l. ibi

fuit procurator in

re suam. Accur.

h. C. Actio. in fa-

ceti. h. cum csi quo

fuit iuratu. et pu-

bliciana h. quelli-

bet si nata. et tra-

ditio. vt. s. de pu.

Leu. q. s. si peteti.

Jura. q. est h. eo. q. h.

mētu in factu ibi publi. daf. pba. g. q. ex iudiciale v. nccio in-
diciale ramēto daf. i factu actio. h. ei iudiciale erat ceptu. loqui ei
v. nece de pentio. nichil omnī dabit act. i factu ex sua q. sequit
sarium. vt. l. eo. iurandu. s. fi. et sic due in factum. nec mirum.
actoem. vt. argumen. l. de actioni. empri. l. non est nouis. p. cōtra
in factu dicit em. ex necessariore vel iudiciale non dari actionem in
part. factu. cum ex senectu speretur. idem probat hic q. actio
in factu datur ex sua cum iudiciale re meane esse. licet q.
dā dicāt iudicis officiu. tñ iplozari posse ad executionē.
i. C. Alium. ad quem veniret possello.

Q. Uia non. nocere. lmo nocet quādo ius ex sua fit
quod die vt dirimus. s. de inoffi. te. papinianus.
s. fi. ite. q. si non videt aliis. sed singulit idem. vt. l. eo.

iurandu. s. fi. r. l. mtoz. r. dixi. s. e. l. i. i. s. spe. Itē r. als
nocet quo ad quale quale preiudicis. vt. l. de ap. l. a. s. n. s. a.
Dic ergo nō nocet regulariter vt cām alij perimat pror-
sus. vt. hic. r. arg. C. qui. res tudi. non no. l. i. j. r. l. fi. r. C.
res inter ali. a. l. i. j. r. s. de pac. si vnu. i. respon.

Ed r. si pos-
uersus alij. si velit p̄rogatiua
iurisurādivti: nichil ei p̄derit.

Q. Uia non debet. Dau.
alij nocere. quod inter
alios a c̄tum est. T. Ipianus.

S. Ed et si possessor fue-

S. rit iurandu delatum
iuraueritq; r. petitoris nō eē:

h. diu qdē possidet aduer-

sus eu q. verulit iurandu si
petat exceptioē iurisurandi

vtef. Si h. amiserit possesso

nē actionē non habebit: nec
quidē etiā si is possideat q. ei

iurandu detulit. nō em rē
suā eē iurayit: h. ei. nō eē. p̄ro

inde si cum possideret: r. defe-

rente petitore rē suā eē iura

uit: p̄sequenter dicem⁹ amissa

quoq; possessione: si is q. detu-

lit⁹ iurandu nact⁹ sit posses-

sionē/ actionē in factu ei dan-

dam: r. fructus⁹ perceptos ex

re quam meaz eē iurai resti-

tui michi placuit. h. ptu edi-

tū fetusq; pecorū restituēdos

p̄stat post iurandu delatus.

C. Uerba iuramēti si nō pol-

sunt stare b̄m p̄p̄nā significa-

tionem: intelliguntur b̄m im-

propriam. h. d. B.

T. Item si iuranoero p̄sumfru-

ctū aliquius rei vel meū esse:

vel michi dari oportere: eate-

nus michi cōpetit actio: qua-

tenus si vere vsumfructū ha-

z. Ed r. si pos-
ses. nō hēbit
aduersus aliquē.

r. sic no. q. qdā re-

tinem⁹ que nō pe-

tim⁹. vt. l. de euic.

l. si rē quā. r. r. r.

de p̄di. inde. l. ex q.

bus causis.

m. Detulit. h.

heres per pe. hez-

re. petit: quia etiā

ea de quib⁹ tantū

retētēs habem⁹

veniūt in peti. he.

vt. s. de peti. he. r.

non tantum h. ve-

nunt. Bzo.

n. C. Actionē. dā

dam. immo pub.

vt. s. de pub. eum

qui. s. si petenti. q.

est contra. solu. re-

fert an actori defe-

ratur: r. tunc in fa-

ctū cōtra solū de-

ferentez. vt. s. eo.

nā postea. in fi. h.

pub. h. quemlibet

si nata ex tradi-

tione sicut si esset

traditio facta ex

sua. vt. s. d. pub. l.

traditionē. an pos-

sessori vt tūc non

defet ei pub. vt hic:

q. nec ei res tradi-

tur: h. ex trāfactio-

ne ap. b̄tē remane-

re vr: sed defet ei

h. deferente in factu

actio: h. certe mi-

rabilis sumū bact.

in sc̄m hic tūc

q. cū sit p̄stūrē

q. p̄stūrē s̄pā non

cōpetebat. postea tñ incipit cōpetere amissa possessione:

sed forte loqui deact. in factu nō q. das ex facio: h. q. qdā

l. loci pub. ex edicto p̄toris positio. s. de pub. l. i. i. m. hoc

nō valerat: q. h. nō fuit cōtā traditio possestorū tñ dixi. h.

si velis hoc defetere hēs ar. insl. de re. diu. h. iterdu. et

d. l. siue h. v. v. d. cō-

petere. h. ex factu spāle: h. sequit na-

turā realū actionū: sicut no. s. ad exh. l. i. i. s. est aut.

Itē no. hic ar. s. p. q. em. fit ad excep. partit actionē. vt. l. de

partit. leg. l. qdā michi. r. C. de dona. ante nup. si cum ante.

q. ad. o. Fructus. potest referri vel ad prox. dictum. vel

ne fit.

p. C. Itē si iurauero. r. sicut iuramēti. p̄sitate accipi. vt. l.

eo. cū q. h. si mulier. h. ar. s. l. eo. eum qui. in priu.

Liber Duodecimus.

a **A**mitteretur. s. si vere constitutus esset. Accur.
b **I**deoq. no. q. si nō valet q. ago vt ago valet vt va-
lere potest: vt insi. de adop. in fine.

c **C**autione. q. fit de restituenda estimatio. vt. s. de
usufru. eaz re. q. viu cōsu. l. i. i. insi. de usfr. h. cōstitutus.

d **P**robatū cēt
subaudi. p. nūcia
tū: nec ex ipa. p.
batī denascit nec
furto. p. bato irro-
gatur famia: nisi
sinav. p. fessio itce-
dat: et ita p. fessio et
p. bato si p. paria.

e **U**tilis. s. p. e-
ti. here. q. adiecta
caurant. et idem
in rei vendicatō.

f **J**uramentū habet vīm p-
bationis et sententie inter eas-
dem personas nō inter alias
h. d. vīas ad. l. duo. Alexan.

Si cū de hereditate iter te
et me controversia esset iura-
vero h. d. itate mā esse: id cō-
sequi debeo qd haberē si scd
me de hereditate p. nunciatiū
esset. Et nō solū eas res resti-
tuere debes quas tunc possi-
debas: sed et si quas postea ce-
pisses possidere: p. indeq. ha-
beri qd iuratū est: tqz si pba-
tū esset. Idcirco vitilis' actio
michi competit. Qd si ego ex
eadem hereditate possiderez
tuqz cepisses petere a me: cuz
aduersus te iurasse: exceptio
ne me vti debere iurisurandi.
Plane si aliis a me petere he-
reditatem ceperit: dubius nō
erit: vt Julianus aut nichil mi-
chi iurisurādū' p. desse. **I**ulta.

Sego.
Sduo. cēt
vt dicebat. libertū tñ neutrī eoz dicebat suis esse patro-
nū. p. stebat tñ se cuiusdā ec libertū q. ei manumiscerat.

b **L**ibersteins. q. d. nō negat quin alcius sit.

c **N**on c. quo casu nec oparū petitio: nec bo. pos. cō-
petit vt. l. eo. el. q. h. pe. Secus si iurauisse patronum
alios. nā l. nō h. e. bo. pos. h. z. tñ oparū salē naturali
petitionē: vt. l. deiture pa. si iurauerit. et. s. de in tūs ro-
tan. l. adoptium.

m **A**lteri. hec dictio alteri: et hec dictio sibi redditum et
nō detulit: et tuc intelligi tm. et hec dictio ei referit ad eū q
detulit. et ita erit punctū ibi sibi debite portiōs. Vel sim
Tzo. alteri. i. ei q. nō detulit: sibi q. detulit: et ultimum ei q
non detulit. et tunc bene est punctus post dictiōnem alte-

ri: subandi competitor. s. tantū: sed qualiter sibi patro-
ni contra h. s. libertū agere p. f. R. cū iuraderet se diuīte
patronos contēnere cepit: et senō ec eorū libertum affer-
bat: cōtra quē ad ius eorum conferuandum ppōnit hi
patroni iudicis officium. vt ar. s. de offi. p. r. l. i. h. cū
patronus.

n **D**ebite. l. r. s.
stūne. i. partis de-
bitē q. est dimidia
olim cū est vīus:
hodis tertia. hic g
oū sint duo dimi-
dia dimidie deve-
tur. vt insi. de sue
cel. l. i. h. q. de causa
i. h. sed nostra.
o **T**operere. s.
tantum.

p **N**ec ei. non
deferten.

q **P**rodesse. v.
lo mō qn ille q. nō
detulit fatec alii
fuisse patronū. p
parte. vel scd nō
prodest ad plena
rīa. pbationē quā
do in solidū se di-
rerat patronū. vt
subicit. Et dic pa-
dasset que ad bo.
pos. perendam.

r **J**urasset. vt
arg. s. quēad. ser.
amit. l. aquā. h. si.
et distinguere aut a
principio dicebat se
solū patronū q. nō
detulit: quo casu
pōt ei sacm. p. def
se vt subicit: aut
dicebat alium pa-
tronū esse quo casu
nō p. def. Tzo.
sed videtur semp
p. desse. vt. l. de bo.
lib. l. cōt. liberto. q
est cōtra. sol. ibi al
ter patronus ipo
iure patronatum
amisitrude alteri

accrescere pōt qd olnō est amissū. h. aut nō olnō ē amissū
per delationē. obstat ei tm. exceptio. vel soluerit ibi.

s **A**uctoritat. q. d. plus creditur p. bationē patroni
liberti propter iuramentum liberti.

t **H**abiturum. presūmunt em̄ ita esse vt probantur et
vterq. em̄ patronos si vendicabat hunc libertum et sum
in solidū. hic neutrī. p. stebat a principio se liber-
tum: cōcedebat tñ se ab aliquo manumissum. postea ve-
ro delato sacramēto ab vno iurauit se non esse illius li-
bertum: et cōstebatur se alterius pro parte tanti. Cum
em̄ libertus p. stebat hunc esse patronum: l. p. parte tm
q. alius dicit hunc pro alia parte: docet de suo per iurio
presūmunt tamen q. in solidū sit patronus cū de alio

Iuravit libertus q̄ nō esset patronus: sed hunc presumptiōnē nō statut p̄tētus: q̄ et possit esse alterius: s̄z non eius qui detulit: et ideo subicit quo magis t̄c. q. d. etiā alia probatio est necessaria. Item no. hic arg. q̄ et re inter alios acta qualequale preiudicium etiam alijs generatur. vt. l. de ap-

pel. a sententia. z. s̄. de inof. testa. si suspecta. z. l. de re iudi. sepe continet. et. l. de carbo. ed. l. iij. s̄. idē ius liam. sed arg. z. s̄. de his q̄ no. m̄fa. l. lucius. z. s̄. e. quia non debet. a. **C**prescriptio ne. vel post cōpletam a possidente et sic determinat precedētia: vel nō dū inceptā v̄l ceptam quidē: s̄z nō dū pfectam: q̄ p̄petuat actio iuris iurandi. vt. s̄. co. nam poslea. s̄. si. is. z. Leo. q̄ iurasse in s̄. Johā. z. his duobus casib⁹ de terminat sequētia b. **A**ctiones. in r̄. s̄. z nichilominus i factū. vt. s̄. co. nam postea. s̄. si. in p̄. q̄ viraḡ dāl ex egitate.

c. **C**odicitia. l. mo ab actio furti. v̄f. absolvit. vt. l. de cōdīc. fur. s̄. p̄fure. l. m̄. que est. s̄. fol. h̄ p̄ exce-
ptionē. ibi ipo iurare dicit nō tolli cōdictionem. vel ibi fuerat actum. t̄m actio furti. nō cōdictione furti.

Ex iuramēto preslito firmiter datur actio vitilis ex eo cō-
ar. s̄. C. de trāsc. si de certa re. Nā et si iuravit se non teneri furti actione posset teneri cōdictione furti: quia furi successit. hoc t̄fū videtur impugnari et eo p̄ib⁹ dicit dānum decūsum: s̄ certe in actio ne furti habet rō dānum. S̄ tu dic s̄m 30. q̄ hic fuit iurati p̄ q̄ negat furti factū. ibi detractione p̄ quā v̄ confessatū. vt. s̄. de his q̄ no. m̄fa. l. q̄fū. itē adhuc s̄. l. de fur. s̄. q̄ v̄o. s̄. q̄ s̄ iuraverit. Sol. ibi quasi cū herede agitur cōdictione furti. vel dic q̄ non furti vel furtua cōdictione agitur: sed rei vendit.

d. **N**unqđ. realumite andē cōstitionē quā iā soluit. Zic.
e. **I**urauit. r̄. v̄tio. vt. s̄. dictum est.
f. **C**ū herede. cū tūcum dixi fure. nūc dico eū herede furti. s̄. sc̄j. z. dicit q̄ possū. Accuriosus,

g. **C**el singula. hec est greci iter p̄tatio singularis ovni⁹ partis est sensus: q̄ cōdictio furtū h̄ duas partes vna vt ī furem detur. et hec non dāt hic. alia ī furis he redēt et hec dāt hic. et iuratione singularis partis da tur: ratione alterius non.

h. **T**rac̄tu cuius forma contingit iuramentum. B.

Si quis iurauerit me ei v̄ē didisse rem centum: ex empto agere poterit vt ei cetera p̄fistentur. i. vt ei res tradatur et de evictiōe caueat. An tamen ad preciū cōsequēdū ex vendito p̄ueniri possit: vidēdū est. et siquidē de hoc ipso iuratu est. q̄ preciū solutū est: nulla pro precio actio superest. Si ho-
hoc non fuerit iuratu. tūc con-
sequens est de p̄cio eū teneri. Idem dicim⁹ z si q̄ societa-
tē fecisse iurauerit. Nā z is p̄
socio poterit conueniri.

Cā iuraf sup̄ factu cōpetit
vitilis ex eo p̄ trac̄tu tunc quā-
do competet si vere contra-
ctus intercessisset. Bar.

Marcell⁹ etiā scribit: si q̄s iurauerit ob dece pignori desisse fundū: nō als eū pigno-
ratia agere posse q̄ si decez soluerit⁹. Sed et illud adiicit fortassis eū etiā in dece ex iu-
re iurando suo posse p̄ueniri
q̄ magis pbat. Lui q̄nt⁹ Mu-
ti⁹ saturnin⁹ cōsensit: argumē-
toq̄v̄tis eius qui iuravit eā q̄
v̄x̄o: sua fuerit rem sibi in do-
tem dedisse. nam z hic⁹ v̄x̄o
ait v̄tilem de dote actionē dā-
dam⁹: quā non esse extra eq̄ta-
tē polita non negauerim.

d. **S**oluerit. no. offerrit. debere. vt. l. de act. emp. l. iu-
lian⁹. s̄. offerrit. et l. de pig. act. si rē-
ali. s̄. ois. Sic ḡyf
deterior cōdictionis qui iuravit se
obligasse. p. r. q̄ si in p̄itate obliga-
set. in quo casu te-
neref. pbare cre-

ditor se numerasse. vt. C. de nō nume. pecu. l. i. sed nō est

ita. Dīstinguere ergo. quia aut iuravit se obligasse. p. r. in

qua cāu. pbabit creditor se numerasse. an et iuravit se obli-

gasse. p. r. q̄ acceptit: z tūc p̄uenit ex suo iuramēto: z ita h̄.

n. **C**onueniri. actio in factū cū informiter sit iuratum

cōtum ad. x. de q̄b⁹ nō est dictū qua de causa debantur.

o. **J**uravit. ante fūtū matrimonium. Accur.

p. **D**am et hic. i. hoc casu. z no. hic q̄b⁹ prote admittis

et contrate debes admittere. vt. s̄. p̄oxi. s̄. z. si certum

pe. l. cōfundis. s̄. i. Itē no. q̄ alterius iurandū alte Insu-

ri. pdest. vt hic. z. s̄. p̄oxi. s̄. et sic est contra. s̄. e. l. iij. s̄. z. r̄. alte-

ri. iurandum. So. vt ibi.

q. **D**amandū. si solutū est matrimonium. ri. pdest

ar. q̄ testes nō sūt
mis sup̄ certo ar-
ticulo sup̄ q̄ pdū
cti sunt interrogā
sup̄ q̄ p̄
di. vt dixi. s̄. de pe-
ducti/ l.
ti. her. si q̄s liber.
q̄. s̄. i. si. Accur.

i. **R**es tradat.
hec em̄ venit in
hac actiōe. vt. l. de
act. emp. l. ex em-
pto. in p̄. als ad
iteresse agit. vt. l.
de act. emp. l. i.

k. **J**uratū est.

m. **T**eneri. nota
mirabiles sacra m̄i
pacti obligatorij rim pa-
hē. vt. C. e. l. a. c. t. o. c. t. i. obli-
ri. sic z. l. de libe. s. a. t. o. i. s.
cau. l. si. s̄. fi. z. l. de habet,
ope. libe. vt iure.
itē no. q̄ dēci q̄iu-
rauit actoē dari.
vt. l. pri. r̄. et sic
est. s̄. l. b. ercep. rei
iudi. l. euidenter.
So. hoc p̄tingit. p̄
pter p̄pleritatē. i.
cōnusatē. z idē
in seq. z quētione
sūe delationē.

m. **S**oluerit. no.
offerri. debere. vt.
l. de act. emp. l. iu-
lian⁹. s̄. offerri. et
l. de pig. act. si rē-
ali. s̄. ois. Sic ḡyf
deterior cōdictionis
qui iuravit se
obligasse. p. r. q̄ si
in p̄itate obliga-
set. in quo casu te-

neref. pbare cre-

Liber Duodecimus.

Seniuz a **P**er genium. genium dicitur deus principis q̄ in-
qd sit. gentem. i. magnam suam potentiam exerceat.

b **S**upindici grece. expone grecū. i. importune noli-
urare. et sic no. hic puniri. h̄. C. e. i. q̄. in si. sol. ibi iura-
rit p. calore. hic nō. vel ibi nō tenet ordinaria pena. s. cri-
mine lese maiestas.

tie. hic autē castigat. Itē hic quan-
do p. imperatore iu-
rauit. si autē p. dei
maiorē i. duriore
habet vltorem. vt
C. e. i. q̄.

Q Uoties pro-
pter re. i. p.
pter veritatem. vel
sic esse. vel nō esse.
vt hic subiect. sic
ponit. i. ad legem
cornel. b. fal. l. i. q̄.
q̄ in rōm̄b. sed fa-
cramētuz calunie
est de credulitate.
vt. C. de tur. calu-
l. q̄. s. in autem. et
hoc sac̄z calunie
olim remittebat.
q̄d dic vt. j. e. i. ius-
randū. q̄. qui ius-
iurandum.

Ad personas
egregias. vt
ad ep̄os. vt. C. de
ep̄is. et cleri. auf. h̄
iudex. idē de dīa.
als q̄ fecerit ca-
pite puniatur. vt
C. de offi. di. iudi-
l. i. idē i. de sensib.
vt in auf. de here.
et fal. q̄. hic nobis.
in si. col. i. idem de
legū doctrib⁹ et
de eoz familia et
simib⁹ quib⁹ si-
milis reverentia
exhibetur. vt. C.
de profet. et me. i. medicos.
e **C** Domū. ex hoc pater q̄ p. se debet iurare. h̄ huic. l.
est ztra. ar. C. de epis. et cleri. i. iubemus. q̄. h̄. Accur.

Si patronus. non cōpelletur. patronus conuentus
solutio matrimonio.

Si Judicio. vxor eadēq̄ liberta cum cōueniret. ac. re.
amo. mariti quondā eadēq̄ patronū. et deferat iura-
mentū. non iurare patronū. q̄. actio male iuruit. cū sit famo-
sa. vt. j. de obsequijs. l. honor. l. parēs. h̄ secus in alio
hac actione quanto q̄ iurare cogit. vt. j. rerū amo. l. mar-
cellus. q̄.

H **I**urare. quia hoc iuramentū et parenti et patrono
ēm hanc legē remittitur. vt. j. e. l. i. ius iurādū. q̄. qui ius iu-
rare. q̄. de obsequijs. l. licet.

I **I**us iurādū. non pōt. vt cogat subire i. cui deferat vel
succubere. Itē nec i. cui deferat cogit suscipe. sec⁹
in judiciali et necessario. vt. j. e. l. manifeste. et. j. t. i. l. fi.

C **P**upillus. capax dolis. in alio secus. Bzo.
l **D**ebet. et in iudicio. vt. h̄. aqua p. re. ac. no. da. l. i. q̄. i. et
die vt ibi. h̄. et tūc refutat. vt. C. si tu. vel cura. l. i. h̄. pupilli
pupillo nō deferat. vt. j. e. i. ius iurādū. q̄. pupillo. si tūc iurat
seruat. vt. j. e. l. q̄. i. u. r. a. f. s. h̄. cū. fac̄m. vice solutionis obti-
neat. vt. j. e. l. i. ius iu-

rā. et solutionis coraz
tūc et tūc refutat. vt. C. i. et
p. o. l. a. s. t. plenissi-
mā securitatez. vt. C. d. admī. tu. l.
fancimus. et. j. d. de
mi. l. a. t. p. r. q̄.
q̄. et. j. e. l. i. ius iu-

Si patronus liberta suaz
duperit vxorē. nō com-
pelletur iurare de rerū amo-
tarū iudicio. sed et si ipse defe-
rat ius iurādū liberte sue. de
calunia nō debet iurare⁹.

C **J**uramentū p̄tione non
potest refiri. h. d. B. **D** au.

I **I**us iurādū q̄d ex conve-
tione extra iudicium de-
fertur. refiri non potest⁹.

C **Q**ui nō pōt alienare nō pōt
iuramentū deferre. h. d. Eler.

C **P**upillus tutor aucto-
re ius iurādū deferre deber⁹. q̄d
si sine tūcutori aucto-
re detulit: exceptio eidē obstat⁹ sed re-
plicabitur: quia rerū admini-
strandū ius ei non cōpetit⁹.

C **S**i tutor q̄ tutelā gerit⁹ aut
curator furiosi p̄digite ius iu-
rādū detulerit: ratu id haberi
debet⁹. Nā et alienare res⁹ et
soluti eis potest: et agendo rem
in iudicium deducunt.

C **P**rocurator pōt iuramentū
deferre si h̄. g. hale cum libera-
vel spāle mādatū. vel est in rē
suā: als sec⁹ et iaz si caneret de-
rato. ppter dubiū de mādato.
h. d. iste. q̄. cū. duab⁹. ll. seq. **D** i
u. d. i. q̄. t. t. p. r. e. s. p. r. o. ponit
vnu dictū de procuratore h̄. h̄te

C **E**t iā sine aliqua restituione petita. h̄. secus sit in adulto
et iā curatorem h̄. h̄te fin. Jo. vt. no. s. e. nā postea. q̄. si mi-
nor. sic et in cōfessione pupilli auctoritatē tutoris exigit-
mus. vt. j. de fes. l. certum. q̄. in pupillo.

C **N**on cōpetit. sic ergo no. b. enī argu. in obibus con-
tractibus quos inuenit hi qui non iure sunt electi: unde
omnia cassantur. vt. h̄. et. C. de sacrosan. ecclie. decerni-
mus. et. j. de re. eo. qui sub tu. l. qui neq̄. sed arg. cōtra. q̄.
de of. pto. l. barbarius. si vero tenuit ab initio institutio:
sed postea aliquo casu cassata: secus. vt. j. de bo. auc. in.
pos. si vero non expe. q̄. i.

C **S**erit. idem et si nō gerat: si tamē non est interdicta
administratio. vt. j. de acqui. here. l. pupillum.

C **D**eber. vt. j. e. o. tutor. l. i. fi.

C **A**lienare res. vt. C. de admī. tu. l. non o. et ola fa-
cere possunt vt dīi. vt. j. de admī. tu. l. tutor. qui. et. j. p. o.

emp. l. qui fundum. q̄. si tutor.

a Procurator actoris.

b Uniusorsum cum libera alioquin dicitur sicut de procuratore cuiuslibet.

c Notarium sive defterat sicut et defensor municipij.

ut i.eo iuriandus sive defensor et hisdem tribus causis quibus

defert ut hic dicit

pote et pacisci. ut

s. de pac. l. nam et

nocere. Accur.

H si non stali

q. articul. de p-

dictis tribus.

e Ne postea. i.

ut non postea.

f Petat. et p-

bet debet sibi pe-

cuniam.

g Cogetur. si

vult absolv.

h Liquido. i.

aperte. scilicet q. non

debet.

i Exceptione

la reo iuris. co-

tra actorum q. s-

d. imo no iuris-

in. q. omo dno no

ob. scilicet pacti forte

sibi facti. vltreiu-

di. vel in. vel si-

milis fm Azo. vlt-

expone fm Jo. ex-

ceptio. i. replicatio-

. si et h. reus

de sacro exceptiat

replicabit dominu-

michi piudi-

care non potuit.

k Agat. q. pecu-

ratoe. q. est q. condenatus est in iuste vel iniuste.

l Docere ad hoc doctrinam sic puenit. q. agente reo

er stipulatio de rato dicet. procurator aut succubuit dno

et sicut non potest agere nisi ad expensas. q. non plus steret

sua: ut hinc ibi siue em. et. i. ff. rem ra. ha. l. si fine. q. mar-

cellus. aut obtinuit et iniuste h. eum: et tunc idem. vt ea. l.

h. aut. aut iuste vice dno reum: et si ex puer. et sic non

potest allegare tua turpitudine. vt. C. d. trasc. l. trasc.

aut adhuc iudicatu non est. et sic stipulatio non amittitur

vt. v. h. certe in pmo casu q. succubuit dno vlt. q. possit

agi in totu ac si vicerit. vt. ff. rem ra. ha. l. procurator. q. i.

Sed dic q. ibi nunq. habuerat mandatum. scilicet q. mar-

habuerat mandatum: scilicet ppter dubium satisdedit de rato.

Ita si dicas q. in tertio casu. l. q. iniuste fusti dñm. q.

non agas: obstat q. hic in fi. dñ. s. posse agi ex stipulatio-

ne de rato. ad q. aliquando dicit Azo. q. non possit agi ad

ipsam sortem condenationis sup qua fuit iuratum et iuratus

q. apparet: et dno postea agere fuit: adenatus: scilicet ad

ras in quibus fuit adenatus dno per offi. undi. ad viuras

quas soluit dno post quadimstre tps que non erant in

obligatione tpiurameti: sic non iurauit. q. tam occa-

sione condenationis presul: nec als deberent que conde-

natio iusta psumit: videlicet obliquu de suo iurio docere

petendo dictas viuras. et fm hoc q. dicit non multum.

bi dicit. q. non ad sortem: scilicet ad dictas accessiones agit. vlt. non multum te. q. plus grauatur opinio sua q. valeat di-
cte accessiones: scilicet postea idem Azo mutauit q. filii et bene-
vit ad ipsam sortem condenationis agere possit licet

directo afferas de iurio. et hoc dicit hic in fi. nec potest

procurator oblige

re ei turpitudinem

iuris. cuipseei

detulerit. vt. l. et. l.

qui iurasse. in pn.

sed fm hoc no pa-

rū sed multe. pfa-

cit stipulatio de ra-

to: sed respectu in

famie parvū: vt. l.

de reg. iur. l. si in

duab. In quarto

quero q. stipula-

tio de rato comit-

tatur. Dicunt qui-

da lit. et. a. dno.

vt. ff. rem ra. ha. l.

amplius. q. mitat

amplius. sed azo

dicit statim q. no

habet ratum et in

totu amittitur q.

procurator peti-

rat quicq. de ius-

dicio postea contin-

git etiam si dno

non. peccat vlt. suc-

cum. bat. si tamen

postea ratum ha-

beat obijceret ex-

ceptio a procura-

to. vt. ff. rem ra.

ha. l. quo enim. q.

i. et. q. si quis cau-

l. qui autem. q. il-

lud. quod potest

dici in eo qui numeri habuit mandatum. alioquin no amittitur nisi in interesse. tam et si non sit sua lata contra dno vel pto eo iniuste non agatur: nisi ad expensas. vt. s. di-
ctum est. quas evitare non potuit reus siue iuste: siue in
iuste conueniatur a dno. in casu fm non committitur ni-
si post sententiam. vt. l. rem rat. ha. l. procurator. q. si at
illa stipulatio amplius non peti: deinde lit. contest. co-

Sinitut. vt. l. rem ra. ha. l. amplius.

S Ira q. mandatum fuit. et sic non nocet dno iura-

mentu et. procurator trasc. gressus fuit fines mandati q. fines

sunt diligenter custodiendi. vt. l. m. l. diligenter. in pain.

S erui. habuerit. et sic iure peculiari detulit. al. s.

secus. vt. l. eo. quia. atomagis. in fi. vel hic habet libe-

ram. ibi non. Accursius.

S Uic em. mala ratio. scilicet sequit et nouatio et c. est bo-

na. vt. l. de noua. l. non ideo. que est contra.

P habuit. vt. l. de noua. l. fi. i. fn. et arg. et tra. s. titu. i. l.

rogasti. q. fina. Accursius.

Q Vidam de peculio. scilicet contra. s. de peculio. l. depositi-

ti no. q. si filius. Sol. hic habet administrationem pecu-

li. abi no. vel hic extra iudicium detulit: vlt. de peculio dno

tenetur. ab initio iudicio. vlt. l. in quo iudicio serui. inter-

esse non potest. vt. l. quia. atomagis.

S Serui. indulgeda est. vt. s. l. serui q. detulit.

Liber Duodecimus.

Quantomagis q.d. quantum plus pderit pfi et. vel quantum magis i. multomagis. Accursius.
v Cū quo. s. filio. vt. s. de iudi. l. tā et p̄cūb. z. l. si longius. h. i. sed nō cū seruo. vt. j. de pecu. l. i. h. idē scribit.
c Deferentes. s. filius vel seruus. Ac.
d Deteriorez.
vt. C. e. l. nec fili. z. C. de pac. l. seruus. z. l. filius. et l. de acq. he. is q. s. i. h. i. eo. seruus. sol. vribi.

SEd z si seruus. lex ista tā in actione qd in exceptio loquit. ideo differ ab illa. s. si seruus. que in exceptione tantum loquitur.
f Rem dñi cē. quam dominus possidet.

Qui iurasse. omodo. i. si uerbi sit: siue falso sum qd quis iura uit. suis pupilli verū s. videatur iurasse. et si aquiescat suis.
h Et nō videat. i. presumit qd non deterret: qd nō videatur sciēs siue scieret fallere cujus nil sciat fictiō iuris vbi. et j. de acq. he. l. pupillus. z. l. de iur. z. fac. igno. l. si. et j. de ver. ob. qd patrē. z. l. ad l. cor. de fal. impuberē. z. C. de fal. mo. l. i. In cām pupillus etiā de iuramento obligat ut si pupillus manumittit iurat pflare opas suas. nam pubes factū conuenit. vt. l. de lib. cau. l. si.

i. Et patri. circa peculium.
k Et filio. in totū. a die si vt. p. filio iuramenti vtilis exceptio acquiritur: s. vt hereditatio/ directa. s. vt extraneo nullā exceptionē acquirit. vt. s. de pac. et heredi. h. nos autem. z. l. stib. h. pe. Accursius.
l Acquisisti. h. oponit. nōne queret iudex vel actor aut cepisti h. p. peculii post factū: z. sic nō habes exceptionē: aut nō z. sic piurus es. h. reus nō cogit rfidere istis qd. s. sed actor tenet. pbare peculii postea que sitū. sed nōne. pbat ei pso qd modo est aliud peculium et apparet. vt. arg. s. de nota. quoties. h. si. z. sic credamus

suo sacro. iuravit em tunc nō esse qd presumendum est. vt. s. eo. si duo. R. hanc psumptionē nō sufficere. Accur.

m Q. pfectetur. hec rō nimis larga est. nā hac rōne dici p. ex numero vēdē locādi. sed ea rō est: qd sicut in nouatione noua. p. yeteri datur actio: ita et ex hoc sacro actio in factū da

z prima. Itē sicut in delegatiōe alijs incipit qd teneri:

itz. i. sacro si iura

uero michi debebit qd alijs debetur. differt m. qd p. no. uariebz. et delegatiōem pma omo tollit obligatio. h. bo non: z foliūm actoris iurandū seruab. vt. j. e. c. i. r. n. et hoc ex parte

actoris. at ex pte rei sicut est nouatio: qd p. ipm iurandū tollit naturalis obligatio sicut p. nouationē tollit. vt. l. de so. si c. b. h. naturalis.

n Quāmis. b. h.

adversat qd iudi. Judiciū das in iuri ut un iuri. l. debbo. ob. inter tō das. stipu. h. i. vñ nō vñ ex coniunctio.

o Q. Judici. vt. l. eo. tutor. in si. z. s. eo. nam postea. h. si. qui. Accur.

p. Iurandū. ce. z. l. pro. xi. h. q. D. Ulob. stipu. l. landi. s. m. tūtis. z. sunt abla

tūti. absoluti.

r Q. Nocebit. si socii sunt. vt. s. si qd cau. si duo. i. ri. sic loquunt. h. h. ex duob. z. s. vñ nō nocere sic nec

pactū ab altero factū. vt. s. de pac. si vñus. in p. qd est. h. solu. maioris est em efficacie iuramentū qd pactum. et est rō: qd iurandū est loco lit. ote. vt. s. eo. nam postea. h. si qd. sed lit. cōtesta. p. iudicat alteri. vt. l. de duobus reis. l. ex duobus. ergo et iure iurando. vel solue vt ibi.

s Q. Enā reo. si in re sua omo steruens. securo vero est in pacto. vt. s. de pac. l. fideiussoris. in p. z qd iurandū loco solutiōis est: vt hic statim dicitur.

t Q. Solutiōis. vi. s. l. p. h. o. s. c. l. de dona. interv. z vro. si donate. h. si spōsus. z. l. de sol. stichū. h. naturalis an h. hic fideiussor ager mādatt. vñ qd sic. vt. j. mā. Linter

De iure iurando.

fol. CCCxxii.

causas. si is q. sed festin eo. ti. l. si vero no re. Rn. non quod enim dicatur loco solutionis: veru est quantum ad cre ditorem et iurantem: non quantum ad alios.

a. **C** vere. i. no dñe: vñ no fuisse celebrat dñm: no abit s psona tm. s. qui uret se no infessisse: qd hoc reo no pdest

qd i dubio psumit

et loci somnis

obtineat. vñ df.

b. **C** mendadu

altero cnu. s. pto.

et duob sequentib

c. **C** exhiberit

q casu non liberat

reus: s. ipse tantu

d. **C** soluerit. s.

debituz pncipale:

quo cñ etia reus

liberatur. Ac.

e. **C** distingue

du est. s. iurauit

seno pstars oport

tere: veru i o iura

uit q no prmisit:

q casu no libera

re: an q soluerit

quo casu libera

f. **C** Ex duob s.

sociis. vñ. s. co. in

pun. r. s. de lube. le.

sus qui duos.

g. **C** iurauerit.

adversario defe

rente. Accur.

h. **C** Eadem qstio

secus s. alia. vñ. s.

pn. s. q. dñm dñm

t. i. m. Id est in

cep. rei iudi. vñ

de exceptio. rei

iudi. l. et an eadem.

i. **C** Condicat. i.

certi pditione aga

tur q copert ex of

c. vñ. s. si cer. pe.

Lcerti codicito. in

pun. s. vñ. s. q. so

la actos mutatio

faciat exceptione

istam cessare. vñ. s.

si actor. q est s. so.

vñbi. Id est id est

s. s. l. s. q. iurauit

r. s. l. pti. s. ibi etia

ca agendi mutat.

Id ad id est s. q. qd

et eo. l. s. fieri pte

s. s. s. ibi fuit er

ro. pterea ali est

vñ. actos effect

q altero: vñ non

esteadie qstio.

k. **C** Aliud estimo no aliud. vñ insti. vñ bo. rap. in pun.

que est s. sol. expone hic aliud est. i. esse potest.

l. **C** Quod. scilicet furtum.

m. **C** Succisas. quo casu in duplum agit. vt. s. arbo. fur. ce. l. furtim. s. fina.

n. **C** Et lega aquila. qd hic eodē casu dñk. vt. s. ar. fur. ce. l. i. cl. sit ruptū. vt. s. ad. l. laql. si serufer. qd rupisse.

o. **C** Aut clam. quo etiam iudicio agi pot hoc casu. vt. s. ar. fur. ce. l. pe.

sumitur. **C** Si qd iurauerit se non rapuisse: non dñ adiuuari hoc iure iurando: et i o actio fur

ti aut pdictio. qd alio est fur

tū fecisse qd rapuisse: qd vi vel

clā fieri pt. **C** Lolonq cū quo

ppter succisas forte arbore

agebat ex locato: si iurauerit se non succidisse: siue ex lege

xij. tabular. s. arboreb succisis

siue ex lege aquila dñi illuria:

siue iterdicto qd vi aut clam postea aueniat: p exceptione

uriurandi defendi poterit.

C Que iurauit diuorti cā re

se no amouisse: no dñ defendi p exceptione si cū ea in rē aga

tur. et si extendat sua esse: alio

ure iurando op est. **C** Otra si iu

rauerit sua ee: dñ i actio rerū amotaz defendi. et oino hoc obseruadū est: l. p alia actio

ne eadē qd moueat: vt exce

ptio turisurādi locū habeat.

C Igis si qd iurauerit se ne eē

pdēnatē et si ex stipulatu iudi

catū solui ob rē iudicatā: que

niat: defēdef p exceptō. **C** O

tra si cū ex stipulatu iudicatū

solui auenire: iurauit se dare no oportere: agenti iudicati

nō vñlo obstat: exceptio. pt ei fieri si sit missa: stipulatio

l. res iudicata sit: nñl. i o iurau

set: qd nec dñnatū se ee diceret.

C Et iuramento formis pñtio

no oris. actio extra illā causaz

cum formā cōmet iuramen

tu: ex lemo iuramento standū

est. h. d. vñg ad. l. efi qui. **C**

C Item pomponius ait eum

qui furtū sibi factuz alicui rei

iurauerit: no statim et codicito

nis causam nancisci. **C** Item

cum ex hac parte iurandū

act.

re.

ac. fur.

vel rerum

amo.

noie rei

possit

nisi i casu.

vt. s. de

q. tene

pig. ac. si pignore

furti

act.

Ob rē iudicatā

scus si auem

refit. p defēdef: qd

tūc no ob . excep.

ci ex alia cā age

rei. vt. s. de ex

cep. rei iudi. et an

eadem. Accur.

v. **C** No oportere

ex stipulatione.

x. **C** Judicati.

actio in factum

exre indicata.

y. **C** Comissa. qd

nece est iterposita:

vt. qd all. pñtia

ut qd sub t. t. s. t.

pñtulatis t. t. f. t.

agēdū. vt. s. iudi.

sol. si ds. in pun.

r. l. pe. Accur.

z. **C** Codicitionis

furtive: vt pñtate cū

soli dño codicito

det. vt. s. decodic.

fur. l. i. r. l. s. nec.

Actio ho furti

l. v. cōmiso iterest

l. v. cōmiso iterest

Liber Duodecimus.

turat exceptio tñ cõpetit. vt. s. e. nã postea. s. i. vel dic ex hac pte. i. ex hoc edicto qd est ps inter cetera edicta. Ac.

a **T**uel 2tra. i. ecõuerso. q. d. facta cõuersione ordinis:

nem enim. pprie ponit potest hec dictio 2tracum supra ne-

gationem et affirmationem posuerit. Accur.

b **C** preiudicis;

i. nō p̄t obici per-

iurium; q̄ et p̄iudi-

cum fame.

c **T** Alter fiet. s.

certi s̄z incerti sic-

sco enim q̄ alter

tierauerit; nescio

tn̄ q̄s; vel dic alte-

rī. i. p̄m̄ iurāt.

d **A**n actor. s. q

fuit in iurando;

timus. Accur.

Q uod si iura

qui ego re.

e **A**ctioz. tuā.

Accur.

f **A** n iurauer.

et nichil aliud. vt

s. eo. l. non erit. s.

dato.

g **C** perimētis.

iuris iurandi dico

gimēt; q̄nē ic. in

actioz em̄ moue-

bat a reo q̄o dicē-

do q̄ nō iurasset;

z hāc q̄nē punit

sac̄z rei. iurat em̄

actorē nō iurasse.

i **Q**uestione. q̄

querebat iurauerit

actor. vel non.

E um q̄ iura-

uit. aliquid. puta. r. sibi debe-

ri ex c̄ legati reli-

cti venerabilis lo-

co q̄ crescit p̄ in-

ciatioz. vt. isti. de-

ac. s. itē mīta. vel

er lege aquia ex q̄

sacr̄ cresci lis in-

ciatioz. vt. s. ad le-

ge adl. inde nerā-

tius. s. hec actio.

j **C** pedi? ait. et

sie no. q̄ nō eādez

h̄z vim actio sub-

stituta quaz ea in

cui? loco substitut. vt. s. de pe. he. itē veniūt. s. cū p̄dixi-

m̄us. s. ar. s. s. si q̄ cau. si eli. s. q̄s iniuriari. Accur.

k **C** Abunde. no. tres rationes. Accur.

l **C** probādi. s. p̄testes. s. sic not. q̄ d̄ in uno releua. s.

ex qui. cau. ma. l. i. i. r̄n.

m **C** Omissa. i. omissa via p̄bandi q̄ iuris. poterit ad

dupli lege adlia agi. z hoc si vellet omittere ante sac̄m

p̄sūtūm. quid autē si postea. quidā adhuc idem.

Actio
substi-

tuta an-

hēarvīz

in loco s̄b-

stitut.

p **C** principale. i. actionez legis aquil. vt fiat. p̄batio ḡ

testes: sed iurandum conseruari. Accur.

q **C** Actoris. i. per actionē in factum.

r **C** In res natura. s. modo tempore iuramēti. esse ta-

men creditur vel speratur s̄m 3o.

s **C** Ex c̄ furni-
ta. i. n̄s debes-
stichū q̄ subtra-
xeras: vel iam fue-
ras i mora: in q̄b
casib̄ si iurauit cū
michi debet ad
estimationē tener.

vt h. z eodē mō s̄
pm̄iss̄s cū dītū
guēdū est. vt. C. b
Thē. z cōmit. s̄p.
nō mortuū. et. J. b
h. ob. iter stipu. s.
pe. Idē z i eo q̄ cō
stitut. vt. J. b. s̄tī.
pe. l. pm̄iss̄s. z s̄
hoc intelligit q̄d
dī p̄fess̄s se deve-
re seruū q̄ā erat
mortuū teneri: sc̄
post mortem serui estima-
tione prestabilitur.

C Si iurauero te stichum mi-
chi dare oportere qui non sit
in rerum natura: nec estima-
tionē michi prestare reus de-
bet: n̄sli ex causa furtiuā: vel
ppter moram. tunc enim eti-
am post mortem serui estima-
tione prestabilitur.

C Si iuratur super iure obliga-
tionis tollitur omnis exce-
ptio que obligatiōne perimit
et si iuratur super facto tolli-
tur omnis exceptio per quam
factū non verū redderetur. se-
cūs in his que cōpetunt facti
veritate manente. Bar.

C Si mulier iurauerit. x. do-
tis noie sibi debet: tota summa
prestantia est: sed si iura-
uerit se. x. dedisse in dote: hoc
solum nō erit querendum an-

data sint: s̄z quasi data sint q̄d
ex eo reddi oportet prestant-
dum erit.

C In actionib̄ popularibus
iuramētū vntus preiudicat
omnib̄ n̄s collusum sit sicut
in sententia. h. d. B.

C In popularibus actionib̄
iurandū exactū ita de-
mum aduersus alios pderit:
si bo. si. exactū fuerit. n̄ et si
quis egerit: ita demum con-

sumit publicā actionem: si n̄o
per collusionem actum sit.

sic et. J. de condī. et demonstra. l. quis.

a **C** Nam et si quis egerit. populari actione: et succu-
bit actor.

b **C** per collusionē. no. publico p̄iudicari si n̄o fiat col-
lusio: s̄la n̄o. vt h. et. s. de pac. l. si vnu. s. itē si pac̄scār.

z. s. de pac. l. nō cogēdū. s. itā. z. J. de popula. ac. l. itā.
i. ri. z. C. de trāsc. l. p̄ses. z. J. q̄b vi aut clā. l. phibere. s.

plane. s̄z si in pp̄lari ac. iurauit me nō h̄e app̄sum alio
bo. si. deferēt. n̄qd cū postmodū app̄suz h̄e reperi-

cōueniri poterit videlicet q̄ sicut nō in libero hōse exhibēdo
stabilitur sum q̄ utis estimationē prestata: nichil omnino
ad alio vel eodem cōueniar. vt. l. de li. ho. exhi. l. qd
et lex. si tam reus condēnatus. ecōtra videlicet q̄ non. vt.
hōe. qui iurasse. hōsi pater filii. et. s. de noxa. quotiens.
hōsi iuraturādo. et

l. de excep. rei iu-
di. si rē meā. z. l. s.
q̄ ad exhi. his el
legit. ita deum
actio dat si post-
ea iacipit hōre pecu-
lium vel seruum in
pratice. vel rē possi-
dere: sed. hec est
vna eadē appelle-
sio sicut vna pos-
sello continuata
vñ videlicet q̄ nō de-
beat cōueniri: nec
diccas imo pōt cō-
ueniri ex pōti de-
lictio: qz mō suspe-
sum hz. Nam hz
hōcide dicere in
fure q̄ iuratur se nō
fecisse furtū: hz in
non tenet. vt. l. de
fur. si q̄ vox. hō-
si quis iurauerit.
So. nō pōt postea
quēiri: hz fecit i re
indicata. vt. d. l.
de li. ho. exhi. qd
et lex. vel illud fa-
uore libertatis. s.
pacto aut an pīu
dicer: distinguunt quidā vt si est trāfactio sic: sic vice sen-
tēte vel iuramēti obtineat. vt. s. eo. l. h. a. l. s. nō. tu dicas
indistincte nō valere. vt. l. ad le. ul. de vi. pub. qui cetero.
hōsi. z. C. de inge. ma. Lingenui. z. s. de pac. iurisgētiū.
hōsi pacifcar. z. hōsi s. q. z. l. s. vñ. hōsi in summa. Ac.
s. Nec operū petitio. Et sic no. q̄ yno ad hōc casum
sacrific p̄ veritate habet. vt. l. de in ius. vo. l. adoptiū.
hōpatronū. sed cōtra nō est eadem hōriū ratio. s. si patro-
nus iurauerit se patronū. nā nō erit patronus quo ad
ogas: vel bo. pos. cōtrabu. hz eum non vocabit in ius-
sine ventia. vt. l. de iurepa. si iurauerio. forte tamē succe-
det ei ab intestato. Itē z. operas petet cū ibi non veteat.
Item sibi frater cui assignatus erat derelictus iuramēti li-
berto sibi assignato: z. liberto iurauit se non esse liberto
et decessit. et sic ius liberti deberet ad aliū redire. vt. l. li.
de assig. li. hōsi. an cōpetetur illi ad quē ius redditio. pos.
etia nō oblitate iuramēto ab alio delator. Rn. pōt: qz ex
alio causa agit. vt. arg. l. de excep. rei iudi. l. si mai. hō-
eade. Sed arg. ztra in eo qui petet in seruitute liberti pa-
tronū: qui etiam liberū nomine non pōt petere p̄trata-
bu. vt. l. de bo. li. l. qui in seruitute.

b. Restituturū: z. sic p̄ seruitate esti. vt. s. e. hz z. l. hōsi si
Insti. D̄monēdi. iuris iuramento. quas nō (iurando).
repti p̄. Hōmō. que. s. ponunt hōme casum qui sequitur.
d. Noua iurisfa. nouiter regta: non nouiter fabrica-
an facit. ta. et sic no. p̄textu iurisfa. regti iuramento vel sacrum re-
tractari. sed cōtra. C. de transac. l. sub p̄textu. sed aliud
cōtextetur.

est in transactione que nō retractat: vt ibi: qz utriusq; cō
sensu fuit facta. arg. l. e. l. in fi. Itē p̄tra. l. de re iudi. l. im-
peratores. z. C. de re iudi. sub specie: in quibus dicis qz
p̄textu nouop̄ iurisfa. iurisfa nō retractat nisi in cā publi-
ca: quo casu infra triennū retractatur. et post etiam si

prevaricatio ar-
guaf. vt. C. d. sen-
tē. aduer. s. l. a. n̄
retrac. l. i. l. p. So-
lu. refert an sola
iuria det ut tūc nō
retractetur p̄tex-
tu iurisfa nisi in
cā publica: vt di-
xi. an et iurisfa lata
iuramentū pre-
stis. z tūc pōt re-
tractari: vt hic: et
in odio piuratis.
ar. l. de s. q. quoti.
z effi. l. h. treba-
tius. Uel dic q̄ h
nō erat indicatus
adhuc s. m. p. y. et
qz subiectus absolu-
tū: expone vt ibi
sez destinatiō nō
re. v. l. tertio dic q̄
hic fuit indicatus:
sed sub condic. s. si
iurauerit: z dices
non fuisse adhuc
iuratus. et sic erat
exactū s. m. hoc. l.
p̄ceptus vt iure.
nō in erat iuratus
vt ar. C. e. l. si q̄ s

iurisfa. Iz lex illa corrigat p̄ sequēte għalē vt semp
iure: vel in ipa iurisfa vel ante. Sed p̄ma s. m. mag. placet.
Itē z. l. de re iudi. l. post re. in p̄n. So. qz dicit ibi post re
iudi. vel iurisfa. nūl q̄r: supple nisi noua iurisfa afferat
tur: vt hic. p̄terre sicur p̄ noua iurisfa: sic. p̄pter etatē
recondit s. i. noue cause inducuntur. vt. l. de mino. l. li
minor. xxi. an. Itē no. q̄ hic subiectus qbus solis tē. qz ē
arg. ad id qz no. s. de peti. here. si quis liber. in s. et ad
idē facit. C. si sepi. in integ. resti. postu. l. q̄.

e. A iudice. scilicet deferente.
f. Absolutū fuit. destinatione nō re ipa s. m. p. y. sic
ponit. l. i. l. videam. S. i. c. videndū. Sed verius est vt
vere fuit absolutus vt modo dixi in solutione p̄trario
rum. arg. l. de exerci. l. i. h. s. l. s. in fi. et dic iudice sequen-
te suam delationem. Accuslus.

g. Exactio iure iurando. s. m. opia. p̄bationū exigēte. vt
C. e. in bo. fi. z. arg. l. eo. tutor. Et vt plene videoas distin-
gue: aut actor nil. p̄baut de intentione sua: z tunc re. est
absoluēdus etia tunc iuramēto. vt. C. de eden. l. qui ac-
cusare. nūl in casibz q̄bus lex defert re iuramēto ad
purgationē sui. vt. C. de his qui ad ec. cōfu. l. p̄sent. hō-
scub. z. C. de fide iurisfa. l. fi. z. C. de iū. deli. l. fina. hō-
cētis. et in aut. de fi. iurisfa. hōsi tamen quisq;. Si autem
actor plene p̄bat: reus condēnatur. Si vero semplene
puta p̄ scripturā domesticam que non sola: sed cū alijs
valer: z sic semplene inducit p̄bationē. vt. C. de pba. l.
iurisfa. vel p̄ cōparationē iurisfa. ex qua nō plena: sed q̄lif.

Liber Duodecimus

qualis sumit fides, ut in aut. de fide instru. h. si ho oes moratur. et h. seqn. col. vi. Vel p fugā rei qui debuit ibi respōdere vbi officiū gesit. vt in aut. de coll. h. sup hoc et h. si quis autē. et arg. i. de remili. l. nō oes. h. si. vel per vnu testem defertur sacramentū actori q̄ nouit veritatē rei: maxie si res

petita est modi-
ca: et actor ē hone-
stus. ar. i. de legi-
tu. l. legitos. h. si.
et vnu in pallegari
l. cōtinetur. testē

Testis autē vnu dico in-
vn⁹ pie. ducere psumptio-
sumpti. nē: vt i. d. do. pre-
one idu leg. l. thropopis-
er. h. quēad. testa.
ape. l. i. h. si vn⁹. et
h. eo. si duo patro-
ni. i. si. i. rh. Itē si
duo faciunt plenā
probationē: ergo
vnu semplena.

Nec ob. l. de q̄st. l.
l. maritus. ibi em
nō. phibuit q̄stio-
ne. ppter iudicati
q̄d non pcederer:
sed q̄. h. dām. vt
Actori l. C. de q̄st. l. i. Itē
multis d. x. actori sacrm
iuramē. Ppter enormitate
eti defe-
tem criminis. vt
rēdū. e.

C. vn vi. si quan-
do. Itē. ppter co-
tumaciāz rei dat
actori. vt. C. diu-
di. pperandū. h.
finaū. al. s. autē
vbi actor non no-
uerit veritatē rei
vel summa nō est
modica: et psona
actori ē suspecta
vel nō: q̄ reus ita
ē honest⁹: et actor

et summa nō est: modica: defert reo iuslurandū et absolu-

tur in pribus bo. si. et stricti iur. iudicij. et in delict. et

q̄d delictis p regulā għalē q̄ est hic. r. C. eo. l. in bonē.

Si al. i. iudice nō deferte: sed a parte parti in iu-

dicio vel extra. hic enī querit an si iuratu. vt. h. eo.

nō erit. h. dato. Sed q̄d iursum. h. si. q̄d religio tñi

est circuenta: sed q̄n iudex defert: tunc religio et iudex

circuenta: et q̄d non ita mite agit vt cū deo. vt. h.

de arbi. celsus. r. C. e. i. j. et arg. h. e. si duo. infi.

Iuris iurādū. nō pōt. etiā cū tutori. q̄ species donat-

di est. vt ar. C. de admī. tu. l. non omni. Accursius.

Oui per salutē. nō videt. vt. h. e. l. i. j. h. si. r. l. i. j. r. v.

i. r. n. r. h. si. s. autē specialiter est delatū valer: vt h.

r. d. l. l. sed ptra id q̄d subiicit. h. e. l. remittit. in fi. sed ibi

furavit nō q̄n delatū fur: sed postea cū iā renouauerat.

D Jurandū est. pŕmo habito pro nō prestito: sicut et

optio male facta. vt. h. de op. leg. l. i. l. Sed securis in ancil-

la manumissa: vt sit yxoz: q̄z tñi de primo matrimonio

intelligitur. vt et ar. ptra. h. qui et a qb. l. matrimonij. h.
I Usurandum. de operis. s. a liberto prestandis vel
non prestandis. et ad hoc. h. eo. l. i. h. si.

F Nec de iniuria. a lege vel deferēte facta.

G Decessisse. et defert ei sacrm vt iuret se nō teneri.

H Relationes.

id est nō ē ei tutu
fferre: q̄ cū actor
non credit mor-
tuū statu iurabit.

I Certiorē. q̄
liquet manifeste
q̄ nō sufficit iura
re se credere: et p-
cise sic esse vel nō
esse. vt. h. re. amo.
marcellus. h. q̄re
ru. Jo. r. h. e. quo
tiēs. sec⁹ in sacro

quodā quod fa-
cit tutor vel cura-
tor. vt. aut. vt. h.
q̄ ob. ghi. res. mi.
h. vt. aut. et secus
in sacro calūnie.

vt. C. de iure.
pp. ca. dā. l. i. q̄
sunt arg. pīaria.

K Mādatū ha-
bet. a sindico vel
ab his ad h. s. ad-
ministratio perti-
net. Joh. et no. q̄
eisdē casib⁹ pōt h̄
defere quibus et
pecurator. vt. h. e.
iuslurādū. h. si. h.
quodā. ali assi-
milant tutori. vt
q̄n libi videt. s. de
ficiēb⁹. pīationi
bus possit defe-
re. vt. h. e. l. tutor. l.
pōt. r. C. de trans-
act. l. preses.

L Pupillo nō
defertur. vt iurare cogatur vel referre. iurare nō potest
si vult et seruatur. vt. h. eo. qui iurasse.

M Non cōpelli. ex stipulatione. s. vel defensione iur-
posita: nec a dño p actionē mādati: q̄ negocii cōmīsus
sine hoc explicari pot. alio. h. si. de. p. cu. l. ad rē. r. l. ad le-
gatu. Azo. et est alia rō: q̄. p. alto subīre anceps pīuris
nō debet cōpelli. vt. h. titu. l. l. videamus. Accur.

N Exigat. tria no. hic. palmi q̄ sacrm calūnie pōt
remittit facite cū demū sū pīstandū sī exigaf. vt. h. r. J. de

ope. no. nun. l. de pupillo. h. q̄ opus noui. Necob. C. de
iura. ca. l. i. h. si. q̄ veremur: q̄ licet non expīse vt ibi.

tacite tñi fit: vt arg. h. de. p. cu. filius. h. milites. Sebo no.
q̄ olim plures iurabat: sicut erat hic. r. C. de iura. ca.

l. i. r. J. de dā. infec. l. qui bona. h. si. q̄s stipulat⁹. sed hoc

corrigit: vt in aut. de his q̄d ingre. ad appel. h. si. vbi dicit
semel iurari a principio tñi. Tertio no. in eo q̄d subiicit
hoc iuslurandū et sacrm calūnieremitti patrono: vt h.

et. h. si. q̄ satiida. cogā. de die. h. si. r. J. de dā. infec. l. q̄ bona.

Liber Duodecimus.

sed p̄tra. **S**ed eo. duobus. **S** exceptio. Solu. vbi alia actio que ppom̄it et eadē cā cōpetit ex qua et illa de qua iura tuz est: obstat exceptio. sed vbi cōpetit ex alia nō obstat et prima actio h̄: c̄ non pp̄ solutio ne pecunie p̄petit. **S** non iuratur. vice solutio ne ē: **R**ū. est p̄petu ad id de quo iuratur. est. s. q̄tū ad p̄tōnē: vñ de p̄stituta nō tenebit ac si soluisset nō aut p̄petu ad ali as actiones sup quibus non iuratur. Accur.

Si nō fuerit remisum. s. expressum. Azo. ta cite sic: vt in s. et facit ad. l. s. quod vi aut clam. l. s. si q̄d ī testa. Itē qd hic dicit de calunia: dic: hodie corrigi cū semel tñ uret: vt dixi. **S**. eo. iuslurandū. **S** q̄d iuslurandū. Itē no. q̄ si nō facio qd debeo: si m̄tuu no facis quod debes nō obtines: vt hic. sic. l. de contrahē. emp. l. si i emptione. q̄ item siempto. Accur.

b **A**b eo. acto re. s. Accur.
c **D**eulerit. q̄ tñ sine dubio actio d̄negaretur
d **C**jurabitur. sc̄ ab actore.
Anifeste.
Qnolle. abun dat vna negatio sic. l. de dā. infec. fluminum. i. r̄. et C. de ser. fū. l. i. et in auten. de here. et sal. S. inordinatum. Item no. q̄ hec lex loquif c̄ fuit suscep̄tū ius iurandi: vt quia placuit vtrig p̄ti vt tres p̄iurandi decideret. Alter utri s̄ etiā hodie faciēt̄ est: vt hic. z. C. eo. delata. z. l. de consti. pe. l. illud. **S**i. p̄ero si nō fuerit suscep̄tū nō est manifeste turpitudinis cū possit recusari. vt. C. e. l. generaliter. S. finalit. et reuocari. vt. C. e. l. si q̄d iuslurant. vel dic olim erat rurpe: q̄ cogebat suscip̄tū et hic sed hodie corrigit p. d. l. C. e. l. generaliter. nec ob. e. l. in fi. vbi dicit q̄ nil corrigit de legibus antiquis: q̄ h̄ causae excip̄tū de recusatione: et aliis in eo q̄ post sententiam iurabatur: qd hodie nō est. vt. C. e. l. si quis iuslurant. z. l. generaliter. S. i. Accur.

CDeferens qui nō vult iura re de calunia remittenti sum̄lis est. **H. d. Bar.** **I** dem.

Si nō fuerit remisum iuslurandū ab eo^b qui detulerit: si de calunia nō iurabitis: consequens est vt debeat denegari actio: sibi enim iputer q̄ processit ad delationē iurislurandi nec prius de calumnia iuravit: vt sit iste remittent similit.

Cis culuramētū delatum eiū iurare vel referre tenet: als pro p̄fesso habetur. **H. d. Alex.**

Panifeste **P**aulus. turpitudinis et cōfessio nis est nolle^a nec iurare: nec iuslurandum referre.

Ex pacto collato in conditio nez iuramenti secuto iuramēto oritur exceptio. **Bar.**

Si quis cum **I**ulta. debitore^c suo pepige rit ne ab eo pecunia petere: si iurasset se capitolū nō ascē differe vel aliud quodlibet fecisse vel non fecisse: isq̄ iurauerit: et exceptio iuslurandi dari debet: et solutū repeti poterit: est enim iusta queritū si quelibet causa^b i cōditione iuslurandi deducta fuerit.

CSi iurat super debito liberatur p̄gnus et cōtra actionē ad penā parat exceptio et soluti postea das repetitio. **H. d. Barto.** **I** dem.

Si quis cū debitore iusta connētio. vt. C. cō. vtritū remittendū. vt. l. de condī. insti. que sub condī. in p̄n. que est ī. Solu. illud circa ultimas voluntates vt sacram remittat. hic in īcub^a. vel ibi de futuro fuit cōditio: hic de preterito. sed

Iuslurandū a debitore exactū efficit ut p̄gnus libereſ: estēm hoc acceptationi ſile: et p̄petuā certe exceptionē parit. Idcirco penam quoq̄ petente creditorē exceptione ſumimoueri op̄z. et ſolutū repeti p̄t: vt pote cū interpoſito eo ab oī p̄troueria diſcedatur.

CEtī absenti potest iuslurādū remitti. **H. d. B. Pompo.**

Abeo etiam absenti^c et ignoranti^m iuslurādi ḡam fieri posseⁿ r̄n. sed et p̄ eplaz iuslurandi ḡa fieri p̄t

CSi debitor iurat ex cauſa que perſonā tñ ab obligatio ne eximit fideiūſorū non p̄de rit: ſecus ſi iurat ſup̄ cōtractu qd facere videtur in dubio. **H. d. B.** **I** dem.

Creditore q̄ de mutua pecunia p̄tra pupilluz contendebat iuslurandū deſrente: pupill^o iuravit ſe dare nō oportere: etandē pecuniaz a fideiūſore eius^p petit: an excludendus ſit exceptione iuslurandi: qd tibi pl̄z reſcribe michi^r. Et̄ rem aperti^q expli cat Julian^s. nā ſi p̄troueria inter creditore et pupillū fuerit an oīno pecunia mutuam accep̄tis: et cōuenit vt ab oī cōtentione diſcedere ſi pupillus iurasset: isq̄ iurauerit ſe dare nō oportere^t: natura-

ſit absolut^u. vt. l. de cōdi. inde. iulianus.

k **D**iſcedatur. et naturalis obligatio tollatur. vt. l. ſolu. ſtichum. S. naturalis. et l. ſi. Accur.

Abeo. absenti. per nuncium.

l **I**gnorati. t̄pē facie ḡe: ſi ſciet q̄ ſi gabit ſe in ſi poſſe. vt. C. ḡnali. S. his de p̄tib^v. et ſic (rare). nota arg. p̄ collatiō p̄bēdarū p̄curatōb^w absenti ſi ſciet ſe iurata ut teneat. vt. l. ſo dona. l. abſtu. et. C. ſo dona. l. ſi aliqd ratou abſtis

Creditore eius. ſ. pupilli.

q **C**onſentit. oī iuliane de quo ſubſtit. abſtis p̄ collatio fieri p̄t.

De in litem iurando.

fol. CCCXV.

a Obligatio sine erat iuncta cum clausili: quia ei tu-
tore, siue non: quia sine eo.

Obliga b Tolleretur. Nota naturalem obligationem iurem iurato na- do tolli. vt. I. de solu. stichum. & naturalis.

Intervenisset. qd dicebat se non fecisse ei auctorita-

iurem, te tutoris: que in obligatio pupil li è necessaria, vt

listi. de auf. tu. & et si cōfitebatur factum: sed nega-

bat de iure tene- ri. Azo.

d Non tuebis: qd naturaliter pu-

pillus accipiendo se obligat. vt. i. de

noua. l. i. in fi. nisi ei ipso tutore cō-

trahat: quo casu nec naturaliter te-

neatur. vt. I. de act. & ob. l. pupillus.

I. de auf. tu. l. v. in p. vn. qd pu-

pillus naturalis- ter tenebat vt hic

erat: fideiussores tenentur. vt. I. de fi-

deus. l. fideiussor. &.

e De facto. i. an accepit.

f An de iure. apparet hic de iu-

re iurari posse: s^z hoc ideo: qd ponit

tur ius p qualitatē facti. vt. C. si

cōtra ius vel vti- li. pu. l. Accur.

g Creditore. id è an ei tute.

h Intellige- re. i. presumere i

dubio: qd prouo- res &c. vt. I. de ac-

to. l. Larrianius.

i Non oportet. qd non fuit pta-

ctum vel fuit so- lutum.

k Atquin. p sed.

l Prodesse. vt

eo. duobus. &. et. &.

m Debebit. vt. &. eo. nā postea. & iurandū. Accur.

n Eadem rō. hic solus casus deerat. nam oēs aliū qui

hic sunt erā. s. in predictis modo legibus.

o Reo. vt. &. eo. duobus. &.

De in litem iurando. s. dicitur est de iure iurando. qd est de re. vt. &. t. l. l. quo-

B tiens. hic de eo qd est ex voluntate siue affectio-

ne. vt. I. e. l. i. t. l. videamus. & iurare. Accur.

Em in iudicis. dupliciter pōtponi casus. yl in

re facienda vel iam facta. in refacienda vt cl. sgo ptra ti-
tum aliqua actio qua iuraf in iure vt rel vedi. & petam
fideiussores iudicio cl. idoneos vel iudi. sol. fin. id qd
pōt crescere ius: eccl. nō datur nisi quatenq; ius est in-
specto principio: certe hoc ultimum sufficit: vt hic. & s. s.

quis i ius vo. nō
ierit. l. i. nec enim
aduentich casus
&. vt. I. qui & a q.
inian. Item ca-
sum aduersamq;
for. & c. vt. l. de ver
bo. ob. iter stipu.
& sacram. et ad
hoc. &. de iurisdi-
om. iudi. cl. que-
dā. &. in re iam
facta: vt si dedisti
fideiussores ido-
neos inspice qd eu-
nitate que peti: sed
postea ppter
cōtumacia in pl.
es dānat: certe
fideiussores non
tenetur. vt arg. l.
de fidei. l. si. ite
pone. l. ad le. fal.
ca pater. &. lega-
to. & l. alienus. et
de lega. i. nō du-
biu. &.

C De in litem iurando.
Litu. iii.

C Hecllex legis duobus mo-
dis fm. primā lec. h. d. nō de-
bemus inspicerē qd euēntre
pōt: si ad id nō est res natura
liter destinata. sed fm. alterā
lec. h. d. Fideiussor non tenet
in id ad quod ex cōtumacia cō-
dēnatio crescit. Bar. Upl.

R Em in iudi-
cisi p deduci-
ctā: non id
circo pluris
esse opinia-
mūr: qd cre-
scere ei cō-
dēnatio pōt ex cōtumacia nō
restituentis qd iurandū in li-
te. Non em res pluris fit per
hoc: sed ex cōtumacia estima-
bitur vltra eius precium.

C Stud iuramentum defer-
tur ratione doll non rōne cul-
pe. h. d. Alexan. **P**aul

S Iue nostrum qd pera-
mus: siue ad exhibēdū
agaf. **I**nterdū qd intersit
agētis solū estima: velut cū
culpa nō restituētis vel nō ex-
hibētis punis. Cum vero do-
lus aut cōtumacia nō restituē-
tis vel nō exhibētis punitur:

S Iue nostrū. pōt legi tota cōtinue: & nō coniungat
legi superiori. nec sit hic. & interdū. vel sit hic. & et
hic primus. &. cō. l. supiori iungat. & dic nostrum peta-
mus: vt p rei vedi. in qua iuraf in iure. vt. &. de rei vē. q
restituere. vel etiā ius vt seruitē. vt. &. l. fer. ven. l. ha-
rum actionis. in si. et in ac. ad exhib. vt subiect. & Ieo. in
actionib. in p. t. &. ad exhib. l. l. &.

C Qd intersit. ap p iuramentū pbes vel p testee. R. p
testes b. Jo. vt. C. b. l. & p. eo. qd inest. l. & sal. s. ait.
C. iij

Liber Duodecimus

a **C**In litē iurauerit facta taxatione. vt. s. de dolo. arbitrio. et. l. eo. videamus. q. p. e. t. l. in actō. h. i. Interdū tñ iurāk in litē. i. i. verā estimationē. vt. j. l. p. r. i. t. l. c. f. ur. ti. t. sic intelligit. l. in actō. h. plane. l. eo. Sed quid si patet iudicēt actoris affectio an debeat exigere sacrum in litē. videat q. nō: q. in

incertis non certis tē. vt. j. de verbo. ob. cōtinuus. h. c. ita. econtra q. sic: q. nō: vt. i. u. d. ex se. t. ideo ex fide eorū que. p. b. turū iudicat: non sua conscientia: q. d. verū puto. vt. s. de off. p. t. illici tas. h. veritas.

Dummis. in terfuit. sup ple magis illā pe cunia habere. q. aliam.

CEstimatio. i. nummi ipsi certi sunt q. resi sunt estimatio. Johā. nec enim in pecunia porest esse interesse: si recte inspicias. nisi fuerit in mora. tantū enim iterest mea hāc habere pecunia quāsum illā: secus in libris et alijs rebus. q. pe cunia per res nō estimatur. vt. l. de fidei usso. l. si ita. B. o. sed nec alia rōne iuratur: nisi forte tē. vt. l. bo na exceptio. nec emī est hoc iuramen tuum in litē. t. idēcō caute ponit

iure: et nō repeat in litē. in litē autē nō iurāk: q. nō fuit contumac in cōmissione pene: sed in restituōne ob quā est cōmūla pena. Itē q. affectio nulla est maior ad vñā pecunia: q. ad alia. ob quā affectio nē in litē cōsuevit iurari. vt. s. l. p. r. i. h. d. dicunt h. i. iurari in litē. vt. l. eo. in actionibus. h. plane.

d **S**ua die. s. die p. stituta: vel die iterpellatiōis. aliud itaq. est in specie. aliud i. p. titute deposita. nā in specie iuratur in act. depositi. vt. l. depositi. l. i. in depositi. Itē in hac veniūt fructū. at csi p. titas nō venit q. potuit l. crari. l. negocia dō. sed venit ilud i. m. q. interest sua die datos fin. Jo. q. interest duplex est: vt. hic dicit. t. facit ad idem. l. de eo. q. cer. loc. non vñq. h. nūc de off. hic queror an in alia tractibus bo. si. vel stricti iuris: vt. in mutuo habeat locū q. hic dicit. R. n. sic. vt. l. de eo quod cer. lo. q. Stephē. Item an per solū iurāmū tum possit als. p. bari. R. n. sic per. l. istam. cōtra dolosos.

quantū in litē iurauerit actor.

CIn his in quibus nō cadit affectio nō defert iuramentū in litē ad pbāndū versi interesse etiā extra rē q. circa res nō cadit. h. d. Pluiditur in duas partes que patent ex sum mario. sc̄da ibi nisi forte. B.

Dummis depo. **I**lp. sitis iudicē non optet in litē iuslurādum deferre: vt iuret q. q. q. sua interfuit. cū certa sit nūmōr estimationē: nī si de eo forte q. iuret q. sua interfuit nūmos sibi sua die redditos esse. quid emī si sub pena pecuniā debuit: aut sub pignore q. (q. deposita ei pe cunia abnegata est) distractū

CIn cā que p. tutorē (est. agitāp. pupillus vel matr. elus ad iurandū de affectione non admittitur/tutorz curatoz nō cogit: h. volēs admittit. adul tus etiā admittit. Bar. **I**dē.

Team i. tutelari cā q. iurare z aduersus quē possit. et quidē ipse pupillus sibi impubes est nō potest. Hoc enī sepissime rescriptū est: h. nec tutorē cogendū vel matrē pupilli admittendā: z si parata esset iurare diui fra-

A Ideam in tutelari cā. si tutor agit nosē pupilli. **T**impubes. i. q. ipubes est tē. sec in adolescentē te. vt. j. e. l. h. adolescentē.

G Admittendā. q. credim⁹ q. in infinitū iuraret amēre filiō cū nullus affect⁹ vincat paternū. vt. C. de cu. Affect⁹ fu. l. f. i. r. f. et dā nullus plus q. se filii dī pater ligit. vt. s. q. me. nū vincā. isti quidē h. cit. fi. sed si tutrix est vt tutor admittit h. nō cogat. vt. h. i. d. de noxa. quo tēs. h. si tutor. h. sacrū calsum tu tores z curatores p̄orsus p̄ficiare cogunt. vt. C. de iura. ca. l. ij. h. q. obſuari. Id est in eo q. fit p. lite decidedar. p. sp̄tate expēiarū: q. hoc p̄ficiare cogit. vt. C. de re. cre. l. ghaliter. t. de in di. properādū. h. Accur.

T Compēdū. maxle. nā nec ppter sub cōpēdū vt. s. t. i. i. l. iuslurādū z ad pc cu. i. f. i. r. f. et s. q. satifa. cog. de die. h. f. nec ppter alienū. vt. h. c. t. j. re. amo. l. marcl. h. p. Est th arg. contra huic dicto p̄di alienū cōpen diū dī q. p̄ficer. vt. j. de admī. tu. l. tutor. h. non est audi. Accur.

t Refragab. cū sol⁹ dñs debeat iurare. vt. l. vulgo. q. est. l. s. o. i. tu tor est q. s. d. s. vt. j. d. fur. iterdū. h. q. tutelā. t. p. p. q. fun k. **C** finis. l. p. sacrum q. est instītm (dū. h. s. l. tu tor. h. c. finēdī lites. vt. C. de re. cre. l. in bone. f. t. h. t. i. l. i. l. i. l. **C** Nō el. bñ dico tu torē p̄ficiare iuramentū q. estimetur utilitas: q. nō ad suā q. nulla est: sed ad pupilli referit: iurabit emī. p. q. tio suā adultū vel pupilli nollet re care re: vt. h. t. i. ibi sub alienū cōpēdū tē. nō ait p̄o q. tio ipē tu tor nollet suū pupilli re carere. sic z. s. si q. cau. l. p. m. **C** Ratio. i. debitis occasione tutele: quia tu tor est. n. **C** p̄dī iurare. q. dā h. adolescentē p̄mitit q. h. pupillō: vt. h. t. i. ibi. d. suspe. au. h. ipuberes. h. v. disfiguedān hēat curatore tē. tūc nō possit ad istar pupilli. als. sic. vt. C. dī lte. re. mi. l. i. curatore. h. nō éita: q. h. de suo zmo. Minot agit. Itē no. h. ar. q. mōt dī iurare debeatitate dicēda: dī de si maxie cī ad iudicē p̄tineat in dñe rēfutatē. vt. C. dēdī. l. tate dī o. **C** Ali⁹. sc̄l. alio iuramento. vt. s. t. i. i. l. h. (lī. apē q. rare.

a In infinito. Non infinitate amplectenda: vt h. et in aut. deno alie. si min. Sed ar. p. De le. iij. l. fideicō. si q. x. r. C. de sa. san. ec. l. fi. So. et hic evitaf: qr taxat b. Cogruit. ut ante et post possit taxari. (vt subjicit. vt h. r. pri. sic. s. de pac. iurisq. H. adeo. s. videt q. nec ante nec post. vt

s. de rei vē. l. q. re-
stituere. que est s.
So. non taxat vt
ibi dicit. s. a. lege.
s. a. indice sic: vt
h. r. s. l. pri. s. et
s. ad exhib. l. iij. s.
s. r. s. de dolo. ar-
bitrio. s. i.

c Ex magna
cā. vt si under sue-
niet iusta q. ad
renz res pimeat.
vñ. ppf. cōmuni-
cam nō est punie-
dus. vt. l. d. pecu.
Leo tpe. i. r. r. s.
ti. l. l. admone-
do. al. facile nō
retractat. vt. l. eo.
l. fi. prefea ad id
q. dicit: possit id
non seq: vel pro-
sus absoluere: et
sic iuramētu p̄st
tū retractari. con-
cordat. C. b. iudi.
fancum. s. h. dicit
in auf. de iudi. s.
opz. col. vi. vbi di-
cit q. post eractu
et p̄stū p̄pli nō
taxat. So. qdā di-
cit illā corrigere
stat. Alij distin-
guit an an sacf
tarauit vt tū po-
stea taxare nō possit: vt ibi. an h. tarauit p̄ius et tū taxat
postea vt h. Tu dicas q. ibi in alto sacf loqui. s. de ex
pēta litis: de in litē iurādo. qd ergo dī ibi de expēta
litis. idē diceat et vbi defert. ppf aliquā rem dubiā vt cer-
ta official. vt. C. unde vi. l. s. qn. hoc aut de affectionē tñ
est. Itē qd dicit hic retractari iuramētu p̄stū intelli-
ge nissit secuta diffinitia sua de re restituēda: sic em
sua iudicē nō renocaret. vt. l. d. re iudi. ipator. r. l. paul.
et ita nec sacfim. vel dicyt. s. ti. l. admone-
do. h. aut in rei
vē. ita pcedit vt iuret si re dolo desit possidere. vt. s. de
dol. arbitrio. s. i. vel si actor non vult in re manu multa-
ri: sed quātū in litē iurādo vult damnari reum.

d Ex culpa. nisi in casu. vt. C. e. l. alio.

e Estimationē. cognita veritate. vt. C. e. l. s. l. alio.
f Actionibus in rē. vt. s. de rei vē. l. qui restituere.
Et dic q. iproprie dī action in rē: sed dī petitio. vt. l. d.
act. et ob. l. actio in psonā. sed large hic ponit vt in p̄di-
cto ti. l. actions ḡas. Itē nundū in alijs realibus iurādo
vt in publi. et suiana. et q̄si et s. bus. Rñ. sic: qd dicit acti-
onibus in plurali numero. r. l. de pigno. A fundus. s. in
vendicatione. et quia sunt arbitrarie in quibus iura-

tur. vt iustitia. de actio. s. preterea.

g Ad exhibendum. vt. s. ad exhib. l. iij. s. i.

h Bone fidei. vt. l. cōmo. l. iij. s. in hac. r. l. loca. s. c. i.
s. i. r. s. de peti. he. sed et s. s. hec s. o. et hoc in directis

nō in quārūs. vt. l. depo. l. i. s. in depositi q̄z. r. l. ei apud

sed sp̄ale est in a-

ctione ex empto:

vt l. sit bo. s. non

tn iurādo in ea in

litē: qr v̄ditoz lis-

berari pot p̄sito

interesse singula-

ritane commitit

dolū. vt. l. de act.

empti. l. i. in p̄n. et

C. de hef. vel ac.

vē. l. tibi. in s. et

ideo nō iurādo ad

līmiti. ac. s. cer-

te nulla lex yetat

s. h. vt no. l. sum

ma hui. ti. nam et

al. s. venit singula-

re iteresse in act.

de dote. r. i. in alijs

s. ilibus. et tamen

iuratur in item.

i **C** Judici. vt

s. l. pri. s. pe. r. po-

tes h. dicere s. i. s.

in auf. de iudi. s.

opz. r. solue vt su-

periori lege dixi-

mus.

k Nō etiā ob

culpā. s. ppter le

ne vel leuissimā

sed an ppter latā

culpā iuret: vide

tur q. sic. c. s. s.

milis dolo. vt. l.

de p̄ca. l. q̄stī. s.

culpā. vñ et. s. s.

men. fal. mo. di. l. i. s. i.

Sed tñ dico q. nō: vt em. ppter so-

lam cōtumaciā quis p̄tērēcōart: ta r. p̄tō iurare in li-

tē. qra p̄tēp. q. ppter leu-

issimā. vt. l. do. l. arbitrio. s. i.

cōparāl ergo lata culpa dolo quantis ad pecuniarū dā

Culpa nū psequendū: nō q̄tum ad corporalē penā. vt. l. ad. le. lata in

cot. de s. ca. l. i. i.

Itē nō q̄tum ad infamā irrogandā. vt. q̄buscā

insti. de suspec. tñ. s. suspectus.

Itē nec q̄tum ad insiu-

dolo cō-

rands in litē: q̄t irrogat penā reo et sola volitate iurā-

parātis. porro in actione tutele est speciale: vt. s. lagaf p̄tra tu-

toē tutele et ipse tutez dolo vel lata culpa vel leui non

erhybut res vñ iusta pupilli: iurari p̄tō tunc p̄tra et in

item: sed cōtra heredē sūi forie non iurabitur nisi. ppf

dolum sūi pprium vellatā culpam. vt. C. de in l. iu-

ran. l. s. qui. r. l. alio ure. et ideo ibi in tractatu tutela-

rum ponitur hic titu.

vt ostendat q. in ea aliquid serue-

l.

l Plane. h. s. unguitur princi-

(tur specialitatis.

pio huius. l. b. i. in bonefi. r. c. et collige et hac adiunc-

tionē arbitrarie non esse stricti iudicij cum fecerit

mentionem de bone fidei: et de arbitrarie: et tunc ad-

versatur plane pro sed: quasi de al. p̄tōs dicat a

predictis. et hoc secundū quosdam: sed tu dic q. strictis

Liber Duodecimus.

Iuris sunt: cujus uonumerent inter bone si. sunt insti-
de actio. actionum. Et quod dicit h plane ic. die in stricti
iuris etiam q non sunt arbitrarie: et sicut bona aduersa
Jurat iatio. Nota ergo in actio. stricti iuris iurari in casib. iri-
lit q. bus. primus pars ei q in ius vocatus vi eximit. vt. s.
q. i actio ne quis est qui in
nub. sibi ius vocatus est
et iuratur. vi eximatur. l. pe. s.
i. et est illud ppe
contemptam au-
toritatem iudicis.
randum est: velut si promis-
sor stichi moram fecerit: et sti-
chus decesserit: q. iudex esti-
mare sine relatione iuris iuri-
tandi no pot rem q no extat.

Alias si ex. s. p. au.
pulatu vel ex testamē-
to agat: no solet i litem iurare
non aliis. Bar. **T** ipia.

Algo psumit alii i li-
te non debere iurare
q. dñm. litis. deniq. papim-
nus at alii non posse iurare
q. eū q. litē suo no iestat. c.

In actio tutele q. est bo-
ne dei iurat in litem. h. d. b.

Si tutor rem. **M** ar.
adulti quā possidet re-
stituere ei no vult: qro vtrum
q. res est: an q. in litē iura-
tū fuerit cōdēnari d. **R** n. no
equi esse p. c. i. q. res est i litē
estimari: cu et cōtumacia pu-
nienda sit. et arbitrio potius
dñm rei p. c. statuēdū sit: pta
re petitor i litē iurādī. cessa.

Qui iurat rē valere cētū q.
valet plus no ē pertur: i. no
dicat et plus. Bar. **I** abo.

A Um furti agit iurare
ita opz tāti rē fuisse cu
furtū factum sit: no adiact eo
plurisve: q. quo res pluris est

inuit ratio hui legis: q. iudex ic. et de tali factu loq.
Ie. l. cu furti. na fuisse agat actio fur. q. in ea ad rem du-
plicandā vel quadruplicandā habet respectus fuisse agat
condic. furtiu defert actori iurandū sup quātitate
rei. ppter in opiam. pbatonam. et. ppter maleficiū cōuen-
ti: vt iuret tāti rē fuisse cu furtū factū sit: nec debet adi-
ctio plurisve ic. vt in. d. l. i. e. cum furti. et sic enī defer-
tur sacramentū i interdicto unde vi. vt. c. vñ. vi. si qn
Est et quartus. vt. i. rerū amo. si cum dos. s. i.

C Relatione. i. delatione. **E**c.
Alias si ex. fm eos q dicunt in superiori casu iurari
in litē. dicato. l. q. in pdcito casu: et planti est: s. q.
nos qui dicimus no in litē iurari dic alio. l. si no est i mo-
ra: et sic non tenetur interitu speciei. s. liberatus. vt. l. de
verbo. obli. s. ex legati. vel alio. i. pro alia re. vel eadem
si tamen exire.

Ulgo. q. dñm vel quasi. vt. s. eo. l. videamus. s.
si tamen. Accur.

Si tutor. scilicet quondam.

Se c. vñ. no. dñi arbitrio re estimari. vt hic. a. l.
re. amo. l. no. eni. r. l. dñq. r. C. de iude. l. neō exter. **E**c.

vtiq. tanti est.

Cōtra no exhibētē instru-
mēta iurata in litē. **B**. **C** al.

In iuratis que q. no ex-
hibet actori pmititur
in litem iurare q. ita intēst
ea proferti: vt tanti cōdemne
tur re. idq. etiam diuus com-
modus rescriptis.

Cōuramētu i litē no retrac-
ta nisi ex cā. h. d. **B**. **P** au.

Deperiurio e. q. ex ne-
cessitate iuris i litē tu-
rauerit: queri facile no solet.

Cōdictione causa
data causa non secuta.

Titu. iii.

Cōdat ob causam causa se-
cuta cessat repetitio: secus si
causa non sit secuta siue fue-
rit expressa siue ab utraq par-
te tacite intellecta. h. d. cum
l. sequen. Bar. **T** ipianus

Sob rem! no inhone
stām data

si pecunia
ve fūltus e-
mancipa-
ref: vel ser-
uus manumitteref: v. a. lite
discedat: cā secuta repetitio
cessat. Si parendi cōditio-
ni cā tibi dedero. x. mox repu-

Deperiurio ex necessitate. s. fib. a. indice de ure
re postea. vt. s. e. videam. s. deferre. nec em̄ recusa-
re potest nisi velit a lite discedere.

K **C** facile. vt q. cu iurasset actor in litē. p. c. marci
dicens se nolle re carere afferre reus rē in publici et non
valer fm. certe d. q. queri de periurio fm. 30. sed ex ma-
gna causa pōt repertis. pbatonib. postea. vt. s. e. l. vi-
deamus. s. item videndum. fm. 30.

De cōdictione cā data. **I**mprope ponit cā ei hic tra-
ctet q. ob rē furtiu daf. vt. l. l. p. i. r. f. r. d. p. d. i. d. e. da-

S Job rē. s. furtiu. vt i exēplo subscit. (m. s.)

S m. **C** In honestam. alioquin cessat repeti-
tio. vt. c. de cōdi. ob tur. cām. l. cum te.

N Si parendi. sicut cause expresse defec-
tus parit hanc actionē. vt. s. p. r. f. ita tacita defec-
tus vt hic. et. l. de condī. inde. l. in summa. s. sed et agere. inerat

en hic tacita quedā cā. si nō haberē legati vel hēditatē repeterē qd̄ dedi. et hoc inerat p̄tricō nostrō. secus scā inest tñ dārī eā nō exprimit: qz tunc l; illa deficiat repeterē nō pōt. vt. C. c. si repeterē. s. e. et inest tacita cā in donatiōe cāmoris. s. si conualuero. vi. J. de dona. cā mot. senatus. S.

i. e. alibi. J. e. si er-
traneo. et. l. c. q. q.
i. L. de colla. bo. l.

p̄terō. S. emanci-
patus. et. J. e. si fi-
lius. et. aut qd̄ h̄
dicit hēditatē pos-
se repudiari. enā
implēta p̄ditionē
est. J. de here. in
f. i. s. dubitari. S.

si. e. et. p. d. et. l.
conditionib. sol.
secus est in suo:
qz implēta ab eo
cōdītōe. p̄ p̄-
reinstītōe habe-
tur. i. o. qz statī est
heres ipso iure.
vt ibi. hic aut de
extraneo. p̄ quo
facit. s. l. p. c. i. p. n.
Ieo qd̄ dicit iossi.
et sic extraneus i
stitur. et fili⁹ ex-
hēdans erat. v. l.
dic hēditatē non
posse repudiari i
plēta cōdītōe eo
alo vt si heres vt
ibi. si fo vt puraz
redederet instōne
pōt repudiare. vt h̄ie et J. de acqui. here. l. antistius. et
de condi. inst. l. si qd̄ ita hereditatē. vel distingue vt in
f. i. de here. qua. et diffe. S. penul.

S. Ed et si scelere. in falso p̄mittēdo adhibito. Ac.
S. b. Repeten. cū inopinata hec eueniā. vt hic
et. S. de interro. ac. de etate. S. e. cā. e. S. de inossi. testa.
si sub hac. J. e. no. in hac. l. arg. qz si mulier sciat matri:
moniū nullū. et dedit pecunia in dote: non possit eā repe-
tere: l. p. dixerit. S. arg. eius qd̄ est. J. de condi. sine cā. l.
l. si dedit certe ibi deliquerit errādo in iure. Idē multo magis si errarer in facto. et ita pōt intelligi qd̄ est. C. eo. l.
secus si sciret us et facit: qz tñ nō repētit vt dixi. pre-
terea in. l. p̄dicta de cōdītōe. sine cā. nec secuti fuit m̄fimo
D. Ed tibi. i. ref. i. ne tuires. (nū de facto.

D. d. Quasi decidi. i. in rei veritate decidi: ex p̄fī-
num est cū veritatis: et ita nō h̄z loci penitētia. vt. C.
de trāsac. l. q. quis. e. J. de cōdītōe. unde. l. elegātē. S. pe. in f.
e. Cōdītōe cessat. videbaſ. l. tum. qz semp ante dī
videt posse peri cautio. vt. S. de iudi. l. in ob. tū. qz ex-
preſſe qd̄ cōſtituit negocia in nō faciendo sicut hic erat
dicit lex interponi cautione. vt. J. de cōdītōe. et. l. mutia-
ne. qz sunt. S. sed p̄ma loq̄ in dandis: vel nō fuit hec cō-
dītōe expresa. et sic pōt peri cautio. nō tñ p̄dictio cōpe-
tit. sc̄ba in relictis in ultima voluntate. item. J. leo. si pe-
cuniam. S. plane. sol. vt ibi.

f. C. Dederō. s. pecuniam.

g. C. Repetitio. si non manumitteris.
h. C. Inhibēda. si manumitteris. vel dic qd̄ dedi vt ma-
numittas ad diē et p̄t volo agere ad cautionē qz adue-
niēte die manumittas: qd̄ possū si hoc fuerit dictū nō
aliter. et sic bñ cōsonat cū lugionī casu. Ac.

repeti si dantē peniteat vñ nō
manumittatur: nisi qz debebat
manumittere casu fuerit im-
peditus.

C. Idem erit et si tibi dederō
x. vt stichum manumittas. nā
m̄ distinctionem supia scri-
ptam: aut admittenda erit re-
petitio: aut inhibēda. S. si
tibi dederō vt stichū manu-
mittas: si nō facis cōdīcere
possim: aut si me peniteat/ cō-
dīcere possim: qz si ita dedi vt
itra certū tps manumittas: si
nō dū tps p̄tererit: inhibēda
erit repetitio: n̄ si p̄cīteat. Q. si
stich⁹ deceſſerit qz māumitti
potuit: repetitionē esse. si mi-
nus/cessare. Quinimmo si si
nichil tibi dedi vt manumit-
teres: placuerat tñ vt darem
vltro tibi cōpetere actionē qz
ex h̄. S. tū nascit. i. p̄dictōe.

cū pecunia data fuit: hic non sed vt species. vel h̄ non
erat seruus ei⁹ qz manumittere debebat: vñ nō succedit
constitutio ne fieri iniuria dīo. vel non poterat manu-
mitti. et sic et nō ob. qd̄ est. J. e. si pecuniā. S. i. in f. S. Ac.
n. C. Poruit. et debuit. o. C. Cessare. n̄ si penitēa sīm
quofdā: sed hoc falso sum est. et aliter distinguit. J. e. si pe-
p. C. Placuerat th. inter me et te. (cūniā. S. vbi.
q. C. Conditionē. si loquitur de certi conditione ḡa
li plani est. si de condi. ob. cām. mirabile videt: qz ea nō
reperiſt dari ad id qd̄ debuiti dare: sed ad repetendum
quod est datus. vt. J. de resu. p̄mu. l. l. si. n̄ si in casu. vt. T.
eo. si pecuniā. S. item si quis. et. S. sed et si acceperit. die. S.
de condi. generali loqui: vt dixi. vel dic de act. p̄scrip.
ver. qz illa iteresse. p̄sequi. et id qd̄ debuit dari vel fie-
ri. vt. J. de p̄scrip. ver. l. ob eam. et qd̄ dicit conditionē
id est personale actionē. l. p̄scrip. ver. Nā oīa p̄sona-
lis dī conditio. vt. inst. de act. S. sic itaq. Sed siue di-
cas dari conditionē certi generali siue p̄scrip. verb.
est. S. C. de dolo. l. cum. p̄ponas. vbi dicit dari de dolo qz
in subſtitūtū datur cū alia non superest. Solu. prout hic
datur conditio non erit contraria: quia hec gen⁹: i. la-
spēs ēt gen⁹ spēs nō excludit. put diceret dari p̄scrip.
ver. dicas qz hic fuit do vt facias. et qd̄ dicit hic vt dare
dices. l. p̄mu sc̄bi hoc. Ibi aut fuit facio vt des: et qz
de dolo datus. vt. J. de p̄scrip. verbo. naturalis. S. qz si fa-
ciām. et ita conditionē ob causam non habet locum.

i. C. S. si tibi. S.
locutus est. l. x.
dedi vt stichum
manumittas v̄l
repromittas de
manumittendo:
nūc autē repetitio
sūlāmodo p̄mūz
casum: vt plura
det exēpla: et ca-
sus ponit in qui-
bus dāk repetitio
k. C. Si nō. i. qz n̄
l. C. Repetitio.
ob hoc qd̄ non fit
sed propter peni-
tentia dari posset
vt subiectum.

m. C. Condici po-
terit. et hoc dicunt
quidā qz mora in-
ducit hanc actio-
nē: qd̄ falsum ē: l-
mo cēſſatio cause
vt. J. ti. i. l. S. ob. re
sed nōne die p̄-
rita succedit con-
ſtitutio: et facit ei
liberſi: et sic nō re
petit. vt. C. si mā.
ita fuit. alie. vt
ma. l. si. qz est. S.
sed ibi rānq̄ p̄-

Liber Duodecimus

a. ¶ Defuncto eo seruio non soli eo vino: et hoc si dicitur stractus cras non abs. vt. s.e. si pecuniam. sed ubi.

b. ¶ Et fecero. s. de facto.

c. ¶ Repetitione. vt. C.e. cū ancillā. t.l. si liber. t arg. t. de condi. inde. l. s.i. r.h. hec ait sunt vera nisi dederit de peculio qd ad eū

primumbat vt. l.mā. si peccatorē. s. si liber homo. Itre

no. hic arg. qd nil refert nō fiat alii

quid vel nō deiuit. re fiat. vel sic nō

fieri ait qd būre fit. sic t. p. s. t. C.

l.mā. ita fūe. ali. vt ma. l. ea lege.

d. ¶ Accepisset. ergo t ignorās te

nef. t no. h. argu. qd ubi lex non di-

stinguit nec nos. vt dixim⁹. s. o. of-

fi. presi. l. iij.

e. ¶ Nō esset. a

testatore. Azo. i-

mo pure relicta

erat libertas.

f. ¶ Posse. no. si

Filius līu coegerat pa-
qñop pa trem. s. in auf.
tre cor. de nup. s. et ita
certa col. iij. s. ibi
in administratio-
nerū. hic ait i iu-
re in quo nō vide-
tur fieri iniuria
maiorib⁹. si a mi-
norib⁹ meli⁹ dica-
tur. vt. C. de offi-
rec. puin. l. potio-
ris. s. qua actio
repetit. Rn. fm.
Jo. cōdīc. sine cā
an aut hec 2dicio
sc̄ ob cām. cōpe-
tat. vide qd non:
quā est hic de-
fectus caufe a dante tm l mē
te retentus hanc condic-
tionem non parit. B.

G. Si qd quasi statuliber mi-
chi. r. dederit cū iussus nō el-
set: cōdicere eū decē Lelius
scribit. s. si fu⁹ qd testō h̄di
iussus erat decē dare et liber
esse: cōdīcillis pure libertatē
accepit et id ignorans. dde-
rit h̄di. r. an repeterē possit.
et refert patrē suū celsuz er-
stimasce repeterē eū nō posse
sed ipē celsus naturalē eqta-
te mot⁹ putat repeti posse. q

h. ytpote cū di-
rectā habent libertatē ipō iure sc̄ut fuit relicta. ecōtra
videt qd sc̄t si ponis fideicōmissariā libertatē relictam
sib⁹ 2d. dandō decē. qd dictio postea cōdīcillis ē adē-
pta. vñ ipē ignorans dedit hec decē vt manumitteret. s.
certe nec hoc vñ h̄fe locū: qd sc̄ita ē cā pp quā ddit. qd ē
liber qd manumissionē h̄dis qui pri⁹ nō erat. Dic s. s.
Azo. in fideicōmissis tm 2d. sine cā spetere. s. in dire-
cta diccas 2dicio. ob cām: sine cā spetere. nā nō suffi-
ci cū liber: s. qd ab eo vel pp cā dationē liber. cē. vt. s.
s. pri. t. l. s. s. parendi. nec ob. qd dicitur. t. de ver. ob.
l. cā seruia. qd sufficit vñcū h̄at libertatē: qd intelli-
git. r. si modo habeat p eū cui pecunia ē data illue pro-

missa. In debiti sit 2dicio locū nō h̄z: qd sc̄iebat se non
obligatū: s. scriptū ēet in testamēto. illud enī potest
dici vt deī rei ven. vt distinguis. Leo. s. subtilis.
s. ¶ Quād. hac rōne videbat. qd firmari inla celi p̄fis
h. ¶ Aut. celsus filius.

i. ¶ Non posse.
v. C. e. s. repe-
tend. t. arg. C. s.
nup. impialis. s.
s. t. tales. e. ita
lis datio simplex
donatio: sicut si
darē tibi. x. s. v. c.
ligas emeres ti-
bi. vt. t. de dona.
l. t. vi. et vro. sed
s. mōs. s. t. s. d.
cōdi. t. de. titio. l.
r. s. sed arg. s. t. de
pig. act. l. s. quasi
k. ¶ Putauerit.
cū effet et in codi-
cillis postea pure
libtas relicta pe-
culiūq; eleganti
vñ fact⁹ est liber
adīta h̄dītate et
peculiu⁹ fūsi. vel
dic etiā nō legatu
sed postea qd slos
nummos dare.

l. ¶ Nō fieri ipst
us. dab. s. vñdī-
cato si extant et
2dicio si consum
pti sunt.

m. ¶ Nō facio tu
os. paro tamē tis-
bi causam vñca
piendi. vt. s. vñ
ca. l. s. perrot. et
t. de acq. pof. pō-
ponius. s. s. s. s.
n. ¶ Putabat. s.
in erat: qd nō itel
ligitur iussus qui
postea fuit in co-
dīcillis relevat.
alioquin fierent
ei⁹. vt. s. s. cer. pe-
ra. ems. q. s. quas
vero. et t. de sta-

tulibe. l. s. Johā. et Azo.

o. ¶ Peculiares. nō legatos. cum nec statuliber erat

nam tunc tacite videtur legatum.

p. ¶ Aut ipse dedit. s. pecuniam ab alio sibi datam vt

daret causa implende conditionis.

q. ¶ Accipitēris. et condicet. vt. s. s. qd cūs.

r. ¶ Statulibero. s. vere. s. in putatiū. s. vt. s. p. s. p. s.

s. ¶ Conditionis. s. tā h̄di cōfēne cui sit dare iuss⁹. vt

t. de statulibe. l. iij. s. partu. t. s. fa. her. s. filia. s. fi.

t. ¶ Dare. imo videat qd ēt eo inuito dare possit. vt. t. de

statulibe. s. peculiū. s. de illo. qd ēt s. sol. ibi solo verbo p

hibuit. hic etiā de factio vñtuit. Jo. hoc nō valit: qd eo in

De condi.ca.u.data. fol. CCCCLxxviii.

uitio non dat: et qui accipit p posse fore possideret. vt. s. d. et de. l. si iuit. Dic g. q. i. l. Dicitur erat ei plegatis pe culis. et i o eo iuit dare pot ut ex principio eiusdem. l. p. 3.

C Conditione. no. aditione huius. p impleta ex quo no remanet p eis qui ea vult adimplere: vt hic. r. l. b. codi. r

de non. l. iure ci-

uilli. et in auf. vt
eract. insta. do. s.
fi. col. vii. Accur.

b C heredez. re
cta via. vt arg. l. b
condi. inde. l. offi
testo. non ast co-
transstatulibz. vt
l. de leg. i. plane.
s. fi. r. l. se. sed fz
hoc quo nummi
erunt salvi here-
di. Rn. q. sui sunt
nec eos p cise da-
re tenet. sed ad tā
tū in gne tenetur
et ita parv est vni-
le et hoc nullus. et
no. subueniri ei
cui est danda: no
autē sic subueni-
tur contra here-
dem qui omis-
hereditatem ex testo et tenet ab intestato. vt. l. si quis
omis. causa testa. si quis sub conditione: sed quare hic
non haber actionem ex testamento Rn. q. a testatore non
est ei relictum fm. Jo.

S I quis accepto. condici posse. s. liberationem. vt
sic reponat se in priorem obligationem. et hoc cu
in diem vñ conditionalis est obligatio. vt hic. r. s. q. me.
causa. l. metu. s. ex hac. alioq si erat pura ipa pecunia
condicitor fm. Jo. vt. Leo. l. mulier. sed videt nūq agi
ad hoc vt in priorē obligationē reponat: sed tñ vi fiat
qđ conuenit. et p actione pscriptis verbis. vi. l. p. scrip.
ver. l. obēd cām. que est ptra. solu. distinguunt debiti
sum sit liquidi necne: et liquidi sit prior. instaurat: vt
hic. si non. agitur pscriptis verbis. vt. l. de hie q. in fra-
cre. ait pteror. s. conditionalis. sed hoc nō plz: qz et
si agit pscriptis verbis: pba. tñ liquidi suu interesse.
Subaudi q. ibi tñ: qz et ad veterem agit. vt hic: r. vt pio
missa pterest. vt ibi: vel hic. pmissa ex promissione. i. ge
nere: ibi certum putatis. Itz opponit: qz prima obli
gatio videtur non extinta. et sic non dz agi condicione
nam tacita pditione melle videt si ex promissione det. sic et
al. vt. l. de iure do. licet. i. r. Sed dico ibi aliud esse: qz
ibi a lege intelligit in se tacita pdition. vt. l. de iure do. sti
pulat. at hic nō nisscripta: si ex pmissa tunc esset in
utilio accepit. qz non recipit diē vel conditionem
expissam. vt. l. de regu. iur. l. act. r. l. de acceptila. l. acce-

S I pecunia accepteris. in specie. vel non (pulatio
conseruit locare operas: also locati. vt. l. de scriptio
ver. l. naturalis. s. at cum do.

e C perato. in qua preparatione expendisti. vt. l. dicit
r. l. manda. si vero non re. in s. Ac.

f C possit. pecunia scilicet.

g C Non siterit. no. qz p eis stare non vñ casu fortui
to impediat. arg. l. de statulib. l. cum hys. s. stichus. Ac.

h C potest dici. disputando.

i C Iteat penitere. no. qz pñia facit loci huic actioni
ne distinguit interponat pactū gfa viriusq vel dan-
tis tñ fm. Azo. l. qdā distinxerit: vt primo casu nō li-
ceat penitere. scđo sic. sed primum est verius: vt p. in exē
plo dotibi pecunia vt manumittas: mea gfa fit manu-

mifio: tua pecu-
nia datio: r. tñ pe-
nitentia et repele pē
cuniā. vt. s. e. ddi
s. fi. Idēq r. l. de
cipe pecunia vt ca-
puā eas. nō hies-
de dz accipies s-
uari idēm si sua
interficit ob hanc
cām pecunia nō

obligationem reponat. l. dē.

S I qz accepto tulerit
debitori suo cū cōnen-
ret vt expromissori daret nec
ille det: pot dicti cōdici posse
ei qui accepto sit liberatus.

C In ptractib. innosatis pu-
ta do vt facias. si tu non es in
moria faciēti non possum re-
petere q pditione ob cām et

dem qui omis-

hereditatem ex testo et tenet ab intestato. vt. l. si quis
omis. causa testa. si quis sub conditione: sed quare hic
non haber actionem ex testamento Rn. q. a testatore non
est ei relictum fm. Jo.

S I quis accepto. condici posse. s. liberationem. vt

sic reponat se in priorem obligationem. et hoc cu

in diem vñ conditionalis est obligatio. vt hic. r. s. q. me.

causa. l. metu. s. ex hac. alioq si erat pura ipa pecunia

condicitor fm. Jo. vt. Leo. l. mulier. sed videt nūq agi

ad hoc vt in priorē obligationē reponat: sed tñ vi fiat

qđ conuenit. et p actione pscriptis verbis. vi. l. p. scrip.

ver. l. obēd cām. que est ptra. solu. distinguunt debiti

sum sit liquidi necne: et liquidi sit prior. instaurat: vt

hic. si non. agitur pscriptis verbis. vt. l. de hie q. in fra-

cre. ait pteror. s. conditionalis. sed hoc nō plz: qz et

I dem.

S I pecunia idēo acce-
peris: vt capia eas: de

inde parato tibi ad proficisci

dum cōdīcio temporis vel va-
litudinis im plemento fuerit

quominus pfecti sereris. an

condicē possit: videndum est

et cum per te non steterit po-

test dicti repetitionem cessa-

re. Sed cū liceat penitere: ei

q dedit: pculdubio repetet

penitere danti. Econtra accipienti nūq penitere liceat

predicta ratione: qz dans tñ adimpluit ptractū. r. idē

dico in do vt des. r. do vt facias r. tñ pñiatione. Et ē

forte ratio vt hēat loci pñia in predictis: qz sicut obiles

sunt illibētus in strahenda obligationē: r. tñ ea reti-

nenda. In ptractib. aut nolatis non tñ penitere. vt. C. de

actio. r. obig. sicut. pterest in trib. casib. in manda-

to. vt insti. man. s. recr. in societate. vt. l. p. socio. l. sed r

socius. s. fi. Idē in deposito. vt. l. deposito. l. i. s. p. nō in de-

posito non tenet deponens ne reuocet depositum. r. sic

in hac condicōne non tenet q vestiuit: qz adhuc non est

vestitus. Item cause defectus inducit hāc actionē. s. ex

precessi: r. finalis. r. l. de condi. ob tur. can. l. i. s. fi. et. s. l.

sicut pñ impulsua. vt. l. de dona. l. i. s. fi. r. l. de dona. in-

ter vir. r. vro. l. sed si mora. s. fi. Idē in tacita hincinde

tacite intellecta. vt. l. i. s. fi. r. l. i. l. in summa. s. fi. r.

agere. Itē in donatione cā mortis. vt. l. e. ch. q. n. in. l.

qđ servauit. secutus sū altera pars tñ. vt. l. e. o. b. d. s. fi. q. s.

q. s. r. C. eo. l. s. preterendi.

Itē deficerit dic etiā si s. q. d.

sed non legitime. vt. l. e. dedi. s. fi. liber. h. r. s. fi. quis

quasi. Itē tertio mora fm. quosdam. vt. l. i. l. i. s. fi. sed si

tibi. quod non placet. quia continetur sub defectu

cause. In fine no. ad quid datur: et certe ad datum si

species est. vt. l. de re. pñu. l. i. in s. si vero quātura: ad

tantūdem vel ipsam. vt. l. i. l. i. s. fi. quod per errorum. et

sic est hic. Item ad fructus. vt. l. eo. qui se. s. fina. nō ad

accessōes ciuilis. vt. l. arg. C. de condi. inde. l. i. item res

quātudata. vt. l. item si quis ibi. sed pro decem r. t. Itē

dic interpretative datum. vt. l. i. si mulier. et. s. l. i. s. fi. in

si. sed die vñabili. Accur.

k C pñculdubio. hic nichil expendit. sed l. pxi. totu

in tertio pro parte expendit. Accur.

l C Repetetur. lmo videt q non. vt. l. loca. l. q. opas. in

Liber Duodecimus

prin. et si. que est contra. Solu. ibi in tractu noiatu vbi pnia no haber locu; sic in innolato. nā fuit pecunia data vt species: vel si vi pñia nō consueuerat iste sic su- as ogas locare: vñ nō est locatio. vt. I. de pñcip. ver. na- turalis. s. ac cū do. fin. Azo. eadē ratiō nec donatio po- test reuocari p pe

nietū: qz est ho-
die no latu tra-
ctus. vt insti. de
dona Salie. Alii
dicunt referre cu-
ius gratia obui-
ste ire vtriusqz vñ
alteri tñ. vel huc
repeto: qz nil tibi
abest: ibi abest qz
imminicita aduer-
sarii incurrit. Itē
qz fourrantsdez
acepisses ab ad-
uersario. vel disti-
gue fin. h. an for-
tuitus casus con-
tingat in persona
eius qui cōduxit
vt ibi. an ei qz lo-
cauit vñ h. s. in p-
sonā cōducēt n-
chilomin tenet
mercede p̄stare.
si i psonā locatu-
ris nō: vt har. I.
loc. s. uno. S. itē cl-
Sed hoc fallit in
duob⁹ casib⁹. I. de
statuli. cō heres.
S. stich⁹. et d var.
cog. l. S. pe. et b̄z
hāc distinctionem
est solus contraria-
rium. C. eo. l. pe.

a. Necessa ha-
bens. vt quia iu-
rasti. Accur.
b. Cōfici. ex pē-
dēdo. prebus ne-
cessariis ad iter.
nūquid hoc casu
ipas res emptas
poterit cōdiceret
Rū. sic. vt. I. e. l. S.

sed si accepit. circa f. Soli enim indēnis seruari dī ac-
cipiens. vt. I. pñri. sed hic haberet lucrum si res empte
slibre manerent. Accurilius.

c. Plus forte. et forte minus. et no. q male cōiungit
manifestum. et forte.

d. Locu habebit. in eo qz nō est expensum. vel dic in
tos: vt bona sit exceptio ita tamen et. Accurilius.

e. Si seruum. s. proprium.

f. Cōperit. s. ad interesse fin. Azo. et h. et hoc p-
pter certiorationē: vel ad ipz seruū cū fin de fetō sit ma-
numissus. Alii dicū qz ad ipm seruū l. nō sit certiorat⁹
et pro eis. I. de man. vindi. si pater. sed primū verius: qz
hic dominū fuit translatum in accipiente. et ideo exigi

tur certioratio. arg. I. de dona. l. hoc iure. S. si quis dedes
rit. et I. man. si hominē. sed aliud in simplici. procuratore
vbi nō exigit certioratio. vt. d. l. si pater. Itē oppo. vide
tur qz hec pñia locu nō habeat. vt. I. de ser. expoz. l. quest
tū. qz est ptra. So. ibi in tractu noiatu. hic in innolato:
vbi non potes

penitere.

g. Cōstitutio.
marci et cōmodi
ad auxiliū victor-
iū. vt. C. s. mā.
ita fue. alie. l. q.
Est tñ. S. e. l. i. h.
S. q. si ita dedi-
sed rh. vt ibi dixi-
mus.

h. Cō penitentia.
etia nō certioratio
eo. q accept. s. sub
fin quoqz. vt. I.
de manu. vindi.
si pater. Azo. et I.
q sine manu. ad
l. i. i. h.

i. Cōfficial. vt
I. man. si māda-
sem.

k. Cō Redemit. i.
emit.

l. Cō Non est. qz

forte euz occidit.

vt. I. de hbo. ob. si

seruum.

m. Cō Restitu-
rū. s. si pñteat: s. z
vide non debere
repromitti. vt. I. d
po. si sine. qz et S.

Solu. id forte de
satisfactio vt vi
ea depositari nō
pster. hic bñuda
cautio. s. nō valz
h. qz ibi de cauti-
one facit mentio
ne: qz ad nudam
tm referit. vt. C. b
hbo. sig. sancim⁹

Dic ergo. procura-
tore duri astrin-
gi: vt h. qz et de le-

uissima culpa tenet. vt. C. mā. l. s. procuratore. qz depo-
sitiū qui de dolo solo tenet. Itē adhuc est p. S. e. l. i. j. i.
rū. vbi dicit nō esse repromittendū nñl hoc fuerit dictū.

So. ibi ex pacto statim obligat vere et cō effectu: vñ non
recurrat ad mendicatū suffragi cautionis. sed h. inter-
im dū res et abeli nullo iure est ei obligat⁹. et ideo pe-
tit cautionē. et facit ad. S. de rei vñ. si a bone. et l. seq.

n. Cō Sed si accepit. seruū propriū als est in tem-
o. Cō Distracturus. hāc distinctionem accipe quando
nondū motam fecerit: alioquin omnino tenetur. vt. I.
S. sed vbi accepit. Accurilius.

p. Cō Propter fugam. hoc cū is qui dedit penitere vult
et habere pecuniam vult. Accurilius.

a **C**onseq. ergo in duobus casib⁹ sequit tota pecunia am. i. qd elegit suū manumitti sū pactum. et tūc nō habet actionē qua cogat ei manumittere. s. p̄cise obligatus ē tūc facere. i. manumittere p̄ actionē p̄scrip. ver. vt colligīt. l. de p̄scrip. ver. l. naturalis. s. at cū do. quod si nō facit repetit

pecunia. scđ est

qd elegit suū nec

ei p̄stat. elegit au-

te per zdi. ob cāz

quenō solū p̄ re-

data vt repeatā. p-

ponit. fed vt pro-

missa p̄stent. vt

s. e. l. sitem si qd

dederit. z. l. dedi-

s. qd s. stichus. h.

aut est actū saltē

tacite de p̄stat.

s. eligā: qd pacruz

manumissionis

meo fauore ē ap-

positivide peni-

teret. Azo.

b **C**anumitt-

teret. i. tanto mi-

nus restitutus de

pecunia predicta

Accursius.

c **C**oto. i. pe-

cunia qd ei dedi-

quasi p̄o precio.

nā in parte caret

et reddit qd. s.

valet dubius euē

tus. ar. s. ibi et eo

minus z. z. s. fa-

her. l. item labeo.

z. l. sequen.

d **C**arere. sed

nō netunc in cul-

pa vel in dolo ee

vide: qd minūs

bi custoduit eiū

s. alias res suas

vt. s. e. l. sitem si

quis dederit. in si.

s. l. deposit. qd

nerua. Rh. nō: qd

nō erat verisimile

ei fugere ē sp̄a

bar libertatem. et

ideo minor custo-

dia videbatur p̄

pactū necessaria

stante. nā tūc nō

qd accepisset pe-

cunia p̄ propria

seruū diceret qd

se manumissisti: minore in custodiē

do seruaret diligētiā qd alī faceret. Accur.

e **S**iquidē mōa. simili distincio est. s. qd satida.

cogān. si deceperit. et sū hāc distincionē intellige qd ē

s. eo. dedi. s. sed si stichus. que est s. in eo qd ibi indist-

tie dicit ante mortam eo mortuo non repeti.

f **C**lūsus. ad arandū vel quid simile.

g **R**efundere. in p̄mo casu. in scđo autē habet ratio

rs. amissi. vt. s. e. si pecunia. i. rh. Die ḡmī ei refundes

revel ut hēc rō dāni: v̄l qd dāni cū iā erat distractur.

h **O**bijisse. s. cū peniteat ei qd pecunia dedit.

i **D**ecederet.

re dōtē dedisset et pact⁹ eēt.

k **P**eriret. q. s.

non periret nīl.

z. Et nota breui-

ter qd tale ē qd h̄

dr. s. tibi do pecu-

nia. vt seruū tuū

manumittas: et

is mōa interue-

niente vel fugit

vel deceperit: nō re-

tines pecunia mī-

siante mōa vel

fugit vel deceperit

vel quoq; casu

videri p̄t p̄ me fa-

cēi nō esse vñq;

fūs hēas neq; p-

ui p̄ciū: vñ ea ca-

su pecuniam reti-

nes. Accur.

j **E**xtraneus.

Exneus est Extra-

ois qd nō h̄z dota: neq; qd

rā psonā in p̄tā sit.

vt. C. de iure dot.

aut. l. z. l. solu. ma-

tri. l. quotiens.

n **I**n hunc qd

no. ergo qd qui in

vñsi casu pepigie-

ritia in alijs sibi p-

udere vñ: s. z. l.

solu. ma. s. cū dō-

te. i. rh. Solu. ibi

pact⁹ erat in vñ

solo casu d̄ his qd

possēt soluta mī-

monio p̄ingere:

quare nō vñ pact⁹

esse de casu qd pos-

set contingere nu-

p̄tis nō secutis.

hic hō diligēt fu-

it et pepigēt i oēz

casu p̄ingentez

post secutā nu-

p̄tias: vt arg. C. de inoffi. testa. l. p̄tra maiores. et de his

qui a nō dño ma. l. fi. infi. vel dic nō agi ex stipulatione:

sed agi cōdi. ob cām ac si nulla stipulatio eēt facta.

o **P**rospicere. saltē tacite. nam zc.

Q **U**li se. putabat. sed non debebat.

T **U**li se. putabat. sed non debebat.

Liber Duodecimus

a. Non stercesserunt. si alit nuptie secute essent repe-

teret mulier: vt. Leo. si donaturus. s.i.

b. Quoniam pro quis.

c. Sed. pto tñ. vel rectelege: sed hec videat mala rō &

pollit repeteret: qz hz exceptione doli. vt. s.de cōdi. inde.

Qui excepti. que

elz s. sol. nō repe-

teret qz ineris se po-

terat excep. doli.

sed qz cā cessat. p-

pter quam dedit

nec datur repeti-

tio mulieri: maxi-

me ideo: qz hz ue-

ri se poterat ex-

ceptione doli si nō

solutus. Maxi-

me iō dixi: qz idz

esser s. lessiverus

debitor. vt. Leo. s.

finasit. Azo. Itez

ne videat dolier-

ception locuz hz.

nā in hac. pmisso-

ne tacita infuit cō-

dito s. m̄fimoni-

um sequeret. vt. s.

de iure do. stipula-

tione. ea igitur

deficiente ipso iu-

re er stipulati a-

gi non pōt. male

igis dici posset et

tueri se exceptio-

doli: s. dic qz hic

fuit acsi ne lesset

illa conditio. Vel

dic doli exceptio-

id est in factu vel

intentionis. naqz quelibet exceptio dō doli. vt. s. de excep-

doli. l. s. g. h. alter. et s. in hoc etiā cessat pma oppositio-

d. **E**xceptione. quadruplex est exceptio doli. Una qz

nascit. s. p. t. c. us: vi. si dolo me induxit. s. vt. p. m. t. r. e. t.

tio doli bi decet. hoc casu cessat repetitio s. soluā. vt. s. d. p. d. i. n.

quadru de. l. qui exceptione.

S. d. a. qz succedit in loci nō nume-

plex est rate pecuniae et hec nascit. s. p. quo agit. nō tpe cōfessio-

nis: vt. s. de excep. do. l. i. s. circa. Tertia qz succedit in loci

ei excep. ionis partii et iurisfundi prestiti: s. his duo

bus: a. s. bus soluti p. errore repetit: vt. s. de condi. inde.

l. s. nō sorte. s. indebiti. Quarta est que succedit in loci

exceptionis facit vltēnōis: qz est qz nec actor hz actio-

ne: s. de facto agit: s. sic reus de facto excipit: vt. s. de

e. **A**ctione. facit pōt dici illud admitti. s. i. p. e. p. m.

s. l. s. soluit vt. dē muliericōdicio ob causam in maritū

nō secutis nuptijs quasi ille videat dedisse mulieri: et

mulier sponso: vt. s. de do. inter vi. s. vro. l. i. i. s. si debi-

tor. sed qd si promisit soluere: sed nō dū soluit nō secu-

tis nuptijs dabili m̄lieri aliquactio v. l. maritū v. l. i. s. l.

R. sic in viriuet vt. agit ex. pmisso: vt. h. s. C. ad. l.

f. **C**ond cere. per hanc pditione ob cāz (fal. l. s. i.

s. e. d. modo intelligo qz d. l. p. r. o. s. ed cur hz non da-

tur pōt. cito indebiti cū in promissione videat tacita con-

ditio inesse: vt. s. de iure do. stipulatione. et soluti pen-

dente vōlūtice repetitur: vt. s. de condi. inde. l. sub con-

ditione. R. quia scit se interim non teneri cessat con-
di. indebiti. sed quia soluit vt sequatur matrimonium
datur ob causam conditio.

g. **M**anente. remanet ergo debitor: vt. hz. s. de tur-
do. nō emi. l. liberecedēdo: vt. hz dicit. sed nō ipso in-
juris ē de ancilla et partu ei.

C **D**atū cā dotis nō repetit
donec m̄fimoniū putat subes-
sevel spes est qz p. trahat. b. d.
Et pto ponit dictū fuij. scđo
declarat casuz in quo dō itelli-
gi. tertio ponit casuz in qz non
dō intelligi. et adduct sile. se-
cūda l. b. s. l. intelligendū. ter-
tia l. b. s. l. Bar. Herati.

Q Uod fuit i. l. s. d. dotti
b. s. scri. si iter eas psonas
quaz altera nō dū iustam
etatē hēat. nuptie facte sunt
qz dotis noie interi datū sit
repeti posse: sic itelligendū ē
vt si diuortiū itercesserit piz-
usqz vtraz psona iustā etatē
hēat: sit ei p. pecunie repetitio
donec aut i eodē habitu m̄fimo-
nij pmanent. nō magis
id repeti pōt: qz qd spōsa spō-
so m̄fimoniū dotis noie dederit: donec
maneat inter eos affinitas.
qz ei ex ea cā nondū ptracto
m̄fimoniō daf: cū sic def tāqz

h. **F**ructu. no.
naturalē accessio
nē. s. fructus veni-
re in cōdīc. ob cāz: vt. h. s. Leo. l. c. quis. s. t. de vsl. l. ri-
deam. s. i. r. in cōdīcioe indebiti. vt. s. de condic. inde.
l. indebiti. etin condicōe certi generali: vt. s. s. cer. pe.
l. c. fundus. in p. t. in bo. s. i. iudicij. vt. s. de vsl. l. ri-
deam. s. ex cā. nō aut vsl. v. s. l. s. qz sunt civilis accessio re-
nūst in p. dīctiō p. dīctiō. vt. s. C. de cōdi. inde. l. s. t. C.
de cōdi. ob. tur. cau. quotiens. c. s. citra vinculi stipula-
tions non veniant: vt. s. de vsl. l. qz.

Uod seru. s. habent. s. ad nuptias. vt. qz masclins
Q mino. xiiij. an. femina. xij. s. t. vt. l. s. t. de nup. in p.

et qz subiect nuptie. s. de facto.

k. **D**iuorū. i. repudisi. c. diuortiū s. t. inter cōviges Repu-
d. repudisi inter sponsus. et sponsam. vt. s. de verbo. s. g. in-
diu. i. diuortiū. s. l. inter diuortiū. s. nec repudisi vortuz
p. p. d. s. h. de facto fuit m̄fimoniū: s. d. facto diuortiū. dīcti.

l. **G**ibitu. l. d. spes est fieri matrimonii.

m. **S**pōsa sponso. q. a. v. j. an. s. esse possunt. vt. s. de
sponsa. l. in spōsalib. Et no. qz hoc seclido casu fuit da-
tu noie future dous: sed superiori noie quā p. presentis
cum credebat nuptias constare. Itē ibi altera persona
tū erat insufficiens. hz vtraz vel' neutra.

n. **A**ffinitas. cepta nō pfecta. et no. affinitatē dici in-
ter sponsos: vt. hz. s. inter coniuges. vt. s. de here. l. s. t.
l. nō ideo. sed tñ i. proprie: qz tunc nō possent eē nuptie.

vt. s. de gradibus. L. non facile. s. i. s. i.

Liber Duodecimus

dicil furti redimi. i. res furtiva. vt. d. de cōdi. inde. l. ser-
uus. sic et in pignote. vt. insti. de ac. s. inter pign. h. et
hoc. s. cōmo. l. i. h. r. C. que res pig. obli. possunt. l. cō-
stitet. fm. Bzo.

a. **C** fruct. vt. d. p. sur. videam. s. id est si mortis.

Si filius. l. cō-

Emācipat. s.

Bonoz pos-
sessione. s. p. tra-
bu. vt. C. de col. l.
ea demum. r. d. de
col. bo. l. p. etor. s.
emācipatus pre-
teritus.

d. **C** posse. cōdi-
ctione ob cām. q. s.
dechēre tacita cā
vt. d. eo. l. i. h.

Si p. curato-

ri falso. qui
nunq. fuit. p. cura-
tor. vel fuit quon-
dam i. reuocata
erat procuratio.

nec em refert q. s.
indebitū solutuz
est vt h. erat. sed
q. debitis. t. re-
fert an sc̄a reuoc-
ati mandatum
vel nō. in p. mo ca-
su nō libera. do-
mino. nec ob hoc
repetat. cū sc̄er
solui indebitū. se-
cūdū libereb. ipso
ire si bona fide
exigebat et acci-
p. ebat. p. curator.
sed si mala. i. c. p.
excep. vt. d. de sol.
cum quis. s. i.

f. **C** Teneb. s. d.

inde. vbi credidit
se liberatum. cre-
dēs eū in rē suā
datū. p. curatorez
vel cōdi. ob cām se liberandum. a. l. s. si ratu nō h. d. nō p.

c. curator tenet. vt. h. subducit. r. l. rem ra. ha. si indebitū.
r. d. de cond. inde. si p. curatori. s. celsus.

g. **C** Si debita. latenter incipit cum erat debita. r. hunc

calum prosequitur v. s. in fine.

h. **C** Procuratore. vt. d. man. l. inter causas. s. mādato.

i. **R** Repetetur. cond. ob causam.

k. **N**ō enim. bene dico etiā si debita. nō enim r. c.

l. **C** Nō intercedēt. r. sic nō cōdi. inde. h. ob cām daf.

vt. h. Sed ar. s. C. de cōdi. ide. l. creditoris. vbi de dari l.

debitu. p. tere alia dicit dari furti. vt. C. de fur. falsus. q.

s. dicit viri. solue ergo. q. qui soluitea cā vel pacto vt

a dño libereb. tunc h. locū hec lex que dicit dari cōdi-

ctione ob cām. s. aut incōtēmenti se liberatū creditit. vt

q. credebat. p. curatore in rem suā cui soluit. r. o. non p.

cauit sibi p. pactū vt liberaret. tunc h. locū condi. inde.

vt. l. creditoris. r. hic in p. hui. l. r. hoc q. dñum est

trāslatū. a. l. nulla cōdictio datur. vt. d. y. sur. qui ad.
ca. l. h. Si autē ministro dedit vt ad dñm portaret. et s. c.
apud se soluēs dñum reuinit; tunc h. locū furti cō-
dictio furtiva. vt. d. l. C. de fur. falsus. r. in fi. hui. l. q. s.

actōes tenet. cedere dño h. ratū. r. el euane. cū si pe-
cania erat debita

vt. l. de fur. si yen-
didero. s. si nit. et
p. d. p. d. d. l. de fur.
falsus. q. i.

m. **C** Uci. q. i. q. a.
n. **C** procurator
supple repetetur
ab eo. vt. s.

o. **C** Codici. con-
dit. furtiva. Et no-
ta h. q. mar. d.

dicebat actōe fur
ti poss. agi. q. sal-
sum p. curatore et
p. tra falsus credi-
to. si sc̄er ide-
bitū accipunt vt
eos nummos lu-
centur. q. suis in
eos sit dñu. trā-
latū. vt. h. r. l. de
p. d. fur. i. q. f. sed

jo. r. Bzo. p. tra. di-
cunt em furti nō
fieri ab eo q. dñs
factu. s. el. vt. d. l.

p. xi. in fi. et p. ex-
distrinut. furti.
q. d. furti est cō-
tractatio rei alie-
ne r. vi. insti. de
ob. q. ex deli. s. i.

nec obstat q. h. c.
dicit. q. mutat ca-
su. nā supra dixit
q. dñum fuerat
trāslatū. et datur
tū. p. d. ob. cām. h.

q. nō. r. daf. furti.
vt. r. C. de fur. fal-

sus. Itē nō ob. d. l. s. de cōdi. fur. l. q. f. q. r. illā stelligas
q. dominū nō el. translatū in creditoem vt ibi vices.

Um seru. s. dedisti. ita etiā q. dominū translatū.

C adicto tū. vt. tū reddere. s. l. in eo facin. deprehē-
sum non esset.

q. **D** Deprehēsum. cū nō esset deprehēsus vt. cōmīcī.

r. **G** Sumo supplicio. q. moriē interpō. fm. Jo. et in-
iuste feci forē h. p. fecī. q. iudec. de hoc nō esset. sed ad
p. feci v. debuit referre. vt. d. b. off. p. feci. vigili. l. i. j.

h. et hoc est versi fm. h. sed Bzo dicit q. iudec. erat. q.
hoc non erat publicum crimen. l. c. capit. fuent im-
posita pena. r. ideo h. potuit cognoscere. vt. C. de off.

s. **O**ptere. s. p. d. od. ob. cām qua agit. p. feci. vigili. l. i. Bc.

vt. q. def. q. est. p. sonalis. vt. l. s. t. de ac. s. sic itaq. h. ast
locū hec cōdictio q. fuit implera cōdictio que fuit adie-
cta. q. l. nō fuit i. scelere deprehēsus. r. alia tacita defecit
scelus q. quā nō redderet. l. s. esset deprehēsus.

De cōdictiōe ob turpē cām.

Fol. LXXXI.

a Optuerat. s. si in faciore reptus non fuisset: qd se habuit forma dationis. si autē estimari dedisset: hz lo

ch prescrip. ver. ac. vt. J. de p̄scrip. ver. l. s. dominus.

b Labeo. mutae casum. s. qn̄ dñm nō trāstulisse.

c Exhiberet. et sic iurata in iure in ac. ad exhibi. qn̄ do-

fecit qm̄ exhi-

beri posset. vt. S.

ad exhibi. celsus. S.

idez iulia. scribit

emperorem.

d Procul. re-

dit ad primum ca-

sum qd dominii

fuit translatu.

e Enī. nō so-

lū ad exhibendū.

f Furti te actu-

rū. No. quē tene-

ri furti hz nō lucrē

cā fecerit. nam lu-

cri cā nichil fecit

hic. et sic est hz iū.

de obli. qd ex deli.

Placuit. Solu-

dicit qd spāle.

sic et in sacco cum

pecunia subera-

to. vt. J. de fur. l.

qui facēt. Tu dic

dicti. S. hz nō

fallere. nā hz est

lucrū qvolunta-

tē suaz expleuit.

sic et al. species

lucrī est. vt. J.

de fur. si pignore.

Jē sic in aut. de

her. et fal. si ho ex-

preſum. coll. i. et

eccl̄ mō in. l. qui

facēt. furti fuit

facti facēt. s. scđario. hz nō principaliter: nec pōt dici qd si-

ne dolo i hac lege fuerit. dolose em̄ agit. et facit ad. l. J. de

injuri. sed si vnius. S. seruus meus. Accursius.

D Edi. dares. et hoc verbo processit dubitatio.

H Genus. melius diceret species.

i Pro portione. s. subiecta. Jo. q. d. an p̄tineatur sub

hoc predicabili venditio.

k Proclimor. i. vt sit do vt des. et hoc p̄bat trib⁹ rōnibus

vt subiect. sed videt vēditio cū ex vna parte est pe-

cunia et alia spēs. vt. J. de p̄scrip. ver. naturalis. S. qd est

J. Sol. hic fuit data pecunia in specie qd potuit fieri. vt

J. de lega. i. plane. S. ibi ho in quātitate fm. Joh.

dic fm. Joh. idē etiā si in quātitate in casu hui⁹. l. nā qd

appostē fuit pactū de dādo stichō. i. de trāffere dāda p̄pē

tate stichi. qd est hz naturā vēditionis: dicitur esse inno-

minatus tractus. est em̄ dare accipietis facere. vt in-

sti. de act. S. sic itaq. qd venditor facere non teneat. vt. J.

de act. emp. ex emplo. in priu.

l Et ideo. prima ratio.

m Possum. Imo videf qd nō possum. vt. J. de prescrip.

ver. naturalis. S. sed si stichū. que est hz. So. hic interces-

si culpa vel mora eius d debuit stichū dare: ibi nō. Vel

dic fm. Jo. hz loqui etiā si culpa vel mora nō interces-

sit: sed tñ nō erat distractur? hic. hz in. l. hz erat distra-
ctus. arg. C. eo. pecunia. r. S. e. dedi. S. hz si tibi dedero.
r. l. si pecunia. S. fi. qd est hz in eo qd ibi distractus predicto
modo: hic nō. r. hec solutio placet p̄ceptori meo. vel sol-
ue vt ibi. Accursius.

n Dares. qd in vēditione

nō seruare. Imo

ad interesse agere

si culpa vel mora

intercessit: als

nō. vt. J. de act. ep.

l. i. in priu. r. insti.

de hz. emp. S. cl.

autem. A. cur.

o Hinge. secl-

da ratio.

p Nō feceris.

qd in vēdi. nō est

necessē. vi. J. de act.

emp. l. ex emplo.

in fm. r. J. de hz.

epi. l. si itaq. S. i.

q Et rursus.

tertia ratio.

r Nō liberabe-

ris. sec⁹ in vēdi-

one: qd tibi ago vt

caues de euicti-

one. vt. J. de euic.

l. i. fm. h. r. Bzo.

sed Jo. vt hic exi-

gi satiſationē fi-

deiutoriā qd in vē-

ditō nō est nō cō-

nīl hoc actū sit.

vt. J. de euic. lem-

ptori. r. l. i. h. S. p-

ma mag. placet.

hz ad qd hec. l. fe-

cī vīm sit hz tūs

innocatus vel em-

ptio. Rn. Joh. vt

sc̄retur an p̄dictio ob cām habeat locū

in p̄tractu nō latitio: et hz manifeste dicī. r. J. de re. pmu.

l. i. si subtiliter colligim̄: nīl in casu. s. donatiōis. vt. C.

de dona. qd suū mō. l. i. qd donatio est hodie nō latitio p̄tra-

ctus. qd solo p̄sensu fit. s. pacto etiā nudo. vt. C. de don.

si quis argē. sed oē illi sunt nominati qui p̄sensu fit.

Cōtra-

rt. J. de re. pmu. l. i. circa mediu. olim autē erat innocat⁹ etiā no-

rum p̄sensu nō fieret sol. vbi ergo hz locū hec p̄dictio: minati

Rn. in cōtractu do vt des. et etiā in p̄tractu do vt facio: sūt oēs

as. vt. J. de re. pmu. l. i. S. i. r. de p̄scrip. ver. naturalis. S. qd p̄sens-

as cū do. Itē in cōtractu do vt nō facias: puta non alie: suū fiunt

nes. vt. C. e. lea lege. In cōtractu sūt facio vt des locū

nō hz: qd tunc locū hz̄ debet de dolo cū qua alia nō cōpetit.

vt. d. l. naturalis. S. qd si facio. Itē nec in cōtractu facio

vi facias: cum facta non possint repeti: sed ad interesse

agitur. vt. J. de p̄scrip. ver. l. penul.

Dē p̄dictio ob turpē cām.

Dicitur est de p̄dictio

ob cām que futurā cām tantū respicit honestā tñ: nō sic

de hac que p̄teritā t̄ futurā t̄ non honestā respicit sed

turpē. et qd subiect vīlūtā: p̄ eodē ponit. nec

em̄ tractu hz̄ de p̄dictio sīca cām tractabit. J.

Wne quod datur. ob rem. futurā.

(i. i.)

Ob causam. preteritā. vt. J. i. i. l. damus.

D

Liber Duodecimus

a Ob rem igitur inceptiuum vel illatiu*s*, vt. s. de ius
st*i*, et iur*i*. ius ciuile. s. hoc igitur.

b Nō est. vt. l. t. i. in summa. s. qd ob rē. et. s. t. i. qd
p totū, vel etiā si est secuta post morā vel post penitētiā
accipiēte certiorato. Jo. vi. s. t. i. dedi. s. sed et si tibi de-
dero. et. l. si pecu-
niā. s. si seruum.

c Accipiētis.
scz tñ. vt segnis
exempla dicunt. vt
C. e. l. quotēs. et
l. ob restituēda. et
ad id. s. de pact.
iurisgēti. s. si ob
maleficū. t. s. de
calū. l. i. in pñ.

Dputa. de-

posita. vt. s.
eo. l. s. in pñ. t. s.
s. t. i. deposit. l. s.

e S. et si dedi
vt fm me i bona.

istud fm me pōt
determinare ver-
bū ponsificaret. et
nomē bona. puit
vero determinat
verbū est sensus:

qz dedi iudici vt
iudicet pro me. et
qd subiicit est re-
latū. s. a quibus

dā. sed male fm
eōs. et iō corrigit
statim: sed h quo
qz tē. et qd subiicit
lūtē pdere: die

scilz cōdi. ob tur-
eau. et alia. s. lūtē
quam synon ace
voluit vincere. et
fm hoc vertit tur

pitudo vtriusqz. s. t. l. pxi. prout autē determinat nos
men est sensus: qz dedi vt ponsificer. i. vt se expediat. t. qd
ut relatiū est: exponit. W. scz t bene. t qd subiicit: sed hic
quocqz tē. non corrigit: sed denotat qz in aliquo deliquerit
et rūpendo iudicē nō vere. sed p̄sumptive. et pp̄f hoc
delictū pdit lūtē qz. s. l. moniace voluit vincere: nō pe-
cunie repetēde p̄ cōdi. et fm hoc vertit turpitudo tā
et accipiētis quantiū ad cōdi. istam. scilz. s. pxi. rfi. ho-
dile aut nec scilicet dare vt saltim ponsificet vel se expe-
diat. vt. C. de pe. iudic. l. s. t. i. aut. vt liti. iur. l. rfi. t fm
hoc semp dices qz ille versus: s. hic quocqz tē. corrigit.
et qd tē lūtē. s. vrang. ar. s. in decreto. xiiii. q. v. nō sane.

f Sed hic quocqz. nō soli iudex. Quid aut si pmise-
sign. rim iudici vt fm me iudicare: et dederim ei mea pigno
iudici ra in hāc causam: an possim pignora repeteret: et videt
datū vt qz possim. ar. tde cōdi. pecu. l. s. s. et est rō: qz scilz p̄
maleficū gnuis non potest accedere obligationi que nulla est. ita
dicer nec ei que inefficacē est.

gn pos. **B** Si autē dicitur. vt. Leo. s. ob tur. cām. s. porro. et
sit repe. C. e. l. cum te. sed apud accipientē nō remanet: s.
u. dal scilicet alteri parti. vt. s. de calū. in heredē. in prin.
Lod. quid si dedi rem indiuiduā. vt servitutē vel equi-

partim ob turpē causam: et partim ob aliquā cām hone-
stam ex parte dātis: an repetitū totū: si cām sola esset tur-
pis causa nō repeteret. ergo p̄ter iustam cām repetitū
arg. p̄ hoc et p̄tra hoc fm Bzō. l. si quis onus. cām testa. l.
ij. in fi. t. l. de iur. s. l. nō intelligitur. s. si quis palā.

Dem et si ob stupru da-
tū sit: vñ si qz i adulte-
rio deprehēsus redemerit se:
cessat em̄ repetitio. idqz labi-
nus et pegasus rñderūt. Itē
si dederit fur ne p̄deretur: qm̄
vtriusqz turpitudo versat: re-
petitio cessat. Quoties autē
solt̄ accipiētis turpitudo ver-
satur: Lelius alt̄ repetit posse
veluti si tibi dedero ne michi
inturiā facias. **S**ed qd me
retrici dāt̄ repetit nō pōt: vt
labeo et marcellus scribūt: s. z
noua rōne nō ea qua vtriusqz
turpitudo p̄satur: sed solit̄ dā-
tis. illā enim turpiter facere
qz sit meretrix: s. z nō turpiter
accipere: cum sit meretrix.

C Pōtest qz honeste acce-
re vt malefactorē indicet non
vt eūz celestis sit particeps
criminis. h. d. B.

Si tibi indicis dederit vt
fugitiū meū indicēs: vñ furē
rerū meap: nō poterit repetit
qd datū est. nec enī turpif ac-
cepisti. **S**i a fugitiō meo

terib. ideo l. en voluit lexista inspicere pcedētē cām se-
ceptionis. s. libidinis. qz scilz turpiter accipet: sed in ma-
re qui fregit oltia meretricis inspītē pcedētē causam
scilz libidinē. vt. l. de fur. l. versi. que est contra. Cet. ab
rō est: qz versal hincide turpitudo. vt suplobus coll
bus. sed het cessat s. vt subiicit. qz solitus dātis est tur-
pitudo. Est etiā aliis casus vñ solitus dātis est tur-
pitudo. vt. l. de cōdi. s. mē cā. l. s. s. scilz non valere m̄rimos
ni. Sed an poterit petere si sibi est p̄missum? R. non.
qz turpif causa fuit p̄missionis. vt. l. de bo. l. ges
neraliter. t. l. s. plagi. et quia quedā honeste accipiant
non ramen honeste peruntur. vt. l. de va. cog. l. s. t.

o Turpiter. sed hec pcedētē causa nō inspītē: qz
vilitas vite tē. et scilz est hec noua ratio.
p Si tibi indicium. l. aliquid ob in dicandum.
q Repeti. imo conuenti oportet solui. vel pact. p̄e-
scrip. ver. vñ sicut do vt facias. i. indices. vel p̄act. b. do
lo. vñ sicut facio. i. idico vt des. vt. l. de p̄scrip. ver. solēt.
ex hoc ergo. p̄baqz qz nō tenet indicate furē. nā si hec st̄ne
facere teneret: ergo si pecunia acciperet turpiter acce-
ret et repeti posset. vt. l. s. s. nam offe qz gratis fa. nō re-
ciendū est si pecunia sit turpiter sit. Sed p̄ videt. vt. s. neur.

et. **S**i dederit. Si enim quis indicare non teneat: cur non
si accipe ne indicare sicut et si accipe ut indicet. ut ita
verbis est quidem quod non cogit vel per actum vel per officium iudicis
indicare. ut et si accipe ut indicet non accipere: et ita non
indicare: sed acci-
cipere non indicet
ideo non licet: quod
est propter publicam
licitatem quod est ut ma-
lescia puniatur.
ut de fidei. si
quod a reo. s. pe. si
autem a me cōpellit
non posset iudex
et ex officio suo
dicitur copellere
Malitia si malis habet.
publica ut. s. d. off. pres.
organum. cognitum. Illud
dicere non audeo
quod saltem rōne na-
turali teneat in-
dicare. nam et tunc
non licet acci-
pere. pindicando. ut
s. e. l. i. i. f. i. t. l. i.
l. m. et. l. idem. s.
quoties. patet ex
dictum s. m. Azo.
quod licet alii gra-
tias non facere quod
non gratis non fa-
cerent licet.
a. Cōdicere. si
est plumpa. ut. l.
l. prox. Accur.
b. Loci habe-
re. ut argu. s. qd
me. c. l. metu. s.
sed licet. t. C. qd
me. c. l. s. i. g. ipse
flos. Accur.
Si a buo. re-
petitionem
et forte. non per cōdi-
cionem hāc cōdomini non trāstulerit. s. p. rei ven. qd dat
dho s. u. cui pecunia a buo alienari non potuit. Azo. vel
sunt consumpta per cōdi. ex iniusta causa. ut. s. l. prox.
q. s. fugitum.

Perpetuo sabinus pba
uit veterē opinionē exi-
stimentis id qd ex iniusta cā
apud aliquē sit posse cōdīcī:
in qua sentītā etiā celsus ē.
Cpecunia violenter soluta
ex promissione etiam violēta
repetitur. h. d. Alter. **D**opo.
q. licet alii gra-
tias non facere qd
non gratis non fa-
cerent licet.
a. Cōdicere. si
est plumpa. ut. l.
l. prox. Accur.
b. Loci habe-
re. ut argu. s. qd
me. c. l. metu. s.
sed licet. t. C. qd
me. c. l. s. i. g. ipse
flos. Accur.
Si a buo. re-
petitionem
et forte. non per cōdi-
cionem hāc cōdomini non trāstulerit. s. p. rei ven. qd dat
dho s. u. cui pecunia a buo alienari non potuit. Azo. vel
sunt consumpta per cōdi. ex iniusta causa. ut. s. l. prox.
q. s. fugitum.

Perpetuo. ex iniusta. i. turpi. et sic p. edē pōit i. rub.
e. Cōdīcī. si dīs ipse soluit. s. l. aut extat res
aut non extat. si extat: non cōdīcē dīs suā rōz vēdīcat. si
plumpa est: si qd cōsumptū habuit lucratū cām cō-
dīcē. ut. s. l. s. i. c. r. p. t. a. l. s. i. e. l. a. l. o. q. u. i. n. n. o. p. t. o.

f. In quis sūta. etiā s. l. est cōsumptū ut fructū a male

Ex ea stipulatōe. stat. inovide qd no. (fidel pos.
ut. C. qd me. c. l. t. q. est. s. l. l. p. i. n. p. n. Sol. hic
sunt adhibita vis i. stipulādo i. in soluedo. ibi autē tñ in
stipulādo. s. spōte soluit. ar. s. qd me. c. l. metu. s. sed q.
Si ob turpē. ex pte accipiter tñ. puta ut. (pretor.
restitutā cōmodatā i. restituit. vel ut furtū non
faciat. vel qd vim cōpulit menūc si me cōuenias. ut pos-

sum exceptiōe. si solua spōte no. repetā: als eccl. s. l.
i. Cuel in factū. p. tra patronū vel parentem. (prior.
k. Cōsideria. s. postea sponte. ut. C. qd me. c. l. q. als
est contra. s. l. priori.

l. C. Repetere. nūl acerrimus error iterueniat vel in-

bruci erat. ut ar.

C. de incest. m. p.

l. qui p. tra legū.

m. C. proxia cā.

illa dicēda est p-

xima cā qd adhibi-

ta est ob hoc pīm

ut fieret stipula-

tio/pura visz me

tus. Azo. v. ut cō-

modatū restitua-

tur: ut in p. hui.

l. dixi. tria ei sunt

cā stipulatio. so-

lutio. cā enī est p-

xima stipulatiōnē

ex latere anterio-

r. stipulatio. solu-

tionē: h. autē solu-

tio facta spōte tol-

lit effectum pīme

cā. i. exceptionē

qd occasiōe prime

cāe dabat qd exce-

ptio mediū. i. sti-

pulationē tolle-

bat ut subiicit. qd

scz stipulatō. p. pī

exceptionē tē.

n. C. poro. dixit

qd accipietis tā-

tā fuit turpitude

nūc dicit idem s. l.

vtriusq.

o. C. stipulatōe.

scz turpi. Jo. i. fu-

it ē solutio p. pī

extorta. Accur.

p. C. Solutio. no.

q. potior ē qd possi-

der s. turpi cā. ut

hic. r. C. e. l. s. i. r. l.

de re iudi. cī par delictū. sed s. s. qd me. c. l. metu. s. s.

qd pītor. vbi post solutionē etiā dīs repetitio. So. ibi ac-

Scipietis tāsi turpitude fuit: hic autē viriusq. Ac.

S. Vestimēta. scz dīctionē. s. ob tur. cām. et sic no. qd in

Actu notato etiā hec dīctio dāz: s. l. in dīctōe ob

cām. ut dīxim. s. t. i. l. s. i. n. f. i. n. c. p. l. o. m. i. n. t. i. n. h. z. locū

hic actio ex eo Actu. ut. l. p. r. i. h. r. l. d. o. excep. itē s. i. r. l.

d. t. u. t. e. r. t. r. a. d. i. s. t. r. a. l. s. i. t. u. t. o. r. Alij dīctio nō hīc locū

vbi est actio ex eo pīactu. et hīc casum intelligit in ta-

li cōmodato qd precariis s. l. nō vere cōmodatum.

r. C. Dīctio est. i. acceptū. f. C. Cuel mādatā. i. meo

t. C. l. endito. i. exempto. (mandato emptam.

v. C. Actionē. ut. l. depo. l. s. i. r. s. e. l. s. i. h. i. et est rō: qd in

bo. f. i. j. i. d. i. c. t. i. s. venit ea de quibus nec est actū nec cogi-

tati. ut. l. de eo qd cer. lo. l. i. n. b. o. n. e. f. i. d. e. i. et inst. de ob. qd

ex cō. h. z. hic locū hec cōdīctio etiā. ut in pīm. l.

Liber Duodecimus.

Constitutum est et ideo dicitur stricti iuris quod tunc ea venisti de quibus actus est. ut in d. l. insti. de obli. ex co. in fi. et s. de dolo. Leleganter. s. non soli. et ideo visure in hac actione non venisti. vt hic. r. C. eo. l. quotiens.

Constitutum est et ideo actione ex eo contractu.

Constitutum est et ideo debet.

Quia in mutuo de q. dixi. s. si cer.

pe. q. h. ob remata et in indebito. ido

de hoc post illud ponit. vel q. supi-

or respicit. causaz-

sterita et futurā

ponit hanc q. tm

proterita respicit

cām. et id dicit t. l.

t. nunc re. dic g. q.

trib. modis d. l.

debiti ut diceas. t.

e. l. i. Itē q. cause

hāc actionē indu-

cūt. q. dices. t. eo.

l. sufficit. Itē q. fa-

cit et cessare di-

ces. t. e. eleganter

in fi. cui def. et con-

tra q. dices. t. e.

l. procurator. in fi.

Itē inquit si de-

tur. t. e. indebitu-

r. t. l. indebitu-

rum. qual est. ex q. fi. et

insti. de ob. ex q. fi.

fi. hāc t. e. cui.

tibi dederim: condicō dūta-

rat pecunie date eo noīe erit

Idq. et pompo. scribit.

Condictione inde-

būti. **T**itul. vi.

Soluēs indebitū ignorantē

repetit: scienter nō.

Ulpian⁹

Anc vidē

dūb de in-

debito so-

luto. et qui

dē si quis

indebitu-

ignorans

solutu: per hanc actionē cōdī-

cere potest. Sed si sciens se

nō debere soluit: cessat repe-

Constitutū indebitu-

(titio

etiam. ex xuētōe repetit. **B**.

Si quis sic **I**dem

solutu: vt si apparuit:

set esse indebitu: vel falcidia

emerserit reddat: repetitio lo-

cū habebit: negotiū enī cō-

tractum est inter eos.

Constitutū indebitu-

repetit ab eo ad q. postea ex posita

cto appetat negotiū primere

etiaq. t. ipſi non soluitur. h. d.

Vsq. ad. l. si procurator. **B**.

Si qd ex testō solutu: sit

quod postea falsum vel inoffi-

ciosum vel irritu: vel ruptu:

apparuerit: repetet: vel si p.

s. solutis distinguant p. errore inris soluanti. et tunc Soluti-

non repetunt. an facti et minus probabile. et tunc ide; perro-

an p. probabile: et tuncreperunt. vt. C. ad. l. fal. error. et J. an repe-

re. et fac. igno. l. pe. q. sed facti. et J. l. fideicōmissum. ti possa-

re. C. de iur. et fac. igno. cum quis.

Cessat. vi. C.

eo. indebitu. l. p.

2. l. de regn. iur. l.

cui. p. errore. t. e.

de inoff. testa. eu

qui. in pun. a. hoc

nisi fuit ipubes.

nā ille nichil scit

vt. l. de iur. et fac.

igno. l. f. l. p. b. restitut. vt dices

t. e. interdi. l. qd

si animo tituban-

ti soluit maior.

r. h. repetit. vi. C.

e. l. p. dubitate.

ut. h. l. de em. sed

z. f. s. solu. vt ibi

Sic q. sic. lo

p. ac. p. scrip. ver.

vt. C. de re. p. mu-

rebus. A. zo. sed h.

J. e. q. q. sol. ibi

non expedit sed

in mente reuinuit

Accursum.

e. C. Negocii. i.

pauctum.

f. C. Soluti. st.

de h. d. itaris bur-

sa ab heredeta-

men scripto.

g. C. Irritu. vt

p. capitul. dimi.

h. C. Rupis. vt

per fin tabu. vt

st. qui. mo. testa.

infir. h. i. t. h. q.

i. C. Repelet. per

legitimum.

k. C. alienuz

ppter q. legata

non debentur. vt. l. ad treb. l. i. h. penul.

l. C. Relicta. vt insti. de ac. h. si quis agens.

m. C. Judiciali est. l. vtile pdi. indebiti. vt hic. et J. l. pri-

er. h. de inoff. testa. l. pap. h. fina. et J. de testa. mil. l. mi-

litus. h. i. sed cōtra. h. s. de dolo. s. legatarius. folu. vt ibi.

l. Dem. e. noua. et inopinata. q. em. de novo emer. g. et

taurilio indigent. vt. h. s. de inter. ac. de etate. h. et cā

et insti. de here. qua. et diffe. h. sciendum.

o. C. Euicerat. hoc plene dixisti. h. s. de pe. he. s. possessor.

h. bonefidei. t. L. q. s. in diem. h. fi. t. l. se. p. C. l. q. t.

l. q. C. Completo. vt. h. s. o. pe. hef. l. s. t. h. s. fuluit

h. de profers. secūdū quod rupit primum. Accur.

D. noui. e. nā. et als. idē est. vt. h. s. cer. pe. l. ch. s.

de peti. here. l. q. s. possessor. t. l. de iure. b. l. fi. h. s. po

t. C. Soluti. indebitis. Accur.

De cōdictiōe indebiti

fol. CCCXIII.

B Procurator soluerit et de tuo et tuo nomine, et si dicas quod omnia bona erat et habebat libera administratione: alii prei vindicatione posset repeti. et ita non spectaret hec responsio ad conditionem indebiti quod facere debet in Bzo.

b C Procurator repe-

ti. ut ille actione ab ipso procuratore. sed dho vero si ratu haberet repetere eum directa sicut in mutuo. vt. C. si cer. petra. si absen- tis. Sit enim filia. ut isti qui mo. re praehab. ob. q. sed contra hoc videtur. I.e. I. q. Solu. ut ibi.

c C Procurato-

re.

s generalē.

d C Creditori.

vt. I.e. Lindebitu.

sicut p. contraria

ut ipsi procuratori

solutus mandasse

intelligi. vt. I. de

solutu. qui hodiez.

q. si titulum. et. l.

quilibet.

e C Solutus. niss

fuerit ei cui sol-

uitur.

f C posse repe-

ti. a procuratore.

g C Continuo. vt

l. de solu. qui ho-

mine. H. statu. et

l. de p. l. p. cu-

rator cui liba. niss

sicut procurator litus. vt. I. de solu. hoc iure.

Mida: b C Quid nichil. No. non videtur mandari quod iure fieri nisi potest. si. que in frau. credi. l. si pater filio. Sed arg. det quod contra I. de dam. infec. l. damni. q. sed quod. Accursius. iure fidei. C Repetendis. sed si ratu habeat ab eo condicte. vt. I. rem ra. ha. si indebitu. z. l. si sine. z. I. de solu. l. q. holem. l. I. Bzo. nam statim post ratihabitationem sit dñi. vt. S. de k C Julianus. als. H. s. lex. neq. z. C. (nego. ge. si lego. l C Solutus. si ponas in vero debito non est hestita- tio: qd pupilli nomine solutus debitus. si vero in indebito: tunc est coram. S. e. l. si. procurator. in p. Sol. hic no. repe- tie tutu vel. procurator minoris. p. enim procuratorem habere. vt. C. b. p. cura. l. neq. supple nisi sicut qd liber p. curator maioris. l. ut illa actione ex nomine suo dno non habet ratum. vt. S. e. si. procurator. diximus. et colligitur S. de cōdi. ob causam. l. si. procurator. hic ante minor ratum haberet eno p. qd minor est. vt. I. de noua. l. si pupili. vnde interim ante hestitiam perueniat ad etate pfecta hu- ius tutoris suo nomine repetere no possunt. Dicendum est tam qd repetant nomine pupilli cui est quesita con dictio indebiti. p. tute vel simile psona etiam ignorant. vt. I.e. l. cum indebitum. z. l. si. q. si. vel lex si. loquitur qd tutela est finita: hic non. C. autem nomine etiam ubi qd tum possit quis repetebare: et ideo alij detur ut ille actio

probatur. C. si cer. petra. l. si absentis. Bzo. vt. autem plene scias cui et in que competit hec actio. dissigue an C. dic. suo vel alieno note soluat quis. primo casu. si. quando id. cui suo nomine. sibi soluteti. secundo ei cuius nomine solutus. et in que siue mandauit expesse siue ratum habuit. no autem si petat.

generale manda

tum fecit hoc vi-

detur mandasse.

als. si nec manda-

uit nec ratum ha-

buit competi sol-

uetu. vt. hac. l. si. p-

curator. i. l. e. l. in

debitum. Nec ob-

stat qd dicunt sol-

uentem alieno note

agere cōdictione

furtiu. vt. j. b. cō-

di. fur. l. q. q. quia

ibi solutes labil

psona ei cui sol-

uit. credebat eni-

titu esse eum cui

solutebar cum no-

esser. vnde no tra-

stulit pecunie do-

minis. qd tamen

habeat ratum dñ

michi cedere. con-

ditionem. vt. I. b.

fur. si qd vrozi. q-

cu. titio. z. l. si. qd

q. si titulum. z. l. si

vēdidero. H. fina.

q. qd etiam dāt con-

dictio ei cui nec

solut nec ei no-

muni solutum est

causa videnti cir-

cuitus. vt. patet

per multa exempla. vt. S. e. l. q. q. i. z. l. q. i. q. z. v. z. j. e. l. dñs. ecōtra datur in eum cui suo nomine est soluta non inspecto cui profecerit pecunia. vt. J. e. his solis. si vero nomine alieno sine mandato speciali (nā) generale non sufficit si non habeat ratum ab eo repetitur. vt. hac. l. si procurator. H. celsus. si vero nullum hōz interuenient tenetur ille cui est solutum. vt. hac. l. q. idem labeo. nec videtur distingendum soluta sit p iudicem vel non. vt. I. rem. ra. habe. si sine.

m C Domini. qui idem est pupillus.

C Uod. ipsum. si extat. alioquin tantidem vt dicunt. **Q** uod qd dicit petitur: fine spectat. tantidem enim cōse- quitur: sed tamē idipm qd est solutus est in obligatiōe. vel melius (qz sic non. pprie ponit) petitur: dicas qd vbi solutus species: ipsa est in obligatiōe. vbi ho quāditatis. l. qd in mutuo p̄sistit: tantidem est in obligatiōe sicut l mu- tuo. nā hec p̄dictio illis est mutuo. vt. isti. q. mo. re. H. ob. q. item is. et ita pprie ponitur petitur. et probat hoc I. de prescrip. ver. si operas. Et prodest hoc notare ad quandā questionē que fit. J. e. l. indebiti. H. sed et si. Bzo. **I** tē qd dicit tantidem no. qd qd plus. vt. J. e. indebiti. l. i. in summa. H. e. i. d. Interdu minu: vt. d. l. i. in summa. H. vlti. Interdu nichil si i nullo & locupletior qd accepit. vt. J. e. si no souē. H. libr. z. S. d. trā. cū h. qd qd alimēt.

D. 14

Liber Duodecimus

Quod nō sole debitis ex ea et expensa. I. de p̄dēnatōe
deducat. vel dic rōne spei est debitu nō ut nūc effi-
cacerit: q̄r nō est verisimile q̄ omni tempore sit inops.

Dam et marit⁹ possit. s. comode deducto ne egeat.

C Non possit.

aliud si p̄stitut⁹.

vt. I. de p̄lī. pec. l.

q̄ si marit⁹. Sed

quō solvit cd non

h̄fer qd solueret:

R̄. habebar: I. il

lud m̄ de q̄ debe-

bat sustentari qd

dare nō teneat. vt

I. regu. iur. l. in

cōdēnnatione.

In diē. solu-

tū. s. p̄erroē

sed sec⁹ in cōdītō-

nali. vt. I. de sub cō-

dītōne.

Si s. solue-

rit. nomie si

lū vel serui. vt. I. d.

cōstī. pe. l. i. in fi. r

l. i. q̄ si suo/ repe-

teret. vt. I. de lib.

leg. si q̄s reūm. h̄.

idē. et. l. b. fideiū.

l. cū fideiū. et

C. ne fū. p̄ p̄f.

l. i. que sunt dñe:

Si fundi. I. d

videbat. q̄ heres

videbat si

ei daret repetitio-

q̄s fructuari⁹. I. z

rāderi p̄t sec⁹ ef-

se: q̄ p̄ t̄p̄ p̄teri-

to agit: q̄ etiam

heres fructuari⁹

facere pot. vt. S. d

vſufr. I. q̄ vſufr.

h̄. si. i. fin hoc dic-

mei. l. in q̄ habeo

vſufr. I. et. verū

dic q̄ p̄ futuro tē-

pore agit: q̄ vſu-

fruc. vult p̄sequi

non formalē sed

causalē. et fin hoc

dic mei. l. ppū.

Sed qd si alienas

set fundū: R̄. vt

I. de vſufr. I. q̄

vſufr. h̄. stipula-

tuo. Accur.

Daturaliter.

Obligat. vt

J. eo. si id quod. I. de pecu. nec seruus.

Quod manumissus. s. inter viuos. vñ peculiū sibi p̄cessit

videt. vt. C. de pecu. ei⁹ q̄ liber. me. l. i. et iō soluere p̄t. et

q̄ subiicit liberā: subaudi maxie. et caue q̄ de habebat

et nō h̄. nā nūc nō h̄. tum q̄ statu⁹ q̄ est mutat⁹. vt

I. de pecu. libera. I. de solu. cō q̄s libi. i. r̄. t̄. q̄ lam pe-

cūjū nomē amulit. vt. C. de inossi. testa. l. fi. in fi.

i. Et obid. propter naturalem obligationem.

I. Tenet. vt. insti. de fideiū. h̄. nec. in fi. nūl l. casū.

vt. S. si quis can-

quotiens.

C Pupillus sine tutore oblī-

gatur i eo quo locupletio es-

ficitur: ideo solutū ex equita-

te naturali nō repetit. h. d. cī

l. sequen. Bar.

C Itē qd pupillus sine tuto-

ris auctoritate mutum acce-

perit. vt locupletio fact⁹ est: si

pubes fact⁹ soluat nō repetit⁹

D Am hoc na- **D** opo.

Natura⁹ equū est nemine

cum alterius detrimento fie-

ri locupletiorem.

C Hēc cōdictio est ex equita-

te naturali ideo i ea venit

et fruct⁹ et cetero accessiones

naturales. B. **P**aulus.

I Ndebiti soluti p̄dictio

naturalis⁹ est. et iō etiā

q̄d rei solute accessio⁹ venit in

ad dictiōnē: vtputa partus qui

ex ancilla natu⁹ sit: vel qd al-

laualone accesserit: immo et fru-

ctus quos is cui solutū est bo-

na fide percepit⁹/ in condicō-

onē veniunt.

C Hēc actio cōperit ad pos-

sessionē tñm quādo sola posse-

sio est trāslata: et dñm qd ip-

sius possessionis occasiōe ac-

cessit ad proprietatē nudā si

sola fuit translata. h. d. primo

loquitur quādo volens trans-

ferre dñm et possessionē so-

lam possessionē trāstulit. secū

do qñ solam possessionē trās-

ferre voluit et trāstulit. tertio

quādo possessioni accedit do-

minū. quarto qñ nudā p̄peti-

te trāstulit. scđa ibi/ quicad-

modū. tertia ibi/ qñ si possessio-

nem. quarta ibi/ sed et si vſu-

fructus. Barto.

I Ndebiti. na-

turalis. iō di-

eff naturales: de

naturales accessi-

ones in eavenib⁹

vt subiicit. vt. I. e.

I. hec p̄dictio. et. l. in fūma. h̄. el. q̄. et. I. de vſur. videamus.

Si. non aut ciuiles. vt vſure. vt. C. eo. l. i. que est cōtra.

C Accessit. fundo soluto indebitē.

C Percepit. si locupletior est nō als. vt. J. eo. si nō so-

unt.

De condic. indebiti.

fol. LLLxliii.

Glibertus. **L**o complectior est aut si tibi de suo erat erga tur. vt. s. de pe. hec. s. t. fliege. qd. aut. t. S. adeo. t. I. b. sol. in pupillo. **Q**uid autem si mala fide? Rn. facit furtum. vi. t. de condic. fur. l. quoniam. vel dic ut ibi.

S i nummi. quos possidebat solues et credebat se debere. ppetare eoy.

b. C. condic.

Sed et si nummi alieni da ti sint condicione competit. vt vel possessio eorum reddatur. quemadmodum si falso existi mans possessione me tibi debere alicui rei tibi tradidissez coidicere. Sed et si possessio nem tuam fecissem: ita ut tibi p logit temporis prescriptione ad uocari non possit: et sic recte te cu p indebiti coidicione age rem. **S**ed et si usufructus cum reb soluta alienus sit: deducto usufructu a te condicam.

Solutu antecepit debet p dente dubio pot repeti. sed si certus est debitu ee vel futurum esse: repeti non pot. h. d. cum duabus. ll. seq. B. Pompo.

Condicere sed videt s. vt. Leo. si in area. q. s. is. q. sed ibi non fuit translati possesso in accipiente signo. vt lapidi et simili que repetunt: celi non erat penes dantem. vi. t. de usucap. l. cui qui. vel ibi dico tradita a quo auelli non pot vel debet. vt. t. depositi. bona fides.

Tuam fecissem. vt q. ceptam apud me usucaptionem co plenius fin. Jo. vel etiam usucage cepisti: et ea pfecti cu ignorem me indebitum soluere. vt. s. pro suo. l. hominem. f. Non posse. rei vendi. per verum dominum.

Aigerem. qd ergo si re prescriptam vel usucaptam co dixi qd possum: vt. h. t. de do. c. mor. l. si aliena re. Tu aut qd pfecti velles a me vedi carere: nunquam michi co dicit possesse opponeres dol exceptione. qd idem suz redditurus. Rn. Idebiti hz se ad modum mutui. vñ sicut mutuus recociliaf usucaptione et sumptione qd si nferatione fecerint te dñm rei. ita et indebiti re usucapta qd ipsa solutiõ a me dñm habeas. vñ iam codicem. ppetate te non possessione vt in me trasseras. ppetate. vt. illi. q. mo. re. h. ob. h. his qz. t. de iu. do. proculns. t. de do. c. mor. si aliena. Bzo. et ita non vedi carabis cu michi dominis dederis: vt dictum est. In casu th fauore libertatis cessat hec condicione post prescriptionem. vt. C. de his qd a non do. l. si. que est contra. An teneat domino? Rn. non. vt no. t. de dona. cau. mor. si alienam.

Cu re. s. mea ppetis. Jo. cui re tradidi nuda propietate. Quid autem si plena alius tibi erat fructuari? hz non possidebat. Rn. vt dixi. s. de rei vñ. l. fructus. t. l. idem. Itz qd si tradidi nuda et postea is cui tradidi expulit

fructuari? Rn. codicem solam ppetat: et ea codicita indebita negatorum. qd qd ad eo liberas habeo edes. vt. s. q. ser. vñ. l. loci corp. h. ppetit. qz. Itz qd si id qd tradid tibi indebitu credo: et sic in te dñm non trasseras. Rn. coidicione vñile hz sumptus etiam ad istar mutui hz Jo. vt

ll. q. mo. re. h. p.

ob. h. idem si aliqz hz

expulso in h

fundo q expellat

ab eo cui tradidi

Rn. non p oia idem

fin. Jo. qd usufru

ctus psona imita

tur vt cu ea finia

tur. non autem em

phiteostis.

i. C. soluta. i. qd

erat in re soluta.

k. C. codicem. vñ

fru. non codicata ni

si rone possesso

re et solus fru. vt

s. pxi. h. Accur.

S. lib. coidic.

repetit. qd is

terim non debet.

vt. h. t. l. p. gre

ce. h. s. et. h. de lib.

le. si quis reum h. huic. arg. Leo. sufficit.

m. C. sub incerto die. vel dic de die incerta qd certum est ea existit: et tunc est exemplum. l. pri. t. fin. hoc nec ea existit nec pñs pot repeti. et hz loci gl. qd incipit. hz nec ante t. c. vel dic de die incerta qd existit et an existit: vt nuptiarum: et tunc equaliter conditioni vt ea existit non repetat: antec. C. de cadu. tol. h. finit. t. fin. hoc lex se quos ponit aliis casuz: t. fin. hoc hz loci gl. de incerta t. c. n. D. debet. vt nuptiarum.

o. E. existit. sed nec ante pot. secus ast in legato sub incerto die relitto: cu in legato incertus dies p. coidicione habet. vt. l. de condic. t. demon. l. dics incertus. t. l. qd dies le. c. l. si cu heres. t. est ro: qd in cõtractibus spes tm transmittitur ad heredem. vt. insti. de fbo. obli. h. ex cõditional. sed legatum non: vt. C. de cadu. tol. h. finit. et fin. hoc lex sequens est exemplum huius dicti. Accur.

D. Am si cum. de incerto die ideo dixit: qd scilicet incertum est exter vel non: qd secus si omnino est certum existit: vt dies mortis. vt. l. de condic. t. demon. l. l.

q. C. Repetere. nec existente die. vt. s. l. prox. nec ante vt. hic cum pro certo sit existitus. vt. j. l. prox. Accur.

K. Hod si sub ea conditione. l. alia. h. superiori. p. z. ra si antichizitus nascetur. vel dic hanc legem co finuari cum superiori tertia sub conditione. vel illa p. cum. hec per si. qd non placet: sed certe et ibi cu facit conditionem. vt. Leo. l. qui promisit.

f. C. solutum. l. ante. Accursius.

g. Non potest etiā ante conditionem existentem: cum p. pura habeatur. vt. l. de noua. si pupillus. h. q. sub cõdi. et argu. Leo. sufficit. t. l. iul.

Indebi

v. C. Repetit pot. l. existente conditione. Bzo. t. no. ex hac tibi ab aliis et superioribus legibus qd etiam hoc qd postea efficiat: post debitum non potest repeti: licet ab initio fuerit indebitus: et debitum. vt. l. de solu. l. ex parte. Accursius.

t. c. cõdi

c. no. p.

D. liss

actionis: vbi incertum est in obligatione: vt hic. et I. de
actio. emp. si tibi liberum. ni si debeatur ex stipulatio-
ne. et tunc agitur actione ex stipulatu. vt J. de verbo.
obi. in prin. nec est contra quod dicit adictione incerti da-
ri creditori pignore sibi subtracto. vt J. de condi. sur. l. r.
ideo. s. queratus.

licet videas quod nul-
la obligatione ta-
li. s. incerti s. cer-
ti fur teneat: inaz-
et ibi ad factu. i.

ad rei restitutio-
nem non dico da-
tione habet obli-
gatus furem. s. eo
dem modo intel-
ligitur quod e. J.
eo. l. qui excep. s.
si pars. r. J. les.
i. q. si nulla. r. erit
mirabile quod non co-
dicit dominii. in-
dicta. l. q. excep. r.
l. q. si nulla. s. rei
restitutio. vt
habeat repetitione
impensam. nec di-
co quod codicat pos-
sessionem: na. ad ea
daretur indebiti
codicito. vt. S. e. i.
debiti. s. sed si n*on*
mi. i. sic comoda-
tarus et deposita-
rius dho tenent
restituere. no. in
sunt dho obligati
dare possessionem
s. m. a. o. i. si adi-
ctione sciri pri-
ueniri et actione
modata. et facie-
s. coia. fatio. l. s. ei

E Leganter in hac lege ponunt sex casus in quibus
ex causa transactionis dati est repeti potest. Accur-

b. Procurator est. vel etiam suspicatur a seipso factam

vt. S. e. l. pri. i. r. A. o.

c. Repeti posse. sed ut quod non. vt. J. e. l. damus. q. est. J.

s. sol. hic putabatur se teneri. deo soluit. ibi vero non.

d. Ideo puto. sed non eadem actione: sed dicas ob futu-
ra. l. ob cam. vel dic eadem act. et propter fieri et transac-
tionem de qua aliqua verba fuerant: sed non fuit perfecta
transactionis superiori casu nulla verba fuerant.

e. Proprius quod non remisit ius ut remittere obbebat.

f. Sed et si resoluta sit. quod fieri potest utriusque gen-
su. vt. C. de transac. l. si diversa.

g. Rem indicata. a qua nec est appellatum: nec potest
appellari. q. transferunt decem dies hodie.

h. Hoc est bona ratio quod impator voluit. vt insti. S. in-
re na. s. sed quod pincet. sed subtilior est ratio. q. super certo
sit transactionis quod fieri non debet. vt. S. de transac. l. i. Est en-
certum factum. ppter suam. vt insti. de act. s. curare. S. q.
quid si actio in factu deducatur in aquil. stipulationem
et postea sive aquiliana stipulatione transfigatur. R. s.

teneat transactio. et est ratio: quia lis adhuc subsesse potest
vixit ceteri ordo executionis. vt. S. de transac. l. post
rem. r. I. de iudi. si se. s. ex conventione. et sic intelligi-
tur. C. de transac. l. si ca. non ab intelligas quod supra in-
dicata possit transfigi per aquil. stipulationem: quod quidam

direrunt p. l. p. d.

ct. s. causa. Ac.

i. C. Appellat

st. s. post rem in-

dicata. sup qua

ut predictum est

transactum est.

aliter enim dici non

potest. et ita vocat re

indicata licet sit

appellat: vñ fa-

cit p. me. r. a. o. in

eo quod in fine huius

s. statim dices.

k. C. Incertus. s.

per negationem. vt

C. quid ad li. p. z.

ela. non licet. l. fi.

l. C. Rescriptis.

que dicunt transac-

tionem non valere

m. C. Attentari

potest. no. p. ar. hu-

tus. l. dixerunt d-

d. q. res iudica-

ta non est nisi de-

mis: q. p. uocari

non potest. et p. e. s.

est. J. d. re iudi. l. i.

vbi dicit quod finem

imponit. r. c. et pro

eis. S. de transac.

l. post rem. sed tu

dic. primo quia

expressum videt.

vt. C. de ap. l. litigato-
ribus. secun-

do q. dicit lex ex-

tinguit p. appellationem. est ergo aliqd quod extinguit. vt

J. ad turpil. l. i. f. i. t. o. facit p. hoc l. f. a. f. i. p. o. r. . vt m. no.

n. C. Alimentorum. futuorum. non preterito. p. etiam sine pre-

to. vt. C. de transac. l. de alimentis.

o. C. Testamento relictorum. vel cedillis. vel qualibet

vltima voluntate q. valeat: secus s. inter viuos sint consti-

tuta. vt. S. de transac. l. cum hi. S. i. r. S. q.

p. C. Repeti. retineri tibi potest in causa alimento.

q. C. Senatus consilium. cuius nomine non ha-

bitur. b. m. i. s. d. i. s. i. t. o. p. o. d. i. b. e. t. . vt. S. de transac. l. cum hi. in prin.

r. C. Valer. no. ergo tolerari iniquitez. vt. I. de inter:

I. inquit. dic. et rele. l. relegator. s. ad tps. r. S. d. i. ureiur. l. nam tas q. n.

postea. s. d. d. a. n. e. r. r. C. d. plus petitio. l. i.

s. toles.

s. C. Transfigur. potuit et transfigur. de re dubia et sine lite ratur.

t. C. Contestari. no. transactionis exceptione impedire

processum negotii principalis. s. et exceptione re indica-

te. secus in alio emptoriis. e. de lit. p. t. e. c. exceptionis. Tr. sac

v. C. Transacti. q. fieri potest. vt. C. de ap. l. si p. tra. et s. t. o. ante

no. non interesse vel ante lit. contel. vel postea fiat transfigur. p. lit.

s. t. o. s. t. r. p. potest.

Liber Duodecimus

a. Sane, quod allegando dicit. Accur.
 b. Repetitio, ut repeatat iste qd dedit ob transactio[n]em.
 c. Locu[s] circa principale petitionem.
 d. Non habet, nisi hoc actu est. s. de transac. l. q. fide
 et. C. de transac. l. c. proponas.
 e. Repetitio.

dati ob transactio[n]em.

f. Exceptio, ac
sicut vna solu-
tio hec duo hope-
atur. vt. l. de solu-
tione. q. h[ab]et. h[ab]et.

g. Duplici. vt
fuerit no manife-
stus; sed quadruplici. s.
manifesti. vt. l.
d. ob. q. er. d[ic]. s.
pena. It[em] ab ini-
tio i. q. q. se. si
cresceret ex post-
facto g. in fieri
ne. vt. p. in. l. adi.
quo casu si solu-
tib[us] emendatio da-
nu ab alio datu
no reperio. sicut si
p[ro]p[ter]o. sec. s. ne
d[ic]o. d[ic]erit. vt. l.
ad. l. aq. ide nera-
tius. h[ab]it. l. s. e. t.
h[ab]it. h[ab]it. q. q. q.
ab alio e debitu. t
sic q. repetit obitu
sibi recipit. vt. l.
l. repetitio. alio po-
nunt exempli qn h[ab]
d[ic]it. q. i. m[od]e
l[ic]itationis
future solui ultra
simplu no reperio
et erit r[ati]o q. vanu
gelli timore cui
nulla fuit estimati-
o. vt. l. d[ic]e iudi-
si q. ab alio. hic
ergo no. casus in
quib[us] cessat hec
actio; l. debitus
soluat. primu in
ca q. p. l[ic]itatione
crefit. vt. d[ic]ip. l.
C. eo. ea q. s. ob
q. scie[re] soluit et
in m[od]e retinens
alii repetit. vt
dixi. s. e. l. i. t. l. e.
qd q. Tertiu qn
intrauit creditori
bi deberi l. falso. q. p. veritate habetur. vt. l. i. de ac. s.
si quis postulare. Quartu ppter rei indicate auctorita-
te. vt. C. e. l. i. t. l. m. s. fidei missor. h[ab]it. ob. Quintus pro
pter transactionem. vt. C. e. l. h. t. l. e. l. in. prin. Septu-
propter pietatem. vt. l. e. o. l. cum is. h[ab]it. mulier. Septi-

mus ut quia ab alio debet. vt. dixi. s. e. s. f. pene. h[ab]it.
 S. Iis qui perpetua. vt. pacti.
 S. Liberare, p. aquilianam stipulationem.
 A. Um duo. quina. i. vterq[ue] quinq[ue].

m. C. Posterior.
ergo non pariter
soluerit. Si autem
pariter soluerint
vterq[ue] p. rata re-
petit. vt. s. e. si pe-
ne ca. h[ab]it. l. i. re-
us. a. z. o. t. facit ad
l. s. de vfru. h[ab]it. t
si q. h[ab]it ergo
n. Quibus. s. c.
septem.

S. I. n. sorte
indebitas. i
specto ture ciuili.
q. p. stipulatione
pmisse no. s. t. vt.
C. d. vfr. l. h[ab]it.
p. C. Debitas. s.
naturali ex pacto
q. C. Legitimus
modu. s. a. lege sta-
tutu. q. modu. est
C. de vfr. l. eos.
r. C. Quasi. i. s.
cut. n. vfrarum
vt. s. vfrarum
vt. s. repetitur
s. C. Duplum.
maiores centes-
mis. dupl. et vo-
car sorte t. vfrarum
centesim. q. sorti
equis. i. anno. et
q. de his q. vfr-
tra dupl. sun. i
telligas. b. obus
que modum exce-
dat. a. z. o. q. s. t. C.
de vfr. l. eos.
t. C. In stipula-
tio. nec et accedit
fidei missor. n. cui
detur lex. obuiat
no accedit fidei-
missor. vt. l. s. fidei-
missor. l. cum lex.

v. C. Indebitus aut solutu acci-
pim. no solu si oino no debe-
atur: sed et si p aliquia excep-
tione ppetuam peti no poterat
Quare hoc quoq[ue] repeti po-
terit: nisi sciens se tutu ex-
ceptione soluerit.

C. In speciebus rone p[ro]p[ter]o p
allo indebito solute totum re-
petitur: secus in his q. in gene-
re suo recipiunt functionem.
h. d. cum. s. sc. Bar.
tit qd[em] scie[re] se h[ab]ere pmisse. fecit ei p[ro]spectu sorte et
vt benignior h[ab]et creditor[um] dada dilatio sorte solu[er]e
x. C. Perpetua. iducta sauro ei qd[em] odio alii. vt. l. q.
excep. vt. nill sit iducta ad rigorem p[ro]ternat[us]. vt. l. e.
iuli. et. l. iudex. Item perpetuam ideo dicit. quia secus

a temporalis. vt. s. eo. l. in diem.
 b Debens. s. vere.
 c Repetitionem. s. fundi. Be.
 d Liberatione. vt. l. o. p. l. s. an. p. r. hoc volen
 te creditore. no al. s. vt. l. i. d. m. o. tol. ob. in pun. Ac.
 e Si falsa. no.

f S. solutio re
 pen. s. c. de pac.
 g si te. s. ar. s. J. e.
 h cuis s. mulier.
 i inst. de lega. s.
 long. magis.
 j Cu pecunia
 k pt. de regu. tur.
 l. cu amplius so
 luti est. r. l. iur.
 m. si is q. s. q.
 d. r. dic. p. l. o. s.
 n. c. opensatio vel co
 tributo.

o Ad cōdōne. s.
 p. inchoā. r. hoc
 nō fallit nisi p. p.
 impossibilitatem
 vi. s. rei v. l. i.
 s. i. i. i. i. r. s. o.
 nota. si seru. cō
 munis. in. s. i. r.
 nec ad retinead
 quis cōpelliatur.
 vi. C. cō. d. l. s. i.
 si in casu. vt. s. cō
 munis. d. l. in. hoc
 iudicio. s. i. inter
 socios. r. C. s. an
 na. excep. l. i. s. ad
 hoc. Accur.

g Cōdōtio. s.
 h indebiti. Be.
 i. Zatregre. s.
 fundi.

j Retinebatur
 ar. q. s. michi. ali
 qd deberes. r. res
 tua. sine virio ad
 me. pueniat. p. p.
 debiti. retione
 habeo. r. sic faci
 pro scriptoribus
 vt possint retine
 re. qernos. s. l. s.
 d. p. act. s. ne
 cessariae. s. s. pi
 gnori. r. l. o. ip.
 in. re. do. fac. quod dicitur. r. l. de. act. emp. et ven. l. fer
 uus. sed arg. s. C. in qui. cau. pig. ta. contrahi. l. s. no in
 ducta. Accur.

k Idem marcellus. modi. i. quantitatē. Accur.
 l. Obligatione. s. primam. non indebiti.
 m. Deberetur. ex. emptione. r. ideo eius preciis p. tis
 tantum debebam. ille. totius me putarem. debere pre
 ciuum. a. z. o. r. facit. s. eo. s. pene. c. s. s. putem.
 o. Cōdōtio. s. vt. s. e. l. s. indebiti. r. l. e. excep.
 p. Cōdīcere. q. quis. est. a. n. g. ab. h. f. d. liberet. r. d. itor
 ut. naturaliter. r. cū. illiter. debiti. c. nec. testator. es. libe

rancit. nec heres fuerit in mora. nā q. nec a testore ma
 numissus erat. nec h. s. in mora fuerit interi. s. u. est. g. a
 simili et iste interim est obligat. m. exceptione. h. s. et s.
 soluat repetit. vt. hic. sed. s. l. de. lib. leg. s. quis. reum. s.
 huic. Sol. ibi. liberatio fuit legata ad tempus. nō in ppe

tuum. et ideo in
 debitum non re
 petitur.

q Dānauerit
 id est p. c. p. t. here
 di. vt. liberet debi
 torem scilicet pe
 cunia. alicui. vt
 differata superio
 ri. rh.

r Liberat. ar.
 ad. q. s. mona
 chi. fugitum. et. s.
 dici. quōdā acci
 piens. mutuā pe
 cumiam. q. abbas
 teneat. s. insti
 man. s. recte. et. l.
 de. solu. s. q. suo
 hec. m. p. d. c. i. o. s.
 milis. est. p. d. c. i. o.
 certi. vt. insti. qui.
 mo. re. contrahi.
 ob. s. i.

s Indebitum
 filii. sed. patri. de
 bitum. s. facit. s.
 e. l. i.

t Cōdōtio
 que. p. t. r. v. d. c. i.
 u. ob. stat. vt. s. s.
 cer. pe. s. filius. et
 l. ad. mace. l. sed
 r. s. patr. s. i. s.
 lio. ob. stat. l. v. he
 res. agat. vt. h. et
 C. ad. mace. s. s.
 p. m. t. t. e. r. l. ad
 mace. s. d. u. l. s. i.
 et. s. filius. et. ar.
 r. e. l. cum. s. i. s.
 in. s. i. s. adop. l. s. pater.
 s. q. duos. et. s.
 de. eden. quedā.
 s. nichil.

v Falso. s. stud
 falso. determinat
 illud. verbum. cō
 demnatus. non illud. soluit. non enim erat condem
 natu. sed. sic. putabat. se. condemnatum.

w Defendat. p. tra. legitimū. et. sic. absolvitur. s. p.
 r. m. u. v. el. contra. condicentem. s. m. A. z. o. s. autem. dice
 res. eum. verum. heredem. coniunctum. in. peti. here. non
 ideo. agerent. veri. debito. r. condi. indebi. quia. res. in
 ter. alios. acta. r. c.

x Non. defendat. et. ita. cōdēnat. A. z. o.
 y Repeti potest. potest. plane. legi. vt. dicas. hunc. s.
 loqui. in. herede. r. bononi. possesso. putatiuo. r. quod
 dicit. debiti. s. defuncto. nō ei. q. dicit. se. heredē. vel. dic. in

Liber Duodecimus

herede et bo. pos. non loqui. et qd dicit repeti. s. per codicitionem indebiti. verbis autem potest ponit ut denotet iudicis potestate que de iure in contractum sic potest exerceri: vt debitus id quod vere est debitus tantum indebitus repetatur: si proverbi quod: burz ab agente codicitione indebiti non esse herede qui est tanquam heres est: vel non

indebiti esse debitus quod est: non autem dicitur

titur. posse repeti habi-

to respectu veri-

tatis et falsitatis. dic ergo heredi ve-

ro qui probat non esse heres bz ajo.

a **D**eberet. ex promissione. vere

enim debebat etiam sine ea. promissione

naturaliter subiicit: ideo dicas quod de obsequiis dicit.

Sed nonne dis-

tinguit ut alii in

tali indebito solu-

to. vt. C. ad. l. sal.

L. error. R. nō: quod

est ut naturaliter

debitum/potest ra-

men officium iudi-

ciamus: nō natu-

ra. i. iure natura-

li: quod oes holes b-

iure naturali sunt

liberi. et sic ponit

C. de l. ius voca-

l. u. Ajo. vel dic natura. i. iure gentium. quod naturale

dicitur. vt inst. de re. diu. h. singulorum.

c **O**peras. id est obsequiales.

d **O**fficii. i. obsequiales opere que officiales hic vo-

cantur ideo: quia sic omnes opere vocantur.

e **R**epetere non potest. hoc est etiam in obligeatione: vel

op. nā trascritio ipedit repetitione. vt. L. in summa. l. p.

f **O**fficiales. i. obsequiales. nā ois opa potest dici officia-

listicum opa sit diuinum officium. vt. L. de oper. lib. l. i.

g **F**abiles. s. certas quaschiquis pronos in dicere.

h **M**elunt. istud velut exemplificatum est solutio-

nis: nō operarum fabilium: quia sic essent certe.

i **C**ausam. i. naturam vel conditionem.

k **E**dede. L. de duo. reis. l. nemo. s. So. ibi in gne sunt

eedē: hic in specie non sunt eedē. vel ibi fictione iuris.

l **N**eque. i. nō videtur eedē. vel revera non sunt eedē: et

se non possunt ille quod sunt exhibite reddi: cu alia prius

sunt opa hodierna facta. et quod subiectum: neque eiusdem

hois et c. id est neque etiam si exhibetur ab eodē et eide: et

ideo videbatur eedē/nō tñ sunt eedē. cum ergo non sunt

eedē non possunt condici. id enim condicimus quod soluum

bz quod alii repertis. et hoc est quod subiectum. iterdu et c. h.

m **E**insdem. si sunt eedem. i. similes.

n **H**ominis. s. opere sunt eedem.

o **E**idem. multomagis: si autem exhibeat: et aliis exhibebat.

p **R**obur. vt in aut. de fide instru. s. i. (tur. Jo.

q **R**eddere potest. et sic videlicet cesseret repetitio. vt. J. de

b

p

scrip. verb. l. pe.

Sed h̄ est quod agit

ad estimationem

subiectum: sed vt opere

repetantur vel

filios. vt. s. ope.

ser. l. si. in pñ. q. est

z. Sol. ibi de esti-

matone et repeti

possit intelligi.

r **O**pe. s. incer-

te. idem credo si

sint certe multo

magis. Sed Jo. de

q. vbi certe inde-

bite solute sunt: il-

le eedē repertis

id est similes: nō

estimatio. Sed s.

est rō. nā et c. icer-

ta opaz stipulor:

certa postmodum

solutus opa. cur s.

illa eadē nō repe-

tit: sed estimatio-

z. iperindet si ea-

de soluerit opa:

ergo et in alio ge-

nere repeti posset

z. solutus est. nā is

z. solutus et repetit

z. h. electiones

sicut h̄ is cui. p-

mittit. certa opa

non est spectandū

z. solutus: z. natu-

ra stipulatio: q.

s **E**sterdu. s. alii: ergo et h. (certa opa non pluit.

t **I**nquit. Julianus.

v **M**edico. s. precio.

x **H**abes. g. no. q. q. hac cōdictio tenet ad hoc tenet

z. ap. e. et. nisi dolo scies desistet h̄re. vt. Leo. in summa

y **W**eis sumptibus. ego soluens.

(ma. g. penul.

z **N**ō estimari. i. curari. q. sp. aliud. p. alio. repetit.

a **D**ebet. s. q. modico distractifit. vel q. ego soluens

fecit holez p̄ciosiorē: vt exp̄sas ultra p̄cīs sequar. et h̄

nisi scies accepte indebitū. vt. Leo. in summa. q. si fui.

vel dicit ego cui solutus est indebitē: et sic mutat perso-

nas. solū ergo p̄cīs accepte redditur postposita melior-

b **A**it. Julianus. (ratione.

c **C**ōductur. nō h̄tī h̄ locare potuisse vt sic nō ex-

eat natura p̄dictio indebitū q. nō vult h̄ari in dāno ei q.

d **D**elegat. g. pmittit. vt. C. b. noua. l. i. (eatene).

e **O**fficiales. i. obsequiales. aliis prestans.

f **Q**uerit. s. an teneat ei cui delegat. et certe nō: et

nō possit cedi nisi p̄fono: z. solute nō repetit ut subi.

g **E**st. s. ciuiler et naturaliter ut stat. sequit in si. g.

h **I**n artificio. s. certo. id forsitan et si in certo. Jo.

sed non est verum. vt. L. in glo. magna si.

i **O**fficiales. i. obsequiales.

De condi.indebiti.

fol. CCC xlviij.

a C Creditori nō factō vel aī tenebat ei obligās ad
b C Alterius s. patroni. (italia.
c C Natura.hoc expone vt in priu. huīus. q̄ opaz
alibit⁹ patrono debit⁹ facta est mentio. et distingue
Ogar⁹ q̄ opaz alie sunt obsequiales.alie fabriles.alie artifi-
gen⁹ tri ciales. Obseda:
pler. et lea alie i faciendo
ut se vt in assurgendo
dūt et et simul⁹ alie in
p̄fūt, non faciendo vt
de nō vocando in
iūs. et differēt he
inter se.nā q̄ sunt
in faciendo non
transuent ad her-
redē extraneos. vt
C.de ope.lib.l.i
berit.s ad filios
sle. C.eo. ti.l. qui
mānūtūt. et. C.
de obse. l.v. etiaz
exhereditat. n̄lī
sunt mala mente
exhereditati. quia
fuerant ingratii.
v. I.de bo.lib.l.i
patronus. q̄ si q̄
non mala mente
Sed q̄ sunt in non faciendo. vt de nō vocando in iūs et
similes transuent ad heredes etiā extraneos. vt. C.de
in iūs voc. l. venia. eī conuenient. q̄ ipsa natura et sine
impositione debent. vt hoc s̄ in priu. et in fine. et p̄pri⁹
dicti honor. s̄ne reverentia q̄ opere. sed fabriles et arti-
ficiales sunt proprie opere: cu opa sit diuīsū officiū. vt
I.de ope.l.i. Sunt aut̄ fabriles i certe. vt. x. opere
non exp̄s̄ scriptorias vel pictorias. artificiales certe
vt q̄ expressie. vt pictorias. l. ler. q̄ si q̄ his vocabulac-
abutat. de his aut̄ dic qualiter imponunt et in quibus
differant et in quibus zueuant. Imponit aut̄ p stipula-
tionem et p iurētan. vt. J.de lib. cā. l. fi. h. adeo. et. J.de
ope. li. l. vt iureitan. Differēt aut̄ in sex. Primo incē-
fione diei. nā certe ope stat̄ cedunt. et veniunt cu possunt
prestari. cedunt th̄ a die stipulationis incerte nō nulli in-
dicant et a patrone petant: vt reḡ th̄ petunt tunc demū
q̄ si m̄ transferit th̄ quo p̄stari potuerit. vt. J.de ope.
lib.l. quoties certe. et. l. cu patronus. i. rh. r. l. si q̄ has
h. iudicū. et. l. operē in rerum. nā lex illa quoties. p̄mo
in operē certis loquī. postea de certis. Seco differēt
in solutione. certe enim alii solui possunt: incerte non.
vt. J.de ope. li. l. ope in rerum. Duob⁹ th̄ casibus etiam
incerte aliū solui vel volente patrone. primus si patro-
nus non p̄t̄ aliter operis liberti. secundus si elops
vt. J.de ope. li. l. patronus qui opas. et. l. si libertus arte.
Tertio differunt in adiectione psonarū facta in stipula-
tionē certas etiā michi aut̄ titio: i certas michi tm̄ stipu-
lo. Et certas vōt̄ michi vel sibi vel simpliciter stipu-
lari fūus me⁹. i certas michi vel simpliciter: non sibi
vt. J.de ope. lib.l. seruus patrone. i. rh. et. l. libertus. et. l.
michy. et. l. q̄. et. l. he ope. i. rh. Et not. q̄ in lege illa he
appellat fabriles certas. Quarto differunt in exhibi-
tione: q̄ certas dī p̄stare libertus victus et vestitus pa-
tronis. i certas suovictus. vt. J.de ope. lib.l. suo. et. l. aut̄ cer-
te. et. l. imponi. et. l. pe lex enim pe. que de victis esse p̄stā
dīsug certis tm̄ intelligit. q̄ si de incertis tm̄ loqret

male dicteret libertū aut̄ quilibet alii edēre opaz: q̄ in
certe p̄ alii edi nō fit nec alii. vt. J.de ope. li. l. ope i resi-
Quinto differēt: q̄ i certis fideiūssor ex sua mora tene-
ri non p̄t̄. vt pote cu nō cedant nisi cu indicant: s̄z i cer-
tis opaz est idem q̄ in qualibet credita pecunia vt. J. b
oper. li. si liber et
non permis̄ partē dimidiam
obligatiōis. Ideoq̄ eu q̄ qui
q̄ soluit in pendentī habēdū
an liberef: petiq̄ ab eo pos-
sint reliqua. v. aut stich⁹. et si
p̄stiterit residua. v. videri eu⁹
et priora debita soluisse. Si
aut̄ stichum p̄stittisset. v. cu
posse condicere quasi indebi-
ta: sic posterior solutio p̄pro-
babit p̄ priora. v. vtrum debita
an indebita soluerent. s̄z et si
post soluta quinq̄ et stichus
solum: et malim ego h̄fe q̄nq̄
et stichum reddere: an sim au-
diendus q̄rit Lelsue: et putat
natā ee i quiq̄ p̄ditionē: q̄z
heredes. et sic in
telligitur. J. b ope.
li. si quis operas. et in. l. vt iureitan. si liberi. et de h.
obli. l. q̄ scis̄. si quis. si vero sibi tantum stipulat⁹ sit
patronus: et incertas operas ad heredē extraneum nō
transmittit. eriam lit. contes. n̄lī forte cōdēnatō fuerit
facta. ad liberos aut̄ etiā nō institutos dīmodo nō ma-
la mēte exhereditatos etiā nō lit. conte. transmittit: duz
tamē s̄nt p̄tererite. future enim alii cedi non possunt.
et hec probant. J.de ope. lib.l. a duob⁹. et. l. si operarū
iudicio. et. l. q̄ libertos. q̄ non solū. et. q̄. sed siam. et. l.
opere in rep. in priu. et de bo.lib. si patronus. q̄ si nō
mala mente. et de acqni. he. si quis pro herede. q̄ si q̄s.
ci aut̄ certas sibi stipulatus est patronus non trāmit
tit eas n̄lī ad heredes sūos vel extraneos: dīrecto th̄ p̄
se et non p̄ alios ad successionē venientes et p̄ heredita-
ris portionibus. q̄ sicut credita pecunia petis opa. vt
J.de ope. lib.l. a duob⁹. et. l. cu patronus. q̄ cu patron⁹.
et. h. cum libertus.
d C Stipulat⁹. i. interrogat⁹. p̄mittere p̄ stipulationē
sic iau. et. q̄. ibi et cō stipulat⁹ alterutros. et. et
uti. q̄. mo. tolli. ob. h. pe. et. J. b. sol. his. v. l. sub. si aliis a
et C Cōdictio. hoc reglat⁹. et fallit. vt. J. e. l. neran⁹. (me.
f Cōdictio. vtrisq̄ aut̄ simul nō. vt. J. de solu. l. d. holez.
g C Nō perimi partē. imo vide⁹ q̄ sit ps. (h. fina.
perempta. et p̄ tātū p̄ stichi sit petenda. vt. J. b. accepti.
l. d. holem. q̄ est. J. solu. nō est. J. q̄ nō p̄hibet. ibitorū sit
chī petere sed p̄t̄ p̄ posse. Ut illa est distinctio le-
gis nō hōis. Utq̄ ibi dicit perimi. i. interim non posse
sortiri effectū. nā obligatio durat. nō aut̄ extincta ē. vt
hic. Cu hoc aut̄ dicto facit. J. b. solu. d. holez. l. fin. et. h. i. et
h. pe. et de leg. q̄. si quis duob⁹. Et J. b. de solu. si ipsilat⁹.
q̄. i. sed ibi certis hō putastichus debebat. cu ms p̄
soluta a parte liberatur. secus si in generē v̄l. subfini-
tione vt ibi. et. h. et. J. de ver. obli. l. q̄. in priu.
h C Comprobabit. i. declarabit.
i C Et malim ego. s. creditor. nā mutat personas.
k C Conditionem. indebiti.

Liber Duodecimus

a Utroq; stichio et decem.
b Daret hoc iure veteri: sed hodie est electio soluti
tis. vt. C.e.l.pe. q; est. s; et sic corrigit hoc. vel hic erat in
optione stipulatoris: sibi promissoris. Accur.
c Idem ait. s; dicendum.
d **Sed** q; que.
 sc; iā dicta nō p;
xim; o h; alio casu
e Partes. sc; herede stipulari.
f **U**loco. eti
 Q; stimās. rta
non errauit quo
ad certa loca. vñ
videbat q; in cete
ris nō possit repe
cere: p; tñ s; simi
lis dubitatio esse
t; de const. pec. l.
et qui. i. rñ.
g **S**olut. in
allo loco: idem si
in alio.
h **C** Quolibet.
idoneo tñ. arg. s.
vñ mune. et ho. vt
gradatim. s; et si
lege. s; t; de cõ
sti. pe. l. q; ait. s; f.
I **U**dex. non
p; tñ. natura
enf debitor rema
st. vt p; t. e. iuli.
J Nerdū per
sona. q. d. ali
quid p; dicit et re
petit vnuis quod
ali; non cõdicet.
vt statim dices.
K **R**epetitioni
hoc mō qui sequi
tur. t; si q; dē tc.
L **L**ocū esse n
ambiguit. q; p; tñ esse q; hec let. dt. nā ant erat debitū
soluti; aut idebitū. si debitū s; p; tñ peccia non p; dicit
nec vñdicas. q; tñ facit cõsumptio quātū dñij translatio
et principio. vt. s; t; cer. pe. l. si fuit. et. l. non ois. s; si pu
pillus. q; est. s; t; de solu. q; si fore. s; si. q; est. s; fitter. s; si
indebitū erat: ergo de iure cõt; repeditio. t; sic non s; ca
p; p; tñ locū repetitioni. sed rh. q; erat indebitū ciuili
ter. sed tale. s; naturale debitū q; soluti; est a maiore nō
repeteret p; tñ legati non deducta falcida soluti; per
ignorantia iuris. vt. C.ad leg. fal. error. Idem in casib;
q; uib; p; dictione hec cessat alia in maioriibus: s; diximus
s; e. l. eleganter. s; s; pupillus vero repetit p; restitutio
ne p; tñ habita. vt. hyc. t; s; de mino. illud. in pñci. t; C. s; ad
uer. so. l. indebito. t; sin hoc nō obstat. d. l. nō ois. nec il
la q; si forte. q; ibi de ciuilitate naturaliter debito dicit
vel s; m. aso. ibi de rigore. sed h; de eq; tare dicit. s; s; m. q;
hanc legē mō intelleximus idē est in quolibet minore
eo excepto q; pupillus exiātes s; ne restōne vñdicas. pu
ples ho restitue. demsi. q; verū est. s; q; in minore quoli
bet loqua. s; de pupillo g; r; exmpli loq;. s; s; opponitur
quando minore repetit naturale debitū p; in integ. re
s; p; tñ habita et postea p; dictione interstat: nō obliga
tio naturalis qua tenebas minor restituit h; e. vt. C. s; si
aduer. transac. l. i. ergo illi; nō le; in integ. resti. ob; cõ
cõp; s; tio. vt. s; de nego. gest. l. i. s; pupilli. Rñ. id non
puto q; p; tñ s; ob; cõp; s; tio. q; sic minou nō p; dicit resti
tutio. vt. no. in q;
stione. s; e. t. l. cu; s;
i s; s; i. patet ergo
naturalē debitus
a minore solutus
p; dicit p; tñ s;
integ. rest. sed. s;
dicit circa restitu
tione pupilli p; tñ
cere pecunia con
sumptā. p; o se
dicit. s; ad treb. l.
s; ei. s; si eius. s;
l. istā interdūz. in
adultis ait cõta
te q; per restitu
tione. vt. l. b. acdr.
here. l. i. p; uberis
sed. l. illa s; ei. re
torqueo in eñ. nā
ibi dicit q; pupila
lus nō repens naturale debitus. s; z
ab herede q; resti
tut hereditatem
nullo modo q; ante restitutio
ne hereditatis est ei
soluti. nec a fide
in flore sine restitu
tione. s; ait p;
restitutio eñ here
ditatis solvatur
heredi iure p; ma
ni citra restitutio
nem repens: quis
naturalis obliga
tio iam translata
erat ad fideicommissariis. Itē nec hec lex facit. p; eo. nā q;
sona pupilli et furioso facit locum repetitioni. q; si extat
pecunia soluta repetit p; rei ven. si ait cõsumptio sit pe
cunia soluta: siquidē a pupillo cedit in soluti debiti na
turalis nec repetit nisi inuenit pupillus bisficio restitu
tio. vt. dixi. si ait furioso s; vel. p; digus soluat: pecu
nia cõsumptio repetit p; condicione sine cñ etiā nō pe
tita restitutio. q; non intelligunt voluisse soluere. S; q
uidid in negoçio. s; h; d; alia est cñ furioso. s; alia pu
pillo. vt. l. de reg. iur. in negoçio gestis. S; ergo con
sumptio facta reconciliatur indebitū a pupillo solu
tum: sed non a furioso vel prodigo: q; q; expresse cõsen
tire non possunt: me facite pñt. vt. l. locati. q; ad certi. e
facit ad h; c. l. i. de bonis aucto. iudi. possi. si non er. s; l.
Mendicabun. etiā sine restitutio: q; nō ell facit
accipientis pecunia.
N Condicio. hoc ita est demum si restitutio s; nos.
licet placet. contra vt modo diximus.
O Si iniuste. nō h; z. vt in deposito. vt. C. de cõpens.
P l. s; et eli ex vnu p; tñ debet species ex alia quātitat
Itē in vnu vel frumento vel oleo publico. Itē in recti

galdus tributis et alimtis fideicommissis vel pecunia que statutis sumptibus seruit. vt. C. de copen. l. mea. s. m. Jo. Si idem videlicet in obsequiis ipso iure apensatio non sit. Si autem ipso iure fiat apensatio ut de negligentia ad negligentiam: aliquid est ibidem. h. vt. I. de copen. l. si ab eo. h.

I. S. q. f. h. b.

I b. **C**ause-
rit. si creditori.
C Codicione
similis vel incerti
vt. I. de condi. sine
capita. l. qui sine.
C Um is. aut
stichus. alt.
natine. Accur.
E Repetet. lo-
quitur h. q. ad cer-
tam spem datur
hoc codicito. a. s.
i. si ad qualitatem
non liberare in-
teriori specie si-
cuit nec in mutuo
vt. C. si cer. pe. l.
cedisti. et sic non ob-
stat. H. d. B.

I ullus.
A Um is qui paphilum
aut stichum. d. simul
vtruncus soluerit: si postea q.
vtruncus soluerit aut vterus
aut alter ex his desist in rerum
natura esse nichil repetet.
Id enim remanebit in solu-
tum quod superest.

C Solutio que fidelissori pa-
ri repetitione non parit reo
liberationem. h. d. B.

C Fidelissor cui paciscit ne
ab eo pecunia petat: et q. ipsu-
dentiā soluerit: codicere. si
pululator poterit: et id reus q.
dem manet obligatus/ipsem
aut sua exceptione tutus est.

Nichil aut interest fidelissor
emp. h. B.

C Fidelissor ei paciscit. non in re/ sed de sua persona

s. f. s. de iure iuri. duobus. h.

b Impudentia facit vel iuris: cui sublata sit natura-
lis obligatio q. pacis. vt. I. de solu. stichus. h. naturalis

i Condicere. condicione indebiti.

k Stipulator. i. stipulatore.

l Et ideo. bona ratio. q. eadem solutio non parit libera-

tione reo et repetitione fidelissori. vt. I. de solu. l. q. holez.
h. s. B. o. s. f. s. de iure iuri. duobus. h.
Sed si id q. naturaliter tam
debetur q. ignorantia facit probabile solutio: repetit
ut indebit. vt. C. ad leg. sal. error. si agaf. 2di. idem. nonne
poterit naturalis debiti apensatio opponi. vt. I. de com-
pensa. l. eti. r. s. de nego. ges. l. s. h. pupillus. vt. q. s. f.
na per solutionem talis non fuit sublata obligatio naturalis:
q. eadem solutio non potest parere liberatione et repeti-
tione ut dixi. Nec obstat q. est. I. de solu. l. in numeratio-
nibus. in s. licet enim una solutio et liberatione et obli-
gationem simul pariat ut ibi. nunquam tamen repetitur pe-
cunia ut indebita. ut eiusdem pecunie contingat libe-
ratio et repetitio. non sunt ergo contraria effectus ibi.
sed hic sic. Ego tamen puto non posse compensari natu-
rale debitum in hoc casu. q. s. f. s. de iure iuri. que dicit naturalis
debitum repeti imposita esset verbi s. et non reb.
et una via repeteretur et altera non: quod esset iniquum
vt. C. cois de le. l. s. B. o. s. et facit ad. h. J. manda. si fide-
issor. h. non male. et. h. v. s.

m Ipse. s. fidelissor.

n **C** Similis. master forte vel extranea,
o **N**ō repetit. nisi esset tutrix. et rōne officij solutio
vt. I. de admi. tu. c. post. h. r. l. hec codicito cesseret: alia
actio q. h. datur solutio. vt. I. solu. mat. l. si p. ignorans.
p **N**ō poterit. nisi in casu. vt. C. de nup. l. patre. qd
aut si fideiussis p
dote mulier quo
casu cessat vell.
vt. C. ad vell. l.
gnaliter. nōne re-
petet. R. s. f. s. a
muliere. ar. l. s.
admi. tu. l. c. p.
h. s. Intellige er-
go. hic q. suo no-
mine credebat te-
neri se. p. sua obli-
gatione pro alia
in muliere.

q **Q**ui homens
si dicas hominem
scz incertis. aut. g.
ola sunt plana et
erunt filii hi ca-
sus in obibus. et
nichilest p. tra. si
aut dicas hominem
scz certi puta si
ch. s. aut. r. erit si
militudo in solu-
do. nā q. libet eoz
q. secunda pars sit illatio pri-
mi dicti. h. d. Bar.

C Obligatio generis et al-
ternativa equiparantur. et in
obligatione generis qui cer-
tam specte solvit putans se
ad eam teneri repetit. h. d.
primo ponit unum dictum. se
cundo ponit aliud. secunda
fbi: et ideo. neq. est dicendum
q. secunda pars sit illatio pri-
mi dicti. h. d. Bar.

C Qui hominem in g. pmi-
lit similes est ei q. hoiem aut
decē d. z. et id si cui existimatet
sunt similes. q. neuter precise tenetur ad aliquem. in re-
petendo aut an sint similes. videlicet q. sint ut hic dicit. nā
si id repetit q. est ei similes. ergo et si i. qui stichus aut
x. d. si credens se debere stichum soluat repetit. ut hic
dicere videlicet. sed p. tra. I. de leg. l. s. f. s. cui. vbi dicit q. nō
repetit. So. s. m. R. distinguet per rotem facti soluit
ut q. nesciebat alternativa promissum. et tunc repetat
ut hic. an per errorem iuris credens forte se teneri ad me-
liorem. et tunc non ut ibi. Alij dicunt q. hec illa corrigitur
eo q. hec a iustitiano firmata videlicet. vt. C. d. 2di. Ide. l.
q. s. seru. Tertiū dicit q. hic est disiunctio legis nō ho-
minis. p. m. nō pl. q. lex. h. videlicet locū de solutio q. erro-
re facti. Itē nec scda. q. lex illa si q. s. loqui q. v. b. q. &
solutio. tu dicas q. nō id repetit debitor i. gne. q. s. s. sit
ei q. alternativa debet. na l. s. in aliquo s. s. nō t. l. ob-
bus. h. id repetit debitor g. s. de quo hic dicit; q. nullus
seruus erat in obligatione: s. in solutione tñ. vt. I. de le.
l. c. incertus. l. s. f. s. arg. h. I. de leg. l. s. m. u. s. h. duo ob-
sed dic ut ibi no. sed l. alternativa vtriusq. est i. obligatio-
ne. vt. I. de ver. ob. s. duo rei. et. I. de sol. q. x. h. stichus. et id
dico q. nō repetit. vt. I. d. l. p. tra. s. f. s. cui. et h. s. hoc post
pone ideo. et dic ideo 2dici cum existimatet rc.

r **E**xistimatet. is q. gnaliter p. misit hominem. nā h. n. e.
t. p. f. c. t. q. modo dixi. sunt q. similes in soluendo.
Itē q. neuter precise tenetur: sed dissimiles in alijs duobus
scz in repetendo. et quia in altero vtriusq. est in obligatio-
ne in altero nichil.

Liber Duodecimus

Sicut quemlibet. viputa mediocrem. **B**zo.
Si in area. peditio. expesap. vel dic dom. edificate.
b **C**on negotiis. nō qd obligatio ex dicitur nasca sed
qsi. vt isti. obli. qex qsi dicitur. s. pe. qd dicit hie gerit. s.
gerere videt ex id qd agit. vt. s. cōmo. l. s. si qui. s. si.

Con nō habebit.
lmo vñ posses-
sione salte possit
cōdicere. vt. s. eo.
t. debiti. s. i. q. est. s.
So. ibi credēas se
obligatum tradi-
dit. h. nō. vñ solue-
vit ibi. Item s. ad
idem. I.e. q. excep-
s. i. s. o. vt. ibi.

Dicitur. s. t. e. r. n. a. r. por-
se. hec lex loquitur s. i.
s. o. de stricto lu-
re s. de eqitate da-
bul isti q. impedit
utilia ac. neg. ge.
ad impetas. et. p.
eo. s. de nego. ge.
si pupilli. s. i. et si
q. s. illa loquor
q. alieno nole i-
pedit. h. suo. p. p.
Ite. p. eo. i. eo. ti. l.
s. i. ibi n. c. t. u. fuit
gestus negotiis. s.
h. voluntarii. Ite
p. eo. C. d. rei v.
l. domi. q. est. s. i.
ibi in reficiendo.
I. o. aut. dicit non
posse repeti s. re-
tineri: vt. h. t. d. de-
cer. do. paul. t.
h. c. m. a. r. e. r. a. ple-
ne dices. s. de rei
v. l. in fundo.

IScui. fundo.
s. q. potu-
it Guar. vltra her-
reditarias vires.
lmo. et quartā dī-
bile. Rn. qd libu-
no hnt totā et tac-
planū est. si autē
habes: dic qd pos-
tis de restituendo
hereditate rogavit
ita qd medio tpe
fructu habuit qui
sufficiunt ad qrtā.
vt. s. d. offi. testa.
papinianus. s. vnde si q. s. et s. m. primū intellectu dices
de fundo hereditario. s. m. aliū de fundo heredis.
f **E**cā. s. totā. qd facē dī hoc cāu. vt. isti. de fideicō.
g **C**on hz. s. legatarius. (her. s. sed si recusat.
h **C**on dicitur. s. i. debiti s. qd dā. s. cur dat peditio idebi-
tiū ipa respiciat ad pteritū: et h. dedit vt qd fieret. i. adi-
ret: qd peditio ob cāz. deberet dari: qd satis admittit ut
hic de ea loquat. vt. ar. s. d. di. ob tur. cāu. l. i. s. i. t. l. i. s.

Uel dicas lmo dā id debiti qd iā putabat se fuisse obli-
ciū. Itē oponit qd vñ qd nulla actio dā ad repetendū:
l. coactū adiūt. vt. l. d. d. i. t. demō. qd h. d. s. c. cū suspe-
ctā adiūt. qd est. s. o. h. derigore ibi de cōstatē. nam ibi di-
cit benignus. vel hic decē fuerūt data noīe fundi tñ. ibi
aut nō h. d. d. r. a. t. legatū aut h. s. c. c. m. est indebitū. t. per
q. s. n. g. p. e. erat
dāndū. h. d. d. t. a. s. aut nō iō. fit idebi-
ta: sed tūc magis
spelius refutare
et iō qd pro ea da-
tū. et iō nō est faciū
indebitū s. m. R. t.
J. o. vel dic qd h. a.
fideicommissario
vniuersali repe-
tit. ibi a qdā lega-
tario singlari. ac.

Qui ob re nō defensam
soluit (q. h. t. postea pa-
ratus sit defendere) non repe-
tet quod soluerit.
Cpecunia accepta vt redda-
tur res in qua quis recipiēdo
plignor furtum commisit re-
petitur: als secus. **B**. **P**aul.

Seruus cuiusdā inscie-
res: peditio locū nō habebit.
q. nullū negotiū inter nos cō-
trahit. Nā. is q. nō debitū pe-
cuniā soluit: hoc ipso aliquid ne-
gotiū gerit. cū aut edificiū in
area sua ab alio positum dñs
occupat: nullū negotiū ptra-
hit. S. et si is q. in aliena area
edificasset ipse possessionē tra-
didisse: peditio nō habebit.
q. nichil accipietis faceret: s.
suā re dñs habere incipiet. et
iō. p. stat si q. cū existimaret se
heredē esse insulā hereditaria
fulsisset: nullo alio modo qd p.
retentionē ipse s. huare posse.
Con dispositio efficit inde-
bita solutiū cā dītōis imple-
de repetit. h. d. Bar. **I**dem.

IScui hereditas tota p.
fideicommissus relicta ē:
et p. tere fundus. s. i. decē de-
dissit heredit. et heres suspectā
hereditatē dixerit: et eam ex
trebelliano restituerit: causaz
dāde pecunie non hz: t. ideo
qd eo noīe quasi implede cō-
ditionis gratia dederit: condi-
tia sufficiunt ad qrtā.
vt. s. d. offi. testa.
papinianus. s. vnde si q. s. et s. m. primū intellectu dices
de fundo hereditario. s. m. aliū de fundo heredis.
f **E**cā. s. totā. qd facē dī hoc cāu. vt. isti. de fideicō.
g **C**on hz. s. legatarius. (her. s. sed si recusat.
h **C**on dicitur. s. i. debiti s. qd dā. s. cur dat peditio idebi-
tiū ipa respiciat ad pteritū: et h. dedit vt qd fieret. i. adi-
ret: qd peditio ob cāz. deberet dari: qd satis admittit ut
hic de ea loquat. vt. ar. s. d. di. ob tur. cāu. l. i. s. i. t. l. i. s.

q. **F**urem. magidis. (ti. Rn. qd indebita est.
r **R**eperi. hoc intelligo si volitatem dñi soluta est: vel
si postea ratum habet: vel cum bona fide accepit et cō-
sumpsit. Sed si extaret et non esset soluta domini volu-
tate: vel eo ratum habente vendicaretur.

Seruum. eo nomine. i. ob repetendā pecuniam.
s. t. **I**gnorasses. qd nō valit cōtractus. vi. I. de cō-
trahē. emp. sue rei. t. l. s. i. emptio. s. rei sue.

Fratr. meius a titio fratre suo accepit mutuum.
Bratr. In sex partes diuide r̄sq ad q̄-que-
 sita. thema. q̄stio. m̄fio. m̄fionis r̄o. tria argu. ad r̄onem
 itē p̄clusio. et sic fama diuides. Item nota q̄ d̄q̄ modis
 filius p̄t filius. h̄e pecunia. nā potest h̄e pecunia p̄tis. itē
 modis p̄fecticam. item
 pecunia castrensis peculiū.
 am h̄e itē q̄st castrensis.
 potest. itē aduēticiā. Et
 in his oib⁹ potest
 intelligi hec lex si
 nomine p̄tis fuisse
 mutuata. nā soli
 p̄t fuisse q̄stia et
 sine scrupulo c̄t.
 si autes ponas q̄b
 est meli⁹ q̄ sio no
 mine mutueron
 h̄z locuz hec lex in
 calref. vel d̄st. cū
 in his naturalit̄ et
 ciuitate. cū effectu
 frater debitor fra
 tri alteri teneat.
 vt. ad macedo. l.
 b. h̄d. autē tur
 codicus. idēn ad
 uenticia. vt. C. de
 bo. q̄ lib. l. cū opor
 ter. h̄i. Et sic ho
 die in pecunia p̄tis vel. p̄fecticū peculiū loquitur hec
 lex. Dic q̄ pecunia mutua. s. paternam et volitatem/ vel
 etiā sine volitate p̄tis datā. p̄sumptā. alio nā nacfer
 tur naturalis obligatio. idē si peculiarem et de p̄fecticio
 peculio vel enā aduēticiā fin tpa h̄i⁹ legis. Nā tunc
 dico naturalē obligatio nō p̄tis et p̄t filii et tandem filii
 vt heredi q̄stā. et sic due naturales ab initio naſcunt. et
 media virtus naturalis tollit. p̄p̄t hoc q̄r succelit fra
 ter debitor. p̄t hoc. p̄bat cū due naſcunt et. cū enī pe
 culio fratris creditoris p̄m̄ respicit ut dicat p̄tis nō
 soli filii et obligaciones peculiares p̄tineat ad p̄tēm ut ei
 q̄rank nō soli filio. ideoq̄ sicuti si p̄t viueni solusset in
 totū liberaret. q̄si in hac p̄tē duo r̄ci credēti esse videant
 tur. et potētor videat p̄t r̄one p̄tē potestatis. ita si ei ex
 titi heres. p̄ ea p̄tē fundit obligatio traq. s. p̄tis et
 filii. h̄z si p̄tē soluta ip̄tē teneret conrco act. neg. ge. ad
 coicādū. q̄h̄c p̄tē tenet fratri creditori. ḡ et filii debitor te
 neret eo q̄ heres et. q̄r ḡno impecit hic repetitione. p̄ r̄a
 ta. h̄n. q̄r obligatio ip̄tis p̄tis potior est quo ad effectu.
 cū occasio. p̄fecticū peculiū vel aduēticiū vel r̄one aduē
 ticiū. p̄uenies obligatio ip̄tis p̄tis sit vere. vt illi. p̄ quas
 perso. no. acqui. h̄ḡt. ibino. Est et alta ratio q̄r com
 mune est peculium fratris creditoris. idē in peculio fra
 tris debitoris. quia cum suo onere confertur. cum hec si
 eū alia confera et cōiceat. ergo et pecularis obligatio
 p̄ferat. conferni aut alii nō p̄tis. vt liberet. q̄r. p̄ ea par
 tia quā succellit p̄tē cōfundit obligatio. itē q̄ filio sit q̄stā
 et p̄t. pbatur. h̄e. s. l. id q̄b. et. h̄e. p̄tē. sed si dānū. q̄ pecu
 liū. et. l. nec seru. si enī d̄ns detrahēre q̄r debet seruus
 suis. ergo et naturalis obligatio est q̄stā. Videlicet in cō
 tra q̄d dicit. h̄e. deacq. h̄re. placet. Sed illud in cū illi sc̄d
 sitū est intelligēdū q̄ sit solo alio. vt in her. bo. pos. et tre
 bellia. restitutione. h̄z lex illa ḡnali loq̄ videat fin. Azo.
 Itē q̄r cū h̄i duo erat in potestate p̄tis. an sicut p̄t q̄ri

tur obligatio naturalis ex p̄sona dātis mutuū. ita et ec
 tra teneat ei naturaliter ex p̄sona accipientis. Si dicas
 neḡ patrē teneri eo noīe neḡ ei q̄stā. stare nō p̄t. q̄r fin
 hoc ideo q̄r frater debitor p̄tē extitit non tollere obliga
 tio. immo fin om̄s ideo tollit quis p̄ parte debitor heres
 extinti quasi credi
 tori. alia enī ratio
 esse nō p̄t. Quid
 ergo dices. vide
 tur q̄r teneatur. si
 cut enī si hic filiū
 se extraneo ciuili
 ter et naturaliter
 obligasset p̄tē ciu
 liter et naturaliter te
 nere. ita hic q̄n se
 naturaliter obliga
 uit. et p̄d q̄ teneri
 ex ei⁹ p̄sona natu
 raliter. et hoc dicunt
 qdā vt hug. Sed
 azo dicit q̄r nō te
 netur p̄tē ex p̄sona
 filiū debitoris. nec
 ob. qdā diximā si ci
 uliter et naturaliter
 filius se extraneo
 obliget nō iō p̄t te
 ner ex ei⁹ persona
 nisi ciuiliter. s. fili
 la ciuilis habet effectū naturalis. q̄r cū effectu teneri. et sic
 hec r̄etroque in eosq; p̄ eo argumētum est q̄d de ser
 uis df. nā si serui mei inuicē sibi credat. et p̄uenior de pe
 culio ei⁹ q̄ acceptit pecunia. deducō q̄d alteri seruo debe
 tur. vt. h̄e. p̄tē. si seru⁹ meus. h̄z qdā si nō michi. s. l. sed si
 dānū. q̄ peculiu. h̄z si ego partor tenerer ex p̄sona ei⁹ qui
 acceptit. ego michi deducere. nam id q̄r debere ex p̄sona
 alterius serui in peculio cōputare k̄ dātis mutuū. vt. h̄e. de
 pecul. q̄h̄c tuberonis. h̄. sed id. et sic cū haberet. p̄ soluto
 si p̄ueniret ex p̄sona ei⁹ q̄d nō sibi. s. seruo. et sic nec michi
 dño debet. non ergo deducere. q̄d apte falsum est me
 nō deducere posse. in r̄n. p̄tra esse. q̄r si debeat pecunia cō
 putabili in ei⁹ peculio cui debere si ex eius p̄sona cōue
 niat. et ita adhuc apparat me teneri naturaliter. p̄ eo q̄ deb
 et. h̄z certe nō cōputat ad hoc q̄r debet. h̄z q̄d ei⁹
 seru⁹. vt. l. q̄h̄c tuberonis. in si. vt tūc demū cū fuit solu
 tuz augeat peculiu. p̄terea manifestoz est r̄o in delictis.
 vt. l. de pecu. leg. id qdā. h̄z si seru⁹. Itē. pbātur hec in. l.
 ista. si enī p̄tē debitor et creditor. q̄r tertius filiū alteri ad
 inuicē cēt debitor in. v. et creditor in aliis. v. q̄d qdā solue
 re p̄tē repetere q̄stā cōpētatiō facta. fin. Azo. et sic sola suc
 cēsio hic opareat q̄stā peculiu nō. q̄bēt. h̄. l. ista. Et et alia
 potior r̄o. q̄cū dēcēdit obligatio directo a p̄tē l filiū. vt
 q̄r p̄tē. p̄ filio. p̄mittit alteri filio. p̄tē nō q̄stā et ip̄e natural
 is obligat. h̄z si p̄ obliquū vt fuit hic p̄ alteri filiū q̄stā pa
 tri. h̄z fideiūscēdat. a p̄tē filio p̄ obliquū dēcēdit filiū.
 et iō p̄tē acq̄stā. h̄z q̄r. p̄ eadē apud eiusdem teneri nō p̄t. id
 dicit lex fideiūscēdere noteneri. vt. s. de fideiūscē. si qdā. p̄eo.
 in p̄n. ḡ. et hic cū sibi p̄ obliquū dēcēdat. et ita fueniret p̄tē p̄tē
 obligat. h̄z si b̄p̄tē nō d̄z dīcī obligat. nunq̄d q̄p̄tē p̄tē si possit fi
 liō obligari naturaliter. videlicet q̄nō. p̄tē cōdē absurditatē lio natu
 raliter. q̄ si sibi q̄stā fueniret sibi p̄tē obligat. h̄z r̄n. immo obliga
 raliter. vt. h̄e. q̄stā. h̄z q̄r r̄o quare directo obligat nō p̄tē obliga
 obliquū. h̄n. q̄r obligatio que venit a p̄tē queritur filio. n.

Liber Duodecimus.

et sic non patri ea vero que aliunde prouenit: non ei filio sed patri per eum solet acquiri.

a **C** *Mutuatus, puta, x.*

b **C** *post morte, et post aditam hereditatem, sed dicitur si ante.*

Rn. 3o. et h. non posse repeti quia tunc totum debitu erat.

arg. s.e.l.s.i. q. pe. et

s.e.l.q. ob re.

Sed ajo dicit q. sic, na-

cuz postea immi-

scat se solvus iu-

sta causa ad inu-

stam causam de-

ductur. vt. 3. tit. i.

l.i. s.t. tñ eniz fa-

Immixcit imixto in suo
fio i suo quantum aditio in
tñ opa: extraneo. Et hec
tur qñ opa: opinio videf re-
aditio i rior maxime cum
exneo. ab ipsa morte fin-

gunt heredes. vt

j. 6 reg. ur. l.ois.

Accur.

*c **C** Li solvit. ex*

ppria pecunia.

*d **C** Qua ipse, s.*

debitor. Accur.

*e **C** Si nō min.*

vel plus. intellige

nō fin quata por-

tionē l3 sic in hereditate capiat. vt. C. de neg. gest. l. si ab

ea. na si dimidia peculi que est. v. perueniat ad fratrem

creditorē nō ideo tollit obligatio q. est in. t. sed in. v. tātu

vt statim dices. sed si nichil de peculio debitoris adfra-

trez creditorē peruenit: vel nō tñ: an possit agere aliqua

actione. Rn. non. cū tñ naturalis obligatio ibi interce-

dat ex q. nō oī actio. vt. C. de pac. legē. vt statim dices.

*f **C** Ad fratrem, creditorem.*

*g **C** Perueniet. ex diuisione q. peruenit ex dimidia.*

*h **C** Fuisse, patri qñ sita. ac p. hoc ei q. creditit. p. heredi-*

Obliga taria parte sublata. et no. naturalē tñ obligacionem esse

tio na: inter fratres: et inter patrem & filium esse questam.

*turalis i **C** Consecutus. hoc quidam intellexerit. vt l3 medietas*

tñ inter tē peculij debitoris q. pluris est q. debitus frater creditor

frēs 2si: iure hereditario sequaq. tamē nichilomin⁹ ad debitum

sit. duret obligatio: nisi de alia medietate q. debitorē fratré

2tiguit frater creditor. tñ sequatur qñ facit debitus. al-

terē tñ partē peculij non a fratre sed a patre vt herede

huc fratre habere dicunt. qd. 3o. olno infiact. nam qd de

bet hic filius onus peculij est & peculij sicut lepro semp

comitaf: vnde cū peculij para ad fratres perueniat et qd

qd peculij partē cōsequitur ad eū spectat: vt subipsi sol-

uat sicut als si extraneo deberetur. vt. l. de pecu. si qd ser-

uum. in p. ergo quasi solutus sit ei tollitur obligatio.

Et hoc ostendo aptius. Pone. x. sunt in peculio filii mei

q. debet tibi. x. ex his q. sunt in peculio dono tibi. v. nōne

modo tibi sublata est actio de peculio p. parte. Rn. vi-

q. cū nō in plus q. sit in peculio pater tenet. vt. l. de libe-

leg. l. si qd reum. q. idem iur. g. et hic extinguit dimidia

obligatio: sed altera dimidia est extincta iure succe-

sionis. Ite nec dicat qd sublata est obligatio: qd succel-

lit frater debitor. obligatio ergo q. p. parte remansit qua-

si virius fratri peculij nō spectat: sed tñ illam partē

que ad creditorē fratrem peruenit: vt sic sibi cōpenset. Rn.

qua altera peculij medietas: et altera rem hereditaria-

rum q. apud fratrem debito remansit p. parte obligatio-

nem succedendo sustulit: et his finib⁹ cōtēta est. vnde ad

alib⁹ p. parte alia spectat onus. Item nec intelligas q. si

pars dimidia peculij q. forte est. v. ad creditorē perueniat

q. ideo tollit obligatio q. est p. alia

parte in. x. f. 3. m. v.

trn. vi prius no. in

slo. q. incipit mi-

nus. Et p. b. s. hoc

hic. s. quod est l. il-

la glo. Itē nec di-

cat super⁹ quod

est in priu. hu-

ius glo. apte hac

ratione q. sequit.

q. sicut q. debitor

peculiaris q. cōtra-

sistit cū me-

lio debitor age-

ret p. tra. t. c. i. fm

trem creditorē de

toto peculio q. ha-

bet. et posset omitt-

re meuius obli-

gitio ut sibi vis-

deas solutū. p. suo

debito id qd ha-

bet de peculio. Et idē dico b. meuius solutū debitor⁹

suis peculiarib⁹. na: et tunc nō repetit illa pars quā p. fe-

videas solutū. s. p. eo peculio qd h. f. s. p. eo qd h. t. c. i. s.

repente a fratre iudi. s. a. her. pecunia qd solutū. ar. J. 6 pe-

cu. l. q. sit. s. i. Itē nūquid adempto peculio naturaliter

ad huc seru. vel fili⁹ tenet. videf q. nō. q. cū s. t. i. t. u. e. v. n.

ueritas peculij: trāsī illa obligatio cum vniuersitate.

arg. s.e.l. q. i. t. s. e. s. i. nō for. s. qui filio. et. l. ad mace. l. an-

te. sim. J. 6. Sed. h. cōtra. s. e. s. i. id qd d. h. s. t. s. e. natura-

liter. et. l. de pecu. nec seru. s. t.

*k **C** Adeo. videtur sugesse naturalis obligatio in pecu-*

lio. s. t. s. poster. p. sequentia. p. funditur adeo. tc.

*l **C** Debitū. quid cōsistit. p. ea parte quā frater credi-*

tor. et extitit heres.

*m **C** Idē. vt debitū istud sit onus peculij.*

*n **C** Si extraneo. p. b. s. efficacissime naturaliter filiū re-*

manere obligatur. tñ obligatio naturalē semp cōcomi-

tar. peculij. vñ. p. eo qd peruenit ad fratre est liberatus.

*o **C** Ab eo. p. eo actio de peculio nō potuit. qd debitor*

et frater cōvenire. vt. l. de pecu. l. q. sit. s. i. ad here-

dēmī dicas suo noī. i. quasi ex suo cōtractu. ipse enim

ad hoc solvendū etiā directo tenet. sed et tunc videf idē.

vt. C. fami. her. l. certum est.

*p **C** Exactū. ita q. nō d. peculio s. alīs de solutū eēt. Jo.*

*q **C** Famile herescude. cl. em. p. f. s. i. obligat⁹ de pe-*

culio heredes obligatos reliqt. et s. vñus solutū facit ne-

gocii cohereditis qd. p. parte expediri nō potuit. vt. s. fa-

her. heredes. s. si vñ. i. ideo ast. p. parte gerere nō potuit:

q. s. soluti. tenebat. vt. l. de pecu. q. sit. s. i. s. i. l. sc. illarū.

*r **C** Reintegra. i. anteq. meuius aliquid solutū a credi-*

toribus pecularib⁹ conuentus.

*s **C** Indēnis. i. per cautionem.*

*t **C** Opz. cōcludit. et dic opz. s. vt vñtra peculij dñs nō*

patiat. et no. optimū argu. qd in alio p. g. f. o. n. a. f. o. m. u. l.

tomagis in mea: ut plene dixi. s. de pac. l. cum in eo. r. fa
ciet etiam ad hoc qd debita sint sup peculijs. s. famili. her.
his consequenter. s. si filius. r. C. fa. her. certum est.

s. (Obligationes. illud qd si p. i. emäcipatio ademitt ei

peculium an remaneat ei naturaliter obligat. Rn. non fm

Jo. r. Azo. vt ar. s.

de so. si qd seruo.

b. (Argumeto.

non est necessarii

argumēti domi-

ni africani. nam

mortuo filio mul-

la superest obliga-

tio. vt. l. ad mace.

Lantepe. r. j. de fi-

deut. l. qd contra se-

natuscul. sed eo

emäcipato super-

est. vt. hic. et tunc

vtrobis deducit

infra annis p. de-

buit. vt. l. de pecu.

s. si d. s. peculiū.

vel dic necessarii

qd superest in pecu-

liū: ex quo nūc ori-

tur obligatio.

c. (Deduceret.

antecip soluat.

d. (Cotra. i. ecō-

tra. et supple non

repent si p. r.

e. (Debuit. vt

solutū nō repeta-

r. qd naturalis

obligatio qua te-

nebas p. transit

in hereditā ex-

transt. vt. l. ad tre-

bel. si eius pupil-

li. in p. n. si ergo

solutū: naturalē cā

liber repetitōe.

f. (Legati. s. nomine. et in diem vel sub condi. relictū.

g. (Accipi. ego legatarius.

h. (Indebitum. vel propter fal. vel quia inofficioisuz.

vel ruptum vel irritu testisz apparuit. vñ fideiussor repe-

tit. vt. hic. et. s. vt lega. no. ca. l. s. si quis sub conditione.

i. (Cum. fideiussor. qd dic. vt. l. indebitam.

S. qd. pone casum in eo cui ei fideicomissa.

relictum sub. qd que est in nō faciendo. vt nō ascēdat capitulo.

vñ mutiana cautio locū hz. vt. l. de pdi. l. demō. l. mu-

tiane. vt. pone in patrono ex debita tñi parte instituto a

liberto. et ex ea soluit fideicom. vt. l. ad treb. l. patron. vel

pone vt in eo. titu. ad treb. l. ch. hereditas ex fideicomis.

l. (Quasi. improprietatem notat fm primi et tertii

casum: fm medium veritatem.

m. (Posse. vel ipam cautioz fm pmisi et tertii casum.

vt. s. de vñfru. carum rerum que vñ consu. l. hoc sena-

tu. s. i. r. s. si cui plus qd legem falci. l. i. s. si. vel ipam

re condicet fm scdm casum. quia desinit dñs esse. al. co-

tra contingit. vt in p. p. p. vñfru. et. s. si. vñfru. amit.

Q. vi exceptionem perpetuam. i. generalem.

o. (Eius causa. i. fauore.

p. (De intercessionibus. s. seminarum.

q. (Perperam. i. per errorem.

r. (Occuniā. vt. l. ad mace. sed si p. s. s. r. l. seq. Idem

stipulatōe g. metietextota: hz spote soluta. vt. C. qd me.

cā. l. q. r. s. de con-

di. obtur. causam

l. si ob tur. sed con-

tra. s. de condi. ob

causam. qd se debe

re. sol. vt ibi. Itz

idē in quadā exce

ptione qd uiris ri-

goris seruādi cau-

sa inducī vt rei iu-

di. vt. l. e. i. u. r. hoc

in p. p. v. si aut

tpalis sit. solutuz

nō repeat. siue sit

in diē exp̄sum si-

ue tacitu. vt. s. e. l.

in diē. et. l. nam et

maritus. r. l. nam

r. si clu. moriar. sed

nōne in cuiuslibz

locū est doli exce-

ptio. thec odiosa.

vt. l. d. doli excep.

l. i. s. g. haliter. et

sic nunq̄ repeat.

Rn. origo excep.

magis qd huim

positio nols atte-

dit. vt ar. l. d. don.

l. qd id qd. s. i. r. di-

cas qd exceptio do-

li specialis de do-

lo odiosa est. g. nās

lis autē non.

s. (In diē. incer-

tū. alioq̄ stat. ce-

deret dies. vt. C.

de cadu. tol. s. i.

t. (Arserit. sine culpa heredis. vt. l. de lega. i. domus.

r. l. si mō. r. l. qd si nulla. Item bene dicit pars. nam si to-

ar arserit ante diē fideicomissi cedē-

te: r. cādē heres sua imp̄sa re-

fecerit: deducēdā esse imp̄en-

sam ex fideicomisso pstat. r. si

sine cōdūctione domū tradi-

derit: posse p. d. incerti: qua-

si plus debito dederit.

v. (Deducendam. antecip soluat.

x. (Cōdici. s. possessionē ipsam. i. detētationez. vt sic p.

imp̄s retineat. sic. l. de imp̄. l. qd df. s. dos. sed con-

tra. s. eo. si in area. g. l. z. si is. sol. hic existētē ditione le-

gatari. hz dñi. ab herede qd a testatore: cu. vna psona

videant. r. l. hz dictionē. vt ar. in auf. de iureiu. a. mo.

ps. s. i. col. v. vel hic area edificatis eiusdē heredis non

testatoro fuit. ibi altera elius. s. cui soluebat. r. hic. pui-

dere etiā legatario voluit. s. nō. vel certe dici p. qd fuit

defuncti nō tamē erat legatarius: qd sub p. d. fuit lega-

tum vel in diem incertum. vt in p. n. notile. et ideo in-

terim est heredis. vt. l. ad filie. l. i. s. serui. Azo. que idem

est cum puma.

y. (Incerti. uno indebiti. vt. s. e. indebiti. s. i. s. ibi con-

Liber Duodecimus.

dicit possessio quod est certum. hic retraditio ut habeat detentatione no possessionem sic factum. vt. Ide cura. si consilio. quare non habet locum indebiti sed incerti. vt not. s. eo. sed si me. s. i.

a. Opere. fabiles. s. vel artificiales quas repetuntur estimatio. alie emi.

s. obsequiales iure naturali debentur. vt. s. e. si non sorte. s. libert. et ideo non vident posse remitti. vt. s. solu. ma. alia. s. si pacifca. s. ar. s. de solu. s. tichus. s. naturalis.

Q uod pupillus tutoris alterius cum duos haberet.

c. Natura. vt. s. de ac. r. ob. l. pupillus. r. s. d. ac. he. l. more nro. r. isti. q. ali. s. vel non. s. nuc admo. s. p. s. de noua. l. i. in fi. vbi dicit eu naturaliter teneri. So.

dic q. h. obligavit se ipi tutori. vt argu. s. de auc. tu. l. pupillus. vi de ifante h. dicit. ac.

P ene. repeti.

vt. s. de solu. id q. pene. i. regu. iur. l. qd a q. q. eti. si possit debitor retinere ante soluat: q. pos sit purgari mors et pena euntia. vt

s. e. l. qui ob rem. U. dic pene. i. r. f. re. vt. s. e. si no for te. in pn. Uel pone. vt. C. de fidei. l. fancinus. ite qd dicit non repeti. scz ab eo cui soluit: nec etiam ab

alio si propter suum factum soluit. vt. s. de procura. qui

proprio. s. penam.

S quis iurasset. ex delatione actoris. si emi no eet de latu seru. sibi ei. r. c. vt. s. de iurecur. l. i. i. respon.

f. C pecuniam. post hoc iuramentum preslitum. et dic solutam per errorem.

S Dicendum est. quia per iusuradu sublata est naturalis obligatio. vt. s. de solu. s. tichus. s. naturalis. et. s. de iurecur. l. fina. Accursius.

B epetitio. solutu est. hoc si nole debentis soluat: se pte. q. est. s. q. in nole debentis h. d. soluit de h. d. tate

deducit. vt. C. de peti. he. l. s. h. d. tate. r. facit ad h. d. l. de noua. si q. delegauerit. et. s. de do. exce. pure. s. si et. s. i. is. repeter. vt. s. de her. vel ac. v. l. i. s. i. r. s. pe.

Q ui heredis nomine. vt procurator.

N o pt. s. heres si ratu habeat. vt. s. eo. si. pecu-

rator. et hoc si co-

sumenti sunt. m. Corpali. i. sp. n. n. num. de q. dixi non sunt spes: s. quattuor

spes: s. Joh. Uel sub audi. s. alia. n. et n. et n. res. sunt coriales. vt insti.

de re. corpo. r. in - corpo. Accursius

N debitam. I fidei. s. or. actio. m. d. a. t. o. S. stipulato.

r. c. d. i. indebit. p. H. abeas. ar.

c. tra. s. de ac. he. s. si. q. s. alicui. in fi.

q. Uideri idipz. no. cu. qd m. a. d. t. ea q. er. eo. sequim.

tur vident m. a. d. a. t. s. e. s. i. p. u.

r. t. b. i. ob. i. s. i. p. u. r. t. s. i. q. s. i. n. l. o. r. s. i. n. p. h. i. b. i. t. o. r. t. c. u. m. q. d. p. h. i. b. e. r. t. o. m. e. i. d. p. h. i. b. e. r. t. o. p. r. q. d. p. u. e. n. t. i. d. i. l. b. v. r. t. s. d. s. p. o. s. a. l. o. f. o. s. e. d. h. e. s. j. d. o. p. e. n. o. n. n. c. e. l. p. c. u. r. a. t. s. s. i. e. d. s. u. c. e. s. e. d. i. c. l. i. s. v. n. u. s. q. s. a. r. d. e. b. o. p. o. f. l. t. u. t. o. z.

T uo nomie hoc exprimedeo in solutione forte. q. p. putat se suo nole ee obligatu. r. sic

si eet debitu no li-

berare ipso iure debitor sed p. excep. vt. s. man. l. pa. p.

s. Soluerit. r. hoc casu loquit. s. e. frater. in fine.

t. Repetere posse. s. s. s. e. l. s. i. s. t. i. c. i. u. s. sol. vt. ibi.

v. Per ignorantia. vt. s. man. si procurator. s. si igno-

rantes. r. l. s. fidei. s. in pain.

Q ui. p. misit si aliqd. puta si in capitolium ascendero

Q ego stipulato. r. qd dicitu videbit fecisse. i. no vt

solutu qd. p. misit. r. i. o. r. e. p. e. t. q. sufficit ad cam indebi-

t. r. t. s. e. sufficiat. E. n. o. inter hec s. b. si r. e. l. no e. r. i. n.

q. v. r. i. g. facit coditione. vt. h. r. s. de s. b. o. ob. l. h. m. c. i. u.

f. r. l. quodcuq. s. no solu. r. i. o. p. r. e. t. q. d. i. n. c. r. i. m. s. o. l. u. t.

vt. h. r. s. e. l. sub coditione. q. q. in refer. vt. ibi. s. y. o. l. u. t.

De condi.indebitti.

fo. CCCli.

t cū voluerit, nā pma luttis. sc̄a vtilia ē. vt. i. de h. ob. l.
cēlēmis. h. si. r. d. leg. iii. fideicōmissa. h. sic fideicō.
a. C. B. s. stipulatore. Accur.

b. C. Dederit. putans se teneri. als nō repetet si sciens

erit. vt. s. eo. l. r. i. de regu. iur. l. cuius.

H 3 solis. q.
H quo mō. vel
p sev' galios vt p
pcuratores cop.
d proficiat. il-
li cui data ē ab il-
lo cui soluo idebi-
tū. vt. C. si cer. pe.
L. non aduersus. r.
C. ob. l. pe.
h qd si ille non est
soluedo puta cui
est solutian i sub
fidu' ille cui profi-
cit conuenit. ar. q.
sc̄iā cām lucrat-
uam h̄z forte als
nō. vt. s. de eo per
quem fac. erit. l. fi.
Q in prin.

Q uod quis.
hac mēte. nō hoc
exp̄so: vt exp̄so s̄
altero nō. Mēte-
te. alioq agi pre-
scrip. h. vt. C. de-
re. p. mu. l. reb'. et
h. e. l. in prin. et
not. hic sciēnon
repetere. vt. s. e. l.
r. e. de inoffi. testa.
l. eum. q. i.

Ex quibus cau-
sio. qdē. po-
ne casuz. vt. s. e. l.
si in area. r. J. ob-
cep. do. l. paulus
r. n. naz ibi habe-
mus retētione. s.
si possidem'. non
aut p̄tētioz. si nō
possidem'. t̄c nō
loquiti fatu repetēdo idē p̄tēt: vt qdā dixerit. r. idē etiā
in sib' casuz dicas. h̄b̄i psonal obligat' excepto tu-
tus sum si soluo nō repeto. ē aut h̄ huic. l. s. e. ldebiti. h. i.
Sol. nō p̄dicent nūm alieni respectu p̄petatis. s̄ respe-
ctu posseſſioz. r. dic qnūlō mō obstat: q. nūmoy alieno.
nō habeo retētione q. dno nullam possum obſcere
exceptionē. s. ego habeā posſeſſione. nō enī h̄fē posſeſſo-
nē. r. h̄fē retētione. Itē ar. h. s. e. q. excep. h. pe. s̄ dic vt
ibi not. in ſolutione p̄tētioz contrarū.

Damus. p̄tētā. sic etiam exponim̄ h̄c verba. r.
de condi. r. demon. l. ſita legatum. in fi.

h P pecunie. hoc qn̄ ſoluo nō qn̄ me p̄tē debere: s̄ qn̄
donare velim. als repeto. vt p totū h̄c ti. als nō habe-
ret locū h̄c titul'. nec ob. s. e. l. elegāter. in p̄n. q. est h. nā
qn̄q er. bñ dico q. ibi credebat se teneri efficacis ex trāſac. l. z em
nō ſemp actio ex transactiōne naſcat. vt. C. de trāſac. ſue
actio apd. m̄ qn̄q naſcat. vt. i. eo. ti. l. cu. mota. r. l. ſi. p fundo. et

ſic ibi putsabat ſe teneri pſcrip. h̄bis. v. l. putabat p ſtipu-
latiōez iterueniſſe trāſactōez. Itē r. tūc cu. dico repenitio
nē nō ſupelle. ſi th̄ appaſeat eiū nō als fuſſe datuz repe-
tit. vt. h. d. 2di. r. dem. o. l. cu. tale. h. falſa. r. l. dem. o. ſratio.
h̄alia rōneyideſ q. repeteſe nō poſſit qn̄ als nō erat da-
tur. q. r. tūt' eſlex-
cep. tōe dol. vt dīc
p̄dict. h. falſam.
ſoluēs g. non repe-
tit. vt. s. eo. l. q. ex-
cep. h. ſhoc p̄t̄ ada-
mutti i legato. ſ. q.
nō repeteſ. h. ſe-
cuſ ſel cum nulla
excep. tutus ſolue-
rit. cum adverſa-
rio nulla cōpetat
actio hic. h. ibi cō-
petebat. Accur.

q aliqd a te p̄secutus ſim: vel
q. aliqd a te factū eſt: vt etiā
ſi falſa cā ſit repetitio eiū p̄e-
cunie nō ſit. ob rem vero dat
vt aliqd ſequat: quo nō ſequē
te repetitio eius cōpetit.

C iſta eſt fortis lex. Soluti-
nē indebitē ſi nō eſt trāſlatū do-
miniū vēdicaſ a domino. ſi eſt
trāſlatū 2dicit ab eo imedia-
te ad quez in veritate ſpectat
vt euitetur circuitus. h. d. B.

H is ſolis pe. Mode.
cūnta condicitor quib'
quoquo modo ſoluta eſt: non
quibus proficit.

C ſoluens ſcienter indebt-
um non repeteſ. B. O ſpo.

Q uod quis ſciens inde-
bitum dedit hac men-
te: vt poſtea repeteſ: repete-
re non poſteſt.

C Qui h̄ ſola retētione ſol-
uene non repeteſ. Bar. I. dē.

A x quibus cauſis reten-
tionē quidem' habem'
petitionem autem non habe-
mus: ea ſi ſoluerum' repeteſe
non poſſimus.

C ſatum ob cām de p̄terito
no obligatorū nō repeteſ: da-
tuz vero ob cām de futuro cā
nō ſecuta repeteſ. Bar. I. dē.

D Almus aut ob cauſaz:
aut ob rem. ob cauſam
p̄teritā. velut ſum ideo do

h. obli. h. i. r. no. s. eo. ti. l. indebiti. h. ſed ſi nūm.

p. C ſius. mutuorū personarū. i. mei cui ſolunt ſunt.

C Peterē p̄t̄. hoc tō q. p̄teſtātē ſui dedit q. ſi dona-
tur ipi ſuonō tñ voluit q. penes dñm remaneret pecu-
nia. r. ſic lōga manu iterueniētē viderē dediſſe ipi ſuo. nā
celeritate ūtēdaz. actioni inf. ſe. i. acutūvna acitēz. oc-
cultari. r. vt. h. de dona. inf. vir. r. vxo. l. i. h. ſi. et ſic ſi itē
ſu. eēt libera pſona h̄eret p̄ditionē. igil. ſi ſit ſu. acq-
rite ē dñ. r. ſic dñ de ſtricto iure: h. ſi ille nūq̄ ſuit
ei. p̄pōſit. vt veller nūmos penes dñm eē. benigni' eſt
r. eſt i. duob' q̄tēas: r. q. p̄petat ſi ſuo donare voluerit:
r. q. recta via: vel dic q. dedit mādato ſui volēs donare
r. ſic ex mādato ſui obliq̄at' eſt ſ peculio dñs ad illa. r.
r. ſi nil aliud ſit in peculio: q. illa videnſ eē in peculio. vt
r. ſi ſeſ. l. de pecu. l. de poſſu. l. p̄n. r. ſi cedat 2dief. indebiti. ſatis
eſt. vt. h. ſi ſeſ. l. q. debet. r. ſim ho. l. ſi. dic recipere ex
iure ceſſo agēs. Si qn̄as quare nō datur dñm rei vēdi. de

ſi iij

Liber Duodecimus.

stricto iure pecunia extata cu longa manu interueniente
videat puenisse ad seruū nā dico q̄ non das. vt. l. ad ma-
cedo. s̄z et si p̄f. h̄. R̄. q̄ si iste serū erat libera persona ei
nō daref. quille nō trāstulit dñi in accipietē. Ite no. h̄
In Azo. de circuitu tollēdo. sic. C. cōia de leg. l. i. in pri-

Circu: t. l. si cui plus p̄g
tusvitā legē sal. videam".
dus est. t. C. de ac. r ob. l. s̄
obv. r. l. si in solu-
tū. et. C. delega. l.
ex legato. et. C. de
arbi. l. ne in arbi-
tris. l. fi. r p̄ quas
glo. no. acq. l. fi. et
C. de emanci. l. l.
fi. r. s̄. e. nō est no-
uu. ar. h̄. l. ad lege
rho. de lac. l. i. i.
p̄. et. phoc est. s̄.
vſufru. quead. ca.
si vſufru. michi
in pain.

Ex his oīnibus causis
que iure non valuerūt:
vel non habuerūt effectū: se-
cuta per errorē solutione con-
ditioni locū erit.

CEx locatione predonis nō
copetit actio domino. item ex
locatione serui vel vñi non re-
cte soluit predoni sed solu-
tū vt indebitū repetitur. h. d.
hec lex est singularis et nota-
bilis. glo. dividit in tres par-
tes. dic vt in ea. Bar. **I**dem.

Svibana predia loca
uerit pedo: q̄d merce-
dis noīe accepert ab eo q̄ sol-
uit nō repetetur: sed dñi erit
obligatus. Idēq̄ turis erit r
in vecturis nauīi q̄d p̄dloca
uerit aut exercuerit. **I**tez
in mercedibus seruōi quoū
opere per ipsum fuerint loca-
te. Nam si seruus nō locatus
mercedem vt dñi predoni re-
tulit: non fiet accipientis pe-
cunia". q̄ si vecturas nauim
quas dñi locauerit: itē p̄fesio-
nes insulari accepert": ob in-
debitum el̄ tenebitur: qui nō

Svibana.
distingue
tres casus hac. l.
"prim" q̄d lo-
cavit et mercede vel pensionē accepit. Sechduis quādo
ipem seruus se locavit et mercede accepit. Tertiū quā-
do dominus locavit sed pedo exegit.

e **i** p̄dedia. idē in rusticis si p̄fem est in pecunia que
est vera locatio.

f Repetef. siue dicas. i. nō repetef interim s̄i ip̄e p̄do
dño tenet planū est. siue dicas. i. iure non p̄dicit q̄ soluit
rāp̄ idebitū cū ip̄e. s̄. p̄do dño teneat. similiter planū est.
g Obligatus. s̄. pedo. **h** Quas ip̄e. s̄. pedo.
i Exercuerit. s̄. ip̄fem.

k Per ip̄m. p̄donē. hec ola eīn in pe. he. veniūt. vt. s̄.
de pen. here. l. ancillaz. r. l. mercedis. r. l. si q̄s. h̄. si.

l Non locatus. s̄. a predone. sed ip̄fem se locavit et
mercede retulit predoni. vt. i. sicut domino.

m Pecunia. ut q̄ dominus seru vendicat extantē et
consumptam condī. a predone.

n Accepert. a conductore.

o Et. s̄. conductori.

p Soluēdo. s̄. p̄doni. n̄i p̄do dñorestituerit. vt. l. de

solu. q̄ hoīem. h̄. si p̄do. s̄. certe imo videt liberat̄. ppter
iusta ignoratiā. vt. l. si. h̄. si. q̄ est. h̄. sol. hic nullum
mādatū itercessit: nō eīn dñs mādauit. p̄ductoriū. vt. sol-

ueret istū: nec illū vt recipiat. vñ ignoratiā nō p̄desi. vt. l.
de solu. q̄ hoīem. h̄. si nūllo. itē arg. q̄ ad mediū casum. l.
depositi. l. h̄. si rē a seruo. solu. vt ibi. q̄ ibi. q̄ stat. hic nō.
q̄ Solet. regula est vulgaris vt fruct̄. s̄. p̄sumptū p̄di-
can. vt hic. r. C. de 2di. ex. lege. l. penul. r. l. de pig. ac. l. si
p̄gnote. q̄ si p̄do.
q̄ exponit h̄. vt. l.
illū obtineat fru-
ctis. q̄ dñi fuerint
scilicet ab initio: sed
p̄flesa. q̄ p̄sumptū fues-
rūt a p̄done. vt di-
ctis legib. p̄z. r. in
medio casu huius
mātis q̄n seru. fe-
mer locauit: r. mer-
cedē retulit p̄do-
ni rāp̄ dñi. si em-
biti incertū esse tempo-
ralis sit: an p̄petua exceptio-
nis defensio. Nam qui ne con-
ueniatur donec titius consul-
fiat pacifetur: quia potest ti-
tio decedente p̄petua fieri ex-
ceptio q̄ ad tēpū est: titio cō-
sulatū in eunte summa ratiōe
dicetur q̄d interim soluit re-
peti. vt enim pactū q̄d in tēpū
certū collatū est nō magis in-
ducit cōdictionem. q̄d si debi-
tor ex die soluit: ita p̄orsus
defensio turis que causam in-
certam habet cōditionis in-
star obtinet.

Cubia exceptionis perpe-
tue causa dubitate pendente
habet vim exceptionis per
petue. h. d. **B**. **I**dem.

Sufficit ad causam inde-
biti incertū esse tempo-
ralis sit: an p̄petua exceptio-
nis defensio. Nam qui ne con-
ueniatur donec titius consul-
fiat pacifetur: quia potest ti-
tio decedente p̄petua fieri ex-
ceptio q̄ ad tēpū est: titio cō-
sulatū in eunte summa ratiōe
dicetur q̄d interim soluit re-
peti. vt enim pactū q̄d in tēpū
certū collatū est nō magis in-
ducit cōdictionem. q̄d si debi-
tor ex die soluit: ita p̄orsus
defensio turis que causam in-
certam habet cōditionis in-
star obtinet.

CEx solutione intoris cōpe-
nit p̄dictio ipuberi. h. d. v. l. f. c.
Indebitū solutū p̄ tutorē cō-
dicitur a pupillo. Bar. **I**de.

possessor. h̄. sed si forte. et. l. item veniunt. h̄. pe. fm. Azo.
r. Tunc locū habz. s̄. in medio casu. nā ad eū m̄ se re-
fert regulā: nō ad primū vel ultimum. Accur.

Sufficit. cōsul fiat. vel sane mētis cum sit furiosus.

vel si s̄. s̄. s̄. vt. C. dev. vſufru. l. Abiguitatē. h̄. sin. sit.

t Conduzione. i. repetitione p̄ cōdi. indebi. quā si ex

te. r. vt hic. r. s̄. e. l. in diem. Accur.

v Ita p̄orsus. et scno. quattuor. p̄portionalia. duo
p̄ma hic. p̄mittis. s̄. cōtici" crit. p̄sul. itē. p̄mittis pure s̄.
pacifcor. q̄ nō p̄tā n̄i q̄ tica" ent. p̄sul. v̄trags enī. cōdi-
tionalis est et tō v̄trags repetit. vt hic. r. s̄. sub 2di. sit
enī cōdicio p̄ cū r. similita. vt no. s̄. e. l. q̄. p̄missit. Aliā duo
sunt. p̄mittis v̄sq̄ ad pascha. vel pure. s̄. facio p̄actuz de
nō p̄tēdo v̄fig ad pascha. hec ambo sunt in diē r. nō res-
pect solutū. vt hic. Et sunt hec. p̄portionalia hoc casu.
nō als. vt. l. de iure do. iu. et. l. de duo. re. l. eadē. q̄ sunt s̄.
s̄. in 2di. indebi est sp̄alvert sint. p̄portionalia. pp̄ fa-
vorabilem cām repetēris q̄ certas de dāno ritando. vt. l.
de regu. iur. l. nō debet. r. l. in re obscura. nā r. hic magis
attēdit. q̄ exceptio potest esse p̄petua q̄ temporalis. alii
autē hec non sunt. p̄portionalia vt ibi.

g Cōdinōs. i. stipulatiōis cōcepte sub p̄dictō. Azo.

De condi. indebiti.

fo. CCC lli.

Et no. hic in indebito qd dies certi p. aditio est. sicut i. vltimi voluntab. vt. i. de leg. i. talis. q. i. de p. et dem. dies. et hoc si est certi existere. si autem certi sed nesciit.

C qm non copet repetitio. vt. s. e. nam si cum.

C Um indebitum. p. dictio est. s. et si de numeris pupilli

solvat. Id credo

et si sunt tutori. vni

ipse tutor hanc pecuniam in act. tute-

le copesat. vt. s. e.

L. procurator. in fi.

Si in iusta ignoran- tia dicat soluvi-

se qui factum tuto- ris lex iteratur

ipuberis. aliquis

si sine iusta igno-

rata h. est. vt. disti-

guit in bo. si. pos.

hereditatis. vt. s.

de peti. here. qd si

possessor. et. l. pos-

sessor. bo. si. Azo.

Id est. h. h. d. et. h. d.

l. et. h. d. et. h. d.

parte. na veritate inspecta debet tertius h. f. parte primi q. vacat inspecta vera opinione testatoris. q. viuere pm si credebat debet assent alii h. f. et hoc p. ualeat. vt. i. d. here. insti. quo loco. h. f. Vel dic. q. in veritate erat seru. f. sens. tena fecit cu ingenuum. vt. s. de sua. ho. l. ingenuus. f. fm

hoc manumisso. i. manumisso. v. erat liber. sed nichilomin potest ei relinquere. q. p. cotinere q. fieri seru. f. vt. i. d. fidicō. lib. l. generali. h. si homini. et sic non est impossibilis. sed ar. contra. h. de fr. ob. iter stipu. h. sa cram. Accur.

f. h. Sine iudice. als non repeteretur. vt. l. m. si fidei ussor. h. in old.

s. h. Ingenu. i. manumisso. in alio testamēto.

S. h. fidei ussor. i. d. fidei ussor. f. acceptilatōne fm q. s. f. d. a. z. Hoc novālet q. sic etiā liberaretur re. g. ph. vt. i. d. de acceptil. et p. i. r. i. s. u. r. a. d. h. f. si fidei ussori. Dic ergo. f. p. a. c. t. o. p. o. n. a. l. n. i. n. i. r. e. vt. i. d. eo. l. c. u. i. s. h. f. d. e. i. s. s. o. r. i.

i. h. Nō obserit. i. q. soluerit. k. h. Per errore. nō credes a fidei ussore solutu. l. h. Soluerit. an teq. repeat fidei ussor. et sic videlicet ultima solutio in debita. f. non est ut hic dicit.

m. h. Si. i. h. u. s. immo proprieponi potest. Azo. I. h. u. s. a. b. s. o. l. u. t. u. s. i. si absolu. est verus de- bitor. et solueret postea nō repeteret. vt. hic. i. h. s. i. u. d. e. x. et ar. i. d. de pecu. eo. p. h. h. e. n. a. et sic multomini codēn- tus repetit. Nō dico in casu pmissovi soluti p. dētē iu- dicio q. ibi possit codēnari vel absolu. nīl ab obserua- tie iudicii. vt. l. s. i. de g. p. e. et. t. p. ac. h. f. i. quo casu etiam si pu. solu. nīl repeteret. f. q. condēnat. el. Vel dic. q. codēcasu loq. p. q. f. soluti p. dētē iudicio. f. extra iu- dicio etiā actor negat sibi soluti q. re. affuerat. actor non plene p. bat debiti nec reus solutionē. certe ab solu- tur reus. nec tamen repetit prius solutum. et multomini- nus repeteret si actore plene probante codēnatur. nam- tume soluere etiā secundo tenebatur. nīl si prober primam

h. u. j.

Liber Duodecimus.

solutionē. i. ex q̄ non probauit in iudicio priore: videt redire ad non causam. pm aut pum intellectū q̄ soluit post absolutionē: dicas q̄ ab solutio fuit facta sic: absolu

to te penitētis creditoris: q̄ non probauit. si au-

tem dixerit: pronuncio te non debere vel non debuisse

vel non esse debitorum. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

posita a debitorū cōdī. id. p. s̄. n̄. l̄. p̄. b̄. debitorū: q̄

n̄. eſſ. debitorū: et

creditorū s̄. v. l. et. p̄. b̄. bare q̄ n̄. admitt-

erem. tunc bene repereret: quia p

in legato: quia in contractu statim perfecta est obligatio. vt. l. de peri. et co. rei ven. l. q̄ si pendente. s̄. pe. Uel repereret fin. Jo. an sint due stipulationes vel duo legata. ut patet per hoc q̄ bis est apposita sumptio sine. et sic due sunt conditiones. an sit una stipulatio vel legatum: q̄ si

en̄. h̄. et. d̄. membra: ut ponat ibi

semel tantu dissi-

ciū. conjunctio-

sine. In primo ca-

su non cedit dies

nisi alterius exi-

stat: quoniam in-

certus esset cui le-

gati dies cederet

ante conditionem.

In secundo statim

cedat. arg. l. de co-

di. et d̄. om̄. hec scri-

ptura. r. l. o. re. du.

si is q̄ ducenta. s̄.

vtrū. quasi spre-

uerit testator: tale

conditionem. s̄.

hec solu. novale.

et in hac et in illa

l. b̄. appo. l. b̄. b̄.

sine. Tu aut potes distingue ista: an fuit apposita certa tēp. pura des illi. x. si nauis venerit ex asia tripli-
tia etiam nō venerit dabis nam tunc ante solutū nō re-
petitur ut ibi an nō fuit apposita: et tunc obtinet quod
hic dicitur. vel dic ut ibi notau. Illud quero an antea
vna istarū existat possit agi si non est solutū. R̄. nō for-
te ut arg. l. de ver. obli. si ita q̄ stipule. Itē an huic p̄
objici cōpenatio. R̄. vt. l. de cōpen. l. etiam. Accur.

d̄. C̄. putant. sed male fin quoq̄ dā. nec em̄ potest videri
quare aliud sit in isto casu r̄. in superiori: vbi promisit si
nauis venerit ex asia sine nō. nam et hic incertum est et ex
qua causa solutū fuit sicurib. Tu dicas fin. Azo. et Johā.
q̄ bene dicunt. nā et in superiori casu pura est stipulatio
nā qui tales cōditiones aponit clare ostendit omni di-
lationi se velle renunciare et pure debere. vnde si p̄ posse
solutū sine tunc nōdū venire nauis ex asia: ex ea cā vi-
detur solutū sine venerit ex ea: et ideo denegatur repeti-
tio. At in altero vbi pure promisit: et si posse ei volenti
sub cōditione. p̄mitto: et creditor pure obligationi vides
renunciare: et ego dilationem cōditionis induco. vnde
si interim soluto repeto quasi sub cōditionb. duab. sim
obligatus. vt. l. de adumen. lega. si legatum pure. i. r̄. et
l. legato in unilater. r̄. s̄. si cer. pe. l. pecunia. Itē q̄ incer-
tum est vtrū sit tēp. r̄. alii dicunt hic corrigi respōsos
neim factam superiori casu: et fin. diversas expositiones
variabilis demonstrationē hui. p̄nominiis hoc. Azo.

e. C̄. Pure. quis alius pure: alius sub cōditione nouā di-
alo promisit: et alter interim soluit. hec ei nouatio valeat
ita demū si cōditio existat. als in pumam redim⁹ obli-
gationem. vt. l. de noua. l. quotiens. r̄. s̄. de pac. l. in per-
sona. s̄. fina.

f. Disſimile. q. d. in hoc differt asuperiori casu. qm̄ in
stipu. r̄. s̄. in eo q̄ def. repento nō est disſimile. nam in
vtrō datur fin. Johā. Alii dicunt hic corrigi respōsos
neim factam superiori casu: et fin. diversas expositiones
variabilis demonstrationē hui. p̄nominiis hoc. Azo.

U. Utōres. soluerunt. ultra debitum.

U. Bonis. ad soluenda omnia debita q̄ debetur
creditoribus hereditariis.

S Debeat. s. creditores q̄ receperūt ab alijs creditoriū.
b **D**olo. s. si dolo tutoris esset factū repeterent creditores nō solum qđ amplius solutū esset. s. etiam pro rata portione ei⁹ qđ debebat & est solutū. vt. i. de bo. auct. iudi. pof. si nō expedierit. s. i. q̄ in frau. cre. l. pupill⁹. s. pupill⁹. tutor aut̄ non cōuenieit nisi forte cum illi non sunt soluendo: et tñc actione de dolo vt. s. de dolo. ideo q̄. et. l. nam.

c **P**upill⁹. sc̄ s. absento.

d **A**lijs. qbus nichil est solutū.

e **S**ui debiti. s. eots quib⁹ solutū est. in eo aut̄ qđ re debet distinguere etiam bona iā possessa an nō. vt primo casu reuocetur: t. p̄ rata di stribuatur qđ est solutū vni etiam sine dolo solutū sc̄o non. vt. i. de his q̄ in frau. cre. l. qui aut̄ s. sc̄ dū. t. s. & minori. similier. itē an ex torit ab iniutor̄ a sp̄otaneo accepit. vt p̄lo cāu re uocet. sc̄o nō. vt Ique in frau. cre. l. pupillus. in fi. Itemno. creditoriū dari cōdictio nē debiti: nec est noui. vt. s. e. l. nō est noui. sic. C. de non nume. pe- cul. si cui.

F Ideicomis- sus. nō debitu. q̄ restm nō solēne. v̄l q̄ defalcari poterat

s **D**ebetur. vt. C. ad. l. falc. l. si. s. sic solutū non repe- tur. vt bene faciat hec lex ad ti. vt hic. i. C. de testa. l.

N **E**ratius. liberet. casus aut̄ ille vt qđ solutū & ex ea cōtingat liberatio: & indebiti naſcaſ adictio nūm̄ ſ reperit. vt dix. s. eo. cū i. ſ. ſideiūſſor. s. qđ ſiciūlter debitu m̄ ſolutū: nō eade ſolutio part̄ liberatioē ſ repetitioē. R̄. vt. s. e. cū i. ſ. ſi. Itē ſ̄ canōes ſi iurau. me ſoluere ſuras teneor ſolueret. repto. vt ex d. ureu. c. t. l. **D**ederit. imo videt q̄ repeatat & nō liberaſ. vt. i. de ſolu. cū qđ ſ. ſi hoilem. q̄ elſ ſ. vt autē hec & alia ſoluaſ distingue cū q̄ promittit hoilem: aut in genere aut l. ſpē ſi in genere ſolvens ſtatuliberū ſequit nec liberaſ. vt. b. l. de ſol. cū d. ſ. ſi hoilem. t. l. ſi nichil. Inē parte ſtichi ſoluta nec pro parte liberatioē defungit. vt. i. de verb. obli. l. t. in p̄in. ceterū ſi in ſpē. ſiquidē ſtatuliberū ſuo facto: vt q̄ ſeruū ſuū erat ſolutū: non liberaſ nec repe-

tit. vt hic neratius dicit. si vero ſine facto ſuo ſtatulibe- rū ſolutū: vt q̄ alienus ſeruū erat: nec repeterit & libera- tur. vt. i. de ſtatulibe. l. ſtatuliberū in medio ſullud. et de ſolutio. ſi nichil alienū. Azo. vel in illa. l. ſtatuliberū. nō erat in mora. hic ſic.

et̄ia manumifſſu. **B** **T**ipho.

S Id qđ dñs ſeruo de- bult manumifſſo ſolue- rit: q̄uis existimans ei aliquā teneri actione: tamen repete- re non poterit: quia naturale agnouit debitum. vt enim li- bertas naturali iure con- tinetur: et dominatio ex gētūm ſture introducta eſt: ita debitti vel non debitti ratio in condi- tionē naturaliter intelligen- da eſt. **P**aulus.

I N summa vt generali- ter de repetitioē trac- mus. Sc̄tendum eſt dari: aut ob transactione: aut ob cau- ſam: aut propter conditionē: aut ob rem: aut indebitu. in quib⁹ oib⁹ queritur de repe- titioē: et quidē qđ trā ſactioē nomine datur: licet res nulla media fuerit: non repetitur. naz ſi lis fuerit hoc ipsum q̄ a līte disceditur: cauſa videtur eſſe. Sinautem euidentis calū- na⁹ detegitur: et transactio i- perfecta eſt: repetitio dabitur. **C** Id quoq̄ quod ob cauſa- dat: puta q̄ negocia mea ad- iuta ab eo putau. licet non ſit factum: q̄ ſeruū ſuū ſuis

k **D**ederit. pe- tentē tamē hoilem exceptiō ſubmo- uebo n̄ ſi hominē reddat. vt. i. de ſo- lu. l. ſi ci aurum.

S Id quod.

S existimans. ignorans ius. nā ſi factū repetit. vt. i. ad mace. l. fina- m. **G**entiū. ſm qđ p nullo ſit ſer- ui. vt. i. de reg. iur. quod attinet. **N** omne ius appellat ibi cuius pre- ter naturale.

n **R**atio. l. ius.

o **I**n cōdictio- ne. dāda vel non. azo. patz q̄ obli- gatio ſuit ſeruo et in ſeruitute q̄ ſita. Sed h̄. i. de acq. he- re. l. placet. vbi di- cit q̄ etiā momen- to non reſiſtet pe- nes ſeruū quomi- nus ad dñm ſtatū vadat. Sol. ibi de ciuili acq̄ ſtū. ſc̄ hereditatis dicit ſc̄m q̄ ſeruū pro nichilo ſit. vt mo- do dixi.

p **N**aturaliter i. considerato an- naturaliter tenca- tur dñs vñ nō

N summa. l.

vt breuiter in ſi. ti. perſtrīngam⁹ que. ſ. dicta ſunt.

r **O**b transactionem. ſ. unplendam.

s **A**ut ob cauſam. ſ. præteritam.

t **C**onditionē. legatu implendā. vt. i. e. ſ. ſed agere.

v **O**b rem. futurā. Jo. vt. s. e. l. danus.

x **A**ut indebitu. ſ. quasi debitu. Joh. et de his oib⁹ per ordinē ſubſicit. ſ. nōne duo mēbia. ſ. aut ob cauſa aut ob rē ſufficeret. p oib⁹. R̄. vtq̄ cūnon ſint predi- cte oppoſite ſpēs: ſ. quedā ſuū ſit ob rē: quedā ſub ob cām. ſ. hoc id egit vt diligentius responderet in ſin- gulis. ſic in ſi. qui. mo. teſta. inſir. ſ. alto.

y **N**ulla. l. licet nil debeat: ſi tamen erat vt ſubſicit hic. t. C. de transac. l. ū.

z **D**iscedis. in p̄petuū. nā ſi ad t̄p̄ ſi nō videt cā ſecuta- vt. s. e. l. eleganter ſ. pe. ſed an p ſine cā. arg. q̄ ſic. vt. s. de trā ſac. l. cum hi ſ. ſi quis de alimentis.

a **C**alūna. ſ. in iſtēte: hoc eſt actore. ſecus in reſiſte- te. l. reo. q̄ nichil yalet transactio. vt. C. de trā ſac. l. ſub

Ad modum ſuū

Liber Duodecimus.

preferit. sed Rog. idem dixit utroque per. I. istam. ite. S. C. de plus peti. l. i. in f. vbi dicit trahat. etiam p. dolu factam valere. Sol. referat an transactio fuit super p. dolu. vt hic an super dolu est p. dolu. vt ibis in Bul. t. h. vel dic q. ibi non per dolu facta fuit transactio super dolu. als etiam tunc non valeret. vt. C. de

Dolus
volenti
nō inferit
trahat.
a. Nō posse nā
volenti dolus nō
inferit. vt hic. t. C.
de trahat. cū dona-
tions. Et intelli-
ge quod est hic mi-
si forte als non
esset donatur. vt
J. de 2di. t. demō.
I. cū tale. S. falsam
et sic etiam intelligi-
tur quod ē. C. de
fal. cau. adie. l. i.
et plene dixi. S. eo.
l. damus.

b. Sed agere.
hic incepit tertiu membra. a. 30. Et
construe sic. agere possum. s. p. condi-
tione inde. vel cō-
di. ob causaz. pos-
sum dico ut repe-
tam qd dedi. ppf
cōdi. legati v. her-
editatis. s. implē-
da siue non c.

c. Nō p. hedi. s.
obligādi me. p. ad
mittēda h. d. d. tate:
s. ob cā: tō repe-
to qz causa. tē.
d. Nolui. sed
qz repudio. vt
J. de here. insti. tā
dubitari. q. est con-
tra. sol. vt dixim.
S. de 2di. ob cām
l. i. S. i.

e. Deder. cā implēde conditionis. Accur.
f. Secuta est res. nō michi s. seruo facta libero q. suo
arbitrio p. adire. vt lili. b. he. illi. S. alien. t. S. de lof. self.
l. nichil. in f. i. m. Et sic no. hic q. tps additionis in h. d.
tate insipit: s. in legato tps quo cedit. t. sic dno hoc ca-
su queret: s. seruo fuerit manumissus. vt. J. q. dies leg.
ce. l. s. p. o. f. e. h. f. i. l. i. v. l. u. r. u. f. u. c. Accur.

g. Repetitione. p. cōdi. ob cām. vel p. 2di. ob tur. cau.
vt. S. de cōdi. ob tur. cau. l. i. S. i.
h. Qui indebitu. hoc est exēpli de ultimo membro.
i. Part. vt. J. de sur. videam. S. i. t. S. i. S. an hec re-
stitutio statuit. huius actiois: an p. offm. iudicis querit
J. o. R. iure actiois. vt. S. e. si non forem. S. libertus.
k. Deducta. qz null. cāus. t. S. famili. her. l. f. d. d. s.
l. Soluto. in spē: putabat se teneri in certo sacco fru-
menti. sed si in genere nō preciū. t. tantūdē repetitur in
mutuo. vt. insti. qui. mo. re contrahi. obli. S. quoq.
m. Preciū. l. eliminationew,

n. Quis. nam haec actio iniquat. q. est locupletis
tenet. vt p. z. hic. t. S. e. si non forem. S. libertus.

o. Ad p. cū. valuit g. manumissio. s. q. potuit manu-
mittere q. sc̄tēr accepit: cū et tunc faciat furta. vt. J. de
2di. fur. l. q. m. R. ab initio i. grauit: s. postea didicit: t. sic
trahat. i. se dñlo
maumittit. v. libi
labit. p. sona. J. tē
t. de dona. causa
mo. l. s. i. sc̄i. v. b.
dicat p. donatari
cā mortis v. b. sc̄ie
bat q. poterat re-
uocari p. p. n. l. et
per alios multos
modo. v. t. s. i. c. r.
p. e. l. nō ois. J. tē q.
ro cur secus si he-
res hoem a se le-
gatū manumife-
rit: v. b. nō dislin-
guit sc̄es v. i. gno-
rā: nā sp. legata-
rio tenet. vt insti.
de leg. S. res le-
gata. R. q. utili-
tatem h. z. defun-
cto h. f. i. granu-
onera sustineat.
hic ali. non tenet
nā inquitū locu-
pletior factus est.
vt. S. proxi. S.

p. Nō tenebe-
r. sicut nec lega-
tari. cui solutu. est
legatu p. stia cau-
tione si ampli. est
q. g. l. e. fal. accipe
licet q. reddat:
nā si interim peat
nā teneat legatum.
l. g. n. debitor vi
deatur. vt. J. s. cui pl. q. p. leg. f. a. c. i. l. i. i. n. f. i. t. l. i. l. i.
q. L. i. us. lib. t. f. i. t. e. b. e. r. i. s.
r. T. h. d. i. t. a. f. s. i. p. u. n. i. t. a. d. e. v. t. a. d. p. a. t. o. n. i. s. h. a. g. a. t.
s. l. o. l. m. a. l. s. h. o. S. i. t. e. q. u. c. d. t. t. J. d. a. c. t. e. m. p. s. i. q. s. e. r. u. s.
t. C. i. n. d. e. b. i. t. u. s. i. p. e. s. e. c. u. s. s. i. q. u. a. s. i. p. u. s. e. q. u. i. d. e. b. e. t.
H. E. c. o. d. i. c. t. i. o. q. e. l. t. J. t. l. i. v. e. l. d. e. 2. d. i. i. n. d. e. a. c. c. i. p. e.
v. Q. b. a. l. t. i. f. q. n. d. a. v. l. o. i. c. q. r. e. p. o. s. e. l. o. t. o. i. s. h. a. g. a. t.
x. S. i. n. e. c. a. u. s. a. f. o. l. o. t. u. s. i. n. e. c. a. v. e. r. i. s. i. p. o. s. s. e. l. o. t. o. e.
y. C. o. s. u. e. u. t. h. o. f. a. l. l. i. t. i. m. u. l. i. c. e. r. i. s. i. p. o. s. s. e. l. o. t. o. e.
S. T. i. c. h. u. s. s. i. d. e. c. e. s. s. u. b. h. a. c. p. d. i. t. o. e. (S. i. n. t. e. r. e. s. s.)
z. A. n. n. u. s. s. a. u. r. e. o. s. b. D. e. d. i. t. s. f. u. m. m. a. s.
c. P. o. s. e. r. e. p. t. i. s. u. p. a. c. t. i. o. n. e. p. u. e. n. t. v. e. l. v. t. s. u. r. d. u. s. n. o. n.
r. h. d. e. t. q. d. g. R. R. f. m. y. p. d. i. t. o. n. e. i. n. d. e. b. i. t. h. f. l. o. c. u. c. u. c. i. s.
s. i. m. p. l. i. c. i. s. d. i. c. a. t. p. o. s. s. i. r. e. p. e. t. i. t. n. e. c. a. d. i. c. i. a. t. e. a. c. t. i. o. n. e. v. e. r. i. s. i. m. u. l. e. e. s. t. v. t. s. e. r. e. f. e. r. a. t. a. d. e. a. p. d. i. t. o. n. e. i. n. c. u. t. r. a. c. t. u. q. d. p. o. n. i. l. d. e. q. u. a. q. p. x. i. t. l. l. o. q. t. u. r. a. g. J. d. e. l. e. g. a. i. s. s. e. r. u.

pluriū h̄. t̄ ar. etiā s̄. e. in summa s̄. s̄. tagere. s̄. hoc nō placet eo q̄ q̄ h̄. soluit magis soluit ob rem futuraz et nō ob cām p̄terit. hec alit cōdictio p̄teritā causam re spicit. Itē bene sciebat se non debere: nō ergo h̄ locū cō dictio idebiti. vt. s̄. l. i. s̄. conditio ob cāz. vt. s̄. de s̄di. ob cau. da. l. dedi. h̄. s̄. liber. Azo.

a. C̄. Nō imputa uit. vt. s̄. s̄. ac. tute le itc̄r̄ ageret repellit ercep. rei iu di. q̄re daf. hec ex edate. vt. s̄. s̄. cer. p̄ta. s̄. t̄ me.

b. H̄. habere. vt. l. s̄. s̄. s̄. e. l. c̄. in debitu. vbi dicit q̄ pupillū nō tuto n. def. Sol. h̄. fuit soluta pecunia tu toris: ibi pupilli s̄. t̄ ver. disangue sit reputatum: vt ibi. v̄l nō: vt h̄. a. z.

c. C̄. Apoche. de recepto. Et no. q̄ Apo. apocha s̄. d. rēce charan pro de antapocha tapo: d. soluto. apocha ch. dif. a creditore fc̄ de ferunt. ditor reo dñs q̄ debuti receptio cō tinet. Antapocha a debitor sc̄. cre ditore tr. dñ: quia p̄tine pecunie so lutio. sicut: i. hoc h̄. d. c. b. fide instru. ples. Item no. qualit ex pre ret. pecurator in rē suār̄ h̄. t̄. s̄. fa. her. plane. in. s̄.

d. C̄. Soluiss. s̄. cur h̄. datur et cui' nō solutum est. vt. s̄. e. idebiti. Rñ. iō. q̄ h̄ erat p curator i. rē suār̄ die dñ dñ dari dñe. cā. pecuratori v̄l. nichil proponitur impidre. s̄.

e. C̄. In pactionib⁹. als pactionib⁹. als parationib⁹. i. solutionib⁹. sic. J. de sta. lib. l. sticho. h̄. argētarius.

f. C̄. Er. hoc. audi pactum.

g. C̄. Impidre. vt. C. de transactio. l. s̄. de certa. t. s̄. de pac. l. tres fratres. t. l. emotor. h̄. lucius.

h. C̄. Publiū. i. luciū. tñ. quadrinomius erat: v̄l. dic q̄ hic erat heres creditoris vel. pecuratoris. Accur.

i. C̄. Nō doce. nisi restituat. s̄. nec hoc v̄l posse fieri. vt. C. depositi. l. i. i. p̄ta. dñ. t̄. q̄ hic in peti. reli. offi. nulli actioni seruit: s̄. ibi. s̄. v̄l. ea. ibi. sublata tollit offi. hic

s̄. s̄. restitutio p̄cipaliter tam ad sortē ob ad v̄suras por rigit. vt. ar. s̄. de p̄cu. l. nō solū h̄. est calus. Azo. S̄. ure cō v̄l repetitio dari cū nō sit. p̄hibitū. vt. l. de p̄pen. qđ in di. h̄. si rōnē. q̄ est. s̄. solu. ibi loquitur in debito. he alit v̄su renō debetur debitor: n̄i p̄i. perat resōnē: vt. dixi. Itē cū sors qđ p̄cipale sit cassatā redient ad nō cāz ḡ t̄ v̄sure: t̄ sic res̄ petunt. vt. j. t. i. l. i. h̄. s̄. q̄ est. s̄. so. a. n̄. relitutioē crans debite: nec p̄ restitutioē i. sorte dā tā facte sunt inde bite: q; singulare ius resōnus non porrigit v̄ltra id qđ i. iudicū restō nis tractatū est.

k. C̄. Debito. l. s̄. o. e. t̄. v̄l. aliud debi tū qđ debetur cre ditou.

l. C̄. Possit. qua si copensando.

m. C̄. Quidē. quis nō ē debiti qđ p̄ti p̄t ḡ in iteg. restitutio. vt. l. ad. l. fal. itē si pupill⁹. Alio quin possit cōpē sari. vt. j. de copē. Lenā quod natu ra debetur.

C̄. De cōdictione sine causa.

B Et hec sp̄es non solū supiores. t̄ qđ d̄c̄t sp̄es dic. l. sub isto ḡne cōdictione cōdictione alia s̄. ne cā. alia certi. et sic d̄c̄t certis. Ipa tñ ḡnalissima est. nā cōcurrifere cō ob⁹ alijs. ecce em cōcurrif cl̄. dñ. in de. vt. in hac. l. s̄. m̄. Itē cū dñ. ob

cām. vt. hac. l. h̄. s̄. si ob cām. Itē cum dñ. ob tur. cau. vt. hac. l. h̄. s̄. t̄. s̄. de cōdī. ob tur. cau. l. p̄petuo. Itē cū cōdī. furtua. fur eñ de fructib⁹ cōdī. sine cā tenet. et cōdī. fur tuiā. vt. C. e. l. p̄e. t̄. J. t. i. l. i. re. h̄. s̄. Itē cū dñ. ḡnali. v̄l. el hec dñe illa si mō certū p̄t. Nō ḡ ad liberatioē locū h̄. cōr̄t dñ. s̄. hec sic. vt. hac. l. h̄. dñ aut. p̄misit. Ecōtra illa dñ. l. c̄rti dñ. ex. o. h̄. v̄l. certū p̄t. hec nō nō h̄. locū in tñ. cōb⁹. olb⁹. vt. q̄ h̄. p̄currit cū dñ. ob cām. ne s̄. h̄. s̄. si fullo. t̄ seq. vt. dixim⁹. A. de dñ. ob cau. l. s̄.

o. C̄. Soluient. cōcurrif ergo cū dñ. inde. q̄i. q̄. a. zo.



Liber Duodecimus.

S Qui autem melius dixisset quem fuit quosdam: immo melius quod autem quod datur in prouiso cōdictio sine causa: non ante indebitum quia sine causa cōpetit ad liberatōnē. cōdictio autem indebitum ad pecuniam tantum solutā. ad illā autem dari non potest hec: quod soluta nō dū est.

b **S**ine causa.

vt q̄ credebat se teneri ex testamēto ad legatum p̄lādū. p̄misit cū non valeret testamentū vel erat admēptū in codicilliſ.

c Non dedit. hec nō est bona ratio ad p̄ditionē. nā q̄q̄ nō datur q̄titas. et tñ q̄titas repetit p̄ s̄di. indebitum. vt s̄. de cōdi. inde. si nō forēt. h̄. liberū. unde dic h̄ nō fuit data q̄titas: nec aliquid aliud q̄ sit necesse verū i pecunie p̄stationē. Accur.

d **I**psam obligatiōnē. per cōdi. illā nō p̄ s̄di. illaz indebiti. h̄. nūdū certi s̄di. ad libe-

rationē def.

Dic q̄ sic p̄t daf ad

interesse quod fieri p̄t. vt. l. b̄ re iu-

di. s̄. q̄ ab alio. h̄. fi.

Si ho ad faciū

ut liberatio fiat. n̄

vt dixim. s̄. si cer-

peta. certi condi-

ctio. Accur.

e **C**ondictio-

nī. s. sine causa. et

sic occurrit c̄ s̄di.

ob cām. q̄ hic lo-

cū h̄. r. t. p̄. h̄. et

s̄. b̄ s̄di. cā da. l. i.

in p̄n. s̄. t̄ in s̄di.

caut. ante biennium habet locum vtraq. vt. C. e. l. fi.

f **A**b initio. nō nō referre ab initio v̄ post aliqd fiat.

vt. s̄. de pac. l. iurisgētū. h̄. sine autē. sed ar. h̄. de leg. q̄. cū

fil. h̄. heres. vbi d̄ q̄ nō videfalsus q̄ p̄modio fīta

tis iuuat. Itē ar. h̄. s̄. t. i. l. fi. h̄. lucius. sed m̄. vt ibi.

g **S**ine causa. s. iusta. vt. x. vt hominem nō occidas.

h **C**ausa p̄mittēdi. vt dos ob matrimoniuſ q̄ modo

finitū est: vel nō est secutum: vt modo dixi de legato.

i **A**d non iusta cām. vt seq. l. de fullone dicit. Accur.

S fullo. conuentus. s. extra iudicis: vt et illud. vos

in qua cōuenient o iudei. Si autē in iudicio tunc nō

haberet locū p̄dictio q̄ hic daf. vt. C. de s̄di. inde. l. i. r. t. mā. si fideiūſſe. h̄. in oib̄.

Vel die q̄ l. cessat s̄di. ide. nō

tñ cessat s̄di. sine cā. de qua hic dicit. r. s̄di. q̄ daf. pp̄f p̄ce

dentem tractū. vt. j. como. l. rem michi. l. m̄. Accur.

l **V**estimenta inuenierit. et habuit.

m **E**go. idem repetit ratiocinando. et confirmando.

n **E**x cōducto. sed quomodo habet locū ex cōducto ad preciū. R̄. quia bo. fi. iudicis. r. c. in quibus bo. fi. u-

di. veniūt multa de quib̄ nec dicitur: nec cogitat. vt

s̄. de cōdi. ob tur. cau. l. fi. Accur.

o **S**ine causa. sc̄ perseuerant. p. **I**nventis. ne inuenias habe

re vtrisq; vt hic. r

s̄. t. i. elegāter. h̄. s̄. q̄. m̄. fi. h̄. id da-

tur s̄di. et cū redi-

ret per hoc ad nō

causam. vt. s̄. l. p-

xi. in fi. l. ad le-

gen rho. de iac. l.

l. h̄. pe. r. l. loc. sed

addes. q̄ si de eu.

et. C. de re iudi. l.

q̄ syidek nō cō-

ditionē: s̄. publi-

cā cōpetere vel

vilem in res huic

fulloni cū videa-

tur emisse ipsam

actionē in rem iu-

si tanq; als em-

ptor nominis ha-

beat viiles acio-

nes. vt. s̄. b̄ rei ve-

si culpa. h̄. dic q̄

lex illa loquuntur cūz

experiori prius cō-

tra eū qui non ha-

bet a me causam.

sed si habeat v̄t q̄

cōmodauſ ſibi vel

fulloni: tunc repe-

tat q̄ daf. vt. l.

cōmo. l. in cōmo-

dato. h̄. fi. vel dic

in mea electō eſ-

ſe. vt ibi no. naz et

als si dolo deponi-

tarū vel cōmoda-

tarū res abſit. et

michi ea ratione condēnaretur: teneor ei cedere actiōes

michi cōpetentes. vt. l. de re iudi. in depositi. secū si nō

haberet causam a me. vt. s̄. de rei ven. l. is qui dolo.

Q ui sine causa. incerti. i. sine causa: quis ad incertū

datur. vt. hic. et. s̄. e. l. i. in pri. ibi qui autē r. vel

dic q̄ sit propriū nomen actionis. vt. l. i. i. r. ideo h̄. fi.

r. j. de ac. empti. l. si heres. r. dixi plene. s̄. t. i. l. h̄. r. si me

putem. s̄. cum iter.

r **N**ec refert. quod est in parte quo ad partem: et in

toto quo ad totum et econtra. sed argu. contra. C. de di-

stra. pigno. h̄. diu.

Dichil. sine causa. ne ex alieno lucref. vt. s̄. de trā-

actio. l. cum hi quibus. h̄. sane si is.

Aunculo. et co q̄ dicit hic aunculo. r. l. h̄. fi. dicit

noucres. innuit q̄ sc̄iētes crāt q̄ matrimoniuſ non

tenebat. et sic facit p. p. qui dixit quod etiā sciens repeatat Item. p. eo ex de do. post di. re. c. i. s. nos. q. nā quō dotez repentina cur' scelere. pñciā nullū. vt. s. de cōdic. ob cam. l. i. s. fi. r. l. s. que sunt s. dic ergo q. hic loqui cū bñ sc̄am. t. aunculū suū esse: sed putabat sibi licere de iure p̄trahere. Itē nec hic de facto fuit se cutū. si obiciās in hac iuris ignota- na nō dñ subueni ri mulieri vel ma- ri: nisi in casibus quo s. notaui. vt C. de iur. et fac. igno. l. s. r. n. et hic casus de illis est in quo t. mari t. fe mine subueni. vt J. ad. l. t. u. d. adul. l. s. adulterū cum incestu. s. stuprū. l. s. s. et s. nonūq. et s. idē. Qd autē dictum delicto pa- ri: qd etiā p. pl. facit qual. q. hoc videat scire. refer- tur ad extricos casus ut ḡhoc idē in casu p. posito. l. videat r. n. r. qd tñ nō est vt postea subiicit. quidā m̄ dicut. qd si facet cā esse suū aunculū nō repeteret. arg. C. sol. ma. si igno- rans. s. contra est vt dictum est.

a Neq. nupsit se de facto vel de iure. Si ei nupsit. sc̄is factus et ius: vel factū rātu dos applicaret fi- scō: nec ipa repeteret qd s. cā saltē de facto secuta. pp. quā dedit: s. hoc nō sufficiat ad cōdī. ob cām. s. cām tm̄ de fa- cto sequi. vt. s. de cōdī. ob cām. l. dedi. s. filibet. et verum est hoc ēt si ipsa in iure errauit. nā cū repetitio deneget vbi errauerit in factō fuit error acerim⁹. vt. C. de incels. m. l. q. s. et multomagis his denegabil. vbi er- ror iuris nō iustus nedū iustissim⁹ interuenit. quis em̄ in pena excusat error iuris. vt. l. de adul. si adulterū. s. et s. incestu. nō tñ a pericolo dotis. vt. l. de n. m. incels. qd huc. l. s. s. hic nō fuit secutiabi sic. Et hec oia qd fuit secutum matrimonium de facto. als locum habent ea que modo in alia notula dixi.

b Dixi. s. allegando. c Pottocē. vt. s. de p̄di. ob tur. cau. l. pe. in p̄lci. r. C. de condī. ob tur. cau. l. cum te. A. 30. d Respondere. dixi repete. e Reor. id est puto diffiniendo. f Nouera. qd dixi vbi nō tenet matrimoniu rōe san- guinis. dicit id est si. p̄fideal rōe affinatus. Itē. s. p̄fi-

be iure naturali. hiciure ciuili s. m̄. Jo. t. facit. s. de p̄di.

¶ De condī. furtiua. (ob cau. quod seruus. Explicito tractatu illay p̄dictionisq. regularis sunt in- ductenit ad eas trāstū facit q. ex ordinē induit. Ut meli⁹. s. p̄secut⁹ è tractatū aliquap. nō facit trāstū ad

alias. Uel tertio q. s. dixit de qdā q. respicit turpem cām. vt de p̄di. ob tur. cau. ponit hic de alia. s. furtiua. et qd̄ medio m̄tra interseruit. etiā li- bñ hic incipit.

¶ furtiua re. p̄o re furtiua persequēda.

h Soli domlo hoc est s. naturaz aliaz p̄dictionuz nā nō dñs m̄ dñ tur. vt. s. vsufruc. quēadmo. ca. l. s. s. hec dñs vt h. et inhi. de act. s. sic itaq. et qd̄ dñs vt h̄dli q. si erat dñs tpe furti facit. vt J. e. l. s. nec. itē tu- tou. vt. l. defur. l. iterdū. s. q. tutelā. s. certe et nō dñs vel qd̄ vñ dari: vt creditori q. h̄z us i. re. vt. l. de p̄g. ac. l. s. p̄ignore. q. s. s. sol. ibi loq̄ s. p̄d. incerte nō furtiua vt. l. e. l. et i. o. s. fi.

¶ Ondictiōe. Necessarij. et s. s. q. s. sunt filij. alij in p̄tate. vt in

s. de here. qua. et dif. s. s. s. s. hodie p̄it abstinere etiā s. inerstitiū. vt in h. eo. s. s. et his. et. l. de acqui. here. l. ei qui se. Sed quid si extreitus heres furiosus. Rñ. vt. C. decur. fur. l. s. s. et s. pe. vt. l. de admu. tu. l. s. sufficit.

S. Idicas seru⁹. viuēs m. ¶ Idvenire. subaudi et. S. S. heres sit in h. vt similia dāna p̄sequa- tur ḡhoc. vt. s. ad. l. aq. inde nerati⁹. s. idē Julian⁹. Idē in act. furti. vt. l. defur. l. in furti act. s. i. l. s. qd̄ vro. s. pe. et arg. inhi. ad. l. aquil. s. illud.

o Perdēde. l. pdite. vt. l. de fur. si qd̄ vro. in. s. pe. sic tē- pus. p̄tpe. vt. C. de his qd̄ no infa. l. si possidoneum.

p Hereditans. et etiā p̄cium serui cum res furtiua periculo furis sit. Accursius.

S. Seruus. domino. idem in patre. vt. l. co. iul. et. l. re.

r Operuerit. vt. l. de act. emp. seru⁹ quē. in p̄n. et de p̄hē,